

Dokument s plenarne sjednice

A9-0030/2023

9.2.2023

*****I**
IZVJEŠĆE

o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu (COM(2021)0664 – C9-0397/2021 – 2021/0342(COD))

Odbor za ekonomsku i monetarnu politiku

Izvjestiteljica za mišljenje: Jonás Fernández

Oznake postupaka

- * Postupak savjetovanja
- *** Postupak suglasnosti
- ***I Redovni zakonodavni postupak (prvo čitanje)
- ***II Redovni zakonodavni postupak (drugo čitanje)
- ***III Redovni zakonodavni postupak (treće čitanje)

(Navedeni se postupak temelji na pravnoj osnovi predloženoj u nacrtu akta.)

Izmjene nacrta akta

Amandmani Parlamenta u obliku dvaju stupaca

Brisanja su označena ***podebljanim kurzivom*** u lijevom stupcu. Izmjene su označene ***podebljanim kurzivom*** u oboma stupcima. Novi tekst označen je ***podebljanim kurzivom*** u desnom stupcu.

U prvom i drugom retku zaglavlja svakog amandmana naznačen je predmetni odlomak iz nacrta akta koji se razmatra. Ako se amandman odnosi na postojeći akt koji se želi izmijeniti nacrtom akta, zaglavlje sadrži i treći redak u kojem se navodi postojeći akt te četvrti redak u kojem se navodi odredba akta na koju se izmjena odnosi.

Amandmani Parlamenta u obliku pročišćenog teksta

Novi dijelovi teksta označuju se ***podebljanim kurzivom***. Brisani dijelovi teksta označuju se oznakom ■ ili su precrtani. Izmjene se naznačuju tako da se novi tekst označi ***podebljanim kurzivom***, a da se zamijenjeni tekst izbriše ili precrta.

Iznimno, izmjene strogo tehničke prirode koje unesu nadležne službe prilikom izrade konačnog teksta ne označuju se.

SADRŽAJ

	Stranica
NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	5
POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU	214
POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU	215

NACRT ZAKONODAVNE REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu (COM(2021)0664 – C9-0397/2021 – 2021/0342(COD))

(Redoviti zakonodavni postupak: prvo čitanje)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2021)0664),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 2. i članak 114. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u skladu s kojima je Komisija podnijela prijedlog Parlamentu (C9-0397/2021),
 - uzimajući u obzir članak 294. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije,
 - uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke od 24. ožujka 2022.,¹
 - uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora od 23. ožujka 2022.,²
 - uzimajući u obzir članak 59. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir izvješće Odbora za ekonomsku i monetarnu politiku (A9-0030/2023),
1. usvaja sljedeće stajalište u prvom čitanju;
 2. poziva Komisiju da predmet ponovno uputi Parlamentu ako zamijeni, bitno izmijeni ili namjerava bitno izmijeniti svoj Prijedlog;
 3. nalaže svojoj predsjednici da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

¹ SL C 233, 16.6.2022., str. 14.

² SL C 290, 29.7.2022., str. 40.

Amandman 1

AMANDMANI EUROPSKOG PARLAMENTA *

na Prijedlog Komisije

2021/0342 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:(1) Unija je zbog globalne financijske krize započela opsežnu reformu bonitetnog okvira za institucije s ciljem povećanja otpornosti bankarskog sektora u EU-u. Jedan od glavnih elemenata reforme bila je provedba međunarodnih standarda o kojima je dogovor postigao Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS), konkretno tzv. „reforme Basel III”. Zahvaljujući toj reformi bankarski sektor u EU-u pokazao je svoju otpornost u krizi uzrokovanoj bolešću COVID-19. Međutim, iako je sada ukupna razina kapitala u institucijama u EU-u u prosjeku zadovoljavajuća, još nisu riješeni neki problemi utvrđeni nakon globalne financijske krize.

(2) Kako bi se riješili ti problemi, omogućila pravna sigurnost i našim međunarodnim partnerima u skupini G20 potvrdila naša predanost, iznimno je važno vjerno provesti preostale elemente reforme Basel III. Istovremeno bi pri provedbi trebalo izbjeći znatno povećanje ukupnih kapitalnih zahtjeva za cijeli bankarski sustav u EU-u i voditi računa o specifičnostima gospodarstva EU-a ***ako postoje dostatni i pouzdani dokazi da međunarodni okvir ne obuhvaća te posebnosti, kako je naglašeno u Rezoluciji***

* Amandmani: novi ili zamjenski tekst istaknut je *podebljanim kurzivom*, a izbrisani tekst označen je simbolom **■**.

³ SL C , , str. .

Europskog parlamenta⁴ od 23. studenoga 2016. o finalizaciji Basela III. Prilagodbe međunarodnim standardima trebale bi se, kad je moguće, odvijati na prijelaznoj osnovi. Pri provedbi bi trebalo izbjeći nepovoljan konkurentski položaj institucija EU-a, osobito u području trgovinski aktivnosti u kojima se institucije EU-a izravno natječu s međunarodnim institucijama. Osim toga, predloženi bi pristup trebao biti usklađen s logikom bankovne unije i **uskладiti jedinstveno tržište** za bankarske usluge. U konačnici, trebalo bi zajamčiti proporcionalnost pravila i težiti dodatnom smanjenju troškova usklađenja i izvješćivanja, osobito za **male i jednostavne** institucije, a zadržati jednako stroge bonitetne zahtjeve **u skladu sa studijom „Study of the Cost of Compliance with Supervisory Reporting Requirements” („Studija o trošku ispunjavanja zahtjeva o nadzornom izvješćivanju”) koju je Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo (EBA) objavilo 2021., a koja ima za cilj smanjiti troškove izvješćivanja za 10 do 20 %.**

- (3) Uredba (EU) br. 575/2013 omogućuje institucijama da svoje kapitalne zahtjeve izračunavaju promjenom standardiziranih pristupa ili pristupa internih modela. Pristupi internih modela, **koje su odobrila nacionalna nadležna tijela**, institucijama dopuštaju da procijene većinu parametara ili sve parametre potrebne za samostalan izračun kapitalnih zahtjeva, dok su pri izračunu kapitalnih zahtjeva primjenom standardiziranih pristupa dužne primijeniti fiksne parametre koji se temelje na relativno konzervativnim pretpostavkama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 575/2013. Bazelski odbor je u prosincu 2017. donio odluku o uvođenju agregirane minimalne donje granice. Ta se odluka temeljila na analizi provedenoj nakon financijske krize 2008.–2009., koja je pokazala da interni modeli imaju tendenciju podcjenjivanja rizika kojima su institucije izložene, osobito za određene vrste izloženosti i rizika, a rezultat su nedovoljni kapitalni zahtjevi. Kapitalni zahtjevi izračunani primjenom internih modela u prosjeku su niži za iste izloženosti u odnosu na kapitalne zahtjeve izračunane primjenom standardiziranih pristupa.
- (4) Minimalna donja granica jedna je od ključnih mjera u okviru reformi Basel III. Cilj joj je smanjiti prekomjernu varijabilnost kapitalnih zahtjeva izračunanih primjenom internih modela i prekomjerno smanjenje kapitala koji institucija koja primjenjuje interne modele može dobiti u donosu na instituciju koja primjenjuje revidirane standardizirane pristupe. Te institucije to mogu postići utvrđivanjem niže granice kapitalnih zahtjeva dobivenih internim modelima institucija na 72,5 % kapitalnih zahtjeva koji bi se primjenjivali da su te institucije primjenjivale standardizirane pristupe. Vjernom provedbom minimalne donje granice trebala bi se povećati usporedivost omjera kapitala institucija, vratiti vjerodostojnost internih modela i postići jednake uvjete za institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva primjenjuju različite pristupe.
- (5) Da bi se **uskладilo unutarne tržište** za bankarske usluge, pristup za minimalnu donju granicu trebao bi biti usklađen s načelom agregiranja rizika na razini raznih subjekata unutar iste bankarske grupe i logikom konsolidiranog nadzora. Istovremeno bi minimalna donja granica trebala djelovati na rizike koji proizlaze iz internih modela i u matičnim državama članicama i državama članicama domaćinima. Stoga bi minimalnu donju granicu trebalo izračunavati na najvišoj razini konsolidacije u Uniji. **Međutim, kako bi se izbjegli neželjeni učinci i osigurala pravedna raspodjela kapitala, nadležno tijelo može konsolidirajućem nadzornom tijelu podnijeti prijedlog za preraspodjelu**

⁴ P8_TA(2016)0439

kapitala ako smatra da bi to dovelo do neprimjerene raspodjele kapitala među subjektima grupe. Nadležno tijelo koje šalje obavijest i konsolidirajuće nadzorno tijelo trebalo bi nastojati donijeti zajedničku odluku o primjeni minimalne donje granice, a ako ta tijela ne donesu odluku u roku od tri mjeseca, EBA bi trebala imati pravno obvezujuću posredničku ulogu. EBA bi trebala procijeniti razinu primjene minimalne donje granice do 31. prosinca 2027. s obzirom na potencijalnu zabrinutost za financijsku stabilnost i napredak bankovne unije.

- (6) Bazelski odbor utvrdio je da aktualni standardizirani pristup za kreditni rizik (SA-CR) nije u dovoljnoj mjeri osjetljiv na rizike u više područja, što dovodi do netočno ili neprimjerenog (previsokog ili preniskog) mjerenja kreditnog rizika, a time i kapitalnih zahtjeva. Odredbe o SA-CR pristupu trebalo bi stoga revidirati kako bi se povećala osjetljivost tog pristupa na rizike u nekoliko ključnih aspekata.
- (7) Za izloženosti s rejtingom prema drugim institucijama, neke bi pondere rizika trebalo ponovno kalibrirati u skladu sa standardima Basel III. Osim toga, tretman pondera rizika za izloženosti bez rejtinga prema institucijama trebao bi biti detaljniji i odvojen od pondera rizika koji se primjenjuje na središnju državu države članice u kojoj banka ima poslovni nastan jer se ne pretpostavlja implicitna potpora države institucijama.
- (8) Za podređene dužničke izloženosti i izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja, potreban je detaljniji i stroži tretman pondera rizika koji bi odražavao veći rizik od gubitaka od podređenih dužničkih izloženosti i izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u odnosu na dužničke izloženosti te kako bi se spriječila regulatorna arbitraža između knjige pozicija kojima se ne trguje i knjige trgovanja. Institucije u Uniji imaju dugogodišnja strateška vlasnička ulaganja u financijska i nefinancijska trgovačka društva. Budući da se standardni ponder rizika za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja povećava u petogodišnjem prijelaznom razdoblju, postojeća vlasnička ulaganja u trgovačka društva i društva za osiguranje koja su pod značajnim utjecajem institucije trebalo bi nastaviti priznavati da bi se izbjegli negativni učinci i očuvala uloga institucija Unije kao dugogodišnjih strateških ulagatelja u vlasnički kapital. Međutim, zbog zaštitnih bonitetnih mjera i nadzora koji pozitivno utječu na financijsku integraciju financijskog sektora, trebalo bi zadržati postojeći sustav za vlasnička ulaganja u druge institucije unutar iste grupe ili institucije obuhvaćene istim institucionalne sustavom zaštite. Osim toga, kako bi se ojačale privatne i javne inicijative za dugoročna vlasnička ulaganja u trgovačka društva u EU-u, uvrštena ili neuvrštena, ulaganja se ne bi trebala smatrati spekulativnima ako se ulaže s jasnom namjerom višeg rukovodstva institucije da se ona zadrže tri ili više godina.
- (9) Standardi Basel III u svrhu promicanja određenih sektora gospodarstva uvode diskrecijsko pravo nadzornih tijela da institucijama omoguće da u određenim granicama primjenjuju povlašteni tretman na vlasnička ulaganja u okviru „zakonodavnih programa” koji podrazumijevaju znatne subvencije za ulaganja i uključuju državni nadzor i ograničenja ulaganja u vlasnički kapital. I izvršenje tog diskrecijskog prava u Uniji trebalo bi dodatno potaknuti dugoročna ulaganja u vlasnički kapital.
- (10) Trgovačka društava u Uniji uglavnom financiraju institucije koje za izračun svojih kapitalnih zahtjeva primjenjuju pristupe zasnovane na internim rejting-sustavima (IRB pristup) za kreditni rizik. S provedbom minimalne donje granice te institucije će trebati primjenjivati i SA-CR pristup, koji se pri određivanju kreditne kvalitete korporativnog dužnika oslanja na kreditne procjene vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika („VIPKR”). Mapiranje vanjskih rejtinga i pondera rizika koji se primjenjuju na

trgovačka društva s rejtingom trebalo bi biti detaljnije radi usklađenosti s međunarodnim standardima.

- (11) Međutim, većina trgovačkih društava u EU-u zbog troškova obično ne traži vanjske kreditne rejtinge. Kako bi se izbjegli negativni učinci na bankovno kreditiranje trgovačkih društava bez rejtinga i osiguralo dovoljno vremena za uvođenje javnih i/ili privatnih inicijativa kojima je cilj povećanje obuhvata vanjskih kreditnih rejtinga, potrebno je uvesti prijelazno razdoblje za to povećanje obuhvata. U tom prijelaznom razdoblju institucije koje primjenjuju IRB pristupe trebale bi pri izračunu svoje minimalne donje granice za izloženosti investicijskog rejtinga prema trgovačkim društvima bez rejtinga primjenjivati povoljan tretman.■
- (11.a) Nakon prijelaznog razdoblja, institucije bi pri izračunu kapitalnih zahtjeva za velik dio svojih izloženosti prema trgovačkim društvima trebale imati kreditne procjene VIPKR-ova. EBA, Europsko nadzorno tijelo za osiguranje i strukovno mirovinsko osiguranje (EIOPA) i Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) trebali bi pratiti primjenu prijelaznih uređenja i voditi računa o relevantnim kretanjima i tendencijama na tržištu VIPKR-ova. Prijelazno razdoblje trebalo bi iskoristiti za znatno povećanje dostupnosti rejtinga za europska trgovačka društva. U tu bi svrhu trebalo osmisliti rješenja za dodjelu rejtinga izvan postojećeg rejting-ekosustava kako bi se u prvom redu veća trgovačka društva potaknulo da dobiju rejting. Povrh pozitivnih vanjskih učinaka postupka dodjele rejtinga, proširivanje opsega rejtinga povoljno će utjecati, među ostalim, na uniju tržišta kapitala. Pri razmatranju načina za postizanje tog cilja trebalo bi uzeti u obzir zahtjeve povezane s vanjskim kreditnim procjenama ili osnivanjem dodatnih institucija koje pružaju takve procjene, pa bi za provedbu toga moglo biti potrebno uložiti znatne napore. Države članice trebale bi, u bliskoj suradnji sa svojom središnjom bankom, procijeniti bi li bilo poželjno da se podnese zahtjev za priznavanje njihove središnje banke kao VIPKR-a u skladu s člankom 2. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća⁵ i da središnja banka dodijeli rejtinge korporativnim društvima za potrebe ove Uredbe kako bi se proširio opseg vanjskih rejtinga.*
- (11.b) Kako bi se prikupile informacije za sve takve buduće inicijative za uspostavu javnih ili privatnih rejting-sustava, europska nadzorna tijela trebala bi izraditi izvješće o ograničenoj dostupnosti vanjskih kreditnih rejtinga VIPKR-ova, osobito za trgovačka društva, te o mogućim mjerama za uklanjanje tih ograničenja. U međuvremenu je Europska komisija spremna pružati tehničku potporu državama članicama putem svojeg instrumenta za tehničku potporu u tom području, npr. pri izradi strategija za povećanje mogućnosti dodjele vanjskog rejtinga njihovim neuvrštenim trgovačkim društvima ili razmatranju najboljih primjera iz prakse o osnivanju subjekata koji bi trgovačkim društvima mogli dodjeljivati rejtinge ili davati s time povezane smjernice. Prijelazno razdoblje trebalo bi produljiti samo ako to bude potrebno i opravdano, i to najviše za četiri godine.*

⁵ Uredba (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting (SL L 302, 17.11.2009., str. 1.).

- (12) Bazelski odbor je za izloženosti osigurane stambenim i poslovnim nekretninama izradio pristupe koji su osjetljiviji na rizike kako bi bolje odražavali modele financiranja i faze izgradnje.
- (13) Financijska kriza 2008. i 2009. otkrila je brojne nedostatke sadašnjeg standardiziranog tretmana izloženosti osiguranih nekretninama. Ti su nedostaci obrađeni u standardima Basel III. Naime, standardima Basel III uvode se izloženosti osigurane nekretninama koje donose prihod („IPRE”) kao nova potkategorija kategorije izloženosti prema trgovačkim društvima, na koju se primjenjuje poseban tretman pondera rizika kako bi se točnije utvrdili rizici povezani s tim izloženostima, ali i radi bolje usklađenosti s tretmanom izloženosti IPRE u skladu s pristupom zasnovanim na internim rejting-sustavima („IRB pristup”) iz dijela III. glave II. poglavlja 3. Uredbe (EU) br. 575/2013.
- (14) Za opće izloženosti osigurane stambenim i poslovnim nekretninama trebalo bi zadržati pristup razdvajanja izloženosti iz članaka od 124. do 126. Uredbe jer je taj pristup osjetljiv na vrste dužnika i odražava učinke smanjenja rizika kolaterala u obliku nekretnine na primjenjive pondere rizika, čak i u slučaju visokih omjera kredita i vrijednosti nekretnine. Njegovu bi kalibraciju, međutim, trebalo prilagoditi u skladu sa standardima Basel III jer je utvrđeno da je suviše konzervativna za hipotekarne kredite s vrlo niskim omjerima kredita i vrijednosti nekretnine.
- (15) Kako bi se osigurala disperzija učinaka minimalne donje granice na niskorizično hipotekarno kreditiranje stambenih nekretnina institucija koje primjenjuju IRB pristupe na dovoljno dugo razdoblje i time izbjegli poremećaji te vrste kreditiranja koji bi mogli nastati zbog iznenadnog povećanja kapitalnih zahtjeva, potrebno je osigurati posebno prijelazno uređenje. Za njegova bi trajanja institucije koje primjenjuju IRB pristup pri izračunu minimalne donje granice trebale moći primjenjivati niži ponder rizika na dio svojih izloženosti osiguranih hipotekom na nekretninama koje se u skladu s revidiranim SA-CR pristupom smatraju osiguranim stambenim nekretninama. Kako bi se osiguralo da prijelazna uređenja budu dostupna samo za niskorizične izloženosti osigurane hipotekom, trebalo bi utvrditi odgovarajuće kriterije prihvatljivosti na temelju prihvaćenih koncepata SA-CR pristupa. Nadležna tijela trebala bi provjeravati usklađenost s tim kriterijima. S obzirom na to da se tržišta nekretnina u državama članicama mogu razlikovati, odluku o aktivaciji prijelaznog uređenja trebalo bi prepustiti pojedinačnim državama članicama. EBA bi trebala pratiti primjenu prijelaznog uređenja. ***Prijelazno razdoblje trebalo bi produžiti samo ako to bude potrebno i opravdano, i to najviše za četiri godine.***
- (16) Zbog nedovoljne jasnoće i osjetljivosti na rizike postojećeg tretmana spekulativnog financiranja nekretnina, kapitalni zahtjevi za te izloženosti zasad se često smatraju previsokima ili preniskima. Taj bi tretman stoga trebalo zamijeniti posebnim tretmanom za izloženosti ADC koje obuhvaćaju izloženosti prema trgovačkim društvima ili subjektima posebne namjene koji financiraju stjecanje zemljišta u svrhu razvoja i građenja ili financiraju razvoj i građenje stambenih ili poslovnih nekretnina.
- (17) Važno je smanjiti cikličke učinke na vrednovanje nekretnine kojom je izloženost osigurana i očuvati stabilnost kapitalnih zahtjeva. ***U slučaju ponovnog vrednovanja iznad vrijednosti u trenutku odobravanja kredita***, vrijednost nekretnine koja se priznaje u bonitetne svrhe stoga ne bi trebala biti veća od prosječne vrijednosti usporedive nekretnine mjerene tijekom dovoljno dugačkog razdoblja praćenja, osim ako izmjene na toj nekretnini nedvosmisleno povećavaju njezinu vrijednost. Kako bi se izbjegle neželjene posljedice na funkcioniranje tržišta pokrivenih obveznica, nadležna

tijela mogu institucijama dopustiti redovito ponovno vrednovanje nekretnine bez primjene tih ograničenja na povećanja vrijednosti Izmjene kojima se povećava energetska učinkovitost *i energetska svojstva ili poboljšanja otpornosti, zaštite i prilagodbe fizičkim rizicima* zgrada i stambenih jedinica trebalo bi smatrati povećanjem vrijednosti.

- (18) Poslovi specijaliziranog financiranja obavljaju se preko subjekata posebne namjene koji su obično subjekti koji se zadužuju i kojima je povrat na ulaganja primarni izvor otplate dobivenog financiranja. Ugovorni aranžmani modela specijaliziranog financiranja vjerovniku omogućuju znatan stupanj kontrole nad imovinom, a primarni izvor sredstava za podmirenje obveze prihodi su koji se ostvare od imovine koja se financira. Kako bi se povezani rizici mogli točnije utvrditi, na te bi ugovorne aranžmane trebalo primjenjivati specifične kapitalne zahtjeve za kreditni rizik. U skladu s međunarodno dogovorenim standardima Basel III o dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja, u okviru pristupa SA-CR trebalo bi uvesti posebnu kategoriju specijaliziranih izloženosti i time unaprijediti usklađenost s postojećim posebnim tretmanom specijaliziranog financiranja u skladu s IRB pristupima. Trebalo bi uvesti poseban tretman za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, pri čemu bi trebalo razlikovati „financiranje projekta”, „financiranje objekta” i „financiranje robe” jer se time bolje odražavaju rizici inherentni tim potkategorijama kategorije specijaliziranih izloženosti. Kao i za izloženosti prema trgovačkim društvima, trebalo bi uvesti dva pristupa dodjele pondera rizika, jedan za jurisdikcije koje dopuštaju primjenu vanjskih rejtinga za regulatorne potrebe i drugi za jurisdikcije koje to ne dopuštaju.
- (19) Iako je novi standardizirani tretman izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja kojima nije dodijeljen rejting utvrđen standardima Basel III detaljniji od postojećeg standardiziranog tretmana izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s ovom Uredbom, on nije dovoljno osjetljiv na rizike da bi odražavao učinke sveobuhvatnih sigurnosnih paketa i zaloga koji su obično povezani s izloženostima u Uniji, a koji vjerovnicima omogućuju kontrolu nad budućim novčanim tokovima koji nastaju za vijeka trajanja projekta ili imovine. Budući da u Uniji vanjskim rejtingom nisu obuhvaćene izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja, tretman utvrđen u standardima Basel III za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja kojima nije dodijeljen rejting mogao bi potaknuti institucije da prestanu financirati projekte ili da preuzimaju veće rizike u izloženostima koje se inače slično tretiraju, a imaju različite profile rizičnosti. S obzirom na to da izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja uglavnom financiraju institucije koje primjenjuju IRB pristup i koje imaju interne modele za te izloženosti, učinak bi mogao biti osobito značajan u slučaju izloženosti s osnove „financiranja objekta”, koje bi mogle biti izložene riziku prestanka aktivnosti, osobito u kontekstu primjene minimalne donje granice. Kako bi se izbjegle neželjene posljedice nedostatne osjetljivosti na rizike bazelskog tretmana izloženosti s osnove financiranja objekta kojima nije dodijeljen rejting, smanjeni ponder rizika mogao bi biti koristan za izloženosti s osnove financiranja objekta koje ispunjavaju skup kriterija kojima se njihova rizičnost može smanjiti standardima „visoke kvalitete” koji su kompatibilni s razboritim i konzervativnim upravljanjem financijskim rizicima. EBA-i bi trebalo povjeriti izradu regulatornih tehničkih standarda kojima se za institucije utvrđuju uvjeti prema kojima se izloženost u obliku specijaliziranog financiranja objekta raspoređuje u kategoriju „visoke kvalitete” s ponderom rizika sličnim kao za izloženosti s osnove financiranja projekta „visoke kvalitete” u skladu s pristupom SA-CR.

Institucije s poslovnim nastanom u jurisdikcijama koje dopuštaju primjenu vanjskih rejtinga trebale bi svojim izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja dodjeljivati pondere rizika utvrđene isključivo na temelju specifičnih vanjskih rejtinga, kako je predviđeno okvirom Basel III.

- (20) Klasifikaciju izloženosti prema stanovništvu u skladu sa SA-CR i IRB pristupima trebalo bi dodatno uskladiti kako bi se osigurala dosljedna primjena odgovarajućih pondera rizika za isti skup izloženosti. U skladu sa standardima Basel III, trebalo bi utvrditi pravila za poseban tretman obnovljivih izloženosti prema stanovništvu koje ispunjavaju niz uvjeta otplate ili upotrebe kojima se može smanjiti njihova rizičnost. Te se izloženosti definiraju kao izloženosti prema „transaktorima”. U skladu s pristupom SA-CR, izloženostima prema jednoj ili više fizičkih osoba koje ne ispunjavaju sve uvjete da bi se smatrale izloženostima prema stanovništvu dodjeljuje se ponder rizika 100 %.
- (21) Standardima Basel III uvodi se kreditni konverzijski faktor 10 % za bezuvjetno opozive obveze pri primjeni pristupa SA-CR. To će vjerojatno znatno utjecati na dužnike koji se pri financiranju svojih aktivnosti oslanjaju na fleksibilnost bezuvjetno opozivih obveza kad su izloženi sezonskim promjenama poslovanja ili neočekivanim kratkoročnim promjenama potreba za obrtnim kapitalom, osobito za vrijeme oporavka od pandemije COVID-a 19. Stoga je primjereno predvidjeti prijelazno razdoblje u kojem će institucije na svoje bezuvjetno opozive obveze nastaviti primjenjivati kreditni konverzijski faktor nula, a nakon toga procijeniti treba li zbog potencijalnog postupnog povećanja primjenjivih kreditnih konverzijskih faktora institucijama dopustiti da prilagode svoje poslovne prakse i proizvode bez ograničavanja dostupnosti kredita svojim dužnicima. To prijelazno uređenje trebalo bi biti popraćeno izvješćem EBA-e.
- (22) Financijska kriza 2008. i 2009. otkrila je da su u nekim slučajevima kreditne institucije primjenjivale IRB pristupe na portfelje neprimjerene za modeliranje zbog nedostatnih podataka, što je štetno utjecalo na robusnost rezultata, a time i na financijsku stabilnost. Stoga je primjereno osloboditi institucije od obvezne primjene IRB pristupa za sve njihove izloženosti i primijeniti zahtjev za uvođenje na razini kategorija izloženosti. Primjereno je i ograničiti primjenu IRB pristupa za kategorije izloženosti ako je robusnim modeliranjem teže povećati usporedivost i robusnost kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik u skladu s IRB pristupima.
- (23) Izloženosti institucija prema drugim institucijama, drugim subjektima financijskog sektora i velikim trgovačkim društvima obično imaju niske razine neispunjavanja obveza. Pokazalo se da je za takve portfelje s niskom stopom neispunjavanja obveza institucijama teško dobiti pouzdane procjene ključnog parametra rizika iz IRB pristupa, gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza („LGD”), zbog nedovoljnog broja utvrđenih statusa neispunjavanja obveza u tim portfeljima. Posljedica je neželjeni stupanj disperzije razine procijenjenog rizika među kreditnim institucijama. Institucije bi stoga za te portfelje s niskom stopom neispunjavanja obveza umjesto internih procjena LGD-a trebale primjenjivati propisane vrijednosti LGD-a.
- (24) Institucije koje za procjenu kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja primjenjuju interne modele obično svoju procjenu rizika temelje na javno dostupnim podacima pa se može pretpostaviti da im sve institucije imaju jednak pristup. U tim se okolnostima ne mogu opravdati razlike u kapitalnim zahtjevima. Osim toga, izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u knjizi pozicija kojima se ne trguje čine vrlo malu komponentu bilance institucija. Stoga bi radi povećanja usporedivosti

kapitalnih zahtjeva institucija i pojednostavnjenja regulatornog okvira, institucije svoje kapitalne zahtjeve za kreditni rizik za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja trebale izračunavati primjenom SA-CR pristupa, za što bi IRB pristup trebalo ukinuti.

- (25) Trebalo bi osigurati da procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza („PD”), LDG i kreditni konverzijski faktori („CCF”) pojedinačnih izloženosti institucija kojima je za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik dopuštena primjena internih modela ne padnu na neprimjereno niske razine. Stoga je primjereno uvesti minimalne vrijednosti vlastitih procjena i obvezati institucije na primjenu procjena parametara rizika i tih minimalnih vrijednosti, ovisno o tome koja je vrijednost veća. Takvi „donji pragovi” na parametre rizika trebali bi spriječiti da kapitalni zahtjevi ne padnu ispod razboritih razina. Osim toga, trebali bi smanjiti rizik modela koji nastaje zbog čimbenika kao što su netočna specifikacija modela, pogreška u mjerenju i ograničenja podataka. Njima bi se poboljšala i usporedivost omjera kapitala među institucijama. Da bi se ti rezultati i ostvarili, donje pragove ulaznih veličina trebalo bi kalibrirati na dovoljno konzervativan način.
- (26) Donji pragovi parametara rizika koji su kalibrirani suviše konzervativno mogli bi odvratiti institucije od prihvaćanja IRB pristupa i s time povezanih standarda upravljanja rizicima. Mogli bi ih potaknuti i da svoje portfelje prebace na izloženosti prema višim rizicima kako bi izbjegle ograničenja koja nameću donji pragovi parametara rizika. Kako bi se izbjegle takve neželjene posljedice, pragovi parametara rizika trebali bi primjereno odražavati određena obilježja rizika odnosnih izloženosti, osobito s različitim vrijednostima za različite vrste izloženosti, ovisno o slučaju.
- (27) Obilježja izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja imaju razlikuju se od obilježja općih izloženosti prema trgovačkim društvima. Stoga je primjereno utvrditi prijelazno razdoblje u kojem bi donji prag na LGD za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja bio snižen. ***Prijelazno razdoblje trebalo bi produljiti samo ako to bude potrebno i opravdano, i to najviše za četiri godine.***
- (28) U skladu sa standardima Basel III, IRB tretman za kategoriju izloženosti prema državama trebao bi ostati gotovo nepromijenjen zbog posebne naravi i rizika odnosnih dužnika. Konkretno, na izloženosti prema državama ne bi trebalo primjenjivati donje pragove parametara rizika.
- (29) Kako bi se osigurao dosljedan pristup za sve izloženosti prema regionalnim i lokalnim tijelima i prema subjektima javnog sektora, trebalo bi kreirati novu kategoriju tih izloženosti, neovisno o kategorijama izloženosti prema državama i institucijama .
- (30) Trebalo bi objasniti kako bi se učinak jamstva mogao priznavati za izloženost osiguranu jamstvom ako se na odnosnu izloženost primjenjuje tretman u skladu s IRB pristupom prema kojem je modeliranje za PD i LGD dopušteno, ali ako dužnik pripada vrsti izloženosti za koju modeliranje LGD-a ili IRB pristup nisu dopušteni. Konkretno, primjena metode supstitucije, kojom se parametri rizika odnosnih izloženosti zamjenjuju s dužnikovima, ili metode kojom se PD ili LGD odnosnog dužnika prilagođavaju primjenom specifičnog pristupa modeliranja kako bi se uzeo u obzir učinak jamstva, ne bi trebala dovesti do toga da prilagođeni ponder rizika bude niži od pondera rizika koji se primjenjuje na izravno usporedivu izloženost prema dužniku. Prema tome, ako se na dužnika primjenjuje tretman u skladu s pristupom SA-CR, priznavanje jamstva u skladu s IRB pristupom trebalo bi dovesti do toga da se u skladu

sa SA-CR pristupom ponder rizika davatelja jamstva dodijeli izloženosti osiguranoj jamstvom.

- (30.a) *U kontekstu uklanjanja prekomjerne varijabilnosti kapitalnih zahtjeva, trebalo bi pojasniti postojeća pravila diskontiranja koja se primjenjuju na umjetne novčane tokove kako bi se uklonile sve neželjene posljedice. EBA-u bi trebalo zadužiti da do 31. prosinca 2025. ažurira svoje smjernice.*
- (30.b) *Uvođenje minimalne donje granice moglo bi znatno utjecati na kapitalne zahtjeve za sekuritizacijske pozicije koje drže institucije koje primjenjuju pristup sekuritizaciji zasnovan na internim rejting-sustavima (SEC-IRBA). Iako su takve pozicije u pravilu male vrijednosti u odnosu na druge izloženosti, uvođenje minimalne donje granice moglo bi utjecati na ekonomsku održivost operacije sekuritizacije zbog nedovoljne bonitetne koristi od prijenosa rizika. To bi se dogodilo u trenutku u kojem je razvoj sekuritizacijskog tržišta dio akcijskog plana za uniju tržišta kapitala i u kojem bi banke inicijatori možda trebale više upotrebljavati sekuritizaciju kako bi aktivnije upravljale svojim portfeljima ako postanu dužne primjenjivati minimalnu donju granicu. EBA-u bi trebalo zadužiti da izvješćuje Komisiju o potrebi da se u konačnici osigura poseban aranžman kojim se povećava osjetljivost na rizik standardiziranog pristupa svrhe izračuna minimalne donje granice.*
- (31) Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ izmijenjena je Uredba (EU) br. 575/2013 radi provedbe konačnih standarda temeljitog preispitivanja knjige trgovanja (FRTB) samo za potrebe izvješćivanja. Uvođenje obvezujućih kapitalnih zahtjeva na temelju tih standarda ostavljeno je za zasebnu redovnu zakonodavnu inicijativu, nakon procjene njihovih učinaka na banke u Uniji.
- (32) Kako bi se ostvario program reformi uveden nakon financijske krize 2008.–2009. i uklonili nedostaci postojećeg okvira o tržišnom riziku, u pravo Unije trebalo bi uvesti obvezujuće kapitalne zahtjeve za tržišni rizik na temelju konačnih standarda FRTB-a. Najnovije procjene učinka konačnih standarda FRTB-a na banke u Uniji pokazale su da će uvođenje tih standarda u pravo Unije dovesti do velikog povećanja kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za određene aktivnosti trgovanja i održavanja tržišta koje su važne za gospodarstvo Unije. Da bi se taj učinak ublažio i očuvalo dobro funkcioniranje financijskog tržišta u Uniji, trebalo bi uvesti ciljne prilagodbe za prenošenje konačnih standarda FRTB-a u pravo Unije.
- (33) U skladu s Uredbom (EU) 2019/876, Komisija bi pri izračunu kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik za institucije sa srednjim obujmom poslova iz knjige trgovanja trebala voditi računa o načelima proporcionalnosti i te zahtjeve na odgovarajući način kalibrirati. Stoga bi institucijama sa srednjim obujmom poslova iz knjige trgovanja trebalo dopustiti primjenu pojednostavnjenog standardiziranog pristupa za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, u skladu s međunarodno dogovorenim standardima. Osim toga, kriteriji prihvatljivosti radi identifikacije institucija sa srednjim obujmom poslova iz knjige trgovanja trebali bi ostati usklađeni s kriterijima iz Uredbe (EU) 2019/876 o izuzećima takvih institucija od zahtjeva o izvješćivanju o FRTB-u utvrđenih u toj uredbi.

⁶ Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

Uključena je mogućnost odstupanja kako bi se bankama omogućilo da kategoriziraju nekoliko vrsta instrumenata koji se obično drže u knjizi trgovanja (uključujući uvrštene vlasničke instrumente) kao pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje, podložno odobrenju nadležnog tijela i ako se ta pozicija ne drži s namjerom trgovanja ili ne štiti pozicije koje se drže s namjerom trgovanja.

- (34) Aktivnosti trgovanja institucija na tržištu financijskih usluga velikim klijentima mogu se jednostavno odvijati preko granica, među ostalim između država članica i trećih zemalja. Provedba konačnih standarda FRTB-a trebala bi stoga, u smislu sadržaja i rokova, biti što usklađenija među jurisdikcijama. U protivnom neće biti moguće osigurati jednake uvjete za te aktivnosti na međunarodnoj razini. Komisija bi zato trebala pratiti provedbu tih standarda u drugim jurisdikcijama članicama BCBS-a te, prema potrebi, poduzimati mjere za uklanjanje mogućih odstupanja od tih pravila.
- (35) BCBS je revidirao međunarodni standard o operativnom riziku kako bi se uklonili nedostaci koji su se pojavili nakon financijske krize iz 2008. i 2009. Osim nedostatne osjetljivosti na rizike u standardiziranim pristupima, utvrđena je i nedovoljna usporedivost koja proizlazi raznih internih praksi modeliranja u okviru naprednog pristupa mjerenja. U tom kontekstu i radi pojednostavnjenja okvira za operativni rizik, svi postojeći pristupi za procjenu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik zamijenjeni su jedinstvenom metodom koja se ne temelji na modelu. Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi uskladiti s revidiranim bazelskim standardima kako bi se omogućili jednaki uvjeti na međunarodnoj razini za institucije koje imaju poslovni nastan u Uniji, ali posluju i izvan Unije, i očuvala učinkovitost okvira za operativni rizik na razini Unije.
- (36) U novom standardiziranom pristupu koji je BCBS uveo kombinira se pokazatelj veličine poslovanja institucije s pokazateljem povijesti gubitaka te institucije. U revidiranim bazelskim standardima predviđa se nekoliko diskrecijskih prava odlučivanja o načinu uvođenja pokazatelja povijesti gubitaka neke institucije. Jurisdikcije mogu zanemariti povijesne gubitke pri izračunu kapitala za operativni rizik svih relevantnih institucija ili mogu uzeti u obzir povijesne podatke o gubicima institucija do određene veličine poslovanja. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti u Uniji i pojednostavnio izračun kapitala za operativni rizik, ta bi diskrecijska prava odlučivanja o minimalnim kapitalnim zahtjevima trebalo primjenjivati ujednačeno ne uzimajući u obzir povijesne podatke o operativnim gubicima svih institucija.
- (36.a) Pri mjerenju kapitalnih zahtjeva za operativni rizik trebalo bi dopustiti da se police osiguranja upotrebljavaju kao djelotvorne tehnike smanjenja rizika. U tu svrhu EBA u roku od 24 mjeseca od stupanja na snagu Uredbe treba izvijestiti Komisiju o standardiziranoj formuli, utemeljenoj na posebnim kriterijima, koja će se upotrebljavati za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik. Komisija bi trebala biti ovlaštena da Europskom parlamentu i Vijeću EU-a podnese zakonodavni prijedlog u roku od sljedećih 36 mjeseci, uzimajući u obzir police osiguranja za izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik. EBA bi trebala utvrditi prihvatljive ugovore o osiguranju.***
- (36.b) Teški, dvostruki gospodarski šok uzrokovan pandemijom bolesti COVID-19 i rusko-ukrajinskim ratom mogao bi imati dalekosežne posljedice na europsko gospodarstvo i poremetiti poslovanje. Institucije će imati ključnu ulogu u doprinosu oporavku davanjem ustupaka sposobnim dužnicima koji se suočavaju ili će se suočiti s poteškoćama u ispunjavanju svojih financijskih obveza. U tom smislu, EBA bi trebala usvojiti smjernice kojima bi se odredilo što predstavlja značajno smanjenu financijsku***

obvezu u slučaju restrukturiranja slijedom poteškoća u poslovanju, uz pružanje odgovarajuće fleksibilnosti institucijama. Posebno treba uzeti u obzir vrstu dodijeljenog ustupka, preostali rok do dospijeca za izloženosti i duljinu odgode.

- (37) Male i jednostavne institucije i druge neuvrštene kreditne institucije trebale bi objavljivati informacije o iznosu i kvaliteti prihodonosnih, neprihodonosnih i restrukturiranih izloženosti, kao i analizu dospelosti računovodstveno dospjelih izloženosti. Ta obveza objavljivanja informacija nije dodatno opterećenje za te kreditne institucije jer je objavljivanje tako ograničenog skupa informacija EBA već uvela na temelju akcijskog plana Vijeća iz 2017. o neprihodonosnim kreditima⁷, u kojem je EBA pozvana da unaprijedi zahtjeve za objavljivanje informacija o kvaliteti imovine i neprihodonosnim kreditima za sve kreditne institucije. To je i potpuno usklađeno s Komunikacijom o rješavanju problema neprihodonosnih kredita nakon pandemije bolesti COVID-19⁸.
- (38) Treba smanjiti teret usklađivanja za potrebe objavljivanja informacija i poboljšati usporedivost objavljenih informacija. EBA bi zato trebala uspostaviti središnju internetsku platformu koja bi omogućila objavljivanje informacija i podataka koje institucije dostave. Ta bi središnja internetska platforma služila kao jedinstvena pristupna točka objavljenim informacijama institucija, ali bi informacije i podaci bili u vlasništvu institucija koje su ih proizvele, koje bi bile i odgovorne za njihovu točnost. Centralizirano objavljivanje informacija trebalo bi biti u potpunosti usklađeno s Akcijskim planom za uniju tržišta kapitala i bilo bi još jedan korak prema budućem razvoju jedinstvene pristupne točke na razini EU-a za financijske informacije i informacije o održivim ulaganjima poduzeća.
- (39) Kako bi se omogućila veća integracija nadzornog izvješćivanja i objavljivanja informacija, EBA bi trebala informacije institucija objavljivati na centraliziran način, istovremeno poštujući pravo svih institucija na samostalno objavljivanje podataka i informacija. Takvo centralizirano objavljivanje informacija trebalo bi EBA-i omogućiti da objave informacija malih i jednostavnih institucija temelji na informacijama koje su te institucije dostavile nadležnim tijelima, čime bi se njihovo opterećenje znatno smanjilo. Istodobno, centralizirano objavljivanje informacija ne bi trebalo troškovno utjecati na druge institucije, povećala bi se transparentnost i smanjili troškovi pristupa bonitetnim informacijama za sudionike na tržištu. Veća transparentnost trebala bi olakšati usporedivost podataka među institucijama i promicati tržišnu disciplinu.
- (40) Kako bi se omogućila konvergencija u cijeloj Uniji i jednako razumijevanje okolišnih, socijalnih i upravljačkih (ESG) čimbenika i rizika, trebalo bi utvrditi opće definicije. ***Imovinu ili djelatnosti na koje utječu okolišni i/ili socijalni čimbenici trebalo bi definirati s obzirom na ambiciju Unije da do 2050. postane klimatski neutralna, kako je utvrđeno u Europskom zakonu o klimi, Europskom zakonu o obnovi prirode i relevantnim Unijinim ciljevima održivosti. Za utvrđivanje imovine ili izloženosti u svrhu procjene namjenskih bonitetnih tretmana i razlika u rizicima trebali bi se upotrebljavati kriteriji tehničke provjere za „nenanošenje bitne štete” doneseni u***

⁷ Vijeće ECOFIN „Akcijski plan za rješavanje problema loših kredita u Europi”, srpanj 2017. [Zaključci Vijeća o akcijskom planu za rješavanje problema loših kredita u Europi](#)

⁸ Komunikacija Komisije Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću i Europskoj središnjoj banci „Rješavanje problema neprihodonosnih kredita nakon pandemije bolesti COVID-19” COM/2020/822 final.

skladu s člankom 17. Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća⁹, kao i posebno zakonodavstvo Unije za sprečavanje klimatskih promjena, uništavanja okoliša i gubitka bioraznolikosti. Izloženost ESG rizicima nije nužno proporcionalna veličini i složenosti institucije. I razina izloženosti u Uniji je prilično heterogena pa se u nekim zemljama primjećuju potencijalni blagi tranzicijski učinci, a u drugima potencijalni znatni tranzicijski učinci na izloženosti povezane s aktivnostima koje negativno utječu na okoliš. Zahvaljujući zahtjevima o transparentnosti kojima institucije podliježu i zahtjevima o izvješćivanju o održivosti iz drugih propisa Unije, za nekoliko godina će podaci biti detaljniji. Međutim, za primjerenu procjenu ESG rizika kojima bi institucije mogle biti izložene, iznimno je važno da tržišta i nadzorna tijela imaju odgovarajuće podatke od svih subjekata izloženih tim rizicima, neovisno o njihovoj veličini, *uključujući podatke o skupovima kredita povezanih s pokrivenim obveznicama koje su izdale institucije.* Kako bi se nadležnim tijelima omogućila dostupnost detaljnih, sveobuhvatnih i usporedivih podataka za učinkovit nadzor, u nadzorno izvješćivanje institucija trebalo bi uključiti informacije o izloženostima ESG rizicima. Opseg i detaljnost tih informacija trebali bi biti usklađeni s načelom proporcionalnosti, vodeći računa o veličini i složenosti institucija.

(40.a) I razina izloženosti u Uniji je prilično heterogena pa se u nekim zemljama primjećuju potencijalni blagi tranzicijski učinci, a u drugima potencijalni znatni tranzicijski učinci na izloženosti povezane s aktivnostima koje negativno utječu na okoliš. Zahvaljujući zahtjevima o transparentnosti kojima institucije podliježu i zahtjevima o izvješćivanju o održivosti iz drugih propisa Unije, za nekoliko godina će podaci biti detaljniji. Međutim, za primjerenu procjenu ESG rizika kojima bi institucije mogle biti izložene, ključno je da tržišta i nadzorna tijela imaju odgovarajuće podatke od svih subjekata izloženih tim rizicima, bez obzir na njihovu veličinu. Kako bi se nadležnim tijelima omogućila dostupnost detaljnih, sveobuhvatnih i usporedivih podataka za učinkovit nadzor, u nadzorno izvješćivanje institucija trebalo bi uključiti informacije o izloženostima ESG rizicima. Opseg i detaljnost tih informacija trebali bi biti usklađeni s načelom proporcionalnosti i trebaju voditi računa o veličini i složenosti institucija.

(41) Kako prelazak Unijina gospodarstva na održiv ekonomski model uzima maha, rizici održivosti postaju sve važniji i vjerojatno će ih trebati dodatno razmatrati. *Prema navodima Međunarodne agencije za energiju, kako bi se postigao cilj ugljične neutralnosti do 2050., ne može biti novih istraživanja i širenja proizvodnje fosilnih goriva. To znači da izloženosti u sektoru fosilnih goriva predstavljaju veći rizik i na mikrorazini, jer će se vrijednost takve imovine s vremenom smanjivati, i na makrorazini, jer financiranje aktivnosti povezanih s fosilnim gorivima ugrožava cilj održavanja globalnog porasta temperature ispod 1,5 °C i stoga dovodi u pitanje financijsku stabilnost.* Zbog toga treba za dvije godine skratiti rok EBA-i za procjenu i izvješće o opravdanosti posebnog bonitetnog tretmana izloženosti koje se odnose na imovinu ili aktivnosti u znatnoj mjeri povezane s okolišnim ili socijalnim ciljevima *iz perspektive rizičnosti. Međutim, tek nakon dovršetka ovog ubrzanog izvješća i*

⁹ Uredba (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (*SL L 198*, 22.6.2020., str. 13.).

aktualnih testiranja otpornosti na klimatske promjene bilo bi opravdano predložiti poseban bonitetni tretman za te izloženosti.

- (41.a) Kako bi se osiguralo da se bilo kakvim prilagodbama izloženosti za infrastrukturu ne potkopavaju klimatske ambicije Unije, odstupanje od pristupa bankarskog okvira koji se temelji na rizičnosti trebalo bi se uvesti samo ako se pokaže da takve izloženosti imaju pozitivan učinak na klimatske ambicije iz Uredbe (EU) 2020/852.***
- (42) Neophodno je da nadzorna tijela imaju potrebne ovlasti za sveobuhvatnu procjenu i mjerenje rizika kojima je bankarska grupa izložena na konsolidiranoj razini te fleksibilnost za prilagodbu svojeg nadzornog pristupa novim izvorima rizika. Važno je izbjeći pravne praznine između bonitetne i računovodstvene konsolidacije koje bi omogućile transakcije kojima je cilj premještanje imovine izvan opsega bonitetne konsolidacije, iako su rizici i dalje prisutni u bankarskoj grupi. Nekoherentnost u definiciji koncepta „matično društvo”, „društvo kći” i „kontrola” i nejasna definicija pojmova „društvo za pomoćne usluge”, „financijski holding” i „financijska institucija” otežavaju nadzornim tijelima usklađenu primjenu pravila u Uniji te otkrivanje i primjereno upravljanje rizicima na konsolidiranoj razini. Te bi definicije stoga trebalo izmijeniti i dodatno objasniti. Osim toga, smatra se primjerenim da EBA dodatno istraži bi li preostale razlike ili pravne praznine u regulatornim odredbama ili njihova interakcija s primjenjivim računovodstvenim okvirom mogle nenamjerno ograničiti te ovlasti nadzornih tijela.
- (42.a) Nagli porast aktivnosti na financijskim tržištima u vezi s kriptoinovinom i potencijalno sve veća uključenost institucija u aktivnosti povezane s takvom imovinom trebali bi se u cijelosti uzeti u obzir u bonitetnom okviru Unije kako bi se na odgovarajući način ublažili rizici koje ti instrumenti predstavljaju za financijsku stabilnost institucija. Hitnost tog pitanja još je veća s obzirom na nedavna nepovoljna kretanja na tržištima kriptoinovine. Postojeća bonitetna pravila nisu osmišljena tako da na odgovarajući način obuhvate rizike svojstvene kriptoinovini. Nedavno objavljenim standardima BCBS-a o bonitetnom tretmanu izloženosti prema kriptoinovini, koji će se uvesti do 1. siječnja 2025., predviđa se poseban bonitetni tretman koji bi trebalo pravodobno uvesti u pravo Unije. Komisija bi trebala poduzeti daljnje mjere u vezi s tim promjenama i, prema potrebi, do 31. prosinca 2024. donijeti zakonodavni prijedlog za prenošenje različitih elemenata standarda BCBS-a u pravo Unije. Dok se zakonodavni prijedlog ne donese, u pogledu izloženosti institucija prema kriptoinovini trebali bi se primjenjivati smotreni kapitalni zahtjevi.***
- (43) Zbog nejasnoće određenih aspekata BCBS-ova okvira iz 2017. za minimalne donje granice korektivnih faktora za transakcije financiranja vrijednosnim papirima, u okviru reformi Basel III, kao i dvojbe o ekonomskoj opravdanosti njegove primjene na određene vrste transakcija financiranja vrijednosnim papirima, postavlja se pitanje mogu li se bonitetni ciljevi tog okvira ostvariti bez neželjenih posljedica. Komisija bi stoga do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe] trebala ponovno procijeniti uvođenje okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora za transakcije financiranja vrijednosnim papirima u pravo Unije. Da bi Komisiji omogućila dovoljno dokaza, EBA bi u bliskoj suradnji s ESMA-om trebala Komisiju izvijestiti o učinku tog okvira i najprimjerenijem pristupu njegovu uvođenju u pravo Unije.
- (44) Komisija bi u pravo Unije trebala prenijeti revidirane standarde za kapitalne zahtjeve za CVA rizik, koje je BCBS objavio u srpnju 2020., jer ti standardi općenito poboljšavaju

izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik time što je riješeno nekoliko ranije utvrđenih problema, a osobito taj da postojeći okvir za kapitalne zahtjeve za CVA rizik nije primjeren za utvrđivanje CVA rizika.

- (45) Pri provedbi inicijalnih reformi Basel III u pravu Unije putem CRR-a, određene transakcije su izuzete iz izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik. Ta su izuzeća dogovorena da bi se izbjeglo potencijalno prekomjerno povećanje troškova nekih transakcija izvedenicama do kojeg bi došlo zbog uvođenja kapitalnog zahtjeva za CVA rizik, osobito kada banke nisu mogle smanjiti CVA rizik određenih klijenata s kojima nije bila moguća razmjena kolaterala. Prema procijenjenim učincima koje je EBA izračunala, kapitalni zahtjevi za CVA rizik prema revidiranim standardima Basel III i dalje bi bili neopravdano visoki za izuzete transakcije s tim klijentima. Da bi se klijentima banaka omogućila daljnja zaštita od financijskih rizika transakcijama izvedenicama, ta bi izuzeća pri provedbi revidiranih standarda Basel III trebala zadržati.
- (46) Međutim, aktualni CVA rizik izuzetih transakcija mogao bi biti izvor značajnih rizika za banke koje ta izuzeća primjenjuju; a ako se ti rizici ostvare, te bi banke mogle pretrpjeti znatne gubitke. Kako je EBA istaknula u izvješću iz veljače 2015., CVA rizici izuzetih transakcija otvaraju bonitetna pitanja koja CRR-om nisu riješena. Da bi se nadzornim tijelima olakšalo praćenje CVA rizika izuzetih transakcija, institucije bi trebale dostavljati informacije o izračunu kapitalnih zahtjeva za CVA rizike izuzetih transakcija koji bi se primjenjivali da te transakcije nisu izuzete. Osim toga, EBA bi trebala izraditi smjernice koje bi nadzornim tijelima olakšale utvrđivanje prekomjernog CVA rizika i pridonijele usklađivanju nadzornih mjera u ovom području u cijeloj Uniji.
- (47) Uredbu (EU) br. 575/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 575/2013

Uredba (EU) br. 575/2013 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 4. stavak 1. mijenja se kako slijedi:
- (-a) točka 12. briše se**
- (a) točke 15. i 16. zamjenjuju se sljedećim:
- „(15) „matično društvo” znači društvo koje, u smislu točke (37), kontrolira jedno ili više društava;
- (16) „društvo kći” znači društvo koje je, u smislu točke 37., pod kontrolom drugog društva;”;
- (b) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:
- „(18) „društvo za pomoćne usluge” znači društvo **čija je glavna** djelatnost, neovisno o tome obavlja li je za potrebe društava unutar grupe ili klijenata izvan grupe, **■** jedno od sljedećeg:
- (a) izravni produžetak bankarskih usluga;

- (b) operativni leasing, faktoring, upravljanje investicijskim fondovima, stjecanje vlasništva ili upravljanje nekretninama, pružanje usluga obrade podataka ili drugih pomoćnih bankarskih usluga;
 - (c) svaka druga djelatnost koju EBA smatra sličnom djelatnostima iz točaka (a) i (b);”;
- (c) točka 20. zamjenjuje se sljedećim:
- „(20) „financijski holding” znači društvo koje ispunjava sve sljedeće uvjete:
- (a) društvo je financijska institucija;
 - (b) društvo nije mješoviti financijski holding;
 - (c) najmanje jedno društvo kći tog društva je institucija;
 - (d) više od 50 % bilo kojeg od sljedećih pokazatelja može se trajno pripisati društvima kćerima koja su institucije ili financijske institucije i poslovima koje samo društvo obavlja, a koji se ne odnose na stjecanje ili posjedovanje udjela u društvima kćerima kada su ti poslovi iste naravi kao i poslovi koje obavljaju institucije ili financijske institucije:
 - i. kapital društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - ii. imovina društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - iii. prihodi društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - iv. zaposlenici društva na temelju njegova konsolidiranog položaja;
 - v. drugi pokazatelj koji nadležno tijelo smatra relevantnim;”;
- (d) umeće se sljedeća točka 20a:
- „(20a) „investicijski holding” znači investicijski holding kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 23. Uredbe (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰;
- (e) točka 26. zamjenjuje se sljedećim:
- „(26) „financijska institucija” znači društvo koje ispunjava oba sljedeća uvjeta:
- (a) društvo nije institucija, nije samo industrijski holding, osigurateljni holding ni mješoviti osigurateljni holding kako su definirani u članku 212. stavku 1. točkama (f) i (g) Direktive 2009/138/EZ;
 - (b) društvo ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - i. glavna djelatnost društva je stjecanje ili posjedovanje udjela ili obavljanje jedne ili više djelatnosti iz točaka od 2. do 12. i točke 15. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU ili pružanje jedne ili više usluga ili obavljanje jedne ili više aktivnosti iz odjeljka 1. ili B Priloga I.

¹⁰ Uredba (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uređaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (SL L 314, 5.12.2019., str. 1.).

Direktivi 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ u vezi s financijskim instrumentima iz odjeljka C tog priloga toj direktivi;

- ii. društvo je investicijsko društvo, mješoviti financijski holding, investicijski holding, pružatelj platnih usluga u smislu Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća¹², društvo za upravljanje imovinom ili društvo za pomoćne usluge;”;

- (f) umeće se sljedeća točka 26a:

„(26a) „samo industrijski holding” znači društvo koje ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) glavna djelatnost društva je stjecanje ili posjedovanje udjela;
- (b) ni društvo niti koje od društava u kojima ono ima sudjelujuće udjele nisu navedeni u točki 27. podtočkama (a), (d), (e), (f), (g), (h), (k) i (l);
- (c) ni društvo niti koje od društava u kojima ono ima sudjelujuće udjele kao glavnu djelatnost ne obavlja neku od djelatnosti iz Priloga I. Direktivi 2013/36/EU, neku od aktivnosti iz odjeljka A ili B Priloga I. Direktivi 2014/65/EU u vezi s financijskim instrumentima iz odjeljka C tog priloga toj direktivi, niti su investicijska društva, pružatelji platnih usluga u smislu Direktive (EU) 2015/2366, društva za upravljanje imovinom ili društva za pomoćne usluge;”;

- (g) u točki 27. podtočka (c) briše se;

- (h) točka 28. zamjenjuje se sljedećim:

„(28) „matična institucija u državi članici” znači institucija u državi članici koja kao društvo kćer ima instituciju ili financijsku instituciju ili koja u nekoj instituciji *ili* financijskoj instituciji i koja sama po sebi nije društvo kći druge institucije koja ima odobrenje za rad u istoj državi članici niti financijskog holdinga ili mješovitog financijskog holdinga osnovanog u istoj državi članici;”;

- (i) umeću se sljedeće točke 33a i 33b:

„(33a) „samostalna institucija u EU-u” znači institucija koja u EU-u ne podliježe bonitetnoj konsolidaciji u skladu s dijelom prvim, glavom II. poglavljem 2. i koja u EU-u nema matično društvo koje podliježe bonitetnoj konsolidaciji;

(33b) „samostalna institucija u državi članici” znači institucija koja ispunjava sve sljedeće kriterije:

- (a) institucija je društvo kći matične institucije u EU-u, matičnog financijskog holdinga u EU-u ili mješovitog financijskog holdinga u EU-u;
- (b) institucija se ne nalazi u istoj državi članici kao i njezina matična institucija, matični financijski holding ili matični mješoviti holding;

¹¹ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

¹² Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

- (c) institucija sama po sebi nema društvo kći i nema sudjelujuće udjele u instituciji ili financijskoj instituciji;”;
- (j) u točki 37. upućivanje na „članak 1. Direktive 83/349/EEZ” zamjenjuje se upućivanjem na „članak 22. Direktive 2013/34/EU”;
- (k) točka 52. zamjenjuje se sljedećim:
„(52) „operativni rizik” znači rizik gubitka zbog neadekvatnih unutarnjih postupaka ili propusta, ljudskih pogrešaka i pogrešaka sustava ili vanjskih događaja, uključujući **među ostalim** pravni rizik i rizik IKT-a, ali isključujući strateški i reputacijski rizik;”;
- (l) umeću se sljedeće točke 52a i 52i:
„(52a) „pravni rizik” znači **rizik od gubitaka**, uključujući **među ostalim** rashode, novčane kazne, kazne ili odštete, **koje institucija može pretrpjeti kao posljedicu događaja** koji rezultiraju sudskim postupcima, uključujući sljedeće:
(a) nadzorne mjere i privatne nagodbe;
(b) propust djelovanja kad je radi ispunjenja pravne obveze potrebno djelovati;
(c) izbjegavanje ispunjenja pravne obveze;
(d) povrede dužnosti, što su događaji koji proizlaze iz povrede dužnosti počinjene s namjerom ili iz nemara, uključujući neprimjereno pružanje financijskih usluga **ili slučajeve u kojima institucija ne poštuje obvezu pružanja poštenih, jasnih i neobmanjujućih informacija svojim malim ulagateljima u skladu s člankom 24. stavkom 3. Direktive 2014/65/EU**;
(e) neispunjenje zahtjeva koji proizlaze iz nacionalnih ili međunarodnih zakonskih ili zakonodavnih odredaba;
(f) neispunjenje zahtjeva koji proizlaze iz ugovornih obveza ili internih pravila i kodeksa ponašanja utvrđenih u skladu s nacionalnim ili međunarodnim normama i praksama;
(g) nepostupanje u skladu s etičkim pravilima.

Pravni rizik ne podrazumijeva isplate trećim osobama ili zaposlenicima i dospjela plaćanja za goodwill zbog poslovnih prilika, pri čemu se ne krše pravila ili načela etičnog ponašanja i pri čemu institucija pravodobno ispunjava sve obveze ni vanjske pravne troškove ako se događaj zbog kojeg su nastali ti vanjski troškovi ne smatra operativnim rizikom.

(52b) „rizik modela” znači **rizik od gubitka** koji bi institucija mogla pretrpjeti zbog odluka koje bi se prvenstveno mogle temeljiti na rezultatima internih modela, i to zbog pogrešaka u oblikovanju, **razvoju**, primjeni ■ , upotrebi **ili praćenju** tih modela, uključujući sljedeće:

- (a) nepravilna struktura odabranog internog modela i njegova obilježja;
- (b) neadekvatna provjera primjerenosti odabranog internog modela za evaluaciju financijskog instrumenta ili utvrđivanje cijene određenog proizvoda ili primjerenosti odabranog internog modela za primjenjive tržišne uvjete;

- (c) pogreške u primjeni odabranog internog modela;
- (d) netočne tržišne vrijednosti i mjerenje rizika kao posljedica pogreške pri knjiženju transakcije u sustavu trgovanja;
- (e) primjena odabranog internog modela ili njegovih rezultata u svrhu za koju taj model nije namijenjen ili dizajniran, uključujući manipulaciju parametrima modeliranja;
- (f) nepravovremeno i neodgovarajuće praćenje učinkovitosti modela u svrhu procjene svrhovitosti odabranog internog modela;

(52c) „rizik IKT-a” znači rizik gubitaka ili mogućih gubitaka *povezan s bilo kojom razumno prepoznatljivom okolnošću u vezi s uporabom mrežnih i informacijskih sustava koji, ako se ostvari, može ugroziti sigurnost mrežnih i informacijskih sustava, bilo kojeg alata ili procesa koji ovise o tehnologiji, operacija i procesa ili pružanja usluga, stvarajući negativne učinke u digitalnom ili fizičkom okruženju;*

(52d) „okolišni, socijalni i upravljački rizik []” ili „*ESG rizik*” znači rizik [] negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka okolišnih, socijalnih ili upravljačkih čimbenika (ESG čimbenici) na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije; *ESG rizici ostvaruju se u tradicionalnim kategorijama financijskih rizika, uključujući kreditni rizik, tržišni rizik, operativni i reputacijski rizik, likvidnosni rizik i rizik financiranja;*

(52e) „okolišni rizik” znači rizik [] negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije, uključujući čimbenike koji se odnose na tranziciju prema sljedećim okolišnim ciljevima:

- (a) ublažavanje klimatskih promjena;
- (b) prilagodba klimatskim promjenama;
- (c) održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa,
- (d) prelazak na kružno gospodarstvo,
- (e) sprečavanje i kontrola onečišćenja;
- (f) zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava;

Okolišni rizik uključuje fizički rizik i tranzicijski rizik.

(52f) „fizički rizik” kao dio ukupnog okolišnog rizika znači rizik [] negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka fizičkih utjecaja okolišnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije;

(52g) „tranzicijski rizik” kao dio ukupnog okolišnog rizika znači rizik [] negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka tranzicije [] prema okolišno održivom gospodarstvu na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije

(52h) „socijalni rizik” znači rizik ■ negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka socijalnih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije;

(52i) „upravljački rizik” znači rizik ■ negativnog financijskog utjecaja na instituciju koji nastaje zbog postojećih ili budućih učinaka upravljačkih čimbenika na druge ugovorne strane ili uloženu imovinu institucije;

(m) točke 54., 55. i 56. zamjenjuju se sljedećim:

„(54) „vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza ili „PD” (engl. *probability of default*, PD) znači vjerojatnost neispunjavanja obveza dužnika u jednogodišnjem razdoblju, a u kontekstu razrjeđivačkog rizika vjerojatnost razrjeđivanja u ■ jednogodišnjem razdoblju;

(55) „gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza” ili „LGD” (engl. *loss given default*, LGD) znači ■ omjer gubitka po izloženosti koja se odnosi na jedan proizvod zbog statusa neispunjavanja obveza dužnika ili proizvoda i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze, a u kontekstu razrjeđivačkog rizika, gubitak zbog razrjeđivanja u značenju ■ omjera gubitka po izloženosti **u vezi s otkupljenim potraživanjem** zbog razrjeđivanja i iznosa izloženosti **otkupljenog potraživanja**;

(56) „konverzijski faktor” ili „kreditni konverzijski faktor” ili „CCF” (engl. *credit conversion factor*, CCF) znači ■ omjer trenutačno neiskorištenog iznosa preuzete obveze iz jednog proizvoda koji bi mogao biti iskorišten iz proizvoda prije neispunjavanja obveze i koji bi stoga bio nepodmiren u trenutku neispunjavanja obveze i trenutačno neiskorištenog iznosa preuzete obveze iz tog proizvoda; iznos preuzete obveze jednak je odobrenom limitu, osim ako je limit koji nije odobren dužniku veći;”;

(n) umeće se sljedeća točka 56a:

„(56a) „ostvareni CCF” znači omjer iskorištenog iznosa preuzete obveze iz jednog proizvoda koji je na određeni referentni datum prije neispunjavanja obveze bio neiskorišten i koji je stoga nepodmiren u trenutku neispunjavanja obveze i neiskorištenog iznosa preuzete obveze iz tog proizvoda na taj referentni datum;”;

(o) točke 58., 59. i 60. zamjenjuju se sljedećim:

„(58) „materijalna kreditna zaštita” ili „FCP” (engl. *funded credit protection*, FCP) znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz prava te institucije da, u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja povezanih s dužnikom, unovči ili prenese na sebe ili prisvoji ili zadrži određenu imovinu ili iznose, ili da smanji iznos izloženosti na iznos razlike između iznosa izloženosti i iznosa potraživanja prema instituciji ili ga zamijeni iznosom razlike;

(59) „nematerijalna kreditna zaštita” ili „UFCP” (engl. *unfunded credit protection*, UFCP) znači tehnika smanjenja kreditnog rizika prema kojoj smanjenje kreditnog rizika po izloženosti institucije proizlazi iz obveze treće

strane na plaćanje određenog iznosa u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili nastanka drugih određenih kreditnih događaja;

(60) „instrument koji se može smatrati gotovinom” znači certifikat o depozitu, obveznica, uključujući pokrivenu obveznicu, ili bilo koji drugi nepodređeni instrument koji je izdala institucija kreditor, za koji je instituciji kreditoru već u cijelosti plaćeno i koji će institucija kreditor bezuvjetno iskupiti po njegovoj nominalnoj vrijednosti;”;

(p) umeće se sljedeća točka 60a:

„(60a) „investicijsko zlato” znači zlato u obliku npr. zlatnih poluga, pločica i zlatnika koji se obično prihvaćaju na tržištu plemenitih kovina ako takvo postoji, a čija se vrijednost određuje na temelju vrijednosti sadržaja zlata definiranog finoćom i masom, a ne zanimanjem numizmatičara;”;

(q) umeće se sljedeća točka 74a:

„(74a) „vrijednost nekretnine” znači vrijednost nekretnine utvrđena u skladu s člankom 229. stavkom 1.;”;

(r) točka 75. zamjenjuje se sljedećim:

„(75) „stambena nekretnina” znači jedno od sljedećeg:

(a) nekretnina vrste za stanovanje u kojoj je u skladu sa svim primjenjivim propisima moguće stanovanje;

(b) nekretnina vrste za stanovanje u izgradnji, uz uvjet da se može očekivati da će u toj nekretnini u skladu sa svim primjenjivim propisima biti moguće stanovanje;

(c) pravo stanovanja u stambenim zadrugama koje se nalaze u Švedskoj;

(d) pripadajuće zemljište uz nekretninu iz točke (a), (b) ili (c);”;

(s) umeću se sljedeće točke 75a i 75g:

„(75a) „poslovna nekretnina” znači svaka nekretnina koja nije stambena nekretnina ■ ;

(75b) „izloženost osigurana nekretninama koje donose prihod” *ili* izloženost IPRE (engl. *income producing real estate exposure*, IPRE) znači izloženost osigurana jednom ili više stambenih ili poslovnih nekretnina pri čemu ispunjenje kreditnih obveza po toj izloženosti bitno ovisi o novčanim tokovima ostvarenima od tih nekretnina kojima je ta izloženost osigurana, a ne o kapacitetu dužnika za ispunjenje kreditnih obveza sredstvima iz drugih izvora; **primarni izvor takvih novčanih tokova bila bi plaćanja najma ili iznajmljivanja odnosno prihodi od prodaje stambene ili poslovne nekretnine**;

(75c) „izloženost koja nije osigurana nekretninama koje donose prihod” (izloženost koja nije IPRE) (engl. *non-income producing real estate exposure*, non-IPRE) znači izloženost osigurana jednom ili više stambenih ili poslovnih nekretnina koja nije izloženost IPRE;

(75d) „izloženost koja nije ADC” znači svaka izloženost osigurana jednom ili više stambenih ili poslovnih nekretnina koja nije izloženost ADC;

(75e) „izloženost osigurana stambenom nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na stambenoj nekretnini” ili „izloženost osigurana stambenom nekretninom kao kolateralom” ili „izloženost osigurana stambenom nekretninom” znači izloženost osigurana **stambenom nekretninom ili izloženost koja se takvom smatra u skladu s člankom 108. stavkom 3.**;

(75f) „izloženost osigurana poslovnom nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na poslovnoj nekretnini” ili „izloženost osigurana poslovnom nekretninom kao kolateralom” znači izloženost osigurana **poslovnom nekretninom** ;

(75g) „izloženost osigurana nekretninom” ili „izloženost osigurana hipotekom na nekretnini” ili „izloženost osigurana nekretninom kao kolateralom” znači izloženost osigurana **stambenom ili poslovnom nekretninom ili izloženost koja se takvom smatra u skladu s člankom 108. stavkom 3.**;

(t) točke 78. i 79. zamjenjuju se sljedećim:

„(78) „jednogodišnja stopa neispunjavanja obveza” znači omjer između broja **dužnika odnosno, ako se klasifikacija u kategoriju sa statusom neispunjavanja obveza primjenjuje na razini proizvoda u skladu s drugim podstavkom članka 178. stavka 1., broja proizvoda za koje se smatra da je došlo do neispunjavanja obveza** u razdoblju koje započinje godinu dana prije datuma opservacije T i broja dužnika ili **,** **ako se klasifikacija u kategoriju sa statusom neispunjavanja obveza primjenjuje na razini proizvoda u skladu s drugim podstavkom članka 178. stavka 1., broja proizvoda** pripisanih tom razredu ili skupini godinu dana prije datuma opservacije T;

(79) „izloženosti ADC” ili „izloženosti prema stjecanju zemljišta, razvoju i građenju” (engl. *land acquisition, development and construction*, ADC) znači izloženosti prema trgovačkim društvima ili subjektima posebne namjene koji financiraju stjecanje zemljišta u svrhu razvoja i građenja ili financiraju razvoj i građenje stambenih ili poslovnih nekretnina;”;

(u) točka 114. zamjenjuje se sljedećim:

„(114) „neizravno ulaganje” znači svaka izloženost prema posredniku koji je izložen instrumentima kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obvezama koje izdaje institucija, pri čemu se, u slučaju da instrumenti kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obveze koje izdaje institucija budu trajno otpisani, gubitak koji bi institucija ostvarila ne bi bitno razlikovao od gubitka koji bi institucija ostvarila u slučaju izravnog ulaganja u te instrumente kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili te obveze koje izdaje institucija;”;

(v) točka 126. zamjenjuje se sljedećim:

„(126) „sintetsko ulaganje” znači ulaganje institucije u financijski instrument čija je vrijednost izravno povezana s vrijednošću instrumenata kapitala koje izdaje subjekt financijskog sektora ili obveza koje izdaje institucija;”;

(w) točka 144. zamjenjuje se sljedećim:

„(144) „organizacijska jedinica za trgovanje” znači jasno određena skupina trgovaca koju je institucija osnovala radi zajedničkog upravljanja portfeljem

pozicija u knjizi trgovanja, ili pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje u skladu s člankom 104.b stavcima 5. i 6., u skladu s jasno određenom i dosljednom poslovnom strategijom i koja posluje u okviru iste strukture za upravljanje rizicima;”;

(x) **■** točka (145) *mijenja se kako slijedi:*

(a) *točka (f) zamjenjuje se sljedećim:*

„(f) konsolidirana imovina ili obveze institucije koje se odnose na aktivnosti s ugovornim stranama koje se nalaze u Europskom gospodarskom prostoru, isključujući izloženosti unutar grupe u Europskom gospodarskom prostoru, premašuju 75 % konsolidirane ukupne imovine institucije i konsolidiranih ukupnih obveza institucije, osim izloženosti unutar grupe u oba slučaja.

(b) umeće se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (e), institucija može isključiti pozicije u izvedenicama koje je zauzela sa svojim nefinancijskim klijentima i pozicije u izvedenicama koje koristi za zaštitu tih pozicija, uz uvjet da ukupna vrijednost isključenih obveznica izračunana u skladu s člankom 273.a stavkom 3. ne premašuje 10 % ukupne bilančne i izvanbilančne imovine institucije.”;

(y) dodaju se sljedeće točke:

*„(151) „obnovljiva izloženost” znači svaka izloženost kod koje postoji mogućnost da dužnikov iskorišteni iznos varira ovisno o njegovoj odluci da posuđuje i otplaćuje, do iznosa ograničenja **koji je utvrdila institucija kreditor;***

(152) „izloženost prema transктору” znači svaka obnovljiva izloženost koja je uredno otplaćivana barem 12 mjeseci i koja je jedno od sljedećeg:

(a) *izloženost za koju je, redovito barem svakih 12 mjeseci, iznos za plaćanje na sljedeći predviđeni datum uplate utvrđen kao iskorišteni iznos **ili rata** na prethodno utvrđeni referentni datum **ili na temelju ugovornih načina otplate, sa svim** predviđenim **datumima** otplate najkasnije nakon 12 mjeseci, uz uvjet da je u prethodnih 12 mjeseci iznos **ili rata koja se duguje instituciji kreditoru** u cijelosti podmirena na svaki predviđeni datum uplate;*

(b) dopušteno prekoračenje bez povlačenja u prethodnih 12 mjeseci;

*(152a) „subjekt iz sektora fosilnih goriva” znači **trgovačko društvo, poslovni subjekt ili poduzeće koje u prvom redu ostvaruje prihode od istraživanja, rudarstva, vađenja, proizvodnje, prerade, skladištenja, rafiniranja ili distribucije fosilnih goriva, što uključuje prijevoz, skladištenje i trgovinu, kako su definirana u članku 2. točki 62. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća***.*

*EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice u kojima se navode uvjeti pod kojima se smatra da **trgovačko društvo, poslovni subjekt ili poduzeće u prvom redu ostvaruje prihode od istraživanja, rudarenja, vađenja, proizvodnje, prerade, skladištenja, rafiniranja ili***

distribucije fosilnih goriva, što uključuje prijevoz i skladištenje fosilnim gorivima i trgovinu njima.

(152b) „imovina ili djelatnosti na koje utječu okolišni i/ili socijalni čimbenici” znači imovina ili djelatnosti koje utječu na ambiciju Unije da postigne klimatsku neutralnost kako je navedeno u članku 3. točki 69a Direktive 2013/36/EU.

(152c) „subjekt iz sektora bankarstva u sjeni” znači subjekt koji nudi bankarske usluge ili obavlja bankarske djelatnosti i koji ne podliježe bonitetnim zahtjevima sličnima onima koji su propisani ovom Uredbom.

** Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).”;*

(1.a) u članku 4. dodaje se sljedeći stavak:

„4.a Za potrebe točke 18. podtočke (c) EBA do [Ured za publikacije: umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izdaje smjernice u kojima se navode kriteriji za utvrđivanje djelatnosti.

Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”

(2) članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 3. zamjenjuje se sljedećim:

*„(3) „očekivani gubitak” ili „EL” (engl. *expected loss*, EL) znači omjer, koji se odnosi na jedan proizvod, između iznosa za koji se očekuje da će biti izgubljen po određenoj izloženosti zbog bilo čega od sljedećeg:*

- i. potencijalnog neispunjavanja obveza dužnika tijekom jednogodišnjeg razdoblja i iznosa izloženosti u trenutku neispunjavanja obveze;*
- ii. potencijalnog razrjeđivačkog događaja tijekom jednogodišnjeg razdoblja i iznosa izloženosti na datum nastanka razrjeđivačkog događaja;”;*

(b) dodaju se sljedeće točke od 4. do 10.:

„(4) „kreditna obveza” znači svaka obveza koja proizlazi iz ugovora o kreditu, uključujući glavnice, obračunate kamate i naknade, koju dužnik duguje instituciji ili, ako institucija služi kao davatelj jamstva, koju dužnik duguje trećoj strani;

*(5) „kreditna izloženost” znači svaka bilančna stavka, uključujući svaki iznos glavnice, obračunatih kamata i naknada koje dužnik duguje instituciji, **ili** svaka izvanbilančna stavka na temelju koje nastaje ili može nastati kreditna obveza;*

(6) „proizvod” znači kreditna izloženost koja proizlazi iz ugovora između dužnika i institucije;

(7) „marža konzervativnosti” znači uvećanje dodano procjenama rizika, **primjereno** da se obuhvati očekivani raspon pogrešaka u procjenama koje proizlaze iz utvrđenih nedostataka u podacima, metodama i modelima te iz promjena u standardima odobravanja plasmana, sklonosti preuzimanju rizika, politikama naplate i svakom drugom izvoru dodatne neizvjesnosti, kao i iz općih pogrešaka u procjenama;

(8) „malo i srednje poduzeće” ili „MSP” znači trgovačko društvo, poslovni subjekt ili poduzeće koje je prema zadnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ostvarilo godišnji prihod do 50 000 000 EUR;”

(9) „preuzeta obveza” znači svaki ugovorni aranžman kojim institucija klijentu nudi, a klijent prihvati, kredit, kupnju imovine ili izdavanje kreditnog supstituta. Preuzetom obvezom smatra se svaki aranžman koji institucija u svakom trenutku može bezuvjetno opozvati bez prethodne obavijesti dužniku ili svaki aranžman koji institucija može opozvati ako dužnik ne ispunji uvjete utvrđene u dokumentaciji proizvoda, uključujući uvjete koje je dužnik obavezan ispunjavati prije prvog ili sljedećeg povlačenja u skladu s tim aranžmanom;

Ugovorni aranžmani koji ispunjavaju sve uvjete navedene u nastavku ne smatraju se preuzetim obvezama:

- (a) ugovorni aranžmani za čiju uspostavu ili vođenje institucija ne naplaćuje naknade ili provizije;
- (b) ugovorni aranžmani u kojima je klijent dužan podnijeti zahtjev instituciji za prvo i svako sljedeće povlačenje u okviru tih ugovornih aranžmana;
- (c) ugovorni aranžmani u kojima institucija ima punu ovlast za izvršenje svakog povlačenja neovisno o tome ispunjava li klijent uvjete utvrđene u dokumentaciji ugovornog aranžmana;
- (d) ugovorni aranžmani u kojima je institucija dužna procijeniti kreditnu sposobnost klijenta neposredno prije donošenja odluke o svakom povlačenju;
- (e) ugovorni aranžmani koji se nude trgovačkom društvu, uključujući MSP, koje se redovito pomno prati.

(10) „preuzeta obveza koja se može bezuvjetno opozvati” znači svaka preuzeta obveza prema čijim je uvjetima instituciji dopušteno da u svakom trenutku i bez prethodne obavijesti dužniku preuzetu obvezu u cijelosti opozove u skladu s propisima o zaštiti potrošača i s njima povezanim propisima, **ovisno o relevantnom slučaju**, ili za koju je predviđen automatski opoziv zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika.”;

(3) u članku 6. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucija koja je ili matično društvo ili društvo kći te svaka institucija koja je uključena u konsolidaciju u skladu s člankom 18. nije dužna na pojedinačnoj osnovi ispunjavati obveze utvrđene u članku 92. stavcima 5. i 6. i dijelu osmom.”;

(3.a) u članku 7. dodaje se sljedeći stavak:

„3.a Komisija je dužna do 31. prosinca 2026. podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o mogućnosti da se primjena stavka 1. dopusti i za društvo kćer koje podliježe odobrenju i nadzoru države članice koja nije država članica koja izdaje odobrenje za rad i nadzire instituciju koja je matično društvo. Komisija osobito vodi računa o napretku u pogledu konačne uspostave bankovne unije, a posebno o poboljšanjima okvira za upravljanje bankarskim krizama i za osiguranje depozita kojima se mogu riješiti mogući problemi u pogledu financijske stabilnosti koji nastanu zbog primjene stavka 1. na prekograničnoj osnovi.

Komisija također razmatra mogu li se dodatnim bonitetnim zaštitnim mjerama i tehničkim izmjenama dodatno riješiti mogući problemi u pogledu financijske stabilnosti koji nastanu zbog izuzeća od primjene pojedinačnih zahtjeva na prekograničnoj osnovi.

U izvješću se iznose pojedinosti o slučaj djelomičnog izuzeća od bonitetnih zahtjeva, uzimajući u obzir bi li primjena izuzeća na prekograničnoj osnovi trebala biti popraćena zahtjevom da relevantna društva kćeri i dalje moraju imati odgovarajuće minimalne razine regulatornog kapitala kako bi se osigurala njihova otpornost, čak i u kritičnim situacijama. Nadležna tijela mogu odrediti odgovarajući iznos, uzimajući u obzir učinkovitost upravljanja rizicima grupe i djelotvornost sporazuma o financijskoj potpori unutar grupe u slučaju sanacije.

Izvješću se prema potrebi može priložiti zakonodavni prijedlog. U slučaju da Komisija smatra da uvjeti za izradu zakonodavnog prijedloga još nisu ispunjeni, Komisija svake dvije godine podnosi izvješće o napretku u pogledu bankovne unije sve dok ne ocijeni primjerenim podnijeti takav zakonodavni prijedlog.”;

(3.b) Članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Odstupanje od primjene likvidnosnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi

1. Nadležna tijela mogu izuzeti u potpunosti ili djelomično od primjene dijela šestog instituciju i sva ili neka od njezinih društava kćeri u Uniji i nadzirati ih kao jedinstvenu likvidnosnu podgrupu ako one ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) matična institucija na konsolidiranoj osnovi ili institucija kći na potkonsolidiranoj osnovi ispunjavaju obveze propisane u dijelu šestom;*
- (b) matična institucija na konsolidiranoj osnovi ili institucija kći na potkonsolidiranoj osnovi prati i u svakom trenutku ima pregled nad likvidnosnim pozicijama svih institucija unutar grupe ili podgrupe koje podliježu izuzeću, u svakom trenutku prati i ima pregled nad pozicijama izvora financiranja svih institucija unutar grupe ili podgrupe u slučaju izuzimanja od primjene zahtjeva za omjer neto stabilnih izvora financiranja (NSFR) iz dijela šestog glave IV. i osigurava zadovoljavajuću razinu likvidnosti i stabilnog financiranja u slučaju izuzimanja od primjene zahtjeva za NSFR iz dijela šestog glave IV., za sve te institucije;*
- (c) svi subjekti koji pripadaju istoj likvidnosnoj podgrupi sklopili su sporazum o financijskoj potpori unutar grupe kako je definiran u Direktivi 2014/59/EU ili drugi sporazum o financijskoj potpori unutar grupe koji nadležna tijela smatraju zadovoljavajućima i kojim se od matičnog društva zahtijeva pružanje*

likvidnosne potpore i ne predviđa gornja granica razine potpore koja se može pružiti i koja se ne bi mogla opozvati u kratkom roku;

- (d) institucije su sklopile ugovore koji su u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela i koji omogućavaju slobodno kretanje sredstava između njih kako bi one mogle podmiriti pojedinačne i zajedničke obveze po njihovu dospijeću;*
- (e) institucija koja vodi likvidnosnu podgrupu dostavlja nadležnim tijelima neovisno pravno mišljenje o izvršivosti tog sporazuma o financijskoj potpori unutar grupe kojim se potvrđuje nepostojanje pravnih prepreka za prijenos likvidnosti među subjektima koji pripadaju istoj likvidnosnoj podgrupi;*
- (f) jedna likvidnosna podskupina obuhvaćena je jednim jedinim planom oporavka grupe koji uključuje pokazatelje plana oporavka za svaki subjekt likvidnosne podgrupe, uključujući matično društvo, koji su u skladu s internom politikom likvidnosne podgrupe za upravljanje likvidnošću;*
- (g) jedna likvidnosna podskupina pripada bankovnoj grupi na koju se primjenjuje program sanacije grupe u skladu s člankom 92. Direktive 2014/59/EU.*

Sporazum o financijskoj potpori unutar grupe može se upotrijebiti i da se ispune uvjeta iz točke (d) ovog stavka.

3. Ako institucije unutar iste likvidnosne podgrupe imaju odobrenje za rad u nekoliko država članica, odredbe iz stavka 1. primjenjuju se tek nakon provođenja postupka opisanog u članku 21., a nadležna tijela mogu odobriti potpuno ili djelomično izuzeće od primjene zahtjeva utvrđenih u dijelu 6.

4. Nadležna tijela mogu primjenjivati stavak 1. i stavak 3. i na institucije koje su članice istog institucionalnog sustava zaštite iz članka 113. stavka 7. ako one ispunjavaju sve uvjete iz tih stavaka te na druge institucije povezane odnosom iz članka 113. stavka 6. ako one ispunjavaju sve uvjete iz tih stavaka. Nadležna tijela u tom slučaju na osnovi konsolidiranog položaja svih institucija iste likvidnosne podgrupe određuju jednu od institucija na koju se primjenjuje izuzeće koja treba ispuniti zahtjeve iz dijela šestog.

5. Ako je izuzeće odobreno u skladu sa stavkom 1. ili stavkom 3., nadležna tijela mogu na razini iste likvidnosne podgrupe primijeniti i članak 86. Direktive 2013/36/EU ili neke njegove dijelove te na pojedinačnoj osnovi odobriti izuzeće od primjene članka 86. Direktive 2013/36/EU ili nekih njegovih dijelova.

6. Ako u skladu s ovim člankom nadležno tijelo za određenu instituciju odobri potpuno ili djelomično izuzeće od primjene dijela šestog, ono tu instituciju može izuzeti i od primjene povezanog zahtjeva za izvješćivanje o likvidnosti iz članka 430. stavka 1. točke (d).

6.a Izuzeća odobrena u skladu s ovim člankom prije [datum početka primjene Uredbe CRR3 (npr. 1.1.2025.)] ostaju na snazi [[24 mjeseca] nakon datuma početka primjene Uredbe CRR3] ako su i dalje ispunjeni uvjeti utvrđeni u verziji ovog članka koja se primjenjivala prije [datum početka primjene Uredbe CRR3 (npr. 1.1.2025)]. Nakon [datum [24 mjeseca] nakon datuma početka primjene Uredbe CRR3] takva izuzeća ostaju na snazi ako su ispunjeni primjenjivi uvjeti iz članka 8. stavka 1. ili stavka 2.

6.b Komisija je dužna do 31. prosinca 2025. podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o pravnom obliku i posebnom bonitetnom tretmanu za sporazume o financijskoj potpori unutar grupe. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

Komisija je dužna do 31. prosinca 2026. preispitati učinke stavka 1. ovog članka i o tome sastaviti izvješće te ga podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću. U okviru Komisijina preispitivanja i izvješća posebno se procjenjuje pružaju li elementi i uvjeti iz ovog članka nadležnim tijelima dovoljno fleksibilnosti da prema potrebi definiraju ciljne zahtjeve za pojedinačne institucije za odobrenje izuzeća od primjene likvidnosnih zahtjeva, ako se to može opravdati učinkovitošću upravljanja rizicima grupe i djelotvornošću sporazuma o financijskoj potpori unutar grupe u slučaju sanacije. U okviru Komisijina preispitivanja i izvješća uzimaju se u obzir i svi problemi u pogledu financijske stabilnosti te napredak u pogledu konačne uspostave bankovne unije, a svakako poboljšanja okvira za upravljanje bankarskim krizama i okvira Unije za osiguranje depozita kojima se može dodatno povećati dosljednost u upravljanju likvidnošću tijekom redovnog poslovanja i kriznih razdoblja. Izvješću se prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog.

- (4) u članku 10.a jedini stavak mijenja se kako slijedi:
„Za potrebe primjene ovog poglavlja, investicijska društva i investicijski holdinzi smatraju se matičnim financijskim holdinzima u državi članici ili matičnim financijskim holdinzima iz Unije ako su takva investicijska društva ili investicijski holdinzi matična društva institucije ili investicijskog društva na koje se primjenjuje ova Uredba iz članka 1. stavka 2. ili stavka 5. Uredbe (EU) 2019/2033.”;
- (5) u članku 11. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
„Matične institucije u državi članici dužne su ispunjavati, u opsegu i na način utvrđen u članku 18., obveze utvrđene u dijelu drugom, trećem, četvrtom, sedmom i sedmom A na osnovi svojeg konsolidiranog položaja, uz iznimku članka 92. stavka 3. točke (a) i članka 430. stavka 1. točke (d).”;
- (5.a) **U članku 13. stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:**
„**Velika društva kćeri matičnih institucija iz EU-a dužna su objavljivati informacije utvrđene u člancima 437., 438., 440., 449.a, 442., 450., 451., 451.a i 453. na pojedinačnoj osnovi ili, ako je primjenjivo, na potkonsolidiranoj osnovi u skladu s ovom Uredbom i Direktivom 2013/36/EU.**”;
- (6) Članak 18. mijenja se kako slijedi:
(a) stavak 2. briše se;
(b) u stavku 7. prvom podstavku prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„Ako institucija ima društvo kćer koje nije institucija ili financijska institucija ili ima sudjelujući udio u takvom društvu, na to društvo kćer ili sudjelujući udio primjenjuje metodu udjela.”;
(c) umeće se novi stavak 10.:
„10. EBA do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe] podnosi izvješće Komisiji o potpunosti i primjerenosti

skupa definicija i odredaba iz ove Uredbe koje se odnose na nadzor svih vrsta rizika kojima su institucije izložene na konsolidiranoj razini. EBA osobito provjerava sve moguće preostale razlike u tim definicijama i odredbama, njihovu usklađenost s primjenjivim računovodstvenim okvirom te sve druge aspekte koji mi mogli nenamjerno ograničiti konsolidiran nadzor, sveobuhvatan i prilagodljiv novim izvorima ili vrstama rizika ili struktura koji bi mogli uzrokovati regulatornu arbitražu. EBA redovito dvaput godišnje ažurira svoje izvješće.

Komisija prema potrebi može, na temelju EBA-inih rezultata, donijeti delegirane akte u skladu s člankom 462. radi usklađenja relevantnih definicija ili opsega bonitetne konsolidacije.”;

(6.a) u članku 19. stavku 1. uvodni dio zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija ili financijska institucija koji su društvo kći ili društvo u kojem se drži sudjelujući udio ne moraju biti uključeni u konsolidaciju ako ukupni iznos imovine i izvanbilančnih stavki dotičnog društva ne prelazi niži od sljedeća dva iznosa:”;

(7) Članak 20. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) o zahtjevima za izdavanje odobrenja iz članka 143. stavka 1., članka 151. stavaka 4. i 9., članka 283. i članka 363. koje podnesu matična institucija iz EU-a i njezina društva kćeri ili koje zajednički podnesu društva kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a, kako bi donijela odluku o izdavanju traženog odobrenja i potencijalno odredila uvjete koji bi se trebali primjenjivati na takvo odobrenje;”;

ii. treći podstavak briše se;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ako matična institucija iz EU-a i njezina društva kćeri, društva kćeri matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a primjenjuju IRB pristup iz članka 143. na jedinstvenoj osnovi, nadležna tijela dopuštaju da kvalificirajuće kriterije iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. odjeljka 6. ispune matično društvo i njegova društva kćeri promatrani zajedno, na način koji je u skladu sa strukturom grupe i njezinim sustavima, procesima i metodama upravljanja rizicima.”;

(7.a) Članak 21. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Po zahtjevu matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a ili potkonsolidiranog društva kćeri matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a, konsolidirajuće nadzorno tijelo i nadležna tijela koja su odgovorna za nadzor društava kćeri matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a u državi članici čine sve u granicama svoje ovlasti da donesu zajedničku odluku

o ispunjavanju uvjeta iz članka 8. stavka 1. točaka od (a) do (g) i utvrde jedinstvene likvidnosne podgrupe radi primjene članka 8.”;

(b) *u stavku 2. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:*

„Međutim, svako nadležno tijelo može u roku od šest mjeseci EBA-i uputiti pitanje jesu li ispunjeni uvjeti iz članka 8. stavka 1. točaka od (a) do (g). U tom slučaju EBA može provesti svoje neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 31. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010, a sva uključena nadležna tijela moraju odgoditi donošenje svojih odluka do okončanja neobvezujućeg posredovanja. Ako tijekom posredovanja nadležna tijela ne postignu sporazum u roku od tri mjeseca, svako nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku vodeći računa o proporcionalnosti koristi i rizika na razini države članice matične institucije i proporcionalnosti koristi i rizika na razini države članice društva kćeri. Predmet se ne upućuje EBA-i nakon isteka roka od šest mjeseci ili nakon donošenja zajedničke odluke”;

(c) *stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:*

„3. Sva relevantna nadležna tijela također se mogu konzultirati s EBA-om u roku od šest mjeseci u slučaju neslaganja oko uvjeta navedenih u članku 8. stavku 1. točkama od (a) do (g). U tom slučaju EBA može provesti svoje neobvezujuće posredovanje u skladu s člankom 31. točkom (c) Uredbe (EU) br. 1093/2010, a sva uključena nadležna tijela moraju odgoditi donošenje svojih odluka do okončanja neobvezujućeg posredovanja. Ako tijekom posredovanja nadležna tijela ne postignu sporazum u roku od tri mjeseca, svako nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor na pojedinačnoj osnovi donosi vlastitu odluku.”;

(8) u članku 27. stavku 1. točki (a) podtočka v. briše se;

(9) u članku 34. dodaje se sljedeći stavak:

„Odstupajući od prvog stavka ovog članka, u iznimnim okolnostima čije se postojanje utvrđuje na temelju mišljenja EBA-e, institucije mogu smanjiti ukupna dodatna vrijednosna usklađenja pri izračunu ukupnog iznosa koji se odbija od redovnog osnovnog kapitala.

Za potrebe mišljenja iz drugog podstavka, EBA prati tržišne uvjete kako bi ocijenila jesu li nastupile iznimne okolnosti te ako jesu, o tome odmah obavještava Komisiju.

EBA uz savjetovanje s ESB-om i ESMA-om izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju pokazatelji i uvjeti na temelju kojih će odrediti iznimne okolnosti iz drugog podstavka, kao i smanjenje ukupnih agregiranih dodatnih vrijednosnih usklađenja iz tog stavka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz trećeg stavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(10) Članak 36. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) za institucije koje iznose izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju primjenom pristupa zasnovanog na internim rejting-sustavima (IRB pristup), IRB manjak, ako je primjenjivo, koji se izračunava u skladu s člankom 159.;”;

(b) u stavku 1. točki (k) *dodaje* se podtočka *vi.*:

„(vi.) *izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-u kojima se dodjeljuje ponder rizika od 1250 % u skladu s člankom 132. stavkom 2. drugim podstavkom.*”;

(ba) u stavku 1., točka (m) zamjenjuje se sljedećim:

„(m) *primjenjivi iznos nedostatnog pokrića za neprihodujuće izloženosti osim izloženosti koje je otkupilo specijalizirano tijelo za restrukturiranje duga i koje su u trenutku otkupa klasificirane kao neprihodujuće.*”;

(11) u članku 46. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. odbici iz članka 36. stavka 1. točaka od (a) do (g), točke (k) podtočaka ii., iii. i iv. i točaka (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;”;

(11.a) u članku 17.a dodaju se sljedeći stavci:

„7.a Za potrebe članka 36. stavka 1. točke (m), „specijalizirano tijelo za restrukturiranje duga” podrazumijeva instituciju koja je tijekom prethodne financijske godine ispunila sve sljedeće uvjete:

i. glavna je aktivnost institucije otkup izloženosti drugih institucija i njezino je upravljačko tijelo u tu svrhu provelo jasan i učinkovit postupak unutarnjeg odlučivanja;

ii. knjigovodstvena vrijednost njezinih vlastitih kredita ne premašuje 15 % sveukupne knjigovodstvene vrijednosti, uključujući otkupljene prihodujuće i neprihodujuće izloženosti, njezinih kredita; i

iii. ukupna vrijednost njezine imovine ne premašuje 30 milijardi EUR.

7.b Uzimajući u obzir kriterije iz stavka 7.a točaka i., ii. i iii., EBA razvija nacrt regulatornih tehničkih standarda utvrđujući uvjete pod kojima se institucija može smatrati specijaliziranim tijelom za restrukturiranje duga.

EBA dostavlja Komisiji navedene nacрте regulatornih tehničkih standarda do [12 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(11.b) Članak 47.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) 1 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti koji se primjenjuje od prvog dana osme godine nakon što je izloženost klasificirana kao neprihodujuća, osim ako se

institucija pozvala na jamstvo ili osiguranje, a priznati pružatelj zaštite preuzeo je i u skladu s člankom 213. stavkom 1. ispunjava sve dužnikove obveze plaćanja prema instituciji u cijelosti i u skladu s primjenjivim rasporedom plaćanja, u kojem će se slučaju primjenjivati faktor 0 za osigurani dio neprihodujuće izloženosti.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Odstupajući od stavka 3. ovog članka, dio neprihodujuće izloženosti za koji jamstvo ili osiguranje osigurava službena agencija za kreditiranje izvoza isključen je iz zahtjeva utvrđenih u ovom članku.”;

(12) u članku 48. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) u točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke ii., iii. i iv. i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;

(b) u točki (b) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (h), točka (k) podtočke ii., iii. i iv. i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”; (13) u članku 49. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu sa stavkom 1., 2. ili 3. uvijek se smatraju izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 2. ove Uredbe.

Ulaganja u vezi s kojima se ne provode odbici u skladu sa stavkom 2. ili stavkom 3. smatraju se izloženostima i dodjeljuje im se ponder rizika 100 %.”;

(14) u članku 60. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke ii., iii. i iv. i točke (l), (m) i (n), isključujući odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika.”;

(15) u članku 62. prvom podstavku točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) za institucije koje izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 2., višak ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u odnosu na očekivane gubitke primjenom IRB pristup, ako je primjenjivo, neumanjen za porezne učinke, koji se izračunava u skladu s člankom 159. do 0,6 % iznosa izloženosti ponderiranih rizikom izračunatih u skladu s dijelom trećim glavom II poglavljem 3.”;

(16) u članku 70. stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke ii., iii. i iv. i točke (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;”;

(17) u članku 72.b stavku 3. prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Osim obveza iz stavka 2. ovog članka sanacijsko tijelo može smatrati da obveze ispunjavaju uvjete za instrumente prihvatljivih obveza do ukupnog iznosa koji ne

premašuje 3,5 % iznosa ukupne izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3. pod sljedećim uvjetima:”;

(18) u članku 72.i stavku 1. točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. članak 36. stavak 1. točke od (a) do (g), točka (k) podtočke ii. i iii. i iv. i točke (l), (m) i (n), isključujući iznos koji se odbija za odgođenu poreznu imovinu koja ovisi o budućoj profitabilnosti i proizlazi iz privremenih razlika;”;

(19) u članku 84. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) redovni osnovni kapital društva kćeri umanjen za niži iznos od sljedećeg:

- i. iznos redovnog osnovnog kapitala društva kćeri koje treba ispunjavati sljedeće:
 - ako je društvo kći **društvo iz članka 81. stavka 1. od točke (a) podtočke (i.) do točke (a) podtočke (iii.) i točke (a) podtočke (v.) ove Uredbe**, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (a), zahtjeve iz članaka 458. i 459., posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeve za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju,
 - ako je društvo kći investicijsko društvo **ili financijski holding posrednik**, zbroj zahtjeva utvrđenih u članku 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju,
- ii. iznos konsolidiranog redovnog osnovnog kapitala koji se odnosi na to društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva utvrđenih u članku 92. stavku 1. točki (a), zahtjeve iz članaka 458. i 459., posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjev za kombinirani zaštitni sloj definiran u članku 128. točki 6. te direktive;”;

Odstupajući od ove točke (a), nadležno tijelo može dopustiti institucijama da oduzmu bilo koji od iznosa iz podtočke (i.) ili (ii.) ove točke;”

(20) u članku 85. stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) osnovni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećeg:

- i. iznos osnovnog kapitala društva kćeri koje treba ispunjavati sljedeće:
 - ako je društvo kći **društvo iz članka 81. stavka 1. od točke (a) podtočke (i.) do točke (a) podtočke (iii.) i točke (a) podtočke (v.) ove Uredbe**, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b), zahtjeve iz članaka 458. i 459., posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeve za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju,

- ako je društvo kći investicijsko društvo *ili financijski holding posrednik*, zbroj zahtjeva utvrđenih u članku 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 i sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju,
- ii. iznos konsolidiranog osnovnog kapitala koji se odnosi na društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (b), zahtjeve iz članaka 458. i 459., posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjev za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive;

Odstupajući od ove točke (a), nadležno tijelo može dopustiti institucijama da oduzmu bilo koji od iznosa iz podtočke (i.) ili (ii.) ove točke;

(20.a) članak 87. stavak 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećom:

„(a) regulatorni kapital društva kćeri umanjen za niže od sljedećega:

- i. iznos regulatornog kapitala društva kćeri koji je potreban za ispunjavanje sljedećeg:***
 - ***ako je društvo kći društvo iz članka 81. stavka 1. od točke (a) podtočke (i) do točke (a) podtočke (iii) i točke (a) podtočke (v) ove Uredbe, zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c) ove Uredbe, zahtjeve iz članaka 458. i 459. ove Uredbe, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU, zahtjeve za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive ili sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju;***
 - ***ako je društvo kći investicijsko društvo ili financijsko društvo posrednik, zbroj zahtjeva utvrđenih u članku 11. Uredbe (EU) 2019/2033, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 39. stavka 2. točke (a) Direktive (EU) 2019/2034 ili sve dodatne zahtjeve iz lokalnih nadzornih propisa u trećim zemljama u mjeri u kojoj te zahtjeve treba ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, ovisno o slučaju;***
- ii. iznos vlastitih sredstava koji se odnosi na društvo kćer koje na konsolidiranoj osnovi treba ispunjavati zbroj zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točke (c) ove Uredbe, zahtjeve iz članaka 458. i 459. Ove Uredbe, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104. Direktive 2013/36/EU i zahtjev za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. te direktive;***

Odstupajući od ove točke (a), nadležno tijelo može dopustiti institucijama da oduzmu bilo koji od iznosa iz podtočke (i.) ili (ii.) ove točke.”;

(21) umeće se sljedeći članak 88.b:

„Članak 88.b

Društva u trećim zemljama

Za potrebe ove glave II., izrazi „investicijsko društvo” i „institucija” odnose se i na društva osnovana u trećim zemljama koja bi, da imaju poslovni nastan u Uniji, bila obuhvaćena definicijama tih izraza u članku 4. stavku 1. točkama 2. i 3.”;

(22) u članku 89. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Na kvalificirani udio čiji iznos premašuje 15 % priznatog kapitala institucije u društvu koje nije subjekt financijskog sektora primjenjuju se odredbe iz stavka 3.”;

(23) Članak 92. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Iznos ukupne izloženosti riziku izračunava se kako slijedi:

(a) **Za** potrebe ispunjenja obveza iz ove Uredbe *institucije* iznos ukupne izloženosti riziku izračunavaju kako slijedi:

$$TREA = \max \{U - TREA; x \cdot S - TREA\}$$

pri čemu je:

TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta;

U-TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta bez primjene donje granice koji se izračunava u skladu sa stavkom 4.;

S-TREA = iznos ukupne izloženosti riziku subjekta dobiven primjenom standardiziranog izračuna u skladu sa stavkom 5.;

x = 72,5 %;

Institucije su dužne poštovati ovaj članak u skladu s razinom primjene iz članka 92.-a.

4. Iznos ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice izračunava se kao zbroj točaka od (a) do (f) iz ovog stavka uzevši u obzir stavak 7.:

(a) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik, uključujući rizik druge ugovorne strane, i razrjeđivački rizik, koji se izračunavaju u skladu s glavom II. i člankom 379. za sve poslovne aktivnosti institucije osim iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za rizik druge ugovorne strane za poslove iz knjige trgovanja institucije;

(b) kapitalni zahtjevi za poslove iz knjige trgovanja institucije za sljedeće:

i. tržišni rizik, koji se izračunavaju u skladu s glavom IV. ovog dijela;

ii. velike izloženosti koje premašuju ograničenja iz članka od 395. do 401. u mjeri u kojoj je instituciji dopušteno da ih premaši, kako je određeno u skladu s dijelom četvrtim;

(c) kapitalni zahtjevi za tržišni rizik koji se izračunavaju u skladu s glavom IV. ovog dijela za sve poslovne aktivnosti podložne valutnom ili robnom riziku;

(ca) kapitalni zahtjevi za rizik namire koji se izračunavaju u skladu s glavom V. ovog dijela, osim članka 379.;

- (d) kapitalni zahtjevi za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju koji se izračunavaju u skladu s glavom VI. ovog dijela;
- (e) kapitalni zahtjevi za operativni rizik koji se izračunavaju u skladu s glavom III. ovog dijela;
- (f) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja institucije za sljedeće vrste transakcija i ugovora, koji se izračunavaju u skladu s glavom II. ovog dijela:
 - i. ugovori navedeni u Prilogu II. i kreditne izvedenice;
 - ii. repo transakcije, transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
 - iii. maržni krediti na osnovi vrijednosnih papira ili robe;
 - iv. transakcije s dugim rokom namire.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 5. i 7.:

„5. Iznos ukupne izloženosti riziku dobiven primjenom standardiziranog izračuna izračunava se kao zbroj točaka od (a) do (f) stavka 4. uzevši u obzir stavak 7. i sljedeće zahtjeve:

- (a) iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik i razrjeđivački rizik iz stavka 4. točke (a) i za rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige trgovanja iz točke (f) ovog stavka izračunavaju se ne primjenjujući ni jedan od sljedećih pristupa:
 - i. pristup internih modela za standardizirane sporazume o netiranju iz članka 221.;
 - ii. pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz poglavlja 3.;
 - iii. pristup sekuritizacijama zasnovan na internim rejting-sustavima (SEC-IRBA) iz članaka od 258. do 260. i pristup interne procjene (IAA) iz članka 265.;
 - iv. pristup utvrđen u ovom dijelu glavi II poglavlju 6. odjeljku 6.;
- (b) kapitalni zahtjevi za tržišni rizik za poslove iz knjige trgovanja iz stavka 3. točke (b) podtočke i. te za sve poslovne aktivnosti podložne valutnom riziku ili robnom riziku iz točke (c) tog stavka izračunavaju se ne primjenjujući pristup alternativnog internog modela iz dijela trećeg glave IV. poglavlja 1.b

7. Na izračune iznosa ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice iz stavka 4. i iznosa izloženosti riziku dobivenog primjenom standardiziranog izračuna iz stavka 5. primjenjuju se sljedeće odredbe:

- (a) kapitalni zahtjevi iz stavka 4. točaka (c), (ca), (d) i (e) uključuju one koji proizlaze iz svih poslovnih aktivnosti institucije;

- (b) institucije množe kapitalne zahtjeve iz stavka 4. točaka od (b) do (e) s 12,5.”;

(23.a) *umeće se sljedeći članak:*

„Članak 92.-a

Razina primjene minimalne donje granice

1. Institucije izračunavaju ukupni iznos izloženosti ponderiran rizikom iz članka 92. stavka 3. na konsolidiranoj osnovi u skladu s dijelom prvim, glavom II. poglavljem 2. ove Uredbe.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., ako nadležno tijelo odgovorno za nadzor nad kreditnom institucijom kćeri matične institucije iz EU-a ili matičnog financijskog holdinga iz EU-a ili matičnog mješovitog financijskog holdinga iz EU-a u državi članici smatra da bi primjena članka 92. stavka 3. ove Uredbe dovela do neprimjerene raspodjele kapitala među subjektima grupe, to nadležno tijelo može podnijeti prijedlog za preraspodjelu kapitala konsolidirajućem nadzornom tijelu.

Po primitku obavijesti, nadležno tijelo koje šalje obavijest i konsolidirajuće nadzorno tijelo nastoje donijeti zajedničku odluku o primjeni minimalne donje granice na razini kreditne institucije kćeri ili zajedničku odluku o bilo kojem drugom mehanizmu raspodjele kojim bi se osigurala odgovarajuća raspodjela kapitalnih zahtjeva. Ako tijela ne donesu zajedničku odluku u roku od tri mjeseca, EBA ima pravno obvezujuću posredničku ulogu za rješavanje sporova između nadležnih tijela u skladu s postupkom utvrđenim u članku 19. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(24) u članku 92.a stavku 1. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) omjer od 18 % zasnovan na riziku, koji predstavlja regulatorni kapital i prihvatljive obveze institucije, iskazano kao postotni udio iznosa ukupne izloženosti riziku koji se izračunava u skladu s člankom 92. stavkom 3.”;

(25) u članku 102. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (b), pozicije u knjizi trgovanja dodjeljuju se organizacijskim jedinicama za trgovanje uspostavljenima u skladu s člankom 104.b.”;

(26) članak 104. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 104.

Uključivanje u knjigu trgovanja

1. Institucija uvodi jasno utvrđene politike i postupke za određivanje pozicija koje se uključuju u knjigu trgovanja u svrhu izračuna svojih kapitalnih zahtjeva, u skladu s člankom 102. i ovim člankom, vodeći računa o kapacitetima i praksama za upravljanje rizicima institucije. Institucija je dužna detaljno dokumentirati usklađenost s tim politikama i provedbu tih postupaka, provoditi najmanje jedanput godišnje unutarnju reviziju tih politika i postupaka i rezultate revizije staviti na raspolaganje nadležnim tijelima.

Institucija ima uspostavljenu neovisnu kontrolu rizika kojom se kontinuirano ocjenjuju instrumenti u knjizi trgovanja i izvan nje te procjenjuje jesu li njezini instrumenti pravilno određeni kao instrumenti trgovanja ili instrumenti kojima se ne trguje.

2. Institucije u knjigu trgovanja raspoređuju pozicije u sljedećim instrumentima:

- (a) instrumenti koji ispunjavaju kriterije za uključenje u alternativni korelacijski portfelj namijenjen trgovanju (engl. alternative correlation trading portfolio, ACTP) utvrđene u članku 325. stavcima 6., 7. i 8.;
- (b) instrumenti zbog kojih bi nastala neto kratka potražna pozicija ili pozicija u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje, uz iznimku vlastitih obveza institucije, osim ako takve pozicije ispunjavaju kriterije iz stavka 2. točke (e);
- (c) instrumenti proizašli iz usluge provedbe ponude odnosno prodaje vrijednosnih papira uz obvezu otkupa, ako se te obveze otkupa odnose samo na vrijednosne papire za koje se očekuje da će ih institucija stvarno kupiti na datum namire;
- (d) **instrumenti** nedvojbeno klasificirani sa svrhom trgovanja u skladu s računovodstvenim okvirom koji se primjenjuje na instituciju;
- (e) instrumenti proizašli iz aktivnosti održavanja tržišta;
- (f) pozicije u subjektima za zajednička ulaganja koje se drže s namjerom trgovanja, pod uvjetom da ti subjekti za zajednička ulaganja ispunjavaju barem jedan od uvjeta iz stavka 7.;
- (g) uvršteni vlasnički instrumenti;
- (h) transakcije financiranja vrijednosnim papirima povezane s trgovanjem;
- (i) opcije ili druge izvedenice ugrađene u vlastite obveze institucije u knjizi pozicija kojima se ne trguje koji se odnose na kreditni rizik ili rizik vlasničkih instrumenata.

Za potrebe točke (b), smatra se da institucija ima neto kratku poziciju u vlasničkim instrumentima ako institucija zbog smanjenja cijene vlasničkog instrumenta ostvari dobit. Smatra se da institucija ima neto kratku kreditnu poziciju ako institucija zbog povećanja kreditnog raspona ili pogoršanja kreditne sposobnosti izdavatelja ili grupe izdavatelja ostvari dobit. Institucije kontinuirano prate dovode li instrumenti do nastanka neto kratke potražne pozicije ili pozicije u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

Za potrebe točke (i), institucija je dužna razdvojiti ugrađenu opciju od svoje vlastite obveze u knjizi pozicija kojima se ne trguje koji se odnosi na kreditni rizik. **Institucija** raspoređuje **ugrađenu opciju u knjigu trgovanja i ostavlja** vlastitu obvezu u knjizi pozicija kojima se ne trguje .

3. Institucije ne raspoređuju u knjigu trgovanja pozicije u sljedećim instrumentima:

- (a) instrumenti namijenjeni za skladištenje sekuritizacije;
- (b) instrumenti ulaganja u nekretnine;
- (c) neuvršteni vlasnički instrumenti;
- (d) instrumenti kreditiranja stanovništva i MSP-ova;
- (e) drugi instrumenti u subjektima za zajednička ulaganja osim onih iz stavka 2. točke (f);

- (f) ugovori o izvedenicama i instrumenti u subjektima za zajednička ulaganja s jednim ili više odnosnih instrumenata iz točaka od (a) do (d);
- (g) instrumenti koji se drže radi zaštite jedne ili više pozicija u instrumentu iz točaka od (a) do (f) od određenog rizika;
- (h) vlastite obveze institucije, osim ako takvi instrumenti ispunjavaju kriterije iz stavka 2. točke (e).

4. Odstupajući od stavka 2., institucija može poziciju u nekom instrumentu iz točaka od (d) do (i) tog stavka rasporediti u knjigu pozicija kojima se ne trguje dobije li odobrenje svojeg nadležnog tijela. Nadležno tijelo daje odobrenje ako mu institucija dokaže da se ta pozicija ne drži s namjerom trgovanja ili da se njome ne štite pozicije koje se drže s namjerom trgovanja.

5. Ako je institucija poziciju u nekom instrumentu iz stavka 2. točaka (a), (b) ili (c) rasporedila u knjigu trgovanja, nadležno tijelo može od institucije zatražiti da dostavi dokaz kojim se takvo raspoređivanje obrazlaže. Ako institucija ne dostavi odgovarajući dokaz, njezino nadležno tijelo može zatražiti da institucija tu poziciju prerasporedi u knjigu pozicija kojima se ne trguje.

6. Ako je institucija poziciju u nekom instrumentu osim instrumenata iz stavka 3. rasporedila u knjigu pozicija kojima se ne trguje, njezino nadležno tijelo može od institucije zatražiti da dostavi dokaz kojim se takvo raspoređivanje obrazlaže. Ako institucija ne dostavi odgovarajući dokaz, njezino nadležno tijelo može zatražiti da institucija tu poziciju prerasporedi u knjigu trgovanja.

7. Institucija u knjigu trgovanja raspoređuje poziciju u subjektu za zajednička ulaganja **koje nema u stavku 3. točki (f) ovoga članka**, koja se drži s namjerom trgovanja i ako institucija ispunjava jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) instituciji je dostupno dovoljno informacija o pojedinačnim odnosnim izloženostima CIU-a;
- (b) instituciji nije dostupno dovoljno informacija o pojedinačnim odnosnim izloženostima CIU-a, ali ima saznanja o politici ulaganja CIU-a i može dobiti dnevne tržišne cijene za CIU.

8. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje proces koji institucija primjenjuje za izračun i praćenje neto kratkih potražnih pozicija ili pozicija u vlasničkim instrumentima u knjizi pozicija kojima se ne trguje iz stavka 2. točke (b).

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(27) članak 104.a mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„EBA prati opseg nadzornih praksi i do 28. lipnja 2024. izdaje smjernice o izvanrednim okolnostima za potrebe prvog podstavka i stavka 5. Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ”; Dok EBA ne izda te smjernice, nadležna tijela obavješćuju EBA-u o svojim odlukama o tome

da pojedinoj instituciji odobre ili ne odobre da reklasificira poziciju kako je navedeno u stavku 2. ovog članka i dostavljaju obrazloženje za te odluke.”;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Reklasifikacija pozicije u skladu s ovim člankom neopoziva je, osim u izvanrednim okolnostima iz stavka 1.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. Odstupajući od stavka 1., institucija može poziciju iz knjige pozicija kojima se ne trguje reklasificirati kao poziciju u knjizi trgovanja u skladu s člankom 104. stavkom 2. točkom (d) bez dopuštenja svojeg nadležnog tijela. U tom se slučaju na instituciju nastavljaju primjenjivati zahtjevi iz stavaka 3. i 4. Institucija odmah obavješćuje svoje nadležno tijelo o takvoj reklasifikaciji.”;

(28) članak 104.b mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (b), institucije uspostavljaju organizacijske jedinice za trgovanje i jednoj od tih organizacijskih jedinica za trgovanje dodjeljuju svaku od svojih pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz stavaka 5. i 6. Pozicije iz knjige trgovanja pripisuju se istoj organizacijskoj jedinici za trgovanje samo ako su te pozicije u skladu s njezinom dogovorenom poslovnom strategijom i ako su predmet dosljednog upravljanja i praćenja u skladu sa stavkom 2. ovog članka.”;

(b) dodaju se sljedeći stavci 5. i 6.:

„5. Kako bi izračunale kapitalne zahtjeve za tržišni rizik institucije svaku od svojih pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su valutnom riziku ili robnom riziku dodjeljuju organizacijskim jedinicama za trgovanje uspostavljenima u skladu sa stavkom 1. koje upravljaju rizicima koji su slični tim pozicijama.

6. Odstupajući od stavka 5., institucije mogu pri izračunu svojih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik uspostaviti jednu ili više organizacijskih jedinica za trgovanje kojima dodjeljuju isključivo pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku. Na te organizacijske jedinice za trgovanje ne primjenjuju se zahtjevi iz stavaka 1., 2. i 3.”;

(29) umeće se sljedeći članak 104.c:

„Članak 104.c

Tretman zaštite stopa kapitala od valutnog rizika

1. Institucija koja zauzme rizičnu poziciju s namjerom barem djelomične zaštite bilo koje od svojih stopa kapitala iz članka 92. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) od negativnih kretanja tečaja može uz odobrenje nadležnih tijela isključiti tu rizičnu poziciju iz kapitalnih zahtjeva za valutni rizik iz članka 325. stavka 1. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) maksimalni iznos rizične pozicije isključene iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik ograničen je na iznos rizične pozicije kojim se neutralizira osjetljivost bilo koje stope kapitala na negativna kretanja tečaja;
- (b) rizična pozicija isključena je iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik na najmanje šest mjeseci;
- (c) institucija je uspostavila odgovarajući okvir za upravljanje rizicima radi zaštite svojih stopa kapitala od negativnih kretanja tečaja, uključujući jasnu strategiju zaštite od rizika i upravljačku strukturu;
- (d) institucija je nadležnim tijelima dostavila obrazloženje isključenja rizične pozicije iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, pojedinih o toj rizičnoj poziciji i iznos koji treba isključiti iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.

2. Svako isključenje rizičnih pozicija iz kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu sa stavkom 1. dosljedno se primjenjuje.

3. Nadležna tijela odobravaju sve promjene koje institucija unese u okvir za upravljanje rizicima iz stavka 1. točke (c) i u pojedinih o rizičnim pozicijama iz stavka 1. točke (d).

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) rizične pozicije koje institucija može zauzeti s namjerom barem djelomične zaštite bilo koje od svojih stopa kapitala od negativnih kretanja tečaja iz stavka 1. prvog podstavka;
- (b) kako se utvrđuje maksimalni iznos iz stavka 1. točke (a) i na koji način institucija isključuje taj iznos za svaki od pristupa iz članka 325. stavka 1.;
- (c) kriterije koje okvir institucije za upravljanje rizicima iz stavka 1. točke (c) mora ispunjavati da bi se smatrao primjerenim svrsi ovog članka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(30) Članak 106. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 3. zadnji podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„I interna zaštita priznata u skladu s prvim podstavkom i kreditna izvedenica u koju se ušlo s trećom stranom uključuju se u knjigu trgovanja radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Radi izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), obje pozicije dodjeljuju se istoj organizacijskoj jedinici za trgovanje uspostavljenoj u skladu s člankom 104.b stavkom 1. koja upravlja sličnim rizicima.”

- (b) u stavku 4. zadnji podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„I interna zaštita priznata u skladu s prvim podstavkom i izvedenica na vlasnički instrumenta u koju se ušlo s kvalificiranom trećom stranom pružatelja zaštite uključuju se u knjigu trgovanja u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), obje pozicije dodjeljuju se istoj

organizacijskoj jedinici za trgovanje uspostavljenoj u skladu s člankom 104.b. stavkom 1. koja upravlja sličnim rizicima.”

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako se institucija od izloženosti kamatnom riziku u knjizi pozicija kojima se ne trguje štiti pozicijom osjetljivom na kamatni rizik raspoređenom u njezinu knjigu trgovanja, ta se pozicija osjetljiva na kamatni rizik smatra internom zaštitom u svrhu procjene kamatnog rizika koji proizlazi iz pozicija kojima se ne trguje u skladu s člancima 84. i 98. Direktive 2013/36/EU ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) **za izračun** kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točaka (a), (b) i (c), pozicija osjetljiva na kamatni rizik dodijeljena je u portfelj koji je odvojen od drugih pozicija iz knjige trgovanja, čija je poslovna strategija isključivo namijenjena upravljanju i smanjenju tržišnog rizika internih zaštita od izloženosti kamatnom riziku;
- (b) **za izračun** kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (b), pozicija je dodijeljena organizacijskoj jedinici za trgovanje uspostavljenoj u skladu s člankom 104.b čija je poslovna strategija isključivo namijenjena upravljanju i smanjenju tržišnog rizika internih zaštita od izloženosti kamatnom riziku;
- (c) institucija je u potpunosti dokumentirala način na koji ta pozicija smanjuje kamatni rizik koji proizlazi iz pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje za potrebe zahtjeva iz članaka 84. i 98. Direktive 2013/36/EU.”;

(d) umeću se sljedeći stavci 5.a i 5.b:

„5.a Za potrebe stavka 5. točke (a), institucija može tom portfelju dodijeliti druge pozicije osjetljive na kamatni rizik koje je zauzela s trećim stranama ili sa svojom knjigom trgovanja ako institucija u potpunosti poništava tržišni rizik tih pozicija osjetljivih na kamatni rizik koje je zauzela sa svojom knjigom trgovanja zauzimanjem suprotnih pozicija osjetljivih na kamatni rizik s trećim stranama.

5.b Sljedeći se zahtjevi primjenjuju na organizacijsku jedinicu za trgovanje iz stavka 5. točke (b):

- (a) ta organizacijska jedinica za trgovanje može uključiti druge pozicije osjetljive na kamatni rizik koje je zauzela s trećim stranama ili drugim organizacijskim jedinicama za trgovanje institucije ako te pozicije ispunjavaju zahtjeve za uključenje u knjigu trgovanja iz članka 104., a te druge organizacijske jedinice za trgovanje potpuno poništavaju tržišni rizik tih drugih pozicija osjetljivih na kamatni rizik zauzimanjem suprotnih pozicija osjetljivih na kamatni rizik s trećim stranama;
- (b) toj organizacijskoj jedinici za trgovanje ne dodjeljuju se druge pozicije iz knjige trgovanja osim onih iz točke (a);
- (c) odstupajući od članka 104.b, na tu organizacijsku jedinicu za trgovanje ne primjenjuju se zahtjevi iz stavaka 1., 2. i 3. tog članka.

(e) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Kapitalni zahtjevi za tržišni rizik svih pozicija dodijeljenih zasebnom portfelju iz stavka 5. točke (a) ili organizacijskoj jedinici za trgovanje iz točke (b) tog stavka izračunavaju se samostalno i dodaju se kapitalnim zahtjevima za druge pozicije iz knjige trgovanja.

7. Ako se institucija štiti od izloženosti CVA riziku uz pomoć izvedenog instrumenta raspoređenog u njezinu knjigu trgovanja, pozicija u tom izvedenom instrumentu priznaje se kao interna zaštita od izloženosti CVA riziku za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s pristupima iz članka 383. ili 384. ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) pozicija u izvedenici smatra se priznatom zaštitom u skladu s člankom 386.;
- (b) ako se na poziciju u izvedenici primjenjuje bilo koji zahtjev iz članka 325.c stavka 2. točke (b) ili (c) ili iz članka 325.e stavka 1. točke (c), institucija u potpunosti poništava tržišni rizik te pozicije u izvedenici zauzimanjem suprotnih pozicija s trećim stranama.

Suprotna pozicija interne zaštite u knjizi trgovanja koja se priznaje u skladu s prvim podstavkom uključuje se u knjigu trgovanja institucije u svrhu izračuna kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.”;

(31) u članku 107. stavci 1., 2. i 3. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (f) primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili, ako su to u skladu s člankom 143. nadležna tijela odobrila, pristup zasnovan na internim rejting-sustavima iz poglavlja 3.

2. Institucije za izračun svojih iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (f) za izloženosti iz trgovanja i uplate u jamstveni fond središnje druge ugovorne strane, primjenjuju postupak iz poglavlja 6. odjeljka 9. Sve ostale vrste izloženosti središnjoj drugoj ugovornoj strani institucije tretiraju na sljedeći način:

- (a) kao izloženosti prema instituciji za druge vrste izloženosti prema kvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani;
- (b) kao izloženosti prema trgovačkim društvima za druge vrste izloženosti prema nekvalificiranoj središnjoj drugoj ugovornoj strani.

3. Za potrebe ove Uredbe, izloženosti prema investicijskim društvima iz trećih zemalja, izloženosti prema kreditnim institucijama, klirinškim kućama i burzama iz trećih zemalja, kao i izloženosti prema financijskim institucijama iz trećih zemalja kojima su tijela iz trećih zemalja izdala odobrenje za rad i nadziru ih i na koje se primjenjuju bonitetni zahtjevi koji su u smislu robusnosti slični onima koji se primjenjuju na institucije, tretiraju se kao izloženosti prema instituciji samo ako treća zemlja na taj subjekt primjenjuje bonitetne i nadzorne zahtjeve koji su barem istovjetni onima koji se primjenjuju u Uniji.”;

(32) Članak 108. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 108.

Primjena tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu sa standardiziranim pristupom i IRB pristupom za kreditni i razrjeđivački rizik

1. Za izloženost na koju primjenjuje standardizirani pristup iz poglavlja 2. ili IRB pristup iz poglavlja 3., ali bez primjene vlastitih procjena LGD-a i konverzijskih faktora iz članka 143., institucija pri izračunu iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za potrebe članka 92. stavka 4. točaka (a) i (f) ili, ako je relevantno, iznosa očekivanih gubitaka za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (d), može uzeti u obzir učinke materijalne kreditne zaštite u skladu s poglavljem 4.

2. Za izloženost na koju primjenjuje IRB pristup i vlastite procjene u skladu s člankom 143., institucija može uzeti u obzir **u izračunu** učinak materijalne kreditne zaštite u iznosima izloženosti ponderiranih rizikom **u skladu s poglavljem 3. za potrebe članka 92. stavka 4 točaka (a) i (f)** i iznosima očekivanih gubitaka **za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (d)**.

2.a Kada na originalnu izloženost i usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite primjenjuje IRB pristup i vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143., institucija može uzeti u obzir **u izračunu** učinak nematerijalne kreditne zaštite u iznosima izloženosti ponderiranih rizikom **za potrebe članka 92. stavka 4. točki (a) i (f)** i iznosima očekivanih gubitaka **u skladu s poglavljem 3. za potrebe izračuna iz članka 36. stavka 1. točke (d) i članka 62. točke (d)**. U svim ostalim slučajevima institucija može uzeti u obzir učinak nematerijalne kreditne zaštite u iznosima izloženosti ponderiranih rizikom i iznosima očekivanih gubitaka **za te potrebe** u skladu s poglavljem 4.

3. Pod uvjetima iz stavka 4. krediti **fizičkim osobama** mogu se smatrati izloženostima osiguranima hipotekom na stambenoj nekretnini umjesto da se tretiraju kao osigurane izloženosti, za potrebe dijela trećeg glave II. poglavlja 2., 3. i 4., ovisno o slučaju, ako su u državi članici za te kredite **fizičkim osobama** ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) krediti fizičkim osobama za kupnju stambene nekretnine u toj državi članici većinom nisu odobreni kao hipotekarni krediti u pravnom obliku;
- (b) krediti fizičkim osobama za kupnju stambene nekretnine u toj državi članici većinom su osigurani jamstvom pri čemu davatelj jamstva prema kreditnoj procjeni odabranog VIPKR-a ima 1. ili 2. stupanj kreditne kvalitete koji je potreban za podmirenje obveze prema instituciji u cijelosti u slučaju neispunjavanja obveza izvornog dužnika;
- (c) institucija ima zakonsko pravo aktivirati hipoteku na stambenoj nekretnini u slučaju da davatelj jamstva iz točke (b) ne ispunji **svoje obveze iz danog jamstva**.

Nadležna tijela informiraju EBA-u jesu li uvjeti iz točaka (a), (b) i (c) ispunjeni na nacionalnom području njihove jurisdikcije i dostavljaju imena davatelja jamstava prihvatljivih za taj tretman koji ispunjavaju uvjete iz ovog stavka i stavka 4.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje popis svih takvih prihvatljivih davatelja jamstava i ažurira ga jedanput godišnje.

4. Za potrebe stavka 3., krediti iz tog stavka mogu se tretirati kao izloženosti osigurane hipotekom na stambenoj nekretnini, a ne kao osigurane izloženosti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) izloženost koja se tretira u skladu sa standardiziranim pristupom ispunjava sve zahtjeve za svrstavanje za standardizirani pristup u kategoriju „izloženosti osigurane hipotekama na nekretninama” u skladu s člancima 124. i 125., osim zahtjeva da institucija koja odobrava kredit nema upisanu hipoteku na stambenoj nekretnini;
- (b) izloženost koja se tretira u skladu s IRB pristupom ispunjava sve zahtjeve za svrstavanje za IRB pristup u kategoriju „izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama” iz članka 147. stavka 2. točke (d) podtočke ii., osim zahtjeva da institucija koja odobrava kredit nema upisanu hipoteku na nekretnini;
- (c) u trenutku odobrenja kredita *i za kredite odobrene od 1. siječnja 2014.* na stambenoj nekretnini ne postoje prethodno upisani tereti, a dužnik se ugovorom obvezao da neće upisivati takve terete bez pristanka institucije koja je izvorno odobrila kredit;
- (d) davatelj jamstva je priznati pružatelj zaštite iz članka 201. i prema kreditnoj procjeni VIPKR-a ima 1. ili 2. stupanj kreditne kvalitete;
- (e) davatelj jamstva je institucija ili subjekt financijskog sektora na koji se primjenjuju kapitalni zahtjevi koji su barem *usporedivi* s onima koji se primjenjuju na institucije ili društva za osiguranje;
- (f) davatelj jamstva osnovao je u cijelosti financiran zajednički fond osiguranja ili ekvivalentnu zaštitu za društva za osiguranje kako bi apsorbirao gubitke od kreditnog rizika, čiju kalibraciju periodično provjerava njegovo nadležno tijelo i koji podliježe *periodičnom* testiranju otpornosti na stres, *najmanje svake dvije godine*;
- (g) instituciji je ugovorom i zakonski dopušteno aktivirati hipoteku na stambenoj nekretnini u slučaju da davatelj jamstva ne ispuni *svoje obveze iz danog jamstva*;

4.a Institucije koje vrše opciju iz stavka 3. u odnosu na određenog priznatog davatelja jamstva u skladu s mehanizmom iz tog stavka na isti način postupaju sa svim svojim izloženostima prema fizičkim osobama koje su osigurane jamstvom tog davatelja jamstva u skladu s tim mehanizmom.”;

(33) umeće se sljedeći članak 110.a:

„Članak 110.a

Praćenje ugovornih aranžmana koji nisu preuzete obveze

„Institucije prate ugovorne aranžmane koji ispunjavaju sve uvjete iz članka 5. točke 9. drugog podstavka točaka od (a) do (e) i dokumentiraju ispunjenje svih tih uvjeta u skladu sa zahtjevima svojih nadležnih tijela.”;

(34) Članak 111. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 111.

Vrijednost izloženosti

„1. Vrijednost izloženosti stavke imovine njezina je računovodstvena vrijednost preostala nakon specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 110., dodatnih vrijednosnih usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose

na poslove iz knjige pozicija kojima se ne trguje, iznosa koji se odbijaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m) i ostalih smanjenja regulatornoga kapitala primijenjenih na tu stavku imovine.

2. Vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke navedene u Prilogu I. sljedeći je postotak njezine nominalne vrijednosti nakon što se odbiju specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik u skladu s člankom 110. i iznosi koji se odbijaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m):

- (a) 100 % za stavke u razredu 1;
- (b) 50 % za stavke u razredu 2;
- (c) 40 % za stavke u razredu 3;
- (d) 20 % za stavke u razredu 4;
- (e) 10 % za stavke u razredu 5.

3. Vrijednost izloženosti preuzete obveze po izvanbilančnoj stavci iz stavka 2. niži je postotak od sljedećih postotaka nominalne vrijednosti preuzete obveze nakon što se odbiju specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik i iznosi koji se odbijaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m):

- (a) postotak iz stavka 2. koji se primjenjuje na stavku po kojoj je preuzeta obveza;
- (b) postotak iz stavka 2. koji se primjenjuje na tu vrstu preuzete obveze.

4. Za ugovorne aranžmane koje institucija nudi, a klijent ih još nije prihvatio, koji bi postali preuzete obveze da ih klijent prihvati, **postotak koji se primjenjuje jest onaj u skladu sa stavkom 2. Za ugovorne aranžmane koji ispunjavaju uvjete iz članka 5. točke 9. drugog podstavka, postotak koji se primjenjuje iznosi 0 %.**

5. Ako institucija primjenjuje složenu metodu financijskog kolaterala iz članka 223., vrijednost izloženosti vrijednosnih papira ili robe, prodanih, ponuđenih kao kolateral ili danih u zajam na temelju repo transakcije ili u okviru transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane ili maržnih kredita, povećava se za korektivni faktor primjeren za takve vrijednosne papire ili robu u skladu s člancima 223. i 224.

6. Vrijednost izloženosti izvedenog instrumenta navedenog u Prilogu II. određuje se u skladu s poglavljem 6., uzimajući u obzir učinke ugovora o obnovi i ostalih sporazuma o netiranju navedenih u tom poglavlju. Vrijednost izloženosti repo transakcija, transakcija pozajmljivanja vrijednosnih papira ili robe drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, transakcija s dugim rokom namire ili maržnih kredita može se odrediti u skladu s poglavljem 4. ili poglavljem 6.

7. Ako se na izloženost primjenjuje materijalna kreditna zaštita, vrijednost izloženosti može se izmijeniti u skladu s poglavljem 4.

8. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) kriteriji koje institucija primjenjuje pri raspoređivanju izvanbilančnih stavki, osim stavki koje su već uvrštene u Prilog I., u razrede od 1 do 5 iz Priloga I.;
- (b) čimbenici koji bi mogli ograničiti mogućnost da institucija opozove preuzete obveze koje se mogu bezuvjetno opozvati iz Priloga I.;

- (c) postupak obavješćivanja EBA-e o institucijskoj klasifikaciji ostalih izvanbilančnih stavki sličnih rizika kao one u Prilogu I.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

- (35) u članku 112. **točke (i) i (k) zamjenjuju** se sljedećim:

„(i) izloženosti osigurane nekretninama i izloženosti prema stjecanju zemljišta, razvoju i građenju;

(k) podređene dužničke izloženosti;”;

- (36) članak 113. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ponderi rizika primjenjuju se na sve izloženosti, osim ako se te izloženosti odbijaju od regulatornog kapitala, u skladu s odjeljkom 2., na temelju kategorije izloženosti u koju su izloženosti raspoređene i kreditne kvalitete tih izloženosti, u opsegu određenom u odjeljku 2. Kreditnu kvalitetu moguće je odrediti s obzirom na kreditnu procjenu vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika ili kreditnu procjenu agencija za kreditiranje izvoza, kao što je opisano u odjeljku 3. Uz iznimku izloženosti raspoređenih u kategorije izloženosti utvrđene u članku 112. točkama (a), (b), (c) i (e), pri čemu procjena u skladu s člankom 79. točkom (b) Direktive 2013/36/EU odražava rizičnije karakteristike u odnosu na one koje su pretpostavljene u kreditnim procjenama odabranog VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza, institucija dodjeljuje ponder rizika koji je barem za jedan stupanj kreditne kvalitete viši od pondera rizika koji je pretpostavljen u kreditnim procjenama odabranog VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza.”;

- (b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ako se na izloženost primjenjuje kreditna zaštita, vrijednost izloženosti ili pondera rizika primjenjivog na tu izloženost, ovisno o slučaju, može se izmijeniti u skladu s ovim poglavljem i poglavljem 4.”;

- (36.a) Članak 115. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:**

„3. Ako se na izloženost primjenjuje kreditna zaštita, vrijednost izloženosti ili pondera rizika primjenjivog na tu izloženost, ovisno o slučaju, može se izmijeniti u skladu s ovim poglavljem i poglavljem 4.

Izloženosti prema crkvama ili vjerskim zajednicama tretiraju se kao izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) i lokalne samouprave ako su crkve i vjerske zajednice u skladu s javnim pravom osnovane kao pravne osobe i ubiru poreze u skladu sa zakonodavstvom koje im daje to pravo. U tom slučaju, stavak 2. se ne primjenjuje.“

- (36.b) u članku 116. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:**

„EBA održava javno dostupnu bazu podataka o svim subjektima javnog sektora

unutar Unije za koje relevantna nadležna tijela smatraju da nema razlike u riziku kao izloženosti prema središnjoj vladi, regionalnoj vladi ili lokalnom tijelu u čijoj nadležnosti subjekt javnog sektora ima poslovni nastan.”

(37) u članku 119. stavci 2. i 3. brišu se;

(38) u članku 120. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Izloženostima za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 3 koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 3

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	30 %	50 %	100 %	100 %	150 %

2. Izloženostima s izvornim rokom dospijeaća do tri mjeseca za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a i izloženostima koje proizlaze iz kretanja robe preko nacionalnih granica s izvornim rokom dospijeaća do šest mjeseci za koje postoji kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 4 koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

Tablica 4

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	20 %	20 %	50 %	50 %	150 %

(39) Članak 121. zamjenjuje se sljedećim:

„**Članak 121.**

Izloženosti prema institucijama kojima nije dodijeljen rejting

1. Izloženosti prema institucijama za koje nije dostupna kreditna procjena odabranog VIPKR-a raspoređuju se u jednu od sljedećih rejting-kategorija:

- (a) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u rejting-kategoriju A ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- institucija ima dostatan kapacitet za pravovremeno ispunjenje svojih preuzetih financijskih obveza, uključujući otplatu glavnice i kamata, za predviđenog vijeka trajanja imovine ili izloženosti i neovisno o ekonomskim ciklusima i uvjetima poslovanja;
 - institucija ispunjava ili premašuje zahtjeve iz članka 92. stavka 1., posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU, zahtjev za kombinirani zaštitni sloj iz članka 128. točke 6. Direktive 2013/36/EU i sve istovrijedne ili dodatne lokalne nadzorne ili regulatorne zahtjeve u trećim zemljama, u mjeri u kojoj su ti zahtjevi objavljeni i treba ih ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, osnovnim kapitalom ili regulatornim kapitalom;

- iii. informacije o zahtjevima iz točke ii. javno su objavljene ili na drugi način dostupne;
 - iv. procjena u skladu s člankom 79. Direktive 2013/36/EU nije pokazala da institucija ne ispunjava uvjete iz podtočaka i. i ii.;
- (b) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u rejting-kategoriju B ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- i. institucija je izložena znatnom kreditnom riziku, uključujući kapacitete za otplatu koji ovise o stabilnim ili povoljnim ekonomskim ili poslovnim uvjetima;
 - ii. institucija ispunjava ili premašuje zahtjeve iz članka 92. stavka 1., zahtjeve iz **članka 458. stavka 2. točke (d) prve podtočke** i **članka 459. točke (a)**, posebne kapitalne zahtjeve iz članka 104.a Direktive 2013/36/EU **ili** sve istovrijedne ili dodatne lokalne nadzorne ili regulatorne zahtjeve **u trećim zemljama**, u mjeri u kojoj su ti zahtjevi objavljeni i treba ih ispunjavati redovnim osnovnim kapitalom, osnovnim kapitalom ili regulatornim kapitalom;
 - iii. informacije o zahtjevima iz točke ii. javno su objavljene ili na drugi način dostupne;
 - iv. procjena izvršena u skladu s člankom 79. Direktive 2013/36/EU nije pokazala da institucija ne ispunjava uvjete iz podtočaka i. i ii.

Za potrebe podtočke ii., istovrijedni ili dodatni lokalni nadzorni ili regulatorni zahtjevi ne uključuju zaštitne slojeve kapitala istovrijedne onima koji su definirani u članku 128. Direktive 2013/36/EU.

- (c) izloženosti prema institucijama raspoređuju se u rejting-kategoriju C ako nisu ispunjeni uvjeti za raspoređivanje u rejting-kategoriju A ili B ili ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
- i. institucija ima značajne rizike nastanka statusa neispunjavanja obveza i ograničene granice sigurnosti;
 - ii. zbog nepovoljnih poslovnih, financijskih ili ekonomskih uvjeta institucija vrlo vjerojatno neće moći ili nije mogla ispuniti svoje financijske preuzete obveze;
 - iii. ako su za instituciju propisani revidirani financijski izvještaji, vanjski revizor izdao je nepovoljno revizorsko mišljenje ili je u njezinim financijskim izvještajima ili revidiranim izvještajima u prethodnih 12 mjeseci izrazio znatnu sumnju u sposobnost institucije za nastavak redovnog poslovanja.

1.a Za izloženosti prema financijskim institucijama koje se tretiraju kao izloženosti prema institucijama u skladu s člankom 119. stavkom 5., za potrebe procjene ispunjavaju li te financijske institucije uvjete iz stavka 1. točke (a) podtočke ii. i točke (b) podtočke ii. ovog članka, institucije procjenjuju ispunjavaju li te financijske institucije usporedive bonitetne zahtjeve ili ih premašuju.

2. Izloženostima koje su raspoređene u rejting-kategorije A, B ili C u skladu sa stavkom 1. dodjeljuje se ponder rizika kako slijedi:

- (a) izloženostima raspoređenima u rejting-kategoriju A, B ili C koje ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta dodjeljuje se ponder rizika za kratkoročne izloženosti u skladu s tablicom 5:
- i. izloženosti imaju izvorni rok dospijeaća do tri mjeseca;
 - ii. izloženosti imaju izvorni rok dospijeaća do šest mjeseci i proizlaze iz kretanja robe preko nacionalnih granica;
- (b) izloženostima raspoređenima u rejting-kategoriju A koje nisu kratkoročne dodjeljuje se ponder rizika 30 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
- i. izloženost ne ispunjava ni jedan od uvjeta iz točke (a);
 - ii. stopa redovnog osnovnog kapitala institucije jednaka je ili veća od 14 %;
 - iii. omjer financijske poluge institucije veći je od 5 %;
- (c) izloženostima raspoređenima u rejting-kategoriju A, B ili C koje ne ispunjavaju uvjete iz točke (a) ili (b) dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 5.

Ako izloženost prema instituciji nije nominirana u domaćoj valuti jurisdikcije u kojoj je ta institucija osnovana ili ako je ta institucija iskazala kreditnu obvezu u podružnici u različitoj jurisdikciji u kojoj podružnica posluje i izloženost nije u domaćoj valuti jurisdikcije u kojoj ta podružnica posluje, ponder rizika koji je u skladu s točkama (a), (b) ili (c), ovisno o slučaju, dodijeljen izloženostima koje nisu izloženosti s rokom dospijeaća do godinu dana koje nastaju zbog nepredviđenih stavki samoporavnjanja povezanih s trgovinom i proizlaze iz kretanja robe preko nacionalnih granica, nije manji od pondera rizika za izloženost prema središnjoj državi zemlje u kojoj je institucija osnovana.

Tablica 5

Procjena kreditnog rizika	Rejting-kategorija A	Rejting-kategorija B	Rejting-kategorija C
Ponder rizika za kratkoročne izloženosti	20 %	50 %	150 %
Ponder rizika	40 %	75 %	150 %

”;

(40) Članak 122. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. tablica 6 zamjenjuje se sljedećim:

„Tablica 6

Stupanj kreditne kvalitete	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„Izloženostima za koje nije dostupna kreditna procjena dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.”;

(41) umeće se sljedeći članak 122.a:

„Članak 122.a

Izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja

1. U kategoriji izloženosti prema trgovačkim društvima iz članka 112. točke (g) institucije kao izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja zasebno određuju izloženosti koje imaju sljedeće karakteristike:

- (a) radi se o izloženosti prema subjektu koji je osnovan posebno radi financiranja ili upravljanja materijalnom imovinom ili o izloženosti koja je ekonomski usporediva s tom izloženosti;
- (b) izloženost **ne** se **ne** odnosi na financiranje nekretnina **i obuhvaćena je definicijama izloženosti financiranja objekta, financiranja projekta ili financiranja robe iz stavka 3.;**
- (c) ugovornim odredbama kojima se uređuje obveza koja se odnosi na tu izloženost instituciji se daje značajan stupanj kontrole nad imovinom i prihodima koji se na osnovi te imovine ostvaruju;
- (d) primarni izvor otplate obveze koja se odnosi na tu izloženost jest prihod koji se ostvaruje na osnovi imovine koja se financira, a ne neovisni novčani tokovi koje taj subjekt poslovanjem ostvaruje.

2. Izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja za koje je dostupna izravna kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 6aa:

Tablica 6aa

Stupanj kreditne	1	2	3	4	5	6
Ponder rizika	20 %	50 %	75 %	100 %	150 %	150 %

3. Izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja za koje nije dostupna izravna kreditna procjena ponderiraju se rizikom kako slijedi:

- (a) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja financiranje stjecanja materijalne imovine, uključujući brodove, zrakoplove, satelite, vagone i vozni park i ako su prihodi koji se ostvaruju tom imovinom u obliku novčanih tokova od specifične materijalne imovine koja se financira, **daje kao zalog vjerovniku ili prenosi na njega** („izloženosti prema objektu financiranja”), institucije primjenjuju sljedeće pondere rizika:
 - i. 80 % ako se na temelju svih sljedećih kriterija smatra da je izloženost visoke kvalitete:
 - dužnik može ispuniti svoje financijske obveze čak i u ozbiljnim uvjetima stresa jer postoji sve od sljedećega:
 - odgovarajući omjer izloženosti i vrijednosti izloženosti,
 - konzervativan profil otplate izloženosti,

- razmjeran preostali vijek trajanja imovine nakon potpune otplate izloženosti ili pravo regresa prema pružatelju zaštite visoke kreditne sposobnosti,
 - nizak rizik dužnikova refinanciranja izloženosti ili taj rizik na odgovarajući način smanjuje preostala vrijednost imovine ili pravo regresa prema pružatelju zaštite visoke kreditne sposobnosti,
 - dužnikova aktivnost i struktura financiranja ugovorno su ograničeni,
 - dužnik koristi izvedenice samo za potrebe smanjenja rizika,
 - značajnim operativnim rizicima primjereno se upravlja,
- ugovornim odredbama o imovini vjerovnicima se osigurava visok stupanj zaštite, uključujući sljedeće:
- vjerovnici imaju zakonski izvršivo pravo najvišeg položaja na imovinu koja se financira i, ovisno o slučaju, na prihode koji se njome ostvaruju,
 - postoje ugovorna ograničenja u pogledu mogućnosti dužnika da izmijeni bilo što na imovini što bi nepovoljno utjecalo na njezinu vrijednost,
 - ako je imovina u izgradnji, vjerovnici imaju zakonski izvršivo pravo najvišeg položaja na imovinu i odnosne ugovore o izgradnji,
- imovina koja se financira u skladu je sa svim sljedećim standardima primjerenog i učinkovitog funkcioniranja:
- testirani su tehnologija i dizajn imovine,
 - pribavljene su sve potrebne dozvole i odobrenja za funkcioniranje imovine,
 - ako je imovina u izgradnji, dužnik ima odgovarajuće mjere zaštite za ugovorene specifikacije, proračun i datum dovršetka imovine, uključujući snažna jamstva za okončanje projekta ili angažman iskusnog graditelja i odgovarajuće ugovorne odredbe za ugovorne kazne,
- ii. 100 % ako se ne smatra da je izloženost visoke kvalitete kako je navedeno u podtočki i.;
- (b) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja kratkoročno financiranje rezervi, zaliha ili potraživanja robe kojom se trguje na burzi, uključujući sirovu naftu, metale ili žitarice i ako se prihodi od tih rezervi, zaliha ili potraživanja ostvaruju kao primici od prodaje robe („izloženosti s osnove financiranja robe”), institucije primjenjuju ponder rizika 100 %;
- (c) ako je svrha izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja financiranje *jedinstvenog projekta, što može biti u obliku izgradnje novog kapitalnog*

postrojenja ili refinanciranja postojećeg postrojenja, s poboljšanjima ili bez njih, razvoja ili stjecanja velikih, složenih i skupih postrojenja, uključujući elektrane, pogone za kemijsku preradu, rudnike, prometnu infrastrukturu, okolišnu i telekomunikacijsku infrastrukturu, ***u kojem je vjerovnik ponajprije usmjeren na prihode koji se ostvaruju od financiranog projekta, i kao izvor za otplatu i kao osiguranje zajma*** („izloženosti s osnove financiranja projekta”), institucije primjenjuju sljedeće pondere rizika:

- i. 130 % ako projekt na koji se izloženost odnosi još nije u operativnoj fazi;
- ii. pod uvjetom da se ne primjenjuje prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik iz članka 501.a, 80 % ako je projekt na koji se izloženost odnosi u operativnoj fazi i ako izloženost ispunjava sve sljedeće kriterije:
 - postoje ugovorna ograničenja u pogledu mogućnosti dužnika da poduzima aktivnosti koje bi mogle štetiti vjerovnicima, uključujući ograničenje da se novi dug ne može izdati bez suglasnosti postojećih ulagatelja u dužničke instrumente,
 - dužnik raspolaže dostatnim pričuvnim sredstvima koja su u cijelosti financirana gotovinom ili je ugovorio druge financijske aranžmane s davateljima jamstva ***za koje je vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika ocijenila da se raspoređuju u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete, ili, ako im nije dodijeljen vanjski rejting, kojima se dodjeljuje rejting istovjetan 3. stupnju ili viši stupanj prema internom modelu za određivanje rejtinga koji je potvrdila banka,*** kako bi osigurao financiranje za nepredviđene događaje i obrtni kapital tijekom vijeka projekta koji se financira;
 - ***prihod ostvaren financiranim projektom temelji se na dostupnosti ili podliježe odredbi stope vraćanja ili ugovoru tipa „uzmi ili plati”;*** u tu svrhu „temeljeno na dostupnosti“ znači da, nakon što je izgradnja završena, dužnik ima pravo, sve dok se uvjeti ugovora ispunjavaju, na plaćanja od svojih ugovornih strana koja pokrivaju operativne troškove i troškove održavanja, troškove otplate duga i povrate kapitala budući da dužnik upravlja projektom, a ta plaćanja nisu podložna promjenama u potražnji, kao što je razina prometa, te se obično prilagođavaju samo zbog nedostatka uspješnosti ili nedostupnosti imovine javnosti;
 - ***ako prihodi dužnika nisu financirani plaćanjima velikog broja korisnika,*** izvor za otplatu obveze ovisi o glavnoj drugoj ugovornoj strani koja je jedno od sljedećeg:
 - središnja banka, središnja država, regionalna država ili lokalno tijelo, ako im je dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člancima 114. i 115. ili ako je vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika ocijenila da se raspoređuju u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete,
 - subjekt javnog sektora, ako mu je dodijeljen ponder rizika od 20 % ili niži u skladu s člankom 116. ili ako je vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika ocijenila da se

raspoređuje u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete **ili, ako mu nije dodijeljen vanjski rejting, kojemu se dodjeljuje rejting istovjetan 3. stupnju ili viši stupanj prema internom modelu za određivanje rejtinga koji je potvrdila banka,**

- trgovačko društvo za koje je vanjska institucija za procjenu kreditnog rizika ocijenila da se raspoređuje u najmanje 3. stupanj kreditne kvalitete, **ili, ako mu nije dodijeljen vanjski rejting, kojemu se dodjeljuje rejting istovjetan 3. stupnju ili viši stupanj prema internom modelu za određivanje rejtinga koji je potvrdila banka.**
- ugovornim odredbama kojima se uređuje izloženost prema dužniku instituciji kreditoru osigurava se visok stupanj zaštite u slučaju dužnikova neispunjenja obveza,
 - **glavna ugovorna strana ili druge ugovorne strane koje ispunjavaju kriterije prihvatljivosti za glavnu drugu ugovornu stranu** učinkovito štite instituciju kreditora od gubitaka u slučaju prekida projekta;
 - sva imovina i ugovori potrebni za funkcioniranje projekta daju se u zalog instituciji kreditoru u mjeri dopuštenoj primjenjivim pravom,
 - **institucija kreditor** u slučaju dužnikova neispunjavanja obveza može preuzeti kontrolu nad subjektom;
- iii. 100 % ako je projekt na koji se izloženost odnosi u operativnoj fazi i ako izloženost ne ispunjava uvjete iz podtočke ii. ovog podstavka;
- (d) za potrebe točke (c) podtočke ii. treće alineje, ostvareni novčani tokovi ne smatraju se predvidljivima osim ako znatan dio prihoda ispunjava jedan ili više sljedećih uvjeta:
- i. prihodi su zasnovani na dostupnosti;
 - ii. prihodi podliježu pravilu o stopi povrata;
 - iii. prihodi su predmet ugovora s klauzulom „puno za prazno”;
- (e) za potrebe točke (c), operativna faza znači faza u kojoj subjekt posebno osnovan radi financiranja projekta **ili koji je ekonomski usporediv** ispunjava oba sljedeća uvjeta:
- i. subjekt ima pozitivan novčani tok dostatan za pokriće svih preostalih ugovornih obveza;
 - ii. dugoročna dugovanja subjekta imaju trend smanjenja.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti pod kojima se smatra da su ispunjeni kriteriji iz stavka 3. točke (a) podtočke i. i točke (c) podtočke ii.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(42) Članak 123. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 123.

Izloženosti prema stanovništvu

1. Izloženosti koje ispunjavaju sve sljedeće kriterije smatraju se izloženostima prema stanovništvu:

- (a) izloženost je ***izloženost prema jednoj fizičkoj osobi ili više njih ili izloženost prema MSP-u u smislu članka 5. točke 8.;***
- (aa) ***ukupan iznos koji dužnik ili grupa povezanih klijenata duguje instituciji, njezinim matičnim društvima i njezinim društvima kćerima, uključujući svaku izloženost sa statusom neispunjavanja obveza, ali isključujući izloženosti osigurane stambenom nekretninom do vrijednosti nekretnine, prema saznanju institucije koja poduzima razumne mjere da bi provjerila situaciju, ne premašuje 1 milijun EUR;***
- (b) izloženost predstavlja jednu od mnogobrojnih izloženosti sa sličnim karakteristikama, tako da su rizici povezani s takvom izloženosti znatno smanjeni;
- (c) predmetna institucija tretira izloženost u svojem okviru upravljanja rizicima i interno kontinuirano upravlja tom izloženosti kao izloženosti prema stanovništvu na sličan način kao što tretira ostale izloženosti prema stanovništvu.

Sadašnja vrijednost minimalnih plaćanja najma raspoređuje se u kategoriju izloženosti prema stanovništvu.

EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe] izdaje smjernice u kojima pobliže određuje metode proporcionalne diversifikacije prema kojima se izloženost smatra jednom od mnogobrojnih sličnih izloženosti kako je utvrđeno u točki (b).

Ako za izloženost prema jednoj ili više fizičkih osoba nije ispunjen nijedan od tih kriterija, izloženost se smatra izloženošću prema stanovništvu, a ponder rizika 100 %.

2. Sljedeće izloženosti ne smatraju se izloženostima prema stanovništvu:

- (a) nedužničke izloženosti koje sadrže podređeno rezidualno pravo na imovinu ili prihod izdavatelja;
- (b) dužničke izloženosti i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti čija je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točki (a);
- (c) sve druge izloženosti u obliku vrijednosnih papira.

3. Izloženostima prema stanovništvu iz stavka 1. dodjeljuje se ponder rizika 75 %, uz iznimku izloženosti prema transaktorima, kojima se dodjeljuje ponder rizika 45 %.

4. Odstupajući od stavka 3., izloženostima zbog kredita koje je institucija odobrila umirovljenicima ili zaposlenima na neodređeno vrijeme uz bezuvjetan prijenos dijela mirovine ili plaće dužnika toj instituciji dodjeljuje se ponder rizika 35 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) dužnik je u svrhu otplate kredita bezuvjetno ovlastio mirovinski fond ili poslodavca za izravna plaćanja instituciji oduzimanjem mjesečnih iznosa za plaćanja po kreditu od dužnikove mjesečne mirovine ili plaće;
- (b) rizici od smrti, radne nesposobnosti, nezaposlenosti ili smanjenja neto mjesečne mirovine ili plaće dužnika primjereno su pokriveni policom osiguranja koju je dužnik ugovorio u korist institucije;
- (c) mjesečna plaćanja dužnika za sve kredite koji ispunjavaju uvjete iz točaka (a) i (b) zajedno ne prelaze 20 % dužnikove neto mjesečne mirovine ili plaće;
- (d) maksimalni izvorni rok dospijeca kredita je do deset godina.”;

(43) umeće se sljedeći članak 123.a:

„*Članak 123.a*

Valutna neusklađenost izloženosti

1. *Ako su ispunjeni sljedeći uvjeti za izloženost prema jednoj ili više fizičkih osoba koja je raspoređena u ■ kategorije izloženosti iz članka 112. točke (h) ■ ili, ako je osigurana stambenom nekretninom, u kategoriju izloženosti iz članka 112. točke (i), ponder rizika dodijeljen takvoj izloženosti u skladu s poglavljem 2. množi se faktorom 1,5, pri čemu dobiveni ponder rizika ne može biti veći od 150 % ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:*

- (a) izloženost ■ *je kredit* u valuti koja se razlikuje od valute dužnikova izvora prihoda;
- (b) dužnik nema zaštitu od rizika svojih plaćanja zbog valutne neusklađenosti, u obliku financijskog instrumenta ili prihoda u stranoj valuti koja odgovara valuti izloženosti, ili ukupni iznos takve zaštite dostupan dužniku pokriva manje od 90 % svakog obročnog plaćanja za tu izloženost.

Ako institucija ne može izdvojiti te izloženosti s valutnom neusklađenosti, multiplikator pondera rizika od 1,5 primjenjuje se na sve nezaštićene izloženosti u valuti koja se razlikuje od domaće valute zemlje stalnog prebivališta dužnika.

2. Za potrebe ovog članka, izvor prihoda odnosi se na svaki izvor iz kojeg dužnik ostvaruje novčane tokove, uključujući doznake, prihode od najma ili plaću, pri čemu su isključeni primici od prodaje imovine ili slične mjere institucije na temelju prava regresa.”;

(44) Članak 124. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 124.*

Izloženosti osigurane hipotekama na nekretninama

1. Izloženost koja nije ADC koja ne ispunjava sve uvjete iz stavka 3. tretira se kako slijedi:

- (a) izloženost koja nije IPRE tretira se kao izloženost neosigurana predmetnom nekretninom;
- (b) izloženosti IPRE dodjeljuje se ponder rizika 150 %.

2. Izloženost koja nije ADC koja je osigurana nekretninom, ako su ispunjeni svi uvjeti iz stavka 3. tretira se kako slijedi:

- (a) izloženost osigurana stambenom nekretninom **koja nije IPRE ili izloženost osigurana stambenom nekretninom koja je IPRE i koja ispunjava jedan od sljedećih uvjeta**, ne smatra se izloženošću IPRE i tretira se u skladu s člankom 125. stavkom 1. ako izloženost ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
- i. nekretnina **koja donosi prihod** kojom je osigurana izloženost dužnikovo je primarno mjesto stanovanja, ako je cijela nekretnina jedna stambena jedinica ili ako je nekretnina kojom se osigurava izloženost stambena jedinica koja je zaseban dio nekretnine;
 - ii. izloženost je prema fizičkoj osobi i osigurana je stambenom jedinicom koja donosi prihod, ako je cijela nekretnina jedna stambena jedinica ili ako je stambena jedinica zaseban dio u okviru nekretnine, a ukupne izloženosti institucije prema toj fizičkoj osobi nisu osigurane s više od četiri nekretnine, uključujući one koje nisu stambene nekretnine ili koje ne ispunjavaju niti jedan kriterij iz ove podtočke, ili zasebne stambene jedinice u okviru nekretnina;
 - iii. izloženost osigurana stambenom nekretninom **koja donosi prihod** je izloženost prema udruženjima ili zadrugama fizičkih osoba koje su pravno uređene i postoje isključivo s ciljem da se članovima omogući korištenje primarnog mjesta stanovanja u nekretnini kojom su krediti osigurani;
 - iv. izloženost osigurana stambenom nekretninom **koja donosi prihod** je izloženost prema društvima za javno stanovanje ili neprofitnim udrugama koje su pravno uređene i postoje radi društvenih potreba te da bi stanarima omogućile dugotrajno stanovanje;
- (b) izloženost osigurana stambenom nekretninom koja je **ili izloženost IPRE ili** ne ispunjava ni jedan uvjet iz točke (a) podtočaka od i. do iv. tretira se u skladu s člankom 125. stavkom 2.;
- (c) izloženost osigurana poslovnom nekretninom tretira se kako slijedi:
- i. izloženost koja nije IPRE tretira se u skladu s člankom 126. stavkom 1.;
 - ii. izloženost IPRE tretira se u skladu s člankom 126. stavkom 2.

3. Da bi bila prihvatljiva za tretman iz **članka 125. stavka 1. točke (a) ili članka 126. stavka 1. točke (a)** izloženost osigurana nekretninom mora ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) nekretnina kojom se osigurava izloženost ispunjava bilo koji od sljedećih uvjeta:
- i. nekretnina je potpuno dovršena;
 - ii. nekretnina je šuma ili poljoprivredno zemljište;
 - iii. **kredit je namijenjen fizičkoj osobi, a** nekretnina je **ili** stambena nekretnina u izgradnji ili zemljište na kojem se planira građenje stambene nekretnine ako su taj plan **zakonski** odobrila sva **relevantna** tijela, **prema potrebi**, i ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - nekretnina ima najviše četiri stambene jedinice i bit će primarno mjesto stanovanja dužnika, a kreditiranje fizičke osobe ne podrazumijeva neizravno financiranje izloženosti ADC,

- središnja država, regionalna država, lokalno tijelo ili subjekt javnog sektora prema kojima se izloženosti tretiraju u skladu s člankom 115. stavkom 2. odnosno člankom 116. stavkom 4. imaju zakonsku ovlast i mogućnost osigurati da nekretnina u izgradnji bude dovršena u razumnom roku i pravno su se obvezali da će to učiniti ako u protivnom građenje ne bi bilo dovršeno u razumnom roku. ***Alternativno, postoji jednakovrijedan pravni mehanizam kojim se osigurava da će nekretnina u izgradnji biti dovršena u razumnom roku;***
- (b) izloženost je osigurana založnim pravom prvog reda koje je institucija zasnovala na nekretnini ili je institucija na toj nekretnini zasnovala založno pravo prvog i svakog sljedećeg nižeg reda;
- (c) vrijednost nekretnine značajno ne ovisi o kreditnoj kvaliteti dužnika;
- (d) sve informacije potrebne u trenutku nastanka izloženosti i za potrebe praćenja uredno su dokumentirane, uključujući informacije o sposobnosti dužnika za otplatu i o vrednovanju nekretnine;
- (e) ispunjeni su zahtjevi iz članka 208. i pravila vrednovanja iz članka 229. stavka 1.

Za potrebe točke (c), institucije mogu isključiti situacije u kojima isključivo makroekonomski čimbenici utječu na vrijednost nekretnine i na ispunjavanje obveza dužnika.

4. Odstupajući od stavka 3. točke (b), u jurisdikcijama u kojima založno pravo nižeg reda nositelju omogućuje da tražbinu naplati iz kolaterala, što je pravno izvršivo i učinkovit je instrument smanjenja kreditnog rizika, mogu se priznati i založna prava nižeg reda koja je zasnovala institucija osim one koja je zasnovala založno pravo višeg reda, među ostalim i kada institucija nije nositelj založnog prava višeg reda ni založnog prava koje je između založnog prava višeg i nižeg reda koje je institucija zasnovala.

Za potrebe prvog podstavka, pravilima o založnom pravu osigurava se sve od sljedećeg:

- (a) svaka institucija nositelj založnog prava na nekretnini može pokrenuti prodaju nekretnine neovisno o drugim subjektima nositeljima založnog prava na toj nekretnini;
- (b) ako se nekretnina ne prodaje na javnoj dražbi, subjekti nositelji založnog prava višeg reda poduzimaju razumne korake ne bi li postigli fer tržišnu vrijednost ili najbolju cijenu koja bi se mogla postići kad bi pravo na prodaju izvršavali samostalno.

5. Za potrebe članka 125. stavka 2. i članka 126. stavka 2., omjer izloženosti i vrijednosti (engl. exposure-to-value, ETV) izračunava se tako što se bruto iznos izloženosti podijeli s vrijednošću nekretnine pod sljedećim uvjetima:

- (a) bruto iznos izloženosti izračunava se kao nepodmireni iznos kreditne obveze koja se odnosi na izloženost osiguranu nekretninom i svaki neiskorišteni, ali obvezujući iznos koji bi, kad se iskoristi, povećao vrijednost izloženosti osigurane nekretninom;

- (b) bruto iznos izloženosti izračunava se ne uzimajući u obzir ispravke vrijednosti za kreditni rizik *u skladu s člankom 110., dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje, iznose koji se odbijaju u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m)*, druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost niti materijalnu ili nematerijalnu kreditnu zaštitu u bilo kojem obliku, osim depozitnih računa u instituciji kreditoru danih u zalog koji ispunjavaju sve zahtjeve za bilančno netiranje prema standardiziranim sporazumima o netiranju u skladu s člancima 196. i 206. ili prema drugim sporazumima o bilančnom netiranju u skladu s člancima 195. i 205. i bezuvjetno su i neopozivo založeni isključivo u svrhu ispunjenja kreditne obveze koja se odnosi na izloženost osiguranu nekretninom;
- (c) za izloženosti koje se tretiraju u skladu s člankom 125. stavkom 2. ili člankom 126. stavkom 2. ako je neka strana osim institucije nositelj založnog prava višeg reda, a založno pravo nižeg reda koje ima institucija priznaje se u skladu sa stavkom 4., bruto iznos izloženosti izračunava se kao zbroj bruto iznosa izloženosti za založno pravo institucije i bruto iznosâ izloženosti za sva druga založna prava jednakog ili višeg reda u odnosu na založno pravo institucije. Ako su informacije za utvrđivanje reda drugih založnih prava nedostatne, institucija bi ta založna prava trebala tretirati kao založna prava jednakog reda kao založno pravo nižeg reda koje ima institucija. Institucija najprije određuje ponder rizika u skladu s člankom 125. stavkom 2. ili člankom 126. stavkom 2. („bazni ponder rizika”), ovisno o slučaju. Zatim taj ponder rizika prilagođava primjenom multiplikatora 1,25 za potrebe izračuna rizikom ponderiranih iznosa založnih prava nižeg reda. Ako bazni ponder rizika odgovara najnižem razredu ETV-a, multiplikator se ne primjenjuje. Ponder rizika koji se dobije množenjem baznog pondera rizika s 1,25 ograničava se na razinu pondera rizika koji bi se primjenjivao na izloženost ako nisu ispunjeni zahtjevi iz stavka 3.

Za potrebe točke (a), ako institucija ima više od jedne izloženosti osigurane istom nekretninom i ako su te izloženosti osigurane založnim pravima uzastopnog reda prvenstva na toj nekretnini, a bez založnog prava treće strane koje je po redu prvenstva između njih, izloženosti se tretiraju kao jedna kombinirana izloženost, a bruto iznosi pojedinačnih izloženosti zbrajaju se kako bi se izračunao bruto iznos izloženosti za jednu kombiniranu izloženost.

6. Države članice imenuju tijelo odgovorno za primjenu stavka 7. To je tijelo nadležno tijelo ili imenovano tijelo.

Ako je država članica za primjenu ovog članka imenovala nadležno tijelo, ono osigurava da su relevantna nacionalna tijela i tijela koja imaju makrobonitetni mandat u potpunosti obaviještena o namjeri nadležnog tijela o primjeni ovog članka i da su na odgovarajući način uključena u procjenu pitanja financijske stabilnosti u svojoj državi članici u skladu sa stavkom 6.

Ako za primjenu ovog članka nije imenovala nadležno tijelo, država članica donosi potrebne propise kako bi osigurala odgovarajuću koordinaciju i razmjenu informacija između nadležnog i imenovanog tijela radi pravilne primjene ovog članka. Posebno se od tijela traži bliska suradnja i razmjena svih informacija koje mogu biti potrebne za pravilno obavljanje dužnosti koje se ovim člankom propisuju imenovanim tijelima. Cilj te suradnje jest izbjeći svaki oblik podvostručenog ili neusklađenog postupanja

između nadležnog i imenovanog tijela te osigurati da se primjereno uzme u obzir interakcija s drugim mjerama, osobito onima koje se poduzimaju u skladu s člankom 458. ove Uredbe i člankom 133. Direktive 2013/36/EU.

7. Na temelju podataka prikupljenih u skladu s člankom 430.a o svim drugim relevantnim pokazateljima, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. ovog članka periodično, barem jedanput godišnje, ocjenjuje jesu li ponderi iz članaka 125. i 126. za izloženosti osigurane nekretninama koje se nalaze na njihovu državnom području primjereno utemeljeni na:

- (a) ostvarenim gubicima po izloženostima osiguranima nekretninama;
- (b) budućim kretanjima na tržištima nekretnina.

Ako na temelju ocjene iz prvog podstavka tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. ovog članka zaključi da ponderi rizika iz članka 125. ili članka 126. ne odražavaju na primjeren način stvarne rizike u vezi s jednim ili više segmenata nekretnina za izloženosti koje su osigurane hipotekama na stambenim ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova državnog područja države članice relevantnog tijela i ako smatra da bi neprimjerenost pondera rizika mogla negativno utjecati na sadašnju ili buduću financijsku stabilnost u njegovoj državi članici, ono može povećati pondere rizika koji se primjenjuju na te izloženosti u rasponima iz četvrtog podstavka ovog stavka ili uvesti strože kriterije od onih iz stavka 3. ovog članka.

Tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. ovog članka dužno je obavijestiti EBA-u i ESRB o svim prilagodbama pondera rizika i primijenjenim kriterijima na temelju ovog stavka. EBA i ESRB dostavljaju svoje mišljenje dotičnoj državi članici u roku od mjesec dana od primitka te obavijesti ***i navode smatraju li da se prilagodbe pondera rizika i kriterija preporučuju i drugim državama članicama.*** EBA i ESRB objavljuju pondere rizika i kriterije za izloženosti iz članaka 125. i 126. i članka 199. stavka 1. točke (a) koje primjenjuje relevantno tijelo.

Za potrebe drugog podstavka ovog stavka, tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. može povećati pondere rizika iz članka 125. stavka 1. točke (a), ***članka 125. stavka 2. prvog podstavka***, članka 126. stavka 1., točke (a) ***ili članka 126. stavka 2. prvog podstavka ili nametnuti strože kriterije od onih navedenih u stavku 3. ovoga članka za izloženosti prema jednom ili više segmenata imovine osiguranih hipotekama na stambene nekretnine koje se nalaze u jednom ili više dijelova jurisdikcije država članica.*** Tijelo te pondere povećava najviše do 150 %.

Prilikom povećanja pondera rizika navedenih u prvom podstavku članka 125. stavka 2. ili članku 126. stavku 2., imenovano tijelo prema tome premješta cijelu ljestvicu pondera rizika ETV-a iz tablice 6aaa u članku 125. stavku 2. ili iz tablice 6c u članku 126. stavku 2.

8. Ako tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. odredi više pondere rizika ili strože kriterije na temelju stavka 7., institucije za njihovu primjenu imaju šestomjesečno prijelazno razdoblje.

9. EBA, u bliskoj suradnji s ESRB-om, izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju vrste čimbenika koje treba razmotriti pri procjeni primjerenosti pondera rizika iz stavka 7.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

10. ESRB izdavanjem preporuka u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1092/2010 i u bliskoj suradnji s EBA-om **daje** smjernice namijenjene tijelima imenovanima u skladu sa stavkom 6. ovog članka o sljedećem:

- (a) čimbenicima koji bi mogli „negativno utjecati na sadašnju ili buduću financijsku stabilnost” iz stavka 7. drugog podstavka;
- (b) referentnim mjerilima koje tijelo imenovano u skladu sa stavkom 6. uzima u obzir pri određivanju viših pondera rizika.

11. Institucije osnovane u jednoj državi članici primjenjuju pondere rizika i kriterije koje su odredila tijela druge države članice u skladu sa stavkom 7. na sve svoje odgovarajuće izloženosti osigurane hipotekama na stambenim ili poslovnim nekretninama koje se nalaze na jednom ili više dijelova te druge države članice.”;

(45) Članak 125. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 125.

Izloženosti osigurane hipotekama na stambenim nekretninama

1. Izloženost osigurana stambenom nekretninom koja ispunjava **definiciju izloženosti koja nije IPRE ili** bilo koji od uvjeta iz članka 124. stavka 2. točke (a) podtočaka od i. do iv. tretira se kako slijedi:

- (a) dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine koja preostane nakon odbitka založnih prava višeg ili istog reda čiji nositelj nije institucija dodjeljuje se ponder rizika 20 %.

Za potrebe ove točke, ako u skladu s člankom 124. stavkom 7. nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, utvrdi viši ponder rizika ili niži postotak vrijednosti nekretnine u odnosu na ponder rizika i postotak iz ove točke, institucije primjenjuju ponder rizika i postotak utvrđene u skladu s člankom 124. stavkom 7.;

- (b) preostali dio izloženosti, ako ga ima, tretira se kao izloženost koja nije osigurana stambenom nekretninom **u kategoriji izloženosti koja se primjenjuje na drugu ugovornu stranu.**

2. **Izloženosti IPRE ili** izloženosti osiguranom stambenom nekretninom koja ne ispunjava ni jedan uvjet iz članka 124. stavka 2. točke (a) podtočaka od i. do iv. dodjeljuje se viši od pondera rizika utvrđenih u skladu s tablicom 6aaa u nastavku i ponder rizika utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 7.:

Tablica 6aaa

ETV	ETV ≤ 50 %	50 % < ETV < 60 %	60 % < ETV < 80 %	80 % < ETV < 90 %	90 % < ETV < 100 %	ETV > 100 %
-----	------------	-------------------	-------------------	-------------------	--------------------	-------------

Ponder rizika	30 %	35 %	45 %	60 %	75 %	105 %
---------------	------	------	------	------	------	-------

”

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, institucije mogu tretman iz stavka 1. primjenjivati na izloženosti osigurane stambenim nekretninama koje se nalaze na državnom području države članice ako stope gubitka po takvim izloženostima koje nadležna tijela te države članice objave u skladu s člankom 430.a stavkom 3. ne prelaze sljedeće limite za ukupne gubitke svih institucija koje su u prethodnoj godini imale takve izloženosti:

- (a) gubici na dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine nisu veći od 0,3 % ukupnog iznosa, na razini svih tih izloženosti, nepodmirenih kreditnih obveza u toj godini.

Za potrebe ove točke, ako u skladu s člankom 124. stavkom 7. nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, utvrdi niži postotak vrijednosti nekretnine u odnosu na postotak iz ove točke, institucije primjenjuju postotak utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 7.;

- (b) gubici na dijelu izloženosti do 100 % vrijednosti nekretnine nisu veći od 0,5 % ukupnog iznosa, na razini svih tih izloženosti, nepodmirenih kreditnih obveza u toj godini.

2.a *Institucije mogu primijeniti odstupanje iz stavka 2. trećeg podstavka i u slučajevima kada nadležna tijela treće zemlje koja primjenjuju nadzorni i regulatorni okvir koji je barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji, kako je odlučeno u skladu s člankom 107. stavkom 4., objavljuju odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane stambenim nekretninama koje se nalaze na državnom području njihove zemlje te u slučajevima kada nadležno tijelo države članice objavljuje takve informacije za jurisdikciju treće zemlje pod uvjetom da su dostupni valjani statistički podaci.”;*

- (46) Članak 126. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 126.

Izloženosti osigurane hipotekama na poslovnim nekretninama

1. Izloženost iz članka 124. stavka 2. točke (c) podtočke i. tretira se kako slijedi:

- (a) dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine umanjene za založna prava višeg ili istog reda čiji nositelj nije institucija dodjeljuje se ponder rizika 60 %, osim ako se na taj dio izloženosti ne primjenjuje viši ponder rizika ili niži postotak vrijednosti nekretnine na temelju odluke donesene u skladu s člankom 124. stavkom 7.;
- (b) preostali dio izloženosti, ako ga ima, tretira se kao izloženost koja nije osigurana tom nekretninom.

EBA procjenjuje primjerenost prilagodbe tretmana izloženosti osiguranih hipotekama na poslovnim nekretninama, uključujući izloženosti IPRE i izloženosti koje nisu IPRE, uzimajući u obzir primjerenost pondera rizika za izloženosti osigurane stambenim nekretninama iz prvog podstavka i relativne razlike u riziku te preporuke ESRB-a o ranjivostima u sektoru poslovnih nekretnina u EU-u

(ESRB/2022/9) i o tome izvješćuje Komisiju do 31. prosinca 2027.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2028.

2. Izloženosti iz članka 124. stavka 2. točke (c) podtočke ii. dodjeljuje se viši od pondera rizika utvrđenih u skladu s tablicom 6.c i ponder rizika utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 7.:

Tablica 6c

	ETV \leq 60 %	60 % < ETV \leq 80 %	ETV > 80 %
Ponder rizika	70 %	90 %	110 %

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, institucije mogu tretman iz stavka 1. primjenjivati na izloženost osiguranu poslovnom nekretninom koja se nalazi na državnom području države članice ako stope gubitka po takvim izloženostima koje nadležna tijela te države članice objave u skladu s člankom 430.a stavkom 3. ne prelaze sljedeće limite za ukupne gubitke na razini svih takvih izloženosti u prethodnoj godini:

(a) gubici na dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine nisu veći od 0,3 % ukupnog iznosa nepodmirenih kreditnih obveza u toj godini.

Za potrebe ove točke, ako u skladu s člankom 124. stavkom 7. nadležno ili imenovano tijelo, ovisno o slučaju, utvrdi niži postotak vrijednosti nekretnine u odnosu na postotak iz ove točke, institucije primjenjuju postotak utvrđen u skladu s člankom 124. stavkom 7.;

(b) gubici na dijelu izloženosti do 100 % vrijednosti nekretnine nisu veći od 0,5 % ukupnog iznosa nepodmirenih kreditnih obveza u toj godini.

2.a Institucije mogu primijeniti odstupanje iz stavka 2. drugog podstavka i u slučajevima kada nadležna tijela jurisdikcije treće zemlje koja primjenjuju nadzorni i regulatorni okvir koji je barem istovjetan onome koji se primjenjuje u Uniji, kako je odlučeno u skladu s člankom 107. stavkom 4., objavljuju odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama koje se nalaze na državnom području njihove zemlje. Ako nadležno tijelo jurisdikcije treće zemlje ne objavi odgovarajuće stope gubitka za izloženosti osigurane poslovnim nekretninama koje se nalaze na državnom području njihove zemlje, EBA može objaviti takve informacije za jurisdikciju treće zemlje, pod uvjetom da su dostupni valjani statistički podaci koji su statistički reprezentativni za odgovarajuće tržište poslovnih nekretnina.”;

(47) umeće se novi članak 126.a:

„Članak 126.a

Izloženosti prema stjecanju zemljišta, razvoju i građenju

1. ADC izloženosti dodjeljuje se ponder rizika 150 %.

2. ADC izloženostima prema stambenim nekretninama može se, međutim, dodijeliti ponder rizika 100 % pod uvjetom da institucija primjenjuje primjerene standarde o

nastanku i praćenju koji ispunjavaju zahtjeve iz članaka 74. i 79. Direktive 2013/36/EU i ako je ispunjen barem jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) pravno obvezujući predugovori o prodaji ili najmu, za koje su kupac ili najmoprimac dali znatan gotovinski polog koji se u slučaju raskida ugovora gubi **ili ako se financiranje osigurava na ekvivalentan način**, značajan su dio ukupnih ugovora;
- (b) riziku je izloženo znatno vlasničko ulaganje dužnika, koje se iskazuje kao odgovarajući iznos dužnikova vlasničkog ulaganja u procijenjenu vrijednost izgrađene stambene nekretnine.

3. EBA do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu] izdaje smjernice u kojima utvrđuje pojmove „znatan gotovinski polog”, „odgovarajući iznos dužnikova vlasničkog ulaganja”, „značajan dio ukupnih ugovora” i „znatno vlasničko ulaganje dužnika izloženo riziku” **i što se može smatrati „financiranjem na ekvivalentan način”**.

Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ”;

(48) Članak 127. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe izračuna iznosa specifičnih ispravaka vrijednosti za kreditni rizik iz ovog stavka, institucije u izračun uključuju svaku pozitivnu razliku između **■** iznosa koji dužnik duguje po **toj** izloženosti, s jedne strane, i **■** zbroja:

i. dodatnih smanjenja regulatornog kapitala ako **bi ta** izloženost u cijelosti **bila** otpisana; odnosno

ii. svih već postojećih smanjenja regulatornog kapitala koja se odnose na tu izloženost, s druge strane.”

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za potrebe određivanja osiguranog dijela izloženosti u statusu neispunjavanja obveza, kolateral i jamstva priznaju se u svrhe smanjenja kreditnog rizika u skladu s poglavljem 4.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Vrijednostima izloženosti koje preostanu nakon primjene specifičnih ispravaka vrijednosti za izloženosti koje nisu IPRE, a osigurane su stambenom ili poslovnom nekretninom u skladu s člankom 125. odnosno 126. dodjeljuje se ponder rizika 100 % ako u skladu s člankom 178. imaju status neispunjavanja obveza.”;

(d) stavak 4. briše se;

(49) Članak 128. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 128.

Podređene dužničke izloženosti

1. Sljedeće izloženosti tretiraju se kao podređene dužničke izloženosti:

- (a) dužničke izloženosti koje su podređene potraživanjima *drugih redovnih neosiguranih vjerovnika*;
- (b) instrumenti regulatornog kapitala u mjeri u kojoj se ne smatraju izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s člankom 133. stavkom 1.; odnosno
- (c) instrumenti obveza koji ispunjavaju uvjete iz članka 72.b.

2. Podređenim dužničkim izloženostima dodjeljuje se ponder rizika 150 %, osim ako je propisano da se te podređene dužničke izloženosti odbijaju u skladu s dijelom drugim ove Uredbe.”;

(50) Članak 129. *mijenja se kako slijedi:*

(a) *u stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:*

„ Odstupajući od prvog podstavka, za potrebe vrednovanja nekretnine, nadležna tijela imenovana u skladu s člankom 18. stavkom 2. Direktive (EU) 2019/2162 mogu odobriti da se ta nekretnina vrednuje po vrijednosti koja je jednaka ili niža od tržišne vrijednosti ili, u državama članicama koje su zakonskim ili podzakonskim propisima utvrdile stroge kriterije za procjenu hipotekarne vrijednosti, po hipotekarnoj vrijednosti te nekretnine bez primjene ograničenja iz članka 208. stavka 3. točke (b).”;

(b) *stavak 4. podstavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„4. Pokrivenim obveznicama za koje postoji izravno primjenjiva kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika u skladu s tablicom 6.a koji odgovara kreditnoj procjeni VIPKR-a u skladu s člankom 136.

(c) *stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:*

5. Pokrivenim obveznicama za koje ne postoji izravno primjenjiva kreditna procjena odabranog VIPKR-a dodjeljuje se ponder rizika na temelju pondera rizika dodijeljenog nadređenim neosiguranim izloženostima prema instituciji koja ih izdaje. Primjenjuje se sljedeća veza između pondera rizika:

- (a) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 20 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 10 %;*
- (aa) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 30 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 15 %;*
- (ab) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 40 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 20 %;*
- (b) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 50 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 25 %;*
- (ba) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 75 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 35 %;*
- (c) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 100 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 50 %;*
- (d) *ako je izloženostima prema instituciji dodijeljen ponder rizika od 150 %, pokrivenoj obveznici dodjeljuje se ponder rizika od 100 %.”; (51.a) U članku 132.c stavku 2. podstavak 1. zamjenjuje se sljedećim:*

„Institucije izračunavaju vrijednost izloženosti obveze minimalne vrijednosti koja ispunjava uvjete iz ovog članka stavka 3. kao diskontiranu sadašnju vrijednost zajamčenog iznosa primjenom diskontnog faktora koji proizlazi iz nerizične stope. Institucije mogu umanjiti vrijednost izloženosti obveze minimalne vrijednosti za bilo koje gubitke koji su priznati u odnosu na obvezu minimalne vrijednosti u skladu s primjenjivim računovodstvenim standardom.“

(52) Članak 133. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 133.

Izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja

1. Sve od sljedećeg klasificira se kao izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja:

- (a) svaka izloženost koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete:
 - i. izloženost je neotkupiva u značenju da je povrat uložениh sredstava moguće ostvariti jedino prodajom ulaganja ili prava na ulaganje ili likvidacijom izdavatelja;
 - ii. izloženost ne uključuje obvezu na strani izdavatelja; odnosno
 - iii. izloženost sadržava rezidualno pravo na izdavateljevu imovinu ili prihod;
- (b) instrumenti koji bi, da ih je izdala institucija, ispunjavali uvjete za stavke osnovnog kapitala;
- (c) instrumenti koji sadržavaju obvezu na strani izdavatelja i ispunjavaju bilo koji od sljedećih uvjeta:
 - i. izdavatelj može dogoditi namiru obveze na neograničeno vrijeme;
 - ii. obveza se mora, ili može diskrecijskom odlukom izdavatelja, namiriti izdavanjem fiksnog broja redovnih dionica izdavatelja;
 - iii. obveza se mora, ili može diskrecijskom odlukom izdavatelja, namiriti izdavanjem promjenjivog broja redovnih dionica izdavatelja a, ceteris paribus, svaka promjena vrijednosti obveze može se pripisati promjeni vrijednosti fiksnog broja redovnih dionica izdavatelja, usporediti s tom promjenom i odvija se u istom smjeru;
 - iv. vlasnik instrumenta ima opciju zatražiti da se obveza namiri redovnim dionicama, osim ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:
 - u slučaju instrumenta kojim se trguje, institucija je nadležnom tijelu dokazala da se instrumentom na tržištu trguje više kao s dužničkim, a ne kao vlasničkim instrumentom izdavatelja,
 - u slučaju instrumenata kojima se ne trguje, institucija je nadležnom tijelu dokazala da bi instrument trebalo tretirati kao dužničku poziciju.

Za potrebe točke (c) podtočke iii., uključuju se obveze za koje je namira nužna ili dopuštena izdavanjem promjenjivog broja redovnih dionica izdavatelja, kod kojih je promjena novčane vrijednosti obveze jednaka promjeni fer vrijednosti fiksnog broja redovnih dionica pomnoženo specifičnim faktorom, pri čemu su i faktor i referentni broj dionica fiksni.

Za potrebe podtočke iv., ako je ispunjen jedan uvjet iz te podtočke, institucija uz prethodno odobrenje nadležnog tijela može razdvojiti rizike za regulatorne potrebe.

- (d) dužničke obveze i drugi vrijednosni papiri, partnerstva, izvedenice ili drugi instrumenti čija je ekonomska bit slična izloženostima navedenima u točkama (a), (b) i (c), uključujući obveze od kojih je povrat povezan s tim vlasničkim ulaganjima;
- (e) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja koje se evidentiraju kao kredit, ali proizlaze iz ugovora o pretvaranju duga u udio u kapitalu sklopljenog u okviru uredne realizacije naplate ili restrukturiranja duga.

2. U sljedećim se slučajevima vlasnička ulaganja ne tretiraju kao izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja:

- (a) vlasnička ulaganja čija je ekonomska bit slična ekonomskoj biti dužničkih instrumenata koji ne ispunjavaju kriterije niti iz jedne točke stavka 1.;
- (b) vlasnička ulaganja čine sekuritizacijske izloženosti.

3. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja, osim onima iz stavaka od 4. do 7., dodjeljuje se ponder rizika 250 %, osim ako za te izloženosti nije propisano da se odbijaju ili ponderiraju rizikom u skladu s dijelom drugim.

4. Sljedeće izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja prema trgovačkim društvima koja nisu uvrštena na burzi dodjeljuje se ponder rizika 400 %, osim ako za te izloženosti nije propisano da se odbijaju ili ponderiraju rizikom u skladu s dijelom drugim:

- (a) ulaganja u svrhu kratkoročne ponovne prodaje;
- (b) ulaganja u društva rizičnog kapitala ili slična ulaganja stečena u očekivanju znatnih kratkoročnih kapitalnih dobitaka.

Odstupajući od prvog podstavka, dugoročnim vlasničkim ulaganjima, uključujući ulaganja u vlasničke instrumente korporativnih klijenata s kojima je institucija uspostavila ili namjerava uspostaviti dugotrajan poslovni odnos i ugovore o pretvaranju duga u kapital za potrebe restrukturiranja trgovačkih društava, dodjeljuje se ponder rizika u skladu sa stavcima 3. ili 5., ovisno o slučaju. Za potrebe ovog članka, dugoročno vlasničko ulaganje je vlasničko ulaganje koje se drži tri ili više godina ili je izvršeno s namjerom držanja tri ili više godina u skladu s odobrenjem višeg rukovodstva institucije.

5. Institucije koje su dobile dopuštenje od nadležnih tijela mogu ponder rizika 100 % dodijeliti izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja koje su nastale u okviru zakonodavnih programa za promicanje posebnih sektora gospodarstva, **do dijela takve izloženosti vlasničkim instrumentima koji ukupno ne prelazi 10 % vlastitih sredstava institucije**, koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) zakonodavni programi osiguravaju institucijama značajne subvencije **ili** jamstva, **među ostalim** multilateralnih razvojnih banaka, javnih razvojnih kreditnih institucija kako su definirane u članku 429.a stavkom 2. ili međunarodnih organizacija;
- (b) zakonodavni programi podrazumijevaju neki oblik državnog nadzora;

(ba) zakonodavni programi ili jamstva uključuju ograničenja na ulaganje u kapital, kao što su ograničenja veličine i vrste poslovanja u koje institucija ulaže, dopuštenih iznosa vlasničkog udjela, geografskog položaja i drugih relevantnih čimbenika koji ograničavaju potencijal ulaganja za instituciju ulagatelja;

6. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja prema središnjim bankama dodjeljuje se ponder rizika **0** %.

7. Izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja koje se evidentiraju kao kredit, ali proizlaze iz ugovora o pretvaranju duga u udio u kapitalu sklopljenog u okviru uredne realizacije naplate ili restrukturiranja duga ne dodjeljuje se ponder rizika niži od onoga koji bi se primijenio da su vlasnički instrumenti ostali u portfelju dužničkih instrumenata.”;

(53) Članak 134. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Gotovinskim stavkama u postupku naplate dodjeljuje se ponder rizika 20 %. Novčanim sredstvima koja institucija ima u vlasništvu, koja drži ili su u prijenosu i ekvivalentnim stavkama gotovine dodjeljuje se ponder rizika 0 %.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 8.:

„8. Vrijednosti izloženosti koje druge stavke za koju u skladu s poglavljem 2. nije predviđen ponder rizika dodjeljuje se ponder rizika 100 %.”;

(54) u članku 135. dodaju se sljedeći *stavci*:

„3. EBA, EIOPA i ESMA do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu] sastavljaju izvješće o ograničenoj dostupnosti kreditnih procjena vanjskih institucija za procjenu kreditnog rizika, osobito za trgovačka društva, te o mogućim mjerama za uklanjanje prepreka, vodeći računa o razlikama među sektorima gospodarstva i geografskim područjima. *EBA, EIOPA i ESMA o svojim nalazima podnose izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.*”

3.a ESMA do [Ured za publikacije: unijeti datum = 1 godina nakon stupanja na snagu] priprema izvješće o tome odražavaju li se okolišni, socijalni i upravljački rizici na odgovarajući način u metodologijama za kreditni rizik VIPKR-a. Na temelju tog izvješća i prema potrebi Komisija podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do [Ured za publikacije: unijeti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu]”

;

(55) članak 138. mijenja se kako slijedi:

(a) dodaje se sljedeća točka (g):

institucija u vezi s drugom institucijom ne upotrebljava kreditnu procjenu VIPKR-a koja sadržava pretpostavku implicitne državne potpore, osim ako se ta kreditna procjena VIPKR-a odnosi na instituciju čiji je vlasnik ■ ili sponzor središnja država, regionalna država ili lokalna tijela.”;

(b) dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (g), izloženosti prema institucijama, osim onih čiji je vlasnik ili sponzor središnja država, regionalna država ili lokalna tijela, za koje jedino postoji kreditna procjena VIPKR-a koja sadržava pretpostavku implicitne državne potpore, tretiraju se kao institucijama kojima nije dodijeljen rejting u skladu s člankom 121.

Implicitna potpora države znači da *se od* središnje države, regionalne samouprave ili lokalnog tijela *očekuje da* postupanjem spriječe nastanak gubitaka za vjerovnike institucije u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili poteškoća institucije.”;

(56) u članku 139. stavku 2. točke (a) i (b) zamjenjuje se sljedećim:

kreditna procjena daje viši ponder rizika nego što bi to bio slučaj da se izloženost tretira kao pozicija bez rejtinga i da dotična izloženost:

- i. nije izloženost u obliku specijaliziranog financiranja;
- ii. jest u svakom pogledu istog ranga ili podređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja, ovisno o tome što je relevantno;

(b) kreditna procjena daje niži ponder rizika i dotična izloženost:

- i. nije izloženost u obliku specijaliziranog financiranja;
- ii. jest u svakom pogledu istog ranga ili nadređena u odnosu na određeni program izdanja ili financijski instrument ili na nadređene neosigurane izloženosti tog izdavatelja, ovisno o tome što je relevantno.”;

(57) Članak 141. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 141.*

Stavke u domaćoj i stranoj valuti

1. Kreditna procjena koja se odnosi na stavku nominiranu u domaćoj valuti dužnika ne koristi se za izvođenje pondera rizika za izloženost prema istom dužniku koja je nominirana u stranoj valuti.

2. Odstupajući od stavka 1., ako izloženost nastane zbog sudjelovanja institucije u kreditu koji je odobrila ili jamstvom zaštitila od rizika konverzije i prijenosa multilateralna razvojna banka iz članka 117. stavka 2. čiji je status vjerovnika s pravom prvenstva priznat na tržištu, kreditna procjena za dužnikovu stavku u domaćoj valuti može se iskoristiti za određivanje pondera rizika za izloženost tog istog dužnika u stranoj valuti.

Za potrebe prvog podstavka, ako je izloženost u stranoj valuti jamstvom zaštićena od rizika konverzije i prijenosa, kreditna procjena za dužnikovu stavku u domaćoj valuti može se iskoristiti samo za potrebe ponderiranja rizikom dijela te izloženosti koji je pokriven jamstvom. Dio te izloženosti koji nije pokriven jamstvom ponderira se rizikom na temelju kreditne procjene dužnika koja se odnosi na stavku u toj stranoj valuti.”;

(58) u članku 142. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke od (1.a) do (1.e):

„kategorija izloženosti” znači svaka kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (a.1.) podtočaka i. i ii., točke (b), točke (c) podtočaka i., ii. i iii., točke (d) podtočaka i., ii., iii. i iv., točaka (e), (e.1.), (f) i (g);

(1.b) „kategorija izloženosti prema trgovačkim društvima” znači svaka kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. i iii.;

(1.c) „izloženost prema trgovačkim društvima” znači *svaka* izloženost raspoređena u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočaka i., ii. i iii.;

(1.d) „kategorija izloženosti prema stanovništvu” znači svaka kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (d) podtočaka i., ii., iii. i iv.;

(1.e) „izloženost prema stanovništvu” znači *svaka* izloženost raspoređena u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (d) podtočaka i., ii., iii. i iv.;

(b) točka 2. zamjenjuje se sljedećim:

„(2.) „vrsta izloženosti” znači skupina homogenih izloženosti , koja može biti ograničena na jedan subjekt ili na jedan podskup subjekata unutar grupe, pod uvjetom da se istom vrstom izloženosti različito upravlja u drugim subjektima grupe;”;

(c) točke 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„(4.) „veliki regulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ispunjava sve sljedeće uvjete:

(a) ukupna imovina subjekta ili njegova matičnog društva ako subjekt ima matično društvo, izračunana na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi na temelju najnovijeg revidiranog financijskog izvještaja ili konsolidiranog financijskog izvještaja iznosi 70 milijardi EUR ili više;

(b) na subjekt se primjenjuju bonitetni zahtjevi, izravno na pojedinačnoj ili konsolidiranoj osnovi ili neizravno iz bonitetne konsolidacije njegova matičnog društva, u skladu s ovom Uredbom, Uredbom (EU) 2019/2033, Direktivom 2009/138/EZ ili zakonski propisanim bonitetnim zahtjevima treće zemlje koji su barem istovjetni onima propisanim aktima Unije;

(5) „neregulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ne ispunjava uvjet iz točke 4. podtočke (b);”;

(d) umeće se sljedeća točka 5.a:

„(5.a) „veliko trgovačko društvo” znači svako trgovačko društvo čija godišnja konsolidirana prodaja iznosi više od 500 milijuna EUR ili pripada grupi čija ukupna godišnja prodaja na razini konsolidirane grupe iznosi više od 500 milijuna EUR.”;

(e) dodaju se sljedeće točke od 8. do 12.:

„pristup modeliranja prilagodbe PD-a/LGD-a” odnosi se na modeliranje prilagodbe LGD-a ili modeliranje prilagodbe PD-a i LGD-a po odnosnoj izloženosti u skladu s člankom 183. stavkom 1.a;

(9) „donja granica pondera rizika pružatelja zaštite” odnosi se na ponder rizika koji se primjenjuje na usporedivu, izravnu izloženost prema pružatelju zaštite;

(10) za izloženost na koju institucija primjenjuje IRB pristup i vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143., „priznata” nematerijalna kreditna zaštita znači nematerijalna kreditna zaštita čiji učinak na izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom ili iznosa očekivanih gubitaka po odnosnoj izloženosti treba uzeti u obzir pri primjeni neke od sljedećih metoda u skladu s člankom 108. stavkom 2.a:

- (a) pristup modeliranja prilagodbe PD-a/LGD-a;
- (b) pristup zamjene parametara rizika u skladu s pristupom IRB u skladu s člankom 192. točkom 8.;

(11) „SA-CCF” znači postotak koji se primjenjuje u skladu s poglavljem 2. kojim se množi nominalna vrijednost neke izvanbilančne stavke radi izračuna vrijednosti njezine izloženosti u skladu s člankom 111. stavkom 2.:

(12) „IRB-CCF” znači vlastite procjene CCF-a.;

(59) Članak 143. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Prethodno odobrenje za primjenu IRB pristupa, uključujući vlastite procjene LGD-a i konverzijskih faktora nužno je za svaku kategoriju izloženosti, svaki rejting-sustav i svaki pristup koji se primjenjuje za procjenu LGD-a i konverzijskih faktora.”;

(b) u stavku 3. prvom podstavku točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„ (a) značajne promjene opsega primjene rejting-sustava za koji je institucija dobila odobrenje;

(b) značajne promjene rejting-sustava za koji je institucija dobila odobrenje.”;

(c) stavci 4. i 5. zamjenjuju se sljedećim:

„4. Institucije su dužne obavijestiti nadležna tijela o svim promjenama rejting-sustava.

5. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti za procjenu značajnosti primjene postojećeg rejting-sustava na druge dodatne izloženosti koje nisu već obuhvaćene tim rejting-sustavom i izmjene rejting-sustava u skladu s IRB pristupom.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(60) u članku 144. stavku 1. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

(a) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) institucija je provela validaciju svakog rejting-sustava u odgovarajućem razdoblju prije odobrenja za primjenu tog rejting-sustava, u istom je razdoblju ocijenila odgovaraju li rejting-sustavi opsegu njihove primjene i na temelju te ocjene uvela potrebne promjene tih rejting-sustava.”;

(b) točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) institucija je rasporedila i nastavlja raspoređivati sve izloženosti u opsegu primjene rejting-sustava u rejting-kategorije ili skupove izloženosti tog rejting-sustava;”;

(c) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje metodologija procjene koju nadležna tijela primjenjuju pri procjeni usklađenosti institucije sa zahtjevima za primjenu IRB pristupa.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(61) Članak 147. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Svaka izloženost raspoređuje se u jednu od sljedećih kategorija izloženosti:

(a) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama;

(a1) izloženosti prema regionalnim i lokalnim tijelima i prema subjektima javnog sektora, koje se dijele u sljedeće kategorije izloženosti:

i. izloženosti prema regionalnim i lokalnim tijelima;

ii. izloženosti prema subjektima javnog sektora;

(b) izloženosti prema institucijama;

(c) izloženosti prema trgovačkim društvima ■ *razvrstane su* u sljedeće kategorije izloženosti:

i. izloženosti prema trgovačkim društvima općenito;

ii. izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja;

iii. izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava;

(d) izloženosti prema stanovništvu ■ raspoređuju se u jednu od sljedećih kategorija izloženosti:

i. kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu (izloženosti QRRE);

ii. izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama;

iii. izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od stanovništva;

iv. ostale izloženosti prema stanovništvu;

(e) izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja;

(e1) izloženosti u obliku udjela ili dionica u CIU-ovima;

(f) stavke koje predstavljaju sekuritizacijske pozicije;

- (g) ostala imovina.
- (b) u stavku 3. točka (a) briše se;
- (c) umeće se sljedeći stavak 3.a:
„3.a Izloženosti prema jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave ili subjektima javnog sektora raspoređuju se u jednu od dvije **kategorije** izloženosti iz stavka 2. točke (a.1.) **podtočka i. ili ii., osim ako ih se tretira kao izloženosti prema središnjim državama u skladu s člankom 115. ili 116. Izloženosti koje se tretiraju kao izloženosti prema središnjim državama u skladu s člankom 115. ili 116. raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (a).**”;
- (d) u stavku 4. točke (a) i (b) brišu se;
- (e) stavak 5. mijenja se kako slijedi:
- i. u točki (a) podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:
- izloženosti prema MSP-u, u smislu članka 5. točke 8., pod uvjetom da ukupni iznos koji dužnik ili grupa povezanih dužnika duguje instituciji, njezinim matičnim društvima i njezinim društvima kćerima, uključujući sve dospjele izloženosti, a isključujući izloženosti osigurane stambenom nekretninom do vrijednosti nekretnine, prema saznanju institucije koja poduzima razumne mjere da bi provjerila iznos te izloženosti, **ne premašuje milijun EUR;**
- iii. izloženosti osigurane nekretninom, uključujući prvo i naknadna založna prava, dugoročne kredite, obnavljajuće kreditne linije hipotekarnih stambenih kredita, i izloženosti iz članka 108. stavaka 3. i 4., neovisno o veličini izloženosti, pod uvjetom da je izloženost jedno od sljedećeg:
- izloženost prema fizičkoj osobi,
 - izloženost prema udruženjima ili zadrugama fizičkih osoba koje su uređene nacionalnim pravom i jedina im je svrha članovima omogućiti korištenje primarnog mjesta stanovanja u nekretnini kojom su krediti osigurani,”;
- ii. dodaju se sljedeći podstavci:
- „Izloženosti koje ispunjavaju uvjete iz točke (a) podtočke iii., točaka (b), (c) i (d) raspoređuju se u kategoriju „izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama” iz stavka 2. točke (d) podtočke ii.
- Odstupajući od trećeg podstavka, nadležna tijela mogu iz kategorije „izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama” iz stavka 2. točke (d) podtočke ii. isključiti kredite fizičkim osobama koje imaju hipoteku na više od četiri nekretnine ili stambene jedinice i te kredite rasporediti u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima.”;
- iii. umeće se sljedeći stavak 5.a:

„5.a Izloženosti prema stanovništvu koje pripadaju vrsti izloženosti koje ispunjavaju sve sljedeće uvjete raspoređuju se u kategoriju kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu:

- (a) izloženosti te vrste su izloženosti prema *jednoj ili više fizičkih osoba*;
- (b) izloženosti te vrste su obnovljive, neosigurane te ih u njihovom neiskorištenom iznosu institucija može odmah i bezuvjetno otkazati;
- (c) izloženost te vrste prema *fizičkoj osobi* iznosi najviše 100 000 EUR ;
- (d) ta vrsta izloženosti ima nisku volatilnost stopa gubitka u odnosu na svoje prosječne stope gubitka, osobito unutar raspona niskih vrijednosti PD-a;
- (e) tretman *izloženosti dodijeljene toj vrsti izloženosti* kao kvalificirane obnovljive izloženosti prema stanovništvu u skladu je s rizičnim karakteristikama *te* vrste izloženosti .

Odstupajući od točke (b), zahtjev da izloženost bude neosigurana ne primjenjuje se na izloženosti po kreditnim linijama koje su osigurane tako što su vezane uz račun na koji se prima plaća. U tom slučaju se iznosi koji se naplaćuju s računa na koji se prima plaća ne uzimaju u obzir pri procjeni LGD-a.

Institucije u kategoriji kvalificiranih obnovljivih izloženosti prema stanovništvu razlikuju izloženosti prema transaktorima („QRRE transaktori”), kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 152. i izloženosti koje to nisu („obnavljajuće QRRE izloženosti”). Osobito se izloženosti QRRE koje su uredno otplaćivane kraće od 12 mjeseci smatraju obnavljajućim QRRE izloženostima.”;

- (f) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Osim ako su razvrstane u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke e.1., izloženosti iz članka 133. stavka 1. raspoređuju se u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke e.

7. Svaka kreditna obveza koja nije raspoređena u kategorije izloženosti iz stavka 2. točaka (a), (a.1.), (b), (d), (e) i (f) raspoređuje se u jednu od kategorija izloženosti iz točke (c) tog stavka.”;

- (g) u stavku 8. dodaje se sljedeći podstavak:

„Te se izloženosti raspoređuju u kategoriju izloženosti iz stavka 2. točke (c) podtočke ii. i razvrstavaju u sljedeće kategorije: „financiranje projekta” (engl. project finance, PF), „financiranje objekta” (engl. object finance, OF), „financiranje robe” (engl. commodity finance, CF) i „osigurano nekretninama koje donose prihod” (engl. income producing real estate, IPRE).

EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) kategorizacija na PF, OF i CG, dosljedno u definicijama u poglavlju 2.;

- (b) utvrđivanje kategorije izloženosti IPRE, osobito koje se izloženosti ADC i izloženosti osigurane nekretninom mogu ili moraju kategorizirati kao izloženosti IPRE ako te izloženosti znatno *ne* ovise o novčanim tokovima ostvarenima od nekretnine za njihovu otplatu.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

- (h) dodaje se novi stavak 11.:

„11. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se prema potrebi dodatno utvrđuju kategorije *izloženosti* iz stavka 2.█ .

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2026.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

- (62) Članak 148. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Institucija kojoj je dopuštena primjena pristupa IRB u skladu s člankom 107. stavkom 1., zajedno sa svakim matičnim društvom i svojim društvima kćerima, primjenjuje IRB pristup barem na kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (a), točke (a.1.) podtočaka i. i ii., točke (b), točke (c) podtočaka ii. i iii., točke (d) podtočaka i., ii., iii. i iv., točaka (e.1.), █ i (g). Kada institucija *uvode* IRB pristup za *određenu kategoriju* izloženosti, institucija ga uvodi i za sve izloženosti u toj kategoriji izloženosti, osim ako joj nadležna tijela odobre trajnu primjenu standardiziranog pristupa u skladu s člankom 150.

Uz prethodno odobrenje nadležnih tijela, IRB pristup može se postupno uvesti za različite vrste izloženosti u istoj kategoriji izloženosti u *određenoj* kategoriji izloženosti *ili* poslovnoj jedinici, *ili* u različitim poslovnim jedinicama iste grupe, ili za vlastite procjene LGD-a ili *primjenu* IRB-CCF-a.

2. Nadležna tijela utvrđuju razdoblje u kojem su institucija, svako matično društvo i njegova društva kćeri dužna uvesti IRB pristup za sve izloženosti u *određenoj* kategoriji izloženosti *za različite vrste izloženosti u istoj poslovnoj jedinici*, i u različitim poslovnim jedinicama iste grupe, ili za vlastite procjene LGD-a ili *primjenu* IRB-CCF-a, *ovisno o slučaju*. To razdoblje je razdoblje koje nadležna tijela smatraju odgovarajućim na osnovi vrste i opsega poslova dotične institucije ili svakog matičnog društva i njegovih društava kćeri, te broja i naravi rejting-sustava koji će se primjenjivati.”;

- (aa) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije provode primjenu IRB pristupa u skladu s uvjetima koje su odredila nadležna tijela. Nadležno tijelo te uvjete oblikuje tako da osiguravaju da se fleksibilnost iz stavka 1. ne koristi selektivno u svrhu postizanja smanjenih minimalnih kapitalnih zahtjeva s obzirom na one vrste izloženosti ili poslovne

jedinice koje je još potrebno uključiti u IRB pristup ili u upotrebu vlastitih procjena LGD-a ili primjene IRB-CCF-a.”;

(b) stavci 4., 5. i 6. brišu se;

(63) Članak 150. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije primjenjuju standardizirani pristup na sve sljedeće izloženosti:

(a) izloženosti raspoređene u kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz članka 147. stavka 2. točke (e);

(c) izloženosti *raspoređene u određene kategorije izloženosti* za koje institucija nije dobila prethodno odobrenje nadležnih tijela za primjenu IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka.

Institucija kojoj je dopuštena primjena IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za određenu kategoriju izloženosti može uz prethodno odobrenje nadležnog tijela primjenjivati standardizirani pristup za neke vrste izloženosti u toj kategoriji izloženosti ako te izloženosti nisu značajne ni po veličini ni po procijenjenom profilu rizičnosti.

Uz izloženosti iz drugog podstavka, institucija može, uz prethodno odobrenje nadležnih tijela, primijeniti standardizirani pristup za sljedeće izloženosti ako se IRB pristup primjenjuje na druge vrste izloženosti unutar odgovarajuće kategorije izloženosti:

(a) neke vrste izloženosti unutar te kategorije izloženosti, uključujući izloženosti iz stranih podružnica i različitih skupina proizvoda, ako te vrste izloženosti nisu značajne u smislu veličine i percipiranog profila rizičnosti;

(b) izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama država članica, njihovim jedinicama područne (regionalne) ili lokalne samouprave, administrativnim tijelima i subjektima javnog sektora, pod sljedećim uvjetima:

i. ne postoji razlika u riziku između izloženosti prema toj središnjoj državi i središnjoj banci i ostalih izloženosti zbog posebnih javnih uređenja; odnosno

ii. izloženostima prema središnjim državama i središnjim bankama dodjeljuje se ponder rizika 0 % prema članku 114. stavku 2. ili 4.;

(c) izloženosti institucije prema drugoj ugovornoj strani koja je njezino matično društvo, njezino društvo kći ili društvo kći njezina matičnog društva, pod uvjetom da je druga ugovorna strana institucija ili financijski holding, mješoviti financijski holding, financijska institucija, društvo za upravljanje imovinom ili društvo za pomoćne usluge na koje se primjenjuju odgovarajući bonitetni zahtjevi ili društvo povezano odnosom u smislu članka 22. stavka 7. Direktive 2013/34/EU;

(d) izloženosti između institucija koje ispunjavaju zahtjeve iz članka 113. stavka 7.;

Institucija kojoj je primjena IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom dopuštena za izloženosti **iz drugog podstavka** na preostale vrste izloženosti u toj kategoriji izloženosti primjenjuje standardizirani pristup.”;

(aa) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 do 31. prosinca 2025. izdaje smjernice o vrstama izloženosti koje nisu značajne u smislu veličine i percipiranog profila rizičnosti.”;

(b) stavci 3. i 4. brišu se;

(64) Članak 151. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. briše se;

(b) stavci 7., 8. i 9. zamjenjuju se sljedećim:

„7. Za izloženosti prema stanovništvu, institucija utvrđuje vlastite procjene LGD-a i prema potrebi konverzijskih faktora u skladu s člankom 166. stavcima 8. i 8.b, u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6. Institucije primjenjuju SA-CCF ako člankom 166. stavcima 8. i 8.b nije dopuštena primjena IRB-CCF-a.

8. Institucije za sljedeće izloženosti primjenjuju vrijednosti LGD-a utvrđene u članku 161. stavku 1. i SA-CCF u skladu s člankom 166. stavcima 8., 8.a i 8.b:

(a) izloženosti raspoređene u kategoriju „izloženosti prema institucijama” iz članka 147. stavka 2. točke (b);

(b) izloženosti prema subjektima financijskog sektora;

(c) izloženost prema **trgovačkim društvima koja nije raspoređena u kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (c) podtočke ii.**

Za izloženosti iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točaka (a), (a.1.) i (c), osim za izloženosti iz ovog stavka prvog podstavka, institucije primjenjuju vrijednosti LGD-a iz članka 161. stavka 1. i SA-CCF u skladu s člankom 166. stavcima 8., 8.a i 8.b, osim ako im je za te izloženosti dopuštena primjena vlastitih procjena LGD-a i CCF-a u skladu sa stavkom 9. ovog članka.

9. Za izloženosti iz stavka 8. drugog podstavka, nadležna tijela dopuštaju instituciji primjenu vlastitih procjena LGD-a i prema potrebi konverzijskih faktora u skladu s člankom 166. stavcima 8. i 8.b, u skladu s člankom 143. i odjeljkom 6.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci 12. i 13.:

█

12. Za izloženosti u obliku dionica ili udjela u CIU-u iz kategorije izloženosti iz članka 147. stavka 2. točke (e.1.), institucije primjenjuju tretman iz članka 152., **osim ako se odbijaju od regulatornog kapitala, iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik izračunavaju se u skladu s člankom 152., osim ako se**

te izloženosti odbijaju od stavki redovnog osnovnog kapitala, stavki dodatnog osnovnog kapitala ili stavki dopunskog kapitala.

13. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se **dodatno** utvrđuje da se tretman **iz ovog poglavlja** primjenjuje na izloženosti u obliku otkupljenih potraživanja iz **članka 153. i članka 154.** za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i razrjeđivački rizik tih izloženosti, uključujući priznavanje tehnika smanjenja kreditnog rizika.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(65) u članku 152. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Institucije koje primjenjuju pristup odnosnih izloženosti u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka i koje ne primjenjuju metode iz ovog poglavlja ili poglavlja 5., ovisno o slučaju, za sve odnosne izloženosti CIU-a ili njihove dijelove, izračunavaju iznos izloženosti ponderiranih rizikom i iznos očekivanih gubitaka **za te dijelove odnosnih izloženosti** u skladu sa sljedećim načelima:

- (a) za odnosne izloženostima koje bi bile raspoređene u kategoriju izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja iz članka 147. stavka 2. točke (e), institucije primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2.;
- (b) za izloženosti raspoređene u kategoriju stavki koje čine sekuritizacijske pozicije iz članka 147. stavka 2. točke (f) institucije primjenjuju tretman iz članka 254. kao da te institucije izravno drže te izloženosti;
- (c) za sve ostale odnosne izloženosti institucije primjenjuju standardizirani pristup iz poglavlja 2.”;

(66) Članak 153. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. podtočka iii. zamjenjuje se sljedećim:

„iii. ako je $0 < PD < 1$, tada:

$$RW = \left(LGD \cdot N \left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999) \right) - LGD \cdot PD \right) \cdot \frac{1 + (M - 2,5) \cdot b}{1 - 1,5 \cdot b} \cdot 12,5$$

pri čemu je:

N = funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. N(x) jednako je vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka x;

G = inverzna funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. ako je $x = G(z)$, x je vrijednost tako da vrijedi $N(x) = z$;

R = koeficijent korelacije, koji se izračunava kao:

$$R = 0,12 \cdot \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}} + 0,24 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-50 \cdot PD}}{1 - e^{-50}}\right)$$

b = faktor prilagodbe za efektivno dospijeće, koji se definira kao:

$$b = [0,11852 - 0,05478 \cdot \ln(PD)]^2$$

M = dospijeće, izražava se u godinama i **određuje** u skladu s člankom 162.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Za izloženosti prema velikim reguliranim subjektima financijskog sektora i nereguliranim subjektima financijskog sektora, koeficijent korelacije R iz stavka 1. točke iii., odnosno stavka 4., množi se s 1,25 pri izračunu pondera rizika tih izloženosti.”;

(c) stavak 3. briše se;

(d) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje kako institucije razmatraju čimbenike iz stavka 5. drugog podstavka pri dodjeli pondera rizika izloženostima u obliku specijaliziranog financiranja.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(67) Članak 154. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. podtočka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. ako je $PD < 1$, tada:

$$RW = \left(LGD \cdot N\left(\frac{1}{\sqrt{1-R}} \cdot G(PD) + \sqrt{\frac{R}{1-R}} \cdot G(0,999)\right) - LGD \cdot PD \right) \cdot 12,5$$

pri čemu je:

N = funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. N(x) jednako je vjerojatnost da normalna slučajna varijabla s očekivanom vrijednošću nula i varijancom jedan bude manja ili jednaka x;

G = inverzna funkcija kumulativne distribucije standardne normalne slučajne varijable, tj. ako je $x = G(z)$, x je vrijednost tako da vrijedi $N(x) = z$;

R = koeficijent korelacije, koji se izračunava kao:

$$R = 0,03 \cdot \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}} + 0,16 \cdot \left(1 - \frac{1 - e^{-35 \cdot PD}}{1 - e^{-35}}\right)$$

”;

(b) stavak 2. briše se;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za izloženosti prema stanovništvu koje nisu u statusu neispunjavanja obveza i osigurane su ili djelomično osigurane stambenim nekretninama, koeficijent korelacije R od 0,15 zamjenjuje vrijednost dobivenu formulom koeficijenta korelacije iz stavka 1.

Ponder rizika *izračunat za* izloženost djelomično osiguranu stambenom nekretninom *u skladu sa stavkom 1. podtočkom ii., uzimajući u obzir koeficijent korelacije R kako je naveden u prvom podstavku ovog stavka*, primjenjuje se *i na osigurani i neosigurani dio* odnosne izloženosti.;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženosti QRRE koje nisu u statusu neispunjavanja obveza koeficijent korelacije R od 0,04 zamjenjuje vrijednost dobivenu formulom koeficijenta korelacije iz stavka 1.

Nadležna tijela prate relativnu volatilnost stopa gubitka po izloženostima QRRE koje pripadaju istoj vrsti izloženosti, kao i na razini ukupne kategorije izloženosti QRRE te razmjenjuju informacije o tipičnim karakteristikama stopa gubitka kvalificiranih obnovljivih izloženosti s državama članicama i s EBA-om.”;

(68) članak 155. briše se.

(69) u članku 157. dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje:

(a) metodologija izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja, uključujući priznavanje tehnika smanjenja kreditnog rizika u skladu s člankom 160. stavkom 4. i uvjeti za primjenu vlastitih procjena i zamjenskih parametara;

(b) procjena kriterija beznačajnosti za *vrste* izloženosti iz stavka 5.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca **2025**.

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(70) Članak 158. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 5. prvi podstavak briše se;

(b) stavci 7., 8. i 9. brišu se;

(71) Članak 159. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 159.*

Tretman iznosa očekivanog gubitka, IRB manjka i IRB viška

Institucije oduzimaju iznose očekivanih gubitaka za izloženosti iz članka 158. stavaka 5., 6. i 10. od zbroja svega sljedećeg:

(a) općih i specifičnih ispravaka vrijednosti koji se odnose na te izloženosti, izračunanih u skladu s člankom 110.;

- (b) dodatnih vrijednosnih usklađenja koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje utvrđenih u skladu s člankom 34., koja se odnose na te izloženosti;
- (c) ostala smanjenja regulatornog kapitala koja se odnose na te izloženosti, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).

Ako je rezultat izračuna u skladu s prvim podstavkom pozitivan iznos, dobiveni iznos naziva se „višak dobiven primjenom IRB pristupa”. Ako je rezultat izračuna u skladu s prvim podstavkom negativan iznos, dobiveni iznos naziva se „IRB manjak”.

Za potrebe izračuna iz prvog *stavka*, institucije diskonte ■ utvrđene u skladu s člankom 166. stavkom 1. bilančnih izloženosti otkupljenih u statusu neispunjavanja obveza tretiraju na isti način kao specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik. Diskonte ili premije bilančnih izloženosti otkupljenih u statusu neispunjavanja nije dopušteno uključiti u izračun IRB manjka ili IRB viška. Specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik u vezi s izloženostima u statusu neispunjavanja obveza ne smiju se upotrebljavati za pokriće iznosa očekivanih gubitaka iz ostalih izloženosti. Iznosi očekivanih gubitaka za sekuritizirane izloženosti te opći i specifični ispravci vrijednosti za kreditni rizik koji se odnose na te izloženosti ne uključuju se u izračun IRB manjka ili IRB viška.”;

(72) u odjeljku 4. umeće se sljedeći pododjeljak 0:

„Pododjeljak 0.

Izloženosti pokrivena jamstvima središnje države i središnjih banaka država članica ili ESB-a

Članak 159.a

Neprimjena donjeg praga na PD i LGD

Za potrebe poglavlja 3., a osobito s obzirom na članak 160. stavak 1., članak 161. stavak 4., članak 164. stavak 4. i članak 166. stavak 8.c, ako je izloženost pokrivena priznatim jamstvom središnje države ili središnje banke države članice ili ESB-a, donji prag na PD, LGD i CCF ne primjenjuje se na dio izloženosti pokriven tim jamstvom. Međutim, na dio izloženosti koji nije pokriven tim jamstvom primjenjuju se dotični pragovi na PD, LGD i CCF.”;

(73) Članak 160. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izloženosti koje su raspoređene u kategoriju „izloženosti prema institucijama” iz članka 147. stavka 2. točke (b) ili kategoriju „izloženosti prema trgovačkim društvima” iz članka 147. stavka 2. točke (c) samo za potrebe izračuna *iznosa izloženosti* ponderiranih rizikom i iznosa očekivanog *gubitka* od tih izloženosti, osobito za potrebe članka 153. i 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., PD-a *za svaku izloženost* korištene kao ulazni parametri za formule pondera rizika i očekivanih gubitaka nisu niže od sljedeće vrijednosti: 0,05 % („donji prag na PD”).”;

(aa) *umeće se sljedeći stavak:*

1.a Za izloženosti koje su raspoređene u kategoriju „izloženosti prema regionalnim i lokalnim tijelima i prema subjektima javnog sektora (RGLA-

PSE)” iz članka 147. stavka 2. točke (a1) samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, vrijednosti PD-a korištene kao ulazni parametri za formule pondera rizika i očekivanih gubitaka nisu niže od sljedeće vrijednosti: 0,03 % („donji prag na PD”).”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143. koristi i za izvornu izloženost i za izravne usporedive izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz PD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;

(c) stavak 5. briše se;

(d) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava PD je jednak procijenjenom EL-u za razrjeđivački rizik. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a za izloženosti prema trgovačkim društvima u skladu s člankom 143. i koja može rastaviti procijenjeni EL za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava na PD i LGD na način koji nadležno tijelo smatra pouzdanim može primjenjivati procjenu PD-a koja proizlazi iz tog rastavljanja. Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu kroz PD u skladu s poglavljem 4.”;

(e) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Institucija koja je dobila odobrenje nadležnog tijela za primjenu vlastitih procjena LGD-a u skladu s člankom 143. za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava može priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu prilagodbom PD-a u skladu s člankom 161. stavkom 3.”;

(74) Članak 161. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) za nadređene izloženosti bez *priznate* materijalne kreditne zaštite prema središnjim državama, središnjim bankama i subjektima financijskog sektora: 45 %;”;

ii. umeće se sljedeća točka (aa):

„(aa) za nadređene izloženosti bez *priznate* materijalne kreditne zaštite prema trgovačkim društvima koja nisu subjekti financijskog sektora: 40 %;”;

iii. točka (c) briše se;

iv. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

za nadređene izloženosti s osnove otkupljenih potraživanja od trgovačkih društava za koje institucija ne može procijeniti PD ili za koje njezine procjene PD-a ne ispunjavaju zahtjeve iz odjeljka 6.: 40 %;”;

v. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) za razrjeđivački rizik za otkupljena potraživanja od trgovačkih društava: 100 %.”;

(b) stavci 3. i 4. zamjenjuju se sljedećim:

„3. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143. koristi i za izvornu izloženost i za izravne usporedive izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz LGD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.

4. Za izloženosti koje su raspoređene u kategoriju „izloženosti prema trgovačkom društvu” samo za potrebe izračuna *iznosa izloženosti* ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, a osobito za potrebe članka 153. stavka 1. točke iii., članka 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., ako su primijenjene vlastite procjene LGD-a, LGD-i *za svaku izloženost* korišteni kao ulazni podaci za formule pondera rizika i *očekivanih* gubitaka nisu niže od sljedećih vrijednosti donjeg praga na LGD i izračunavaju se u skladu sa stavkom 5.:

Tablica 2a

Donji pragovi na LGD (LGD_{floor}) Za izloženosti iz kategorije „izloženosti prema trgovačkim društvima”		
Izloženosti bez FCP-a ($LGD_{U-floor}$)	Izloženosti potpuno osigurane FCP-om ($LGD_{S-floor}$)	
25 %	Financijski kolateral	0 %
	Potraživanja	10 %
	stambena ili poslovna nekretnina	10 %
	ostali kolaterali u obliku materijalne imovine	15 %

.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„5. Za potrebe stavka 4., donji pragovi na LGD u tablici 2a iz tog stavka za izloženosti koje su u potpunosti osigurane FCP-om primjenjuju se kada je vrijednost FCP-a nakon primjene korektivnih faktora H_c i H_{fx} u skladu s člankom 230., jednaka ili veća od vrijednosti odnosne izloženosti. Osim toga, te se vrijednosti primjenjuju za priznati FCP u skladu s ovim poglavljem. ***U tom slučaju, vrsta FCP-a „Drugi kolaterali u obliku materijalne imovine“ u tablici 2.aaa članka 230. podrazumijeva se kao „Drugi kolaterali u obliku materijalne imovine i ostali priznati kolaterali“.***

Primjenjivi donji prag na LGD (LGD_{floor}) za izloženost koja je djelomično osigurana FCP-om izračunava se kao prosječni ponderirani $LGD_{U-floor}$ za dio izloženosti bez FCP-a i kao $LGD_{S-floor}$ za potpuno osigurani dio, kako slijedi:

$$LGD_{floor} = LGD_{U-floor} \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_{S-floor} \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu su:

$LGD_{U-floor}$ i $LGD_{S-floor}$ relevantne ograničene vrijednosti iz tablice 2.a;

E , E_S , E_U i H_E određuju se kako je navedeno u članku 230.

5.a U mjeri u kojoj institucija priznaje FCP prema IRB pristupu, institucija može priznati FCP u izračunu donjeg praga na LGD za osigurane izloženosti. U suprotnom se primjenjuje donji prag na LGD za neosigurane izloženosti.

6. Ako institucija koja za određenu vrstu neosiguranih izloženosti prema trgovačkim društvima koristi vlastite procjene LGD-a ne može u vlastitim procjenama LGD-a **zbog nedostatka podataka**, uzeti u obzir učinak FCP-a kojom je osigurana jedna od izloženosti te vrste, odobrava joj se da primijeni formulu iz članka 230., uz iznimku da je izraz LGD_U u toj formuli institucijina vlastita procjena LGD-a **za neosigurane izloženosti**. U tom slučaju se FCP priznaje u skladu s poglavljem 4., a institucijina vlastita procjena LGD-a korištena kao izraz LGD_U izračunava se na temelju podataka o odnosnim gubicima bez povrata koji proizlaze iz tog FCP-a.

6.a Za izloženosti koje su raspoređene u kategoriju izloženosti „izloženosti prema regionalnim i lokalnim tijelima i prema subjektima javnog sektora (RGLA-PSE)” iz članka 147. stavka 2. točke (a.1.) samo za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka od tih izloženosti, ako su primijenjene vlastite procjene LGD-a, vrijednosti LGD-a korištene kao ulazni parametri za formule pondera rizika i očekivanih gubitaka nisu niže od sljedeće vrijednosti: 5%.’;

(75) Članak 162. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izloženosti za koje institucija nije od nadležnog tijela dobila odobrenje za primjenu vlastitih procjena LGD-a, vrijednost efektivnog dospijeća („M”) **utvrđuje se ili** na 2,5 godine, osim za izloženosti koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnih papira, za koje je M 0,5 godina, **ili, umjesto toga, izračunava u skladu sa stavkom 2.**

■’;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u stavku 2. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti za koje institucija primjenjuje vlastite procjene LGD-a, efektivno dospijeće („M”) izračunava se primjenom razdoblja izraženih u godinama, kako je utvrđeno u ovom stavku i podložno stavcima od 3. do 5. ovog članka. Vrijednost M ne može biti veća od 5 godina, osim u slučajevima iz članka 384. stavka 2., kada se primjenjuje vrijednost M koja

je tamo navedena. Vrijednost M izračunava se kako slijedi u svim sljedećim slučajevima:”;

ii. umeću se sljedeće točke (da) i (db):

„(da) za transakcije osigurane kolateralom koje su predmet standardiziranog sporazuma o netiranju, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeca transakcija pri čemu je M najmanje 20 dana. Kao ponder primjenjuje se zamišljeni iznos svake transakcije;

(db) za standardizirani sporazum o netiranju kojim je obuhvaćeno više vrsta transakcija koje odgovaraju točkama (c), (d) ili (da), M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeca transakcija pri čemu je M najmanje najdulje razdoblje držanja (izraženo u godinama) koje se **primjenjuje** u tim transakcijama kako je utvrđeno u članku 224. stavku 2. (10 ili 20 dana, ovisno o slučaju). Kao ponder primjenjuje se zamišljeni iznos svake transakcije”;

iii. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) za sve druge instrumente koji nisu navedeni u ovom stavku ili kada institucija ne može izračunati M na način propisan u točki (a), M se postavlja na najduže preostalo vrijeme (u godinama) koje je dužniku određeno za ispunjenje njegovih ugovornih obveza (glavnica, kamate i naknade), ali ne na manje od godinu dana;”;

iv. točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

za institucije koje primjenjuju pristupe iz članka 382.a stavka 1. točaka (a) ili (b), pri izračunu zahtjeva za regulatorni kapital za CVA rizik transakcija s određenom drugom ugovornom stranom, M nije veće od 1 u formuli iz članka 153. stavka 1. za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za rizik druge ugovorne strane za iste transakcije, kako je navedeno u članku 92. stavku 4. točki (a) ili (f), ovisno o slučaju;”;

v. točka (j) zamjenjuje se sljedećim:

„(j) za obnovljive izloženosti M se utvrđuje primjenom najkasnijeg ugovorenog datuma raskida ugovora. Institucije ne primjenjuju datum otplate tekućeg povlačenja sredstava ako taj datum nije najkasniji **ugovoreni** datum raskida ugovora.;

(c) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ako je ugovorom uređeno svakodnevno utvrđivanje marže i svakodnevna revalorizacija te ako je ugovorom dopuštena trenutačna likvidacija ili namira iz kolaterala u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza ili izostanka nadoplate marže, M se izračunava kao ponderirani prosjek preostalog roka do dospijeca transakcija i iznosi najmanje jedan dan:”;

ii. drugi podstavak mijenja se kako slijedi:

– točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) kratkoročne transakcije financiranja trgovine koje se automatski likvidiraju, a povezane su s razmjenom robe ili usluga ■ kako je navedeno u članku 4. stavku 1. točki 80. *i otkupljenim potraživanjima od trgovačkih društava, pod uvjetom da njihove izloženosti imaju preostali rok dospjeća do jedne godine;*”;

- dodaje se sljedeća točka (e):

izdane i potvrđene akreditive koji su kratkoročni, *to jest čiji je rok dospjeća do godinu dana i automatski se likvidiraju.*”;

- (d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženosti prema trgovačkim društvima s poslovnim nastanom u Uniji koja nisu velika trgovačka društva, institucije mogu odlučiti za sve takve izloženosti M postaviti kako je utvrđeno u stavku 1. umjesto da primjenjuju stavak 2.”;

- (e) dodaje se sljedeći novi stavak 6.:

„6. Za potrebe izražavanja u godinama minimalnih brojeva dana iz stavka 2. točaka od (c) do (db) i stavka 3., minimalni brojevi dana dijele se s 365,25.”;

- (76) Članak 163. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Samo za potrebe izračuna *iznosa izloženosti* ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih *gubitaka* od tih izloženosti, a osobito za potrebe članka 154. i 157. i članka 158. stavaka 1., 5. i 10., vrijednosti PD-a *za svaku izloženost prema stanovništvu* korištenu kao ulazni parametri za formule pondera rizika i očekivanih gubitaka nisu niže od *jednogodišnjeg PD-a povezanog s internim rejtingom dužnika kojem je dodijeljena izloženost prema stanovništvu i* od sljedećeg:

- (a) 0,1 % za obnavljajuće QRRE izloženosti;
- (b) 0,05 % za izloženosti prema stanovništvu koje nisu obnavljajuće QRRE izloženosti.”;

- (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za izloženost pokrivenu nematerijalnom kreditnom zaštitom, institucija koja primjenjuje vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143. za izravne usporedive izloženosti prema pružatelju zaštite može kroz PD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;

- (77) Članak 164. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Institucije su dužne same utvrđivati vlastite procjene LGD-a, podložno zahtjevima iz odjeljka 6. ovog poglavlja i ishodenju odobrenja od nadležnih tijela u skladu s člankom 143. Za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja koristi se vrijednost LGD-a od 100 %. Ako može pouzdano rastaviti vlastite procjene očekivanih gubitaka za razrjeđivački rizik otkupljenih potraživanja na PD-ove i LGD-ve, institucija može primijeniti vlastitu procjenu LGD-a.

2. Institucije koje primjenjuju vlastite procjene LGD-a u skladu s člankom 143. za izravne usporedive izloženosti prema pružatelju zaštite mogu kroz LGD priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu u skladu s člankom 183.”;

- (b) stavak 3. briše se;
- (c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Samo za potrebe izračuna **iznosa izloženosti** ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih **gubitaka** za izloženosti prema stanovništvu, a osobito u skladu s člankom 154. stavkom 1., **člankom** 157. i člankom 158. stavicima 1. i 10., LGD **za svaku izloženost** korišten kao ulazni parametar za formule pondera rizika i očekivanih gubitaka ne smije biti niži od vrijednosti donjih pragova na LGD utvrđenih u tablici 2.aa i u skladu sa stavicima 4.a i 4.b:

Tablica 2aa

Donji pragovi na LGD (LGD_{floor}) Za izloženosti prema stanovništvu			
Izloženosti bez FCP-a ($LGD_{\text{U-floor}}$)		Izloženosti osigurane FCP-om ($LGD_{\text{S-floor}}$)	
Izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama	Nije primjenjivo	Izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama	5 %
QRRE	50 %	QRRE	Nije primjenjivo
Ostale izloženosti prema stanovništvu	30 %	Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane financijskim kolateralom	0 %
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane potraživanjem	10 %
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane	10 %

		stambenim ili poslovnim nekretninama	
		Ostale izloženosti prema stanovništvu osigurane drugim kolateralima u obliku materijalne imovine	15 %

”;

(d) umeću se sljedeći stavci 4.a i 4.b:

„4.a Za potrebe stavka 4., primjenjuje se sljedeće:

- (a) Donji pragovi na LGD iz stavka 4., tablica 2aa primjenjuju se za izloženosti osigurane FCP-om ako je FCP priznat u skladu s ovim poglavljem;
- (b) osim za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, donji pragovi na LGD iz stavka 4., tablica 2aa primjenjuju se za izloženosti potpuno osigurane FCP-om ako je vrijednost FCP, nakon primjene relevantnih korektivnih faktora u skladu s člankom 230., jednaka ili viša od vrijednosti odnosne izloženosti;
- (c) osim za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, primjenjivi donji prag na LGD za izloženosti djelomično osigurane FCP-om izračunava primjenom formule iz članka 161. stavka 5.;
- (d) za izloženosti prema stanovništvu osigurane stambenim nekretninama, primjenjivi donji prag na LGD utvrđuje se na 5 % neovisno o razini osiguranja stambenom nekretninom.

Za potrebe točke (b), vrsta FCP-a „Drugi kolaterali u obliku materijalne imovine“ u tablici 2.aaa članka 230. podrazumijeva se kao „Drugi kolaterali u obliku materijalne imovine i ostali prihvatljivi kolaterali“.

4.b U mjeri u kojoj institucija ■ priznaje ■ FCP prema IRB pristupu, institucija može priznati FCP u izračunu donjeg praga na LGD za osigurane izloženosti. U suprotnom se primjenjuje donji prag na LGD za neosigurane izloženosti.”;

(78) dio treći glava II. poglavlje 3. odjeljak 4. pododjeljak 3. briše se.;

(79) Članak 166. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki koje nisu ugovori iz Priloga II. izračunavaju se primjenom IRB-CCF-a ili SA-CCF-a, u skladu sa stavcima 8.a i 8.b i člankom 151. stavkom 8.

Ako su iskorišteni **samo** iznosi obnovljivih izloženosti sekuritizirani, institucije su dužne i dalje imati propisani iznos regulatornog kapitala za neiskorištene iznose povezane sa sekuritizacijom.

Institucija **koja nije dobila dozvolu za** primjenu IRB-CCF-a ■ izračunava vrijednost izloženosti kao odobreni, a neiskorišteni iznos koji se množi s dotičnim SA-CCF-om.

Institucija koja primjenjuje IRB-CCF izračunava vrijednost izloženosti za neiskorištene odobrene iznose kao neiskorišteni iznos koji se množi s IRB-CCF-om.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 8.a, 8.b i 8.c:

„8.a Za izloženost za koju **institucija nije dobila odobrenje za primjenu** IRB-CCF-a ■, primjenjivi CCF je SA-CCF u skladu s poglavljem 2. za iste vrste stavki kao u članku 111. Iznos na koji se primjenjuje SA-CCF niži je od vrijednosti **neiskorištene** odobrene kreditne linije i vrijednosti koja odražava svako moguće ograničenje dostupnosti proizvoda, uključujući postojanje gornjeg limita iznosa kredita povezanog s dužnikovim iskazanim novčanim tokom. Ako je proizvod tako ograničen, institucija je dužna imati dostatne postupke praćenja i upravljanja kojima se podupire postojanje tih ograničenja.

8.b Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije koje ispunjavaju zahtjeve za primjenu IRB-CCF-a utvrđenog u odjeljku 6. primjenjuju IRB-CCF za izloženosti koje proizlaze iz neiskorištenih obnovljivih preuzetih obveza koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom pod uvjetom da se na te izloženosti u skladu sa standardiziranim pristupom ne primjenjuje SA-CCF od 100 %. SA-CCF primjenjuje se za:

- (a) sve ostale izvanbilančne stavke, osobito neiskorištene neobnovljive preuzete obveze;
- (b) izloženosti za koje institucija ne ispunjava minimalne zahtjeve za izračun IRB-CCF-a kako je utvrđeno u odjeljku 6. ili ako nadležno tijelo ne odobri primjenu IRB-CCF-a.

Za potrebe ovog članka, preuzeta obveza smatra se „obnovljivom” ako dužniku omogućuje da dobije kredit i ako dužnik može fleksibilno odlučiti koliko često će povlačiti sredstva iz kredita i u kojim vremenskim intervalima, čime se dužniku omogućuje da povuče, otplati i ponovno povuče sredstva iz kredita koji mu je odobren. Ugovorni aranžmani kojima se omogućuje plaćanje predujmova i naknadno ponovno povlačenje tih uplaćenih predujmova smatraju se obnovljivima.

8.c **Ako se primjenjuje IRB-CCF**, samo za potrebe izračuna **iznosa izloženosti ponderiranih rizikom** i iznosa očekivanih **gubitaka** za izloženosti koje proizlaze iz obnovljivih preuzetih obveza, **osim izloženosti raspoređenih u kategorije izloženosti u skladu s člankom 147. stavkom 2. točkom (a)**, a osobito u skladu s člankom 153. stavkom 1. člankom 157. i člankom 158. stavcima 1., 5. i 10.,

vrijednost izloženosti *za svaku izloženost* korištena kao ulazni parametar za formule iznosa izloženosti *ponderiranih rizikom* i *očekivanih* gubitaka nije niža *od* zbroja:

- (a) iskorištenog iznosa obnovljive preuzete obveze;
- (b) 50 % iznosa izvanbilančne izloženosti preostalog neiskorištenog dijela obnovljive preuzete obveze koji se izračunava primjenom SA-CCF-a iz članka 111.

Zbroj točaka (a) i (b) naziva se „donji prag na CCF” (engl. CCF input floor).”;

- (c) stavak 10. briše se;
- (80) članak 167. briše se;
- (81) u članku 169. stavku 3. dodaje se sljedeći podstavak:
- „EBA izdaje smjernice o praktičnoj primjeni zahtjeva o dizajnu modela, kvantifikaciji rizika, vrednovanju i primjeni parametara rizika primjenom kontinuiranih ili vrlo detaljnih rejting-kategorija za svaki parametar rizika. Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;
- (82) u članku 170. stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:
- rizične karakteristike transakcije, uključujući proizvod i materijalnu kreditnu zaštitu, priznatu nematerijalnu kreditnu zaštitu, mjere kredita i vrijednosti, sezoniranje i nadređenost. Institucije su dužne posebno obratiti pozornost na slučajeve u kojima je više izloženosti osigurano istom *materijalnom ili nematerijalnom kreditnom zaštitom*.”;
- (83) u članku 171. dodaje se sljedeći stavak 3.:
- „3. *Iako je vremenski okvir koji se koristi u procjeni PD-a jedna godina, institucije će koristiti duži vremenski rok u dodjeli rejtinga. Rejting dužnika mora predstavljati procjenu institucije o sposobnosti i spremnosti dužnika da izvrši ugovorne obveze neovisno o nepovoljnim gospodarskim uvjetima ili pojavi neočekivanih događaja.* Rejting-sustavi osmišljavaju se tako da su idiosinkrastične promjene ili promjene na razini sektora pokretač migracije iz jedne rejting-kategorije u drugu. Osim toga, učinci poslovnih ciklusa uzimaju se u obzir kao pokretači migracija dužnika i izloženosti iz jedne rejting-kategorije u drugu ili iz jednog skupa u drugi.”;
- (84) u članku 172. stavak 1. mijenja se kako slijedi:
- (a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, izloženosti se raspodjeljuju u skladu sa sljedećim kriterijima.”;
 - (b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) svakoj zasebnoj pravnoj osobi prema kojoj je institucija izložena dodjeljuje se zaseban rejting.”;
 - (c) dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (d), institucija mora imati odgovarajuće politike za postupanje prema pojedinačnim klijentima dužnicima i skupinama povezanih klijenata. Te

politike moraju sadržavati postupak utvrđivanja specifičnog korelacijskog rizika za svaku pravnu osobu kojoj je institucija izložena. **Za potrebe poglavlja 6., transakcije** s drugim ugovornim stranama u kojima je utvrđen specifični povratni rizik tretiraju se drugačije pri izračunu njihove vrijednosti izloženosti. **Za potrebe poglavlja 3., transakcije s drugim ugovornim stranama u kojima je utvrđen specifični povratni rizik različito se tretiraju pri izračunu gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza.**”;

(85) Članak 173. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, postupak raspodjele ispunjava sljedeće zahtjeve:”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju metodologije koje nadležna tijela primjenjuju pri procjeni cjelovitosti procesa dodjele rejtinga i redovitoj i neovisnoj procjeni rizika.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(86) Članak 174. mijenja se kako slijedi:

(a) uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„**Ako institucija primjenjuje** statističke **ili** druge matematičke metode („modele“) za raspoređivanje dužnika i proizvoda ili skupove izloženosti, tada je dužna ispuniti sljedeće uvjete:

(b) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) model mora imati dobru prediktivnu snagu i njegova primjena ne smije dovesti do neodgovarajućih kapitalnih zahtjeva;”;

(c) dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (a), varijable koje ulaze u model moraju biti kvalitetna i učinkovita osnova za procjene koje su rezultat modela. Model ne smije imati značajnijih pristranosti. Mora postojati funkcionalna veza između ulaznih podataka i rezultata modela, koja se, prema potrebi, može utvrditi stručnom procjenom.”;

(87) Članak 176. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama, institucije prikupljaju i pohranjuju:”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Za izloženosti za koje je ovim poglavljem dopuštena *upotreba* vlastitih procjena LGD-a ili *upotreba* IRB-CCF-a, ali za koje institucija ne primjenjuje vlastite procjene LGD-a ili IRB-CCF-a, institucije prikupljaju i pohranjuju podatke o usporedbi ostvarenih LGD-a i vrijednosti utvrđenih u članku 161. stavku 1., te između ostvarenih CCF-a i SA-CCF-a iz članka 166. stavka 8.a.;

(88) **■** članak 177. *mijenja se kako slijedi:*

(a) *umeće se sljedeći stavak:*

„2.a Scenariji upotrijebljeni u stavku 2. moraju uključivati i okolišne, socijalne i upravljačke čimbenike rizika, posebno fizičke rizike i rizike tranzicije koji proizlaze iz klimatskih promjena.

EBA izdaje smjernice o primjeni stavka 2.a ovog članka. Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ”;

(b) *stavak 3. briše se.*

(89) Članak 178. *mijenja se kako slijedi:*

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Stupanje dužnika ili proizvoda u status neispunjavanja obveza”

(b) u stavku 1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) dužnik više od 90 dana nije ispunio svoju dospjelu obvezu po bilo kojoj značajnoj kreditnoj obvezi prema instituciji, njezinu matičnom društvu ili bilo kojem od njezinih društava kćeri.”;

(c) u stavku 3. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

institucija pristaje na restrukturiranje kreditne izloženosti koje će vjerojatno rezultirati umanjivanjem financijske obveze dužnika zbog značajnog otpusta ili odgode plaćanja glavnice, kamata ili, prema potrebi, naknada. Restrukturiranje kreditne izloženosti smatra se izvršenim ako se prema dužniku primjenjuju mjere restrukturiranja iz članka 47.b.”;

(ca) *stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:*

„7. EBA do 30. lipnja 2024. izdaje ažurirane smjernice o primjeni ovog članka i posebice o tome što predstavlja značajno smanjenu financijsku obvezu u slučaju restrukturiranja slijedom poteškoća u poslovanju za potrebe stavka 3. točke (d). Te smjernice donose se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010. ”;

(90) Članak 180. *mijenja se kako slijedi:*

(a) stavak 1. *mijenja se kako slijedi:*

i. uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Pri kvantificiranju parametara rizika koji se povezuju s rejting-kategorijama ili skupovima izloženosti institucije su dužne primjenjivati sljedeće posebne zahtjeve za procjenu PD-a na izloženosti prema

trgovačkim društvima, institucijama, središnjim državama i središnjim bankama.”;

ii. točka (h) zamjenjuje se sljedećim:

„(h) bez obzira na to koristi li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za procjenu PD-a, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od pet godina.”;

iii. dodaje se sljedeća točka (i):

„i. neovisno o metodi koju primjenjuju za procjenu PD-a, institucije su dužne procjenjivati PD za svaku rejting-kategoriju na temelju zabilježene povijesne jednogodišnje stope neispunjavanja obveza koja je jednostavni prosjek na temelju broja dužnika (ponderiran brojem) i drugi pristupi, uključujući izloženošću ponderirane prosjeke, nisu dopušteni.”;

iv. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (h), ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje. Podaci *su* reprezentativna kombinacija dobrih i loših godina relevantnih za vrstu izloženosti. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije koje nisu dobile odobrenje nadležnog tijela iz članka 143. za primjenu vlastitih procjena LGD-a i *primjenu IRB-CCF-a* mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.“;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) institucije su dužne procjenjivati PD za svaku rejting-kategoriju dužnika odnosno skup izloženosti na temelju višegodišnjeg prosjeka jednogodišnjih stopa neispunjavanja obveza, a stope neispunjavanja obveza izračunavaju se na razini proizvoda samo ako se definicija statusa neispunjavanja obveza primjenjuje na razini pojedinačne kreditne linije u skladu s člankom 178. stavkom 1. drugim podstavkom.”;

ii. točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) bez obzira na to koristi li institucija podatke iz vanjskih izvora, interne podatke, podatke iz zajedničkih skupova podataka više institucija ili kombinaciju tih izvora podataka za procjenu PD-a, vremenski niz podataka iz barem jednog od izvora podataka mora obuhvaćati razdoblje od pet godina.”;

iii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (h), ako raspoloživi podaci iz bilo kojeg izvora obuhvaćaju duže razdoblje i ako su relevantni, institucija je dužna koristiti to duže razdoblje. Podaci *su* reprezentativna kombinacija dobrih i loših godina ekonomskog ciklusa relevantnih za vrstu izloženosti. PD *za svaku*

kategoriju rejtinga temelji se na zabilježenoj povijesnoj jednogodišnjoj stopi neispunjavanja obveza koja je jednostavan prosjek na temelju broja dužnika (ponderirano brojanjem) ili na temelju broja proizvoda samo ako se primjenjuje definicija neispunjenja na razini pojedinačne kreditne linije u skladu s člankom 178. stavkom 1. drugim podstavkom, a drugi pristupi, uključujući prosječne vrijednosti ponderirane izloženosti, nisu dopušteni. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećavat će se za jednu godinu svake godine sve dok relevantni podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.“;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju metodologije koje nadležna tijela primjenjuju pri ocjeni metodologije institucije za procjenu PD-a u skladu s člankom 143.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2025.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.“;

(91) Članak 181. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točke od (c) do (g) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) institucija je dužna razmotriti postoji li povezanost između rizika dužnika, s jedne strane, i rizika materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, ili njezina pružatelja, s druge strane;

(d) valutne neusklađenosti između odnosne obveze i materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, institucija u svojoj procjeni LGD-a tretira na konzervativan način;

(e) ako se u procjenama LGD-a uzima u obzir postojanje materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, te se procjene ne smiju temeljiti samo na procijenjenoj tržišnoj vrijednosti materijalne kreditne zaštite;

(f) ako se u procjenama LGD-a uzima u obzir postojanje materijalne kreditne zaštite, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, institucije su dužne uvesti interne zahtjeve za upravljanje tom materijalnom kreditnom zaštitom, pravnu sigurnost i upravljanje rizicima te materijalne kreditne zaštite, koji su u skladu sa zahtjevima iz poglavlja 4. odjeljka 3.;

(g) ako institucija priznaje materijalnu kreditnu zaštitu, osim standardiziranih sporazuma o netiranju i bilančnog netiranja kredita i depozita, pri utvrđivanju vrijednosti izloženosti za kreditni rizik druge

ugovorne strane u skladu s poglavljem 6. odjeljkom 5. ili 6., u procjenama LGD-a ne uzima u obzir iznose za koje očekuje da će biti naplaćen iz te materijalne kreditne zaštite;”;

ii. točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„i. ako su naknade za zakašnjela plaćanja, zaračunate dužniku prije nastanka statusa neispunjavanja obveza, priznate u računu dobiti i gubitka institucije, dodaju se izloženosti i gubitku institucije u iznosu u kojem su priznate u računu dobiti i gubitka;”;

iv. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe točke (a), institucije na odgovarajući način uzimaju u obzir povrate ostvarene u relevantnim postupcima naplate potraživanja iz materijalne kreditne zaštite bilo kojeg oblika, kao i iz nematerijalne kreditne zaštite koja nije obuhvaćena definicijom iz članka 142. točke 10.

Za potrebe točke (c), institucija je dužna slučajeve u kojima postoji značajna povezanost tretirati na konzervativan način.

Za potrebe točke (e), u procjenama LGD-a uzima se u obzir potencijalna nemogućnost institucija da brzo preuzmu i realiziraju kolateral.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (b) *zamjenjuje se sljedećim:*

„(b) iskazati buduća povlačenja sredstava ili u konverzijskim faktorima ili u svojim procjenama LGD-a. U slučaju da institucije uključe buduće dodatne povlačenja u svoje konverzijske faktore, one bi se trebale uzeti u obzir u LGD-u u brojniku i nazivniku. Ako institucije u svoje konverzijske faktore ne uključe buduća dodatna povlačenja, trebalo bi ih uzeti u obzir samo u brojniku LGD-a;”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za izloženosti prema stanovništvu, procjene LGD-a moraju se temeljiti na podacima za razdoblje od najmanje pet godina. Uz odobrenje nadležnih tijela, institucije mogu, u trenutku uvođenja IRB pristupa, upotrebljavati relevantne podatke koji obuhvaćaju razdoblje od dvije godine. Razdoblje koje podaci trebaju obuhvatiti povećava se za jednu godinu svake godine sve dok ti podaci ne obuhvate razdoblje od pet godina.”;

(c) dodaje se sljedeći *stavak:*

„4. EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice kojima se objašnjava tretman bilo kojeg oblika materijalne i nematerijalne kreditne zaštite za potrebe stavka 1. točke (a) te za potrebe primjene paramatara LGD-a.”;

„4.a Za potrebe izračuna gubitka u skladu s člankom 5. točkom 2. u pogledu slučajeva koji se vraćaju u status ispunjavanja obveza EBA izdaje ažurirane smjernice do 31. prosinca 2025. u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 u kojima se navodi kako bi se trebalo tretirati umjetni novčani tok

i razmatra mogućnost da institucije diskontiraju samo umjetni novčani tok tijekom stvarnog razdoblja neispunjavanja obveza.”;

(92) Članak 182. mijenja se kako slijedi:

(a) █ stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) IRB-CCF institucija odražava mogućnost dužnikovih dodatnih povlačenja sredstava do *i poslije* trenutka nastanka statusa neispunjavanja obveza █;”;

ii. dodaju se sljedeće točke (g) i (h):

IRB-CCF institucija *procjenjuje* se na temelju fiksnog razdoblja od 12 mjeseci █ ;

(h) IRB-CCF institucija temelji se na referentnim podacima koji odražavaju karakteristike dužnika, proizvoda i bančinog upravljanja izloženostima na koje se procjene primjenjuju.;

iii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Za potrebe točke (c), IRB-CCF sadržava maržu konzervativnosti to veću što je jača očekivana pozitivna korelacija između učestalosti nastanka statusa neispunjavanja obveza i visine konverzijskog faktora.

Za potrebe točke (g), █ svako █ neispunjavanje obveza █ povezuje se s karakteristikama relevantnog dužnika i proizvoda na fiksni referentni datum koji se *utvrđuje* na 12 mjeseci prije *datuma* nastanka statusa neispunjavanja obveza █ ;

Za potrebe točke (h), IRB-CCF koji se primjenjuje na određene izloženosti ne temelji se na podacima u kojima se kombiniraju učinci različitih karakteristika niti na podacima iz izloženosti koje imaju *bitno* različite karakteristike rizika. IRB-CCF temelji se na primjereno homogenim segmentima. U tu svrhu nije dopušteno sljedeće ili bi zahtijevalo detaljnu provjeru i opravdanje:

- (a) primjena odnosnih podataka o MSP-ovima/poduzećima srednje tržišne kapitalizacije na dužnike koji su *velika* trgovačka društva;
- (b) primjena podataka iz preuzetih obveza s „malom” raspoloživosti neiskorištenih limita na proizvode s „velikom” raspoloživosti neiskorištenih limita;
- (c) primjena podataka o neurednim dužnicima ili dužnicima kojima su dodatna povlačenja blokirana na referentni datum na dužnike za koje nema poznatih ni relevantnih ograničenja zbog neurednog plaćanja;
- (d) podaci na koje su utjecale promjene u kombinaciji dužnikova zaduživanja i drugih s kreditom povezanih proizvoda u promatranom razdoblju, osim ako su u kombinaciji proizvoda ti podaci učinkovito *prilagođeni* uklanjanjem učinaka tih promjena.

Za potrebe četvrtog podstavka točke (d), institucije su dužne nadležnim tijelima dokazati da su detaljno upoznate s utjecajem koji promjene u klijentovoj kombinaciji proizvoda imaju na skupove referentnih podataka o izloženostima i s njima povezanim procjenama CCF-a te da je taj učinak beznačajan ili da je učinkovito smanjen u okviru njihova procesa procjene. U tom smislu, sljedeće se ne smatra primjerenim:

- (a) utvrđivanje donjih *ili gornjih ograničenja ostvarenog* CCF-a ili *ostvarenih* vrijednosti izloženosti ■ ;
- (b) primjena procjena na razini dužnika koje u cijelosti ne obuhvaćaju relevantne opcije transformacije proizvoda ili neprimjereno kombiniranje proizvoda vrlo različitih karakteristika;
- (c) usklađenje samo znatnih opservacija na koje utječe transformacija proizvoda;
- (d) isključenje opservacija na koje utječe transformacija profila proizvoda.”;

(aa) *umeću se sljedeći stavci:*

„1.a Institucije osiguravaju da se njihove procjene CCF-a učinkovito izoliraju od potencijalnih učinaka regije nestabilnosti uzrokovanih time što je proizvod skoro u potpunosti iskorišten na referentni datum.”

1.b Referentni podaci ne smiju biti ograničeni na nepodmireni iznos glavnice proizvoda ili raspoloživo ograničenje proizvoda. Obračunate kamate, druga dospjela plaćanja i korištenje iznad ograničenja proizvoda moraju biti uključeni u referentne podatke.“

■

(c) dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o metodologiji koju institucije primjenjuju u svrhu procjene IRB-CCF.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2026.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(93) članak 183. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Zahtjevi za procjenu utjecaja nematerijalne kreditne zaštite za izloženosti prema trgovačkim društvima, središnjim državama i središnjim bankama kada se primjenjuju vlastite procjene LGD-a i za izloženosti prema stanovništvu”;

(b) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) jamstvo mora biti u pisanom obliku, neopozivo i nepromjenjivo od strane davatelja jamstva, važeće dok se obveza za koju je dano jamstvo u cijelosti ne ispuni, do iznosa i roka dospijeća jamstva, i pravno izvršivo prema davatelju jamstva prema pravu države u kojoj se nalazi imovina davatelja jamstva nad kojom se može provesti ovrha.”;

ii. dodaju se sljedeće točke (d) i (e):

„(d) jamstvo mora biti bezuvjetno.

(e) kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza mogu se priznati kao prihvatljiva nematerijalna kreditna zaštita, ali kreditne izvedenice na osnovi drugog ili općenitije n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza ne priznaju se kao prihvatljiva nematerijalna kreditna zaštita.”;

iii. dodaje se sljedeći podstavak:

■

„Bezuvjetnim se smatraju jamstva prema kojima plaćanje davatelja jamstva nije uvjetovano obvezom da institucija kreditor najprije od dužnika zatraži podmirenje obveze i koja samo pokrivaju gubitke koji preostanu nakon što institucija okonča postupak restrukturiranja.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Institucije mogu priznati nematerijalnu kreditnu zaštitu primjenom pristupa modeliranja PD-a ili LGD-a, u skladu s ovim člankom i podložno zahtjevima iz stavka 4., ili zamjenom parametara rizika u skladu s pristupom A-IRB iz članka 236.a i podložno zahtjevima iz poglavlja 4. Institucije bi trebale imati jasne politike za procjenu utjecaja nematerijalne kreditne zaštite na parametre rizika. Institucije te politike usklađuju sa svojim internim postupcima upravljanja rizicima i zahtjevima iz ovog članka. U tim se politikama jasno navodi koje se specifične metode opisane u ovom podstavku primjenjuju za svaki rejting-sustav i institucije ih kontinuirano dosljedno primjenjuju.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako institucije priznaju nematerijalnu kreditnu zaštitu primjenom pristupa modeliranja PD-a ili LGD-a, **trebale bi odražavati učinak na smanjenje rizika nematerijalne kreditne zaštite za određenu vrstu izloženosti prilagodbom procjene PD-a ili LGD-a**, a pokrivenom dijelu odnosne izloženosti ne dodjeljuje se ponder rizika koji je ispod donje granice pondera rizika pružatelja zaštite. U tu se svrhu donja granica pondera rizika pružatelja zaštite izračunava primjenom funkcije istog PD-a, istog LGD-a i istog pondera rizika kao što su oni koji se primjenjuju na usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 236.a.”;

(e) stavak 6. briše se;

(94) u dijelu trećem glavi II. poglavlju 3. odjeljku 6. pododjeljak 4. briše se;

(95) u članku 192. dodaju se sljedeće točke od 5. do 8.:

„(5) „pristup zamjene parametara rizika u skladu sa standardiziranim pristupom” znači zamjena ■ pondera rizika za odnosne izloženosti ponderom rizika koji se u skladu sa standardiziranim pristupom primjenjuje na usporedivu izravnu izloženost prema

pružatelju zaštite *u skladu s člankom 235., ako se zajamčena izloženost tretira u skladu sa standardiziranim pristupom i ako se usporedive izravne izloženosti pružatelju zaštite tretiraju u skladu sa standardiziranim pristupom ili IRB pristupom;*

(6) „pristup zamjene parametara rizika u skladu s IRB pristupom” znači zamjena pondera rizika za odnosne izloženosti ponderom rizika koji se u skladu sa standardiziranim pristupom primjenjuje na usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite, *u skladu s člankom 235.a, ako se zajamčena izloženost tretira u skladu s IRB pristupom i ako se usporedive izravne izloženosti pružatelju zaštite tretiraju u skladu sa standardiziranim pristupom;*

(7) „pristup zamjene parametara rizika u skladu s F-IRB pristupom” znači zamjena, u skladu s člankom 236., parametara rizika PD-a i LGD-a za odnosne izloženosti odgovarajućim parametrima rizika PD-a i LGD-a koji bi se u skladu s IRB pristupom bez primjene vlastitih procjena LGD-a dodijelili usporedivim izravnim izloženostima prema pružatelju zaštite;

(8) „pristup zamjene parametara rizika u skladu s A-IRB pristupom” znači zamjena, u skladu s člankom 236.a, parametara rizika PD-a i LGD-a za odnosne izloženosti odgovarajućim parametrima rizika PD-a i LGD-a koji bi se u skladu s IRB pristupom s primjenom vlastitih procjena LGD-a dodijelili usporedivoj izravnoj izloženosti prema pružatelju zaštite.”;

(96) U članku 193. dodaju se *stavci 7. i 7.a:*

„7. Kolateral koji ispunjava sve zahtjeve prihvatljivosti utvrđene u ovom poglavlju može se priznati kao takav čak i za izloženosti koje se povezuju s neiskorištenim linijama. Ako je povlačenje sredstava iz linije uvjetovano prethodnom istovremenom kupnjom ili primitkom kolaterala u opsegu institucijina potraživanja iz kolaterala nakon povlačenja sredstava iz linije, takvo da institucija nema potraživanja iz kolaterala za neiskorišteni iznos linije, takav se kolateral može priznati za izloženost koja proizlazi iz neiskorištene linije.

7.a Ako institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom u skladu sa standardiziranim pristupom ili ako institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderirane rizikom i iznose očekivanih gubitaka u skladu s IRB pristupom i s odredbama iz ovog poglavlja, trebale bi uzeti u obzir okolišne, socijalne i upravljačke rizike kojima podliježe kolateral.

EBA u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010 izdaje smjernice o tome što čini ostvarenje fizičkog klimatskog rizika i kako bi se taj rizik trebao odražavati u izračunima institucije iznosa izloženosti ponderiranih rizikom.”;

(97) u članku 194. briše se stavak 10.

(98) u članku 197. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

Nije primjenjivo točke od (b) do (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(b) dužnički vrijednosni papiri koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

i. dužničke vrijednosne papire izdale su središnje države ili središnje banke;

ii. dužnički vrijednosni papiri imaju kreditnu procjenu VIPKR-a ili agencije za kreditiranje izvoza **koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:**

- **VIPKR ili agencije za kreditiranje izvoza** priznate su kao prihvatljive za potrebe poglavlja 2.,
- **kreditna procjena** za koju je EBA utvrdila da ima 1., 2., 3. ili 4. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema središnjim državama i središnjim bankama u skladu s poglavljem 2.,

(c) dužnički vrijednosni papiri koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- i. te dužničke vrijednosne papire izdale su institucije;
- ii. ti dužnički vrijednosni papiri imaju kreditnu procjenu VIPKR-a **koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:**
 - **VIPKR** je priznat kao prihvatljiv za potrebe poglavlja 2.,
 - **EBA je utvrdila da kreditna procjena** ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema **institucijama** u skladu s poglavljem 2.,

(d) dužnički vrijednosni papiri koji ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- i. te dužničke vrijednosne papire izdali su drugi subjekti;
- ii. ti dužnički vrijednosni papiri imaju kreditnu procjenu VIPKR-a koji ispunjava sve sljedeće uvjete:
 - VIPKR je priznat kao prihvatljiv za potrebe poglavlja 2.,
 - EBA utvrdila da **kreditna procjena** ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom izloženosti prema **trgovačkim društvima** u skladu s poglavljem 2.,

(e) dužnički vrijednosni papiri koji imaju kratkoročnu kreditnu procjenu VIPKR-a koji ispunjava sve sljedeće uvjete:

- i. VIPKR je priznat kao prihvatljiv za potrebe poglavlja 2., , odnosno
- ii. EBA je utvrdila da **kreditna procjena** ima 1., 2. ili 3. stupanj kreditne kvalitete prema pravilima za ponderiranje rizikom kratkoročnih izloženosti u skladu s poglavljem 2.;

(b) točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) investicijsko zlato;”;

98.a u članku 197. stavku 6. podstavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Za potrebe stavka 5., ako CIU („izvorni CIU”) ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-ova nisu ograničeni na ulaganje u instrumente koji su prihvatljivi u skladu sa stavcima 1. i 4.:

– ako institucije mogu primijeniti pristup odnosnih izloženosti, mogu koristiti udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži CIU, a koji su prihvatljivi u skladu sa stavcima 1. i 4.;

– ako institucije mogu primijeniti pristup koji se temelji na mandatu, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su prihvatljivi u skladu sa stavcima 1. i 4., pod pretpostavkom da su taj CIU ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-a uložili u instrumente koji se ne priznaju do najveće granice dopuštene njihovim mandatima.”;

98.b u članku 198. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako CIU i odnosni CIU nisu ograničeni na ulaganja u instrumente koji se mogu priznati u skladu s odredbama članka 197. stavaka 1. i 4. te u instrumente iz točke (a) prvog podstavka ovog članka,

- ako institucije mogu primijeniti pristup odnosnih izloženosti, mogu koristiti udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži CIU, a koji su prihvatljivi u skladu sa stavcima 1. i 4. članka 197., i stavke na koje se upućuje u stavku 1. točki (a) ovog članka;
- ako institucije mogu primijeniti pristup koji se temelji na mandatu, mogu upotrebljavati udjele ili dionice u tom CIU-u kao kolateral do iznosa koji je jednak vrijednosti instrumenata koje drži taj CIU, a koji su prihvatljivi u skladu s člankom 197. stavcima 1. i 4. i stavkama iz točke (a) ovog članka, pod pretpostavkom da su taj CIU ili bilo koji od njegovih odnosnih CIU-a uložili u instrumente koji se ne priznaju do najveće granice dopuštene njihovim mandatima.

U slučajevima kada instrumenti koji se ne priznaju imaju negativnu vrijednost zbog obveza ili potencijalnih obveza koje proizlaze iz vlasništva, institucija je dužna:

- (a) *izračunati ukupnu vrijednost instrumenata koji se ne priznaju;*
- (b) *ako je iznos dobiven u skladu s točkom (a) negativan, oduzeti apsolutnu vrijednost tog iznosa od ukupne vrijednosti priznatih instrumenata.”;*

(99) Članak 199. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osim ako je odredbama članka 124. stavka 7. drukčije određeno, institucije mogu kao kolateral priznati stambenu nekretninu u kojoj vlasnik nekretnine, ili stvarni vlasnik u slučaju osobnih investicijskih društava, stanuje ili će stanovati, odnosno koju daje u najam te poslovnu nekretninu, uključujući urede i druge poslovne prostore ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) vrijednost nekretnine značajno ne ovisi o kreditnoj kvaliteti dužnika;
- (b) rizik dužnika značajno ne ovisi o prinosu po odnosnoj imovini ili projektu, već o sposobnosti dužnika da otplaćuje dug iz drugih sredstava pa stoga otplata duga značajno ne ovisi o novčanom toku koji se ostvaruje od odnosne nekretnine koja služi kao kolateral.

Za potrebe točke (a), institucije mogu isključiti situacije u kojima isključivo makroekonomski čimbenici utječu na vrijednost nekretnine i na ispunjavanje obveza dužnika.”;

- (b) u stavku 3. točka (a) se zamjenjuje sljedećim:
„(a) gubici koji proizlaze iz izloženosti osiguranih stambenim nekretninama do 55 % vrijednosti utvrđene u skladu s člankom 229., osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 7., ni u jednoj godini nisu veći od 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih stambenim nekretninama;”;
- (c) u stavku 4. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:
„(a) gubici koji proizlaze iz izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama do 55 % vrijednosti utvrđene u skladu s člankom 229., osim ako je drukčije određeno člankom 124. stavkom 7., ni u jednoj godini nisu veći od 0,3 % nepodmirenih izloženosti osiguranih poslovnim nekretninama;”;
- (d) u stavku 5. dodaje se sljedeći podstavak:
„Ako javna razvojna kreditna institucija kako je definirana u članku 429.a stavku 2. dodijeli promotivni kredit kako je definiran u članku 429.a stavku 3. drugoj instituciji ili financijskoj instituciji koja ima odobrenje za obavljanje djelatnosti iz točke 2. ili 3. Priloga I. Direktivi 2013/36/EU i koja ispunjava uvjete iz članka 119. stavka 5. ove Uredbe, i ako ta druga institucija ili financijska institucija taj promotivni kredit izravno ili neizravno proslijedi krajnjem dužniku, a potraživanja iz tog promotivnog kredita kao kolateral ustupi javnoj razvojnoj kreditnoj instituciji, ta javna razvojna kreditna institucija može ustupljeno potraživanje iskoristiti kao priznati kolateral, neovisno o izvornom dospijeću ustupljenog potraživanja.”;
- (e) u stavku 6. prvom podstavku točka (d) zamjenjuje se sljedećim:
„(d) institucija dokazuje da u najmanje 90 % realiziranih kolaterala određene vrste ostvareni primici od kolaterala nisu manji od 70 % vrijednosti kolaterala. U slučaju značajne volatilnosti tržišnih cijena, institucija dokazuje nadležnim tijelima da je njezino vrednovanje kolaterala dovoljno konzervativno.”;

(100) Članak 201. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:
- i. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:
„(d) međunarodne organizacije kojima se u skladu s člankom 118. dodjeljuje ponder rizika 0 %;”;
 - ii. umeće se sljedeća točka (fa):
„(fa) regulirani subjekt financijskog sektora;”;
 - iii. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:
„(g) ako za sekuritizacijsku izloženost nije osigurana kreditna zaštita, druga društva koja imaju kreditnu procjenu *odabranog* VIPKR-a, uključujući matična društva, društva kćeri ili povezane subjekte dužnika ako *izravna izloženost* tim matičnim društvima, društvima kćerima ili povezanim subjektima *ima* niži ponder rizika nego *izloženost* tom dužniku;”;
 - iv. umeće se sljedeća točka (ga):

ako je za sekuritizacijsku izloženost osigurana kreditna zaštita, druga društva koja imaju kreditnu procjenu **odabranog** VIPKR-a 1., 2. ili 3. stupnja kreditne kvalitete i koja su u vrijeme pribavljanja kreditne zaštite imala kreditnu procjenu 1. ili 2. stupnja kreditne kvalitete, uključujući matična društva, društva kćeri ili povezane subjekte dužnika ako **izravna izloženost** tim matičnim društvima, društvima kćerima ili povezanim subjektima **ima** niži ponder rizika nego **sekuritizacijska izloženost**;

v. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (fa), „regulirani subjekt financijskog sektora” znači subjekt financijskog sektora koji ispunjava uvjet iz članka 142. stavka 1. točke 4. podtočke (b).”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Osim pružatelja zaštite iz stavka 1., trgovačka društva koja institucija interno rangira u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 6. smatraju se priznatim pružateljima nematerijalne kreditne zaštite ako institucija za ta trgovačka društva **koristi IRB pristup za izloženosti.**”;

(101) članak 202. briše se;

(102) u članku 204. dodaje se stavak 3.:

„3. Kreditne izvedenice na osnovi prvog nastanka statusa neispunjavanja obveza i sve druge kreditne izvedenice na osnovi n-tog nastanka statusa neispunjavanja obveza ne smatraju se priznatim oblicima nematerijalne kreditne zaštite u skladu s ovim poglavljem.

■ ”;

(103) Članak 208. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 3. mijenja se kako slijedi:

i. u točki (b) dodaje se sljedeća rečenica:

„***U slučaju ponovnog vrednovanja iznad vrijednosti u trenutku odobravanja kredita***, vrijednost nekretnine ne smije biti veća od prosječne vrijednosti utvrđene za tu nekretninu ili za usporedivu nekretninu tijekom posljednje ***četiri*** godine u slučaju poslovnih nekretnina, a tijekom posljednjih ***osam*** godina u slučaju stambene nekretnine. ***Vrijednost nekretnine može premašiti tu vrijednost u slučaju izmjena nekretnine kojima se nedvojbeno povećava njezina vrijednost, kao što su poboljšanja energetske svojstava ili poboljšanja otpornosti, zaštite i prilagodbe fizičkim rizicima zgrade ili stambene jedinice.***”;

ii. drugi podstavak briše se;

(b) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a U skladu sa stavkom 3. ■ institucije mogu za praćenje vrijednosti nekretnina ***i identifikaciju nekretnine kojoj je potrebno ponovno vrednovanje*** primjenjivati napredne statističke ili druge matematičke metode („modeli”), razvijene neovisno o postupku odlučivanja o kreditu ***i*** ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

- (a) institucije su u svojim politikama i procedurama utvrdile kriterije za primjenu modela ■ praćenja vrijednosti kolaterala **i identifikaciju nekretnina kojima je potrebno ponovno vrednovanje**. Te politike i procedure obuhvaćaju dokumentaciju o tim modelima, razmatrane varijable specifične za nekretninu, primjenu minimalnih dostupnih i točnih informacija i nesigurnost modela;
- (b) institucije osiguravaju da su primijenjeni modeli:
 - i. specifični za nekretninu i lokaciju na dovoljnoj razini detaljnosti;
 - ii. valjani i točni, te da se detaljno i redovito retroaktivno testiraju na temelju stvarnih zabilježenih cijena transakcija;
 - iii. temelje na dovoljno velikom i reprezentativnom uzorku, na temelju zabilježenih cijena transakcija;
 - iv. temelje na ažurnim i kvalitetnim podacima;
- (c) institucije su isključivo odgovorne za primjerenost i rezultate modela, a procjenitelj iz stavka 3. točke (b) odgovoran je za to da se vrednovanje **nekretnine za koju je utvrđena potreba za ponovnim vrednovanjem** provodi primjenom modela te da institucija razumije metodologiju, ulazne podatke i pretpostavke primijenjenih modela;
- (d) institucije su odgovorne za ažurnost dokumentacije o modelima;
- (e) institucije imaju uvedene odgovarajuće IT procese, sustave i kapacitete, kao i dostatne i točne podatke za svako **praćenje vrijednosti kolaterala nekretnina na temelju modela i identifikaciju nekretnina kojima je potrebno** ponovno vrednovanje ■ ;
- (f) procjene modela neovisno se vrednuju i postupak vrednovanja općenito je u skladu s načelima iz članka 185., **kad je primjenjivo**, a neovisni procjenitelj iz stavka 3. točke (b) odgovoran je za konačne vrijednosti koje institucija koristi za potrebe ovog poglavlja.”;

(ba) umeće se stavak 3.b:

„3.b Kriteriji za vrednovanje utvrđeni člankom 229. stavkom 1. uzimaju se u obzir u svrhu praćenja i ponovnog vrednovanja vrijednosti nekretnine kako je navedeno u ovom članku.”;

(c) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Nekretnina koja služi kao kreditna zaštita mora biti osigurana od štetnih događaja i institucije su dužne imati postupke praćenja adekvatnosti osiguranja.”;

(104) ■ članak 210. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako na temelju općeg ugovora o zaštiti, ili drugih oblika promjenjivog založnog prava, institucija kreditor ima pravo prijaviti tražbinu na imovini trgovačkog društva i ako tražbina sadržava imovinu koja je u skladu s IRB pristupom nije priznata kao kolateral i imovinu koja je u skladu s IRB pristupom priznata kao kolateral, institucija tu potonju imovinu može smatrati priznatom materijalnom kreditnom zaštitom. U tom

se slučaju priznavanje uvjetuje time da ta imovina ispunjava zahtjeve za priznavanje kolaterala u skladu s IRB pristupom kako je utvrđeno u ovom poglavlju.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„2. Kad je riječ o kolateralu u obliku materijalne imovine, zastarijevanje kolaterala uključuje i razmatranja vrednovanja povezanih s okolišnim, socijalnim i upravljačkim čimbenicima koja se odnose na zabrane ili ograničenja koja su uvele relevantne države članice te pravne i regulatorne ciljeve i zakonodavstvo Unije, kao i, ako je to relevantno za međunarodno aktivne institucije, ciljeve i propise trećih zemalja.”;

(105) u članku 213. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Podložno uvjetima iz članka 214. stavka 1., kreditna zaštita koja proizlazi iz jamstva ili kreditne izvedenice može se koristiti kao nematerijalna kreditna zaštita ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kreditna zaštita je izravna;
- (b) opseg kreditne zaštite jasno je utvrđen i nepobitan;
- (c) ugovor o kreditnoj zaštiti ne sadržava klauzulu čije ispunjenje nije pod izravnom kontrolom institucije kreditora, a koja bi:
 - i. omogućila pružatelju zaštite da jednostrano raskine ili izmijeni kreditnu zaštitu;
 - ii. povećala efektivni trošak zaštite zbog pogoršanja kreditne kvalitete zaštićene izloženosti;
 - iii. mogla spriječiti pružatelja zaštite da pravodobno izvrši isplatu ako izvorni dužnik ne izvrši dospjela plaćanja ili u slučaju isteka ugovora o najmu za potrebe priznavanja osiguranog ostatka vrijednosti imovine dane u najam u skladu s člankom 134. stavkom 7. i člankom 166. stavkom 4.;
 - iv. mogla omogućiti pružatelju zaštite da skрати rok na koji je ugovorena kreditna zaštita;
- (d) ugovor o kreditnoj zaštiti pravno je učinkovit i izvršiv u svim jurisdikcijama koje su relevantne u vrijeme sklapanja ugovora o kreditu.

Za potrebe točke (c), kreditna zaštita smatra se prihvatljivom ako ugovor o kreditnoj zaštiti sadržava klauzulu kojom se uređuje da pogrešna dubinska analiza ili prijevara kreditne institucije **ili dužnika** poništava ili umanjuje opseg kreditne zaštite koji je davatelj jamstva ponudio.

■

Za potrebe točke (c), pružatelj kreditne zaštite može jednim paušalnim plaćanjem podmiriti cijeli dospjeli novčani iznos u vezi s potraživanjem ili može preuzeti dužnikove buduće obveze plaćanja koje su pokrивene ugovorom o kreditnoj zaštiti.”;

(106) Članak 215. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:
 - i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) u slučaju kvalificiranog nastanka statusa neispunjavanja obveza ili neplaćanja dužnika, institucija kreditor ima pravo u razumnom roku zahtijevati od davatelja jamstva da plati svaki dospjeli novčani iznos u vezi s potraživanjem za koje je pribavljena zaštita.”;

ii. dodaju se sljedeći podstavci:

„Plaćanje davatelja jamstva nije uvjetovano obvezom da institucija kreditor najprije od dužnika zatraži podmirenje obveze.

U slučaju nematerijalne kreditne zaštite koja pokriva kredite osigurane stambenim nekretninama, obveza ispunjenja uvjeta iz članka 213. stavka 1. točke (c) podtočke iii. i prvog podstavka ove točke ograničena je na 24 mjeseca.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. U slučaju jamstava danih u kontekstu zajedničkih sustava osiguranja ili jamstava odnosno kontrajamstava subjekata iz članka 214. stavka 2., smatra se da su zahtjevi iz ovog članka stavka 1. točke (a) i članka 213. stavka 1. točke (c) podtočke iii. ispunjeni ako je ispunjen bilo koji od sljedećih uvjeta:

(a) na temelju dužnikova statusa neispunjavanja obveza ili u slučaju da izvorni dužnik ne izvrši dospjela plaćanja, kreditna institucija ima pravo od davatelja jamstva pravodobno primiti privremeno plaćanje koje ispunjava oba sljedeća uvjeta:

i. privremeno plaćanje predstavlja robusnu procjenu iznosa gubitka koji će institucija kreditor vjerojatno pretrpjeti, uključujući gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koja je dužnik obavezan izvršiti;

ii. privremeno plaćanje razmjerno je pokriću jamstva;

(b) institucija kreditor može dokazati nadležnim tijelima da učinci jamstva, koje pokriva i gubitke koji proizlaze iz neplaćanja kamata i ostalih vrsta plaćanja koje je dužnik obavezan izvršiti, opravdava takav tretman.”;

(107) u članku 216. dodaje se stavak 3.:

„3. Odstupajući od stavka 1., za izloženost prema trgovačkim društvima pokrivenu kreditnom izvedenicom, kreditni događaj iz točke (a) podtočke iii. tog stavka ne treba biti određen u ugovoru o izvedenicama ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) za izmjenu dospijeća, glavnice, kupona, valute ili statusa nadređenosti odnosno izloženosti prema trgovačkim društvima potrebno je 100 % glasova;

(b) država pravne rezidentnosti u kojoj je uređena izloženost prema trgovačkim društvima ima pouzdan stečajni zakon koji omogućuje reorganizaciju i restrukturiranje trgovačkog društva i osigurava uredno namirenje tražbina vjerovnika.

Ako uvjeti iz točaka (a) i (b) nisu ispunjeni, kreditna zaštita ipak može biti priznata uz umanjenje vrijednosti kako je utvrđeno u članku 233. stavku 2.”;

(108) članak 217. briše se;

(109) Članak 219. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 219.

Bilančno netiranje

Kredite instituciji kreditoru i depozite kod institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja ta institucija tretira kao gotovinski kolateral za potrebe izračuna učinka materijalne kreditne zaštite za te kredite i depozite institucije kreditora koji su predmet bilančnog netiranja.”;

(110) Članak 220. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Primjena pristupa regulatornih korektivnih faktora za standardizirane sporazume o netiranju”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Pri izračunu „potpuno prilagođene vrijednosti izloženosti” (E^*) za izloženosti koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnim papirima ili drugih transakcija ovisnih o kretanju na tržištu kapitala koje su obuhvaćene priznatim standardiziranim sporazumom o netiranju, institucije su dužne primjenjivati korektivne faktore utvrđene primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora utvrđenog u člancima od 223. do 227. za složenu metodu financijskoga kolaterala.”;

(c) u stavku 2. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) vrijednost korektivnog faktora ili, ako je relevantno, odgovarajuću apsolutnu vrijednost korektivnog faktora za određenu grupu vrijednosnih papira ili određenu vrstu robe, primijeniti na apsolutnu vrijednost pozitivne ili negativne neto pozicije u vrijednosnim papirima te grupe vrijednosnih papira ili na robu te vrste”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije izračunavaju E^* primjenom sljedeće formule:

$$E^* = \max\left(0; \sum_i E_i - \sum_j C_j + 0,4 \cdot E_{\text{net}} + 0,6 \cdot \frac{E_{\text{gross}}}{\sqrt{N}} + \sum_k |E_k^{\text{fx}}| \cdot H_k^{\text{fx}}\right)$$

pri čemu je:

i = indeks koji označava sve zasebne vrijednosne papire, robu ili pozicije u gotovini obuhvaćene sporazumom, koji su dani u zajam, prodani na temelju repo ugovora ili ih je institucija dala drugoj ugovornoj strani;

j = indeks koji označava sve zasebne vrijednosne papire, robu ili pozicije u gotovini obuhvaćene sporazumom, koji su uzeti u zajam, kupljeni na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili ih institucija drži;

k = indeks koji označava sve zasebne valute u kojima su nominirani svi vrijednosni papiri, roba ili pozicije u gotovini obuhvaćeni sporazumom;

E_i = vrijednost izloženosti određenog vrijednosnog papira, robe ili pozicije u gotovini i , koji su dani u zajam, prodani na temelju repo ugovora ili su dani drugoj ugovornoj strani na temelju sporazuma koji bi se primjenjivao da nema

kreditne zaštite, ako institucije iznose izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju u skladu s poglavljem 2. ili 3., ovisno o slučaju;

C_j = vrijednost određenog vrijednosnog papira, robe ili pozicije u gotovini j , koji su uzeti u zajam, kupljeni na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili ih institucija drži na temelju sporazuma;

E_k^{fx} = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u određenoj valuti k različitoj od valute namire iz sporazuma, izračunana u skladu sa stavkom 2. točkom (b);

H_k^{fx} = korektivni faktor za valutnu neusklađenost za valutu k ;

E_{net} = neto izloženost sporazuma, koja se izračunava kako slijedi:

$$E_{net} = \left| \sum_{l=1}^N |E_l^{sec}| \cdot H_l^{sec} \right|$$

pri čemu je:

l = indeks koji označava sve različite grupe istih vrijednosnih papira i sve različite vrste iste robe obuhvaćene sporazumom;

E_l^{sec} = neto pozicija (pozitivna ili negativna) u određenoj grupi vrijednosnih papira l ili određene vrste robe l obuhvaćenih sporazumom, izračunana u skladu sa stavkom 2. točkom (b);

H_l^{sec} = odgovarajući korektivni faktor za određenu grupu vrijednosnih papira l ili određenu vrstu robe l , utvrđen u skladu sa stavkom 2. točkom (c). Predznak za H_l^{sec} određuje se kako slijedi:

- (a) predznak je pozitivan ako je grupa vrijednosnih papira l dana u zajam, prodana na temelju repo ugovora ili je predmet transakcije slične pozajmljivanju vrijednosnih papira ili repo ugovoru;
- (b) predznak je negativan ako je grupa vrijednosnih papira l uzeta u zajam, kupljena na temelju ugovora o kasnijoj prodaji ili je predmet transakcije slične uzimanju vrijednosnih papira u zajam ili obratnom repo ugovoru;

N = ukupni broj različitih grupa istih vrijednosnih papira i različitih vrsta iste robe obuhvaćenih sporazumom; pri tom se izračunu ne uračunavaju grupe i vrste E_l^{sec} za koje je $|E_l^{sec}|$ manje od $\frac{1}{10} \max_l (|E_l^{sec}|)$;

E_{gross} = bruto izloženost sporazuma, koja se izračunava kako slijedi:

$$E_{gross} = \sum_{l=1}^N |E_l^{sec}| \cdot |H_l^{sec}|;$$

(111) Članak 221. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci 1., 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Za potrebe izračuna iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za transakcije financiranja vrijednosnim papirima i druge transakcije ovisne o kretanju na tržištu kapitala, osim transakcija izvedenicama, obuhvaćene priznatim standardiziranim sporazumom o netiranju koje ispunjavaju zahtjeve iz poglavlja 6. odjeljka 7., institucija može potpuno

prilagođenu vrijednost izloženosti (E*) sporazuma izračunati primjenom pristupa internih modela, pod uvjetom da institucija ispunjava uvjete iz stavka 2.”;

2. Institucija može primijeniti pristup internih modela ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) institucija taj pristup primjenjuje samo za izloženosti za koje se iznosi izloženosti ponderiranih rizikom izračunavaju u skladu s IRB pristupom utvrđenim u poglavlju 3.;

(b) institucija je dobila odobrenje nadležnih tijela za primjenu tog pristupa.”;

3. Institucija koja primjenjuje pristup internih modela dužna ga je primjenjivati na sve druge ugovorne strane i sve vrijednosne papire, isključujući portfelje manjeg značaja za koje može primjenjivati pristup regulatornih korektivnih faktora iz članka 220.”;

(b) stavak 8. briše se;

(111.a) u članku 222. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije mogu primjenjivati jednostavnu metodu financijskoga kolaterala ako iznose izloženosti ponderirane rizikom izračunavaju u skladu sa standardiziranim pristupom. Institucija ne smije primjenjivati obje metode, jednostavnu metodu financijskoga kolaterala i složenu metodu financijskoga kolaterala, osim za potrebe članka 148. stavka 1. i članka 150. stavka 1. Institucije ne smiju selektivno koristiti ovu iznimku radi smanjenja kapitalnog zahtjeva ili radi provođenja regulatorne arbitraže.”;

(112) članak 223. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) za izvanbilančne stavke osim izvedenica koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom institucije svoje vrijednosti izloženosti izračunavaju primjenom CCF-a od 100 %, a ne primjenom SA-CCF-a ili IRB-CCF-a navedenih u članku 166. stavcima 8., 8.a i 8.b.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Institucije korektivne faktore izračunavaju primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora iz članaka od 224. do 227.”;

(113) u članku 224. stavku 1. tablice od 1 do 4 zamjenjuje se sljedećim:

„Tablica 1

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kredit	Preostali rok do dospeljeća (m), izražen	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točke (b)	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točaka (c) i (d)	Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h)
---	--	--	---	---

noj procje ni dužni čkog vrijed nosno g papira	u godi nam a									
		razd oblje reali zacija e 20 dana (%)	razd oblje reali zacija e 10 dana (%)	razd oblje reali zacija e 5 dana (%)	razdo blje realiz acije 20 dana (%)	razdo blje realiz acije 10 dana (%)	razdo blje realiz acije 5 dana (%)	razdo blje realiz acije 20 dana (%)	razdo blje realiz acije 10 dana (%)	razdo blje realiz acije 5 dana (%)
1	$m \leq 1$	0,70 7	0,5	0,35 4	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
	$1 < m \leq 3$	2,82 8	2	1,41 4	4,243	3	2,121	11,31 4	8	5,657
	$3 < m \leq 5$	2,82 8	2	1,41 4	5,657	4	2,828	11,31 4	8	5,657
	$5 < m \leq 10$	5,65 7	4	2,82 8	8,485	6	4,243	22,62 7	16	11,31 4
	$m > 10$	5,65 7	4	2,82 8	16,97 1	12	8,485	22,62 7	16	11,31 4
2-3	$m \leq 1$	1,41 4	1	0,70 7	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828
	$1 < m \leq 3$	4,24 3	3	2,12 1	5,657	4	2,828	16,97 1	12	8,485
	$3 < m \leq 5$	4,24 3	3	2,12 1	8,485	6	4,243	16,97 1	12	8,485

	5 < m ≤ 10	8,485	6	4,243	16,971	12	8,485	33,941	24	16,971
	m > 10	8,485	6	4,243	28,284	20	14,142	33,941	24	16,971
4	sve	21,213	15	10,607	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo

Tablica 2

Stupanj kreditne kvalitete pridružen kreditnoj procjeni kratkoročnoga dužnikoga vrijednosnog papira	Preostali rok do dospeljeća (m), izražen u godinama	Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točke (b), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za dužničke vrijednosne papire subjekata iz članka 197. stavka 1. točaka (c) i (d), s kratkoročnom kreditnom procjenom			Korektivni faktori za sekuritizacijske pozicije koje ispunjavaju kriterije iz članka 197. stavka 1. točke (h), s kratkoročnom kreditnom procjenom		
		razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
1		0,707	0,5	0,354	1,414	1	0,707	2,828	2	1,414
2-3		1,414	1	0,707	2,828	2	1,414	5,657	4	2,828

Tablica 3

Ostali kolaterali ili vrste izloženosti

	razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
Dionice uključene u glavni burzovni indeks i konvertibilne obveznice uključene u glavni burzovni indeks	28,284	20	14,142
Ostale dionice ili konvertibilne obveznice kojima se trguje na priznatoj burzi	42,426	30	21,213
Novac	0	0	0
Investicijsko zlato	28,284	20	14,142

Tablica 4

Korektivni faktor za valutnu neusklađenost (H_{fx})

razdoblje realizacije 20 dana (%)	razdoblje realizacije 10 dana (%)	razdoblje realizacije 5 dana (%)
11,314	8	5,657

”;

(114) članak 225. briše se;

(115) Članak 226. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 226.

Povećanje korektivnog faktora prema složenoj metodi financijskoga kolaterala

Korektivni faktori iz članka 224. korektivni su faktori koje je institucija dužna primjenjivati ako se revalorizacija provodi svakodnevno. Ako se revalorizacija ne provodi svakodnevno, institucije su dužne primijeniti veće korektivne faktore. Institucije izračunavaju korektivne faktore povećavajući korektivne faktore na temelju dnevne revalorizacije, primjenom sljedeće jednadžbe drugog korijena vremena:

$$H = H_M \cdot \sqrt{\frac{N_R + (T_M - 1)}{T_M}}$$

pri čemu je:

H = korektivni faktor koji će se primijeniti;

H_M = korektivni faktor u slučaju dnevne revalorizacije;

N_R = stvarni broj radnih dana između revalorizacija;

T_M = razdoblje realizacije za dotičnu vrstu transakcije.”;

(116) u članku 227. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije koje primjenjuju pristup regulatornih korektivnih faktora iz članka 224. mogu umjesto korektivnih faktora izračunanih u skladu s člancima od 224. do 226., na repo transakcije i transakcije pozajmljivanja vrijednosnih papira drugoj ugovornoj strani ili od druge ugovorne strane, primijeniti korektivni faktor od 0 % ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 2. točaka od (a) do (h). Institucije koje primjenjuju pristup internih modela iz članka 221. ne smiju primjenjivati tretman iz ovog članka.”;

(117) Članak 228. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom primjenom složene metode financijskoga kolaterala za izloženosti prema standardiziranom pristupu”;

(b) stavak 2. briše se;

(118) Članak 229. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Načela vrednovanja priznatih kolaterala osim financijskih”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Vrednovanje nekretnina provodi se u skladu sa svim sljedećim zahtjevima:

(a) vrijednost nekretnine procjenjuje neovisni procjenitelj koji ima potrebne kvalifikacije, znanje i iskustvo i procjenu provodi neovisno o institucijskoj stjecanju nekretnine, obradi kredita i postupku odlučivanja o kreditu;

(b) vrijednost se procjenjuje na temelju razborito konzervativnih kriterija vrednovanja koji ispunjavaju sve sljedeće zahtjeve:

i. vrijednost ne uključuje očekivana povećanja cijene;

ii. vrijednost se prilagođava vodeći računa o mogućnosti da je sadašnja tržišna cijena znatno viša od vrijednosti koja bi bila održiva za vrijeme trajanja kredita;

(c) vrijednost nije viša od tržišne vrijednosti nekretnine ako se ta tržišna vrijednost može utvrditi.

Vrijednost kolaterala odražava rezultate dobivene praćenjem propisanim člankom 208. stavkom 3. i prethodne terete na toj nekretnini.”;

(119) Članak 230. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 230.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženost s priznatim FCP-om u skladu s IRB pristupom

1. Institucije u skladu s IRB pristupom, osim za izloženosti obuhvaćene člankom 220., primjenjuju prilagođeni LGD (LGD*) kao LGD za potrebe poglavlja 3. u svrhu priznavanja materijalne kreditne zaštite koja je prihvatljiva u skladu s ovim poglavljem. Institucije LGD* izračunavaju kako slijedi:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + LGD_S \cdot \frac{E_S}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu je:

E = vrijednost izloženosti prije učinka materijalne kreditne zaštite. Za izloženost osiguranu financijskim kolateralom koji je prihvatljiv u skladu s ovim poglavljem taj se iznos izračunava u skladu s člankom 223. stavkom 3. U slučaju vrijednosnih papira koji su dani u zajam ili ponuđeni kao kolateral, taj je iznos jednak vrijednosti novca danog u zajam ili vrijednosnih papira danih u zajam ili ponuđenih kao kolateral. Za vrijednosne papire dane u zajam ili ponuđene kao kolateral vrijednost izloženosti povećava se primjenom korektivnog faktora (H_E) u skladu s člancima od 223. do 227.;

E_S = sadašnja vrijednost primljene materijalne kreditne zaštite nakon primjene korektivnog faktora za tu vrstu materijalne kreditne zaštite (H_C) i korektivnog faktora za valutnu neusklađenost (H_{fx}) između izloženosti i materijalne kreditne zaštite, u skladu sa stavcima 2. i 2.a. E_S se ograničava na sljedeću vrijednost: $E \cdot (1 + H_E)$;

$$E_U = E \cdot (1 + H_E) - E_S;$$

LGD_U = LGD koji se primjenjuje za neosiguranu izloženost kako je utvrđeno u članku 161. stavku 1.;

LGD_S = LGD koji se primjenjuje za izloženosti osigurane materijalnom kreditnom zaštitom iste vrste kao u transakciji, kako je utvrđeno u stavku 2. tablici 2aaa.

2. U tablici 2aaa utvrđuju se vrijednosti LGD_S i H_c koje se primjenjuju u formuli iz stavka 1.

Tablica 2aaa

Vrsta FCP-a	LGD _S	Korektivni faktor (H_c)
Financijski kolateral	0 %	Korektivni faktor H_c kako je utvrđen u člancima od 224. do 227.
Potraživanja	20 %	40 %
Stambena i poslovna nekretnina	20 %	40 %
Drugi kolaterali u	25 %	40 %

obliku materijalne imovine		
Neprihvatljivi FCP	Nije primjenjivo	100 %

2.a Ako je prihvatljiva materijalna kreditna zaštita u valuti koja se razlikuje od valute izloženosti, korektivni faktor za valutnu neusklađenost (H_{fx}) isti je kao korektivni faktor koji se primjenjuje u skladu s člancima od 224. do 227.

3. Umjesto tretmana iz stavaka 1. i 2. i podložno članku 124. stavku 2., institucije mogu dodijeliti ponder rizika 50 % dijelu izloženosti koji je, unutar limita iz članka 125. stavka 2. točke (d) odnosno članka 126. stavka 2. točke (d), potpuno osiguran stambenom ili poslovnom nekretninom koja se nalazi na području države članice ako su ispunjeni svi uvjeti iz članka 199. stavka 3. ili 4.

4. Za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka za izloženosti prema IRB pristupu koje su obuhvaćene člankom 220., institucije primjenjuju vrijednost E^* u skladu s člankom 220. stavkom 4. i LGD za neosigurane izloženosti kako je utvrđeno u članku 161. stavku 1. točkama (a), (aa) i (b).”;

(120) Članak 231. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 231.

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka u slučaju skupova priznate materijalne kreditne zaštite za izloženost u skladu s IRB pristupom

Institucije koje su dobile nekoliko vrsta materijalne kreditne zaštite mogu za izloženosti koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom primijeniti formulu iz članka 230., redom za svaku pojedinačnu vrstu kolaterala. Te institucije u tu svrhu nakon svakog koraka u priznavanju jedne vrste FCP-a umanjuju preostalu vrijednost neosigurane izloženosti (E_U) za prilagođenu vrijednost kolaterala (E_S) priznatu u tom koraku. U skladu s člankom 230. stavkom 1., ukupna vrijednost E_S u svim vrstama materijalne kreditne zaštite ograničava se na vrijednost $E \cdot (1 + H_E)$, što rezultira sljedećom formulom:

$$LGD^* = LGD_U \cdot \frac{E_U}{E \cdot (1 + H_E)} + \sum_i LGD_{S,i} \cdot \frac{E_{S,i}}{E \cdot (1 + H_E)}$$

pri čemu je:

$LGD_{S,i}$ = LGD koji se primjenjuje na FCP i , kako je utvrđeno u članku 230. stavku 2.;

$E_{S,i}$ = sadašnja vrijednost primljenog FCP-a i nakon primjene korektivnog faktora koji se primjenjuje za tu vrstu FCP-a (H_C) u skladu s člankom 230. stavkom 2.”;

(121) u članku 232. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 212. stavka 1., novčani polozi kod treće institucije ili instrumenti koji se mogu smatrati novcem i koje drži treća institucija u

neskrbničkom odnosu, a koji su dani kao zalog instituciji kreditoru, mogu se smatrati jamstvom od treće institucije.”;

(122) u članku 233. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Institucije temelje korektivne faktore za bilo koju valutnu neusklađenost na razdoblju realizacije od 10 radnih dana, ako se revalorizacija provodi svakodnevno, i izračunavaju ih primjenom pristupa regulatornih korektivnih faktora kako je utvrđeno u članku 224. Institucije povećavaju korektivne faktore u skladu s člankom 226.”;

(123) Članak 235. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se mijenja kako slijedi:

„Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom primjenom metode supstitucije kada se na izloženost osiguranu jamstvom primjenjuje standardizirani pristup”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za potrebe članka 113. stavka 3., institucije iznose izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koje institucije primjenjuju standardizirani pristup, neovisno o tretmanu usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

pri čemu je:

E = vrijednost izloženosti koja se izračunava u skladu s člankom 111. U tu svrhu vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke iz Priloga I. je 100 % njezine vrijednosti, a ne vrijednosti izloženosti iz članka 111. stavka 1.;

G_A = iznos zaštite od kreditnog rizika koji se izračunava u skladu s člankom 233. stavkom 3. (G^*), dodatno prilagođen za ročnu neusklađenost kako je utvrđeno u odjeljku 5.;

r = ponder rizika za izloženosti prema dužniku kako je utvrđeno u poglavlju 2.;

g = ponder rizika **koji se primjenjuje za izravnu izloženost** prema pružatelju zaštite kako je utvrđeno u poglavlju 2.

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije mogu povlašteni tretman iz članka 114. stavaka 4. i 7. proširiti na izloženosti ili dijelove izloženosti koji su osigurani jamstvom središnje države ili središnje banke kao da su te izloženosti izravne izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci, ako su za takve izravne izloženosti ispunjeni uvjeti iz članka 114. stavka 4. ili 7., ovisno o slučaju.”;

(124) umeće se sljedeći članak 235.a:

„Članak 235.a

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se izloženost osigurana jamstvom tretira u

skladu s IRB pristupom, a usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite u skladu sa standardiziranim pristupom

1. Za izloženosti s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koje institucija primjenjuje IRB pristup iz poglavlja 3., a usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretira u skladu sa standardiziranim pristupom, institucije izračunavaju iznose izloženosti ponderiranih rizikom primjenom sljedeće formule:

$$\max\{0, E - G_A\} \cdot r + G_A \cdot g$$

pri čemu je:

E = vrijednost izloženosti određena u skladu s poglavljem 3. odjeljkom 5. Institucije u tu svrhu izračunavaju vrijednost izloženosti za izvanbilančne stavke osim izvedenica koje se tretiraju u skladu s IRB pristupom primjenom CCF-a od 100 %, a ne primjenom SA-CCF-a ili IRB-CCF-a navedenih u članku 166. stavcima 8., 8.a i 8.b.;

G_A = iznos zaštite od kreditnog rizika koji se izračunava u skladu s člankom 233. stavkom 3.;

(G^*) dodatno prilagođen za ročnu neusklađenost kako je utvrđeno u poglavlju 3. odjeljku 5.;

r = ponder rizika **■** kako je utvrđeno u poglavlju 3. *korištenjem PD-a dužnika i LGD-a izloženosti prema dužniku bez uzimanja u obzir nematerijalne kreditne zaštite;*

g = ponder rizika *koji se primjenjuje za izravnu izloženost* prema pružatelju zaštite kako je utvrđeno u poglavlju 2.

2. Ako je zaštićeni dio (G_A) manji od iznosa izloženosti (E), institucije mogu primijeniti formulu iz stavka 1. samo ako zaštićeni i nezaštićeni dio imaju jednako pravo u redoslijedu naplate.

3. Institucije mogu povlaštenu tretman iz članka 114. stavaka 4. i 7. proširiti na izloženosti ili dijelove izloženosti koji su osigurani jamstvom središnje države ili središnje banke kao da su te izloženosti izravne izloženosti prema središnjoj državi ili središnjoj banci, ako su za takve izravne izloženosti ispunjeni uvjeti iz članka 114. stavka 4. ili 7., ovisno o slučaju.

4. Očekivani gubitak za pokriveni dio vrijednosti izloženosti iznosi nula.

5. Institucija za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuje ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Pri izračunu iz članka 159. institucije nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik ili dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje ili druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost.”;

(125) Članak 236. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se i izloženost osigurana

jamstvom i usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretiraju u skladu s IRB pristupom ”;

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za izloženost s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koju institucija primjenjuje IRB pristup iz poglavlja 3., ali ne primjenjuje vlastite procjene gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD) i ako se usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretiraju u skladu s IRB pristupom iz poglavlja 3., institucije utvrđuju da pokriveni dio izloženosti odgovara vrijednosti izloženosti E ili prilagođenoj vrijednosti nematerijalne kreditne zaštite G_A , *izračunanoj u skladu s člankom 235.a stavkom 1.*, pri čemu se primjenjuje niža od te dvije vrijednosti.

(c) umeću se sljedeći stavci od 1.a do 1.d:

„1.a Institucija koja na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite primjenjuje IRB pristup i vlastite procjene PD-a izračunava iznos izloženosti ponderiranih rizikom i iznos očekivanih gubitaka za pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenom PD-a za pružatelja zaštite i LGD-a koji se primjenjuje za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 161. stavka 1., u skladu sa stavkom 1.b. Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima i β kojim se može uzeti u obzir *materijalna kreditna zaštita koja osigurava nematerijalnu kreditnu zaštitu* u skladu s ovim poglavljem.

1.b Institucije ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio odnosne izloženosti izračunavaju primjenom PD-a, LGD-a iz stavka 1.a i istu funkciju pondera rizika koji su primijenjeni za usporedivu izravnu izloženosti prema pružatelju zaštite, a prema potrebi i primjenom vrijednosti dospjeća M koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.

1.c Institucije koje na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite primjenjuju IRB pristup prema metodi iz članka 153. stavka 5. primjenjuju ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti i odgovaraju onima iz članka 153. stavka 5. i članka 158. stavka 6.

1.d Neovisno o stavku 1.c, institucije koje na izloženosti osigurane jamstvom primjenjuju IRB pristup prema metodi iz članka 153. stavka 5. izračunavaju ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti primjenom PD-a, LGD-a koji se primjenjuje za usporedivu izravnu izloženost prema pružatelju zaštite iz članka 161. stavka 1., u skladu sa stavkom 1.b, i iste funkcije pondera rizika koji se primjenjuju za usporedivu izravnu izloženosti prema pružatelju zaštite, a prema potrebi i primjenom vrijednosti dospjeća M koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162. Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima i kojim se može uzeti u obzir razina kolateralizacije odnosne izloženosti u skladu s ovim poglavljem.”;

(d) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucije za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuje ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Institucije pri izračunu iz članka 159. nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje i druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).”;

(126) umeće se sljedeći članak 236.a:

„*Članak 236.a*

Izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom i iznosa očekivanih gubitaka primjenom metode supstitucije ako se izloženost osigurana jamstvom tretira u skladu s IRB pristupom primjenom vlastitih procjena gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LDG), a usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite u skladu s IRB pristupom

1. Za izloženost s nematerijalnom kreditnom zaštitom na koju institucija primjenjuje IRB pristup iz poglavlja 3. i vlastite procjene gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD) i ako se usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite tretiraju u skladu s IRB pristupom iz poglavlja 3. ***bez primjene vlastite procjene LGD-a***, institucije utvrđuju da pokriveni dio izloženosti odgovara vrijednosti izloženosti E ili prilagođenoj vrijednosti nematerijalne kreditne zaštite G_A , ***izračunanoj u skladu s člankom 235.a stavkom 1.***, pri čemu se primjenjuje niža od te dvije vrijednosti. Iznos izloženosti ponderirane rizikom i iznos očekivanog gubitka za pokriveni dio odnosne izloženosti izračunavaju se primjenom PD-a, LGD-a i iste funkcije pondera rizika koji su primijenjeni za usporedivu izravnu izloženosti prema pružatelju zaštite, a prema potrebi i primjenom vrijednosti dospijeća M koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.

2. Institucija koja primjenjuje IRB pristup iz poglavlja 3., ali ne primjenjuje vlastite procjene gubitaka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza (LGD) na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, LGD utvrđuje u skladu s člankom 161. Za podređene izloženosti i nepodređenu nematerijalnu kreditnu zaštitu, institucije na pokriveni dio vrijednosti izloženosti primjenjuju LGD koji je povezan s nadređenim potraživanjima i kojim se može uzeti u obzir razina kolateralizacije odnosne izloženosti u skladu s ovim poglavljem.

3. Institucije koje primjenjuju IRB pristup iz poglavlja 3. i vlastite procjene LGD-a na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite, ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio odnosne izloženosti izračunavaju primjenom PD-a, LGD-a i iste funkcije pondera rizika koji su primijenjeni za takvu usporedivu izravnu izloženosti prema pružatelju zaštite, a prema potrebi i primjenom vrijednosti dospijeća M koja se odnosi na odnosnu izloženost i izračunava u skladu s člankom 162.

4. Institucija koja na usporedive izravne izloženosti prema pružatelju zaštite primjenjuju IRB pristup prema metodi iz članka 153. stavka 5. primjenjuje ponder rizika i očekivani gubitak koji se primjenjuju na pokriveni dio izloženosti i odgovaraju onima iz članka 153. stavka 5. i članka 158. stavka 6.

5. Institucije za svaki nepokriveni dio vrijednosti izloženosti (E) primjenjuje ponder rizika i očekivani gubitak koji odgovaraju odnosnoj izloženosti. Institucije pri izračunu iz članka 159. nepokrivenom dijelu vrijednosti izloženosti dodjeljuju sve opće ili specifične ispravke vrijednosti za kreditni rizik, dodatna vrijednosna usklađenja u skladu s člankom 34. koja se odnose na poslove institucije iz knjige pozicija kojima se ne trguje i druga smanjenja regulatornoga kapitala koja se odnose na izloženost, osim odbitaka izvršenih u skladu s člankom 36. stavkom 1. točkom (m).”;

(127) u dijelu trećem glavi II. poglavlju 4. odjeljak 6. briše se;

(128) u članku 273. stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u skladu s člankom 183., ako je izdano odobrenje u skladu s člankom 143.”;

(129) članak 273.b mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Članak 273.b

Neispunjavanje uvjeta za primjenu pojednostavnjenih metoda za izračun vrijednosti izloženosti po izvedenicama i pojednostavnjenog pristupa za izračun kapitalnog zahtjeva za CVA rizik”;

(b) u stavku 2. uvodna formulacija zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije prestaju izračunavati vrijednosti izloženosti svojih pozicija u izvedenicama u skladu s odjeljkom 4. ili 5. i kapitalni zahtjev za CVA rizik u skladu s člankom 385., ovisno o slučaju, u roku od tri mjeseca u jednom od sljedećih slučajeva:”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucijama koje prestanu izračunavati vrijednosti izloženosti svojih pozicija u izvedenicama u skladu s odjeljkom 4. ili odjeljkom 5. i kapitalni zahtjev za CVA rizik u skladu s člankom 385., ovisno o slučaju, dopušteno je da nastave izračunavati vrijednost izloženosti svojih pozicija u izvedenicama kako je utvrđeno u odjeljku 4. ili odjeljku 5. i kapitalni zahtjev za CVA rizik u skladu s člankom 385. samo ako nadležnom tijelu dokaže da su svi uvjeti iz članka 273.a stavka 1. ili 2. bili ispunjeni u neprekinutom razdoblju od godinu dana.”;

(130) Članak 274. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Ako se više ugovora o iznosu nadoknade primjenjuje na isti skup za netiranje ili ako isti skup za netiranje uključuje i transakcije na koje se primjenjuje i transakcije na koje se ne primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade, institucija svoju vrijednost izloženosti izračunava kako slijedi:

(a) institucija utvrđuje hipotetske podskupove za netiranje koji sadržavaju transakcije uključene u skup za netiranje kako slijedi:

i. sve transakcije na koje se primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade i isto razdoblje iznosa nadoknade za rizik utvrđeno u skladu s člankom 285. stavcima od 2. do 5. raspoređuju se u isti podskup za netiranje;

- ii. sve transakcije na koje se ne primjenjuje ugovor o iznosu nadoknade raspoređuju se u isti podskup za netiranje, različit od podskupova za netiranje iz podtočke i.
- (b) institucija trošak zamjene skupa za netiranje iz uvodne rečenice ovog stavka izračunava u skladu s člankom 275. stavkom 2. uzimajući u obzir sve transakcije u skupu za netiranje neovisno o tome jesu li predmet ugovora o iznosu nadoknade ili nisu i primjenjuje sve od sljedećeg:
 - i. CMV se izračunava za sve transakcije u skupu za netiranje prije smanjenja za iznos kolaterala koji se drži ili daje ako se pri izračunu CMV-a netiraju pozitivne i negativne tržišne vrijednosti;
 - ii. NICA, VM, TH i MTA, ovisno o slučaju, izračunavaju se zasebno kao zbroj svih istih ulaznih vrijednosti koje se primjenjuju na svaki pojedinačni sporazum o iznosu nadoknade za skup za netiranje.
- (c) institucija potencijalnu buduću izloženost skupa za netiranje iz članka 278. izračunava primjenom svega od sljedećeg:
 - i. multiplikator iz članka 278. stavka 1. temelji se na ulaznim vrijednostima CMV, NICA i VM, ovisno o slučaju, u skladu s točkom (b) ovog stavka;
 - ii. $\sum_{\alpha} AddOn^{(a)}$ izračunava se u skladu s člankom 278., zasebno za svaki hipotetski podskup za netiranje iz točke (a)”;
- (b) u stavku 6. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, institucije standardnu digitalnu opciju čija je izvršna cijena jednaka K s relevantnom zaštitnom kombinacijom dviju prodanih i kupljenih standardnih opcija kupnje ili prodaje koje ispunjavaju sljedeće uvjete:

- (a) dvije opcije iz zaštitne kombinacije imaju:
 - i. isti datum isteka i promptnu ili terminsku cijenu odnosno instrumenta kao i standardna digitalna opcija;
 - ii. izvršne cijene jednake 0,95 K odnosno 1,05 K;
- (b) zaštitna kombinacija točno odražava isplatu standardne digitalne opcije izvan raspona između dviju izvršnih cijena iz točke (a).

Rizična pozicija dviju opcija iz zaštitne kombinacije izračunava se zasebno u skladu s člankom 279.”;

(130.a) U članku 291. stavku 5. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) u mjeri u kojoj se primjenjuju postojeći izračuni tržišnog rizika za kapitalne zahtjeve za rizik statusa neispunjavanja obveza iz glave IV. poglavlja 1.a, odjeljka 4. ili 5. za koji za rizik statusa neispunjavanja obveza primjenom internog modela rizika statusa neispunjavanja iz glave IV. poglavlja 1.b, odjeljka 3. koji već sadržavaju pretpostavku o LGD-u, LGD u formuli koja se primjenjuje iznosi 100 %.“

(131) u dijelu trećem glava III. zamjenjuje se sljedećim:

„GLAVA III. KAPITALNI ZAHTJEVI ZA OPERATIVNI RIZIK

Članak 311.a

Definicije

Za potrebe ove glave, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „događaj operativnog rizika” znači svaki događaj povezan s operativnim rizikom zbog kojeg nastaje jedan ili više rizika u jednoj ili nekoliko financijskih godina;
- (b) „agregirani bruto gubitak” znači zbroj svih bruto gubitaka povezanih s istim događajem operativnog rizika tijekom jedne ili više financijskih godina;
- (c) „agregirani neto gubitak” znači zbroj svih neto gubitaka povezanih s istim događajem operativnog rizika tijekom jedne ili više financijskih godina.

POGLAVLJE 1.

Izračun kapitalnih zahtjeva za operativni rizik

Članak 312.

Kapitalni zahtjev

Kapitalni zahtjev za operativni rizik komponenta je pokazatelja poslovanja koja se izračunava u skladu s člankom 313.

Članak 313.

Komponenta pokazatelja poslovanja

Institucije svoju komponentu pokazatelja poslovanja izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$BIC = \begin{cases} 0.12 \cdot BI, & \text{where } BI \leq 1 \\ 0.12 + 0.15 \cdot (BI - 1), & \text{where } 1 < BI \leq 30 \\ 4.47 + 0.18 \cdot (BI - 30), & \text{where } BI > 30 \end{cases}$$

pri čemu je:

BIC = komponenta pokazatelja poslovanja;

BI = pokazatelj poslovanja, izražen u milijardama eura, koji se izračunava u skladu s člankom 314.

Članak 314.

Pokazatelj poslovanja

1. Institucije svoj pokazatelj poslovanja izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$BI = ILDC + SC + FC$$

pri čemu je:

BI = pokazatelj poslovanja, izražen u milijardama eura;

ILDC= komponenta kamata, najmova i dividendi, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 2.;

SC = komponenta usluga, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 3.;

FC = financijska komponenta, izražena u milijardama eura, izračunava se u skladu sa stavkom 4.

2. Za potrebe stavka 1., komponenta kamata, najmova i dividendi izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$ILDC = \min (IC, 0.0225 * AC) + DC$$

pri čemu je:

ILDC= komponenta kamata, najmova i dividendi;

IC = komponenta kamata, **određena na razini jurisdikcije kako bi u obzir uzele jurisdikcije visoke i niske neto kamatne marže** što je kamatni prihod institucije od sve imovine i drugi kamatni prihodi, uključujući financijski prihod od financijskih najmova i prihod od poslovnih najmova i dobit od imovine u najmu, umanjeno za kamatne rashode institucije iz svih financijskih obveza i druge kamatne rashode, uključujući kamatni rashod iz financijskih i poslovnih najmova, amortizaciju i umanjenje vrijednosti imovine u poslovnom najmu i gubitke od te imovine, a izračunava se kao godišnji prosjek apsolutnih vrijednosti **razlika** u prethodne tri financijske godine;

AC = komponenta imovine, **određena na razini jurisdikcije kako bi u obzir uzele jurisdikcije visoke i niske neto kamatne marže** što je zbroj nepodmirenih izloženosti, predujmova, kamatonosnih vrijednosnih papira, uključujući državne obveznice, i imovine u najmu, a izračunava se kao godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine na temelju iznosâ na kraju svake od tih financijskih godina;

DC = komponenta dividendi, što je prihod institucije od dividendi od ulaganja u dionice i fondove koji nije konsolidiran u financijskim izvještajima institucije, uključujući prihod od dividendi od nekonsolidiranih društava kćeri, pridruženih društava i zajedničkih pothvata, a izračunava se godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine.

3. Za potrebe stavka 1., komponenta usluga izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$SC = \max (OI, OE) + \max (FI, FE)$$

pri čemu je:

SC = komponenta usluga;

OI = ostali prihodi iz poslovanja, što je godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine prihoda institucije iz redovnog bankarskog poslovanja koji nisu uključeni u druge stavke pokazatelja poslovanja, ali su slične prirode;

OE = ostali troškovi poslovanja, što je godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine troškova i gubitaka institucije iz redovnog bankarskog poslovanja koji nisu uključeni u druge stavke pokazatelja poslovanja, ali su slične prirode, i iz događaja operativnog rizika;

FI = komponenta prihoda od naknada i provizija, što je godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine prihoda institucije ostvarenih od savjetodavnih i drugih usluga, uključujući prihod koji je institucija ostvarila kao naručitelj financijskih usluga;

FE = komponenta troškova za naknade i provizije, što je godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine troškova institucije plaćenih za savjetodavne i druge usluge, uključujući naknade koje je institucija platila za primljene eksternalizirane financijske usluge, ali isključujući naknade plaćene za primljene eksternalizirane nefinancijske usluge.

3.a Uz prethodno odobrenje nadležnog tijela i u mjeri u kojoj institucionalni sustav zaštite raspolaže odgovarajućim i ujednačeno propisanim sustavima za praćenje i klasifikaciju operativnih rizika, institucije koje su članice institucionalnog sustava zaštite koji ispunjava zahtjeve iz članka 113. stavka 7. mogu izračunati neto komponentu usluga svakog prihoda primljenog od institucija ili troška plaćenog institucijama koje su članice istog institucionalnog sustava zaštite.

Sve financijske posljedice koje proizlaze iz povezanih operativnih rizika podložne su objedinjavanju među članovima institucionalnog sustava zaštite.

4. Za potrebe stavka 1., financijska komponenta izračunava se primjenom sljedeće formule:

$$FC = TC + BC$$

pri čemu je:

FC = financijska komponenta;

TC = komponenta knjige trgovanja, što je godišnji prosjek u prethodne tri financijske godine neto dobiti ili gubitka, ovisno o slučaju, od knjige trgovanja institucije, uključujući imovinu i obveze kojima se trguje, iz računovodstva zaštite i tečajnih razlika;

BC = komponenta knjige pozicija kojima se ne trguje, što je godišnji prosjek apsolutnih vrijednosti u prethodne tri financijske godine neto dobiti ili gubitka, ovisno o slučaju, od institucijine knjige pozicija kojima se ne trguje, uključujući financijsku imovinu i obveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak, iz računovodstva zaštite, tečajnih razlika i ostvarenih dobitaka ili gubitaka od financijske imovine i obveza koji se ne mjere po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

5. Institucije u izračun svojeg pokazatelja uspješnosti ne uključuju niti jedan od sljedećih elemenata:

- (a) prihode i troškove od poslova osiguranja i reosiguranja;
- (b) plaćene premije i primljene uplate za kupljene police osiguranja ili reosiguranja;
- (c) administrativne troškove, uključujući troškove osoblja, naknade plaćene za primljene eksternalizirane nefinancijske usluge i druge administrativne troškove;
- (d) povrat administrativnih troškova, uključujući povrat plaćanja u ime klijenata;
- (e) troškove poslovnih prostora i dugotrajne imovine, osim ako su ti troškovi proizašli iz događaja operativnog ***rizika***;

- (f) amortizaciju materijalne i nematerijalne imovine, osim ako se amortizacija odnosi na imovinu u poslovnom najmu, koja se uključuje u troškove financijskog i poslovnog najma;
- (g) rezerviranja i poništenje rezerviranja, osim ako se rezerviranja odnose na događaje operativnog *rizika*;
- (h) rashodi od temeljnog kapitala koji se vraća na zahtjev;
- (i) umanjeње vrijednosti i poništenje umanjeња vrijednosti;
- (j) promjene goodwilla priznate u dobiti ili gubitku;
- (k) porez na dobit.

6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) komponente pokazatelja poslovanja, za što će sastaviti popis tipičnih podstavki, vodeći računa o međunarodnim regulatornim standardima; **za potrebe izračuna financijske komponente taj se popis ne upotrebljava za odvajanje komponenti TC-a i BC-a i ne sprečava instituciju da podstavke uputi na komponente TC-a ili komponente BC-a u skladu s njihovim bonitetnim granicama definiranim u dijelu trećem glavi I. poglavlju 3.;**
- (b) elementi iz stavka 5.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

7. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda u kojima se stavke pokazatelja poslovanja određuju mapiranjem s odgovarajućim izvještajnim rubrikama utvrđenima u Provedbenoj uredbi Komisije (EU) 2021/451*5.

EBA taj nacrt **provedbenih** tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije: umetnuti datum = 24 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 315.

Prilagodbe pokazatelja poslovanja

1. Institucije stavke pokazatelja poslovanja spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti uključuju u svoj pokazatelj poslovanja od trenutka spajanja odnosno pripajanja ili preuzimanja, ovisno o slučaju, i obuhvaćaju prethodne tri financijske godine.

2. Institucije mogu od nadležnog tijela zatražiti da im odobri da iz izračuna svojeg pokazatelja poslovanja isključe stavke pokazatelja poslovanja koje se odnose na otuđene subjekte ili aktivnosti.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) kako institucije određuju prilagodbe pokazatelja poslovanja iz stavaka 1. i 2.;
- (b) uvjeti pod kojima nadležna tijela mogu dati odobrenje iz stavka 2.;

(c) vremenski okvir za prilagodbe iz stavka 2.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

POGLAVLJE 2.

Prikupljanje podataka i upravljanje

Članak 316.

Izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika

1. Institucije čiji je pokazatelj poslovanja jednak ili veći od 750 milijuna EUR izračunavaju godišnje gubitke od operativnog rizika kao zbroj svih neto gubitaka u određenoj financijskoj godini, koji se izračunavaju u skladu s člankom 318. stavkom 1., koji su jednaki ili veći od pragova podataka o gubicima utvrđenih u članku 319. stavku 1. odnosno 2.

Odstupajući od prvog podstavka, nadležna tijela mogu izuzeće od zahtjeva za izračun godišnjeg gubitka od operativnog rizika odobriti institucijama čiji pokazatelj poslovanja ne premašuje milijardu eura, pod uvjetom da institucija nadležnom tijelu dokaže da bi za nju primjena prvog podstavka bila neopravdano opterećenje.

2. Za potrebe stavka 1., relevantni pokazatelj poslovanja najveća je vrijednost pokazatelja poslovanja koji je institucija iskazala na zadnjih osam referentnih izvještajnih datuma. Institucija koja još nije iskazala svoj pokazatelj poslovanja koristi svoj najnoviji pokazatelj poslovanja.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje uvjet za „neopravdano opterećenje” za potrebe prvog stavka.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 317.

Skup podataka o gubicima

1. Institucije koje godišnje gubitke od operativnog rizika izračunavaju u skladu s člankom 316. stavkom 1. dužne su uvesti aranžmane, postupke i mehanizme potrebne za redovito ažuriranje skupa podataka o gubicima za svaki iskazani događaj operativnog rizika koji se sastavlja o iznosima bruto gubitaka, povratima koji nisu i koji jesu pokriveni osiguranjem, *referentnim datumima* i grupiranim gubicima, uključujući i gubitke od događaja povrede dužnosti.

2. Skup podataka o gubicima koji institucija sastavlja obuhvaća sve događaje operativnog rizika koji proizlaze iz svih subjekata obuhvaćenih područjem primjene konsolidacija u skladu s dijelom prvim, glavom II. poglavljem 2.

3. Za potrebe stavka 1. institucije su dužne:

- (a) u skup podataka o gubicima uključiti svaki događaj operativnog rizika iskazan u jednoj ili više financijskih godina;
- (b) gubitke povezane s događajima operativnog rizika uključiti u skup podataka o gubicima najkasnije na datum obračuna;
- (c) rasporediti gubitke i s njima povezane povrate knjižene na računima nekoliko godina u odgovarajuće financijske godine iz skupa podataka o gubicima, u skladu s njihovim računovodstvenim tretmanom.

4. Institucije prikupljaju i:

- (a) informacije o referentnim datumima događaja operativnog rizika, uključujući:
 - i. datum događaja operativnog rizika ili njegova početka („datum nastanka”);
 - ii. datum saznanja institucije o događaju operativnog rizika („datum otkrića”);
 - iii. datum ili datume na koje je događaj operativnog rizika doveo do gubitka, ili rezerve ili rezerviranja za gubitak, priznatog u računu dobiti i gubitka institucije („datum obračuna”);
- (b) informacije o povratima bruto iznosa gubitka te opisne informacije o pokretačima ili uzorcima događaja gubitka.

Razina detaljnosti opisnih informacija primjerena je visini bruto iznosa gubitka.

5. Institucija u skup podataka o gubicima ne uključuje događaje operativnog rizika koji se odnose na kreditni rizik i koji su uračunati u iznos izloženosti ponderirane rizikom za kreditni rizik. Događaji operativnog rizika koji se odnose na kreditni rizik, ali nisu uračunati u iznos izloženosti ponderirane rizikom za kreditni rizik uključuju se u skup podataka o gubicima.

6. Događaji operativnog rizika koji se odnose na tržišni rizik tretiraju se kao operativni rizik i uključuju u skup podataka o gubicima.

7. Institucija je na zahtjev nadležnog tijela dužna moći razvrstati povijesne interne podatke o gubicima prema *vrsti* događaja.

8. Za potrebe ovog članka, institucije su dužne osigurati stabilnost, pouzdanost i učinkovitost IT *sustava i* infrastrukture potrebne za održavanje i ažuriranje skupa podataka o gubicima i potvrditi sve od sljedećega:

- (a) da su IT sustavi i infrastruktura institucije za potrebe ovog članka stabilni i otporni te da se njihova stabilnosti i otpornost mogu smatrati kontinuiranima;
- (b) da se na IT *sustavu i* infrastrukturi institucije uvedenoj za potrebe ovog članka provode postupci upravljanja konfiguracijom, promjenama i izdanjima;
- (c) ako institucija djelomično eksternalizira održavanje IT *sustava i* infrastrukture uvedene za potrebe ovog članka, da se osiguravaju stabilnost, pouzdanost i učinkovitost IT infrastrukture i potvrditi barem sljedeće:
 - i. da su IT sustavi i infrastruktura institucije za potrebe ovog članka stabilni i otporni te da se ta njihova obilježja mogu smatrati kontinuiranima;

- ii. da je postupak planiranja, kreiranja, testiranja i puštanja u rad IT *sustava i* infrastrukture za potrebe ovog članka pouzdan i primjeren u smislu upravljanja projektom, upravljanja rizicima i rukovođenja, inženjeringa, osiguranja kvalitete i planiranja testiranja, modeliranja i razvoja sustava, osiguranja kvalitete u svima aktivnostima, uključujući preglede kodova i, prema potrebi, provjeru kodova, te testiranje, uključujući prihvatljivost za korisnike;
- iii. da se na IT *sustavu i* infrastrukturi institucije uvedenoj za potrebe ovog članka provode postupci upravljanja konfiguracijom, promjenama i izdanjima;
- iv. da je upravljačko tijelo ili više rukovodstvo institucije odobrilo postupak planiranja, kreiranja, testiranja i puštanja u rad IT *sustave*, infrastrukture i planove za nepredvidive situacije za potrebe ovog članka te da se upravljačko tijelo i više rukovodstvo periodično informiraju o učinkovitosti IT infrastrukture za potrebe ovog članka.

9. Za potrebe ovog članka stavka 7., EBA je zadužena za izradu regulatornih tehničkih standarda kojima se uvodi taksonomija operativnog rizika i na temelju nje metoda klasifikacije događaja gubitka uključenih u skup podataka o gubicima *koji bi trebao zadovoljavati međunarodne standarde*.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

10. Za potrebe stavka 8., EBA izrađuje smjernice u kojima se objašnjavaju tehnički elementi potrebni za stabilnost, pouzdanost i učinkovitost upravljačkih aranžmana za održavanje skupa podataka o gubicima, s posebnim naglaskom na IT sustavima i infrastrukturi.

Te se smjernice izdaju u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 318.

Izračun neto i bruto gubitka

1. Za potrebe članka 316. stavka 1., institucije za svaki događaj operativnog rizika izračunavaju neto gubitak kako slijedi:

$$\text{neto gubitak} = \text{bruto gubitak} - \text{povrat}$$

pri čemu je:

bruto gubitak = gubitak povezan s operativnim rizikom prije povrata bilo koje vrste;

povrat = jedan ili više neovisnih, vremenski zasebnih, primitaka sredstava ili priljeva ekonomskih koristi od treće strane, koji se odnose na izvorni događaj operativnog rizika.

Institucije su dužne kontinuirano voditi ažuran izračun neto gubitka za svaki specifični događaj operativnog rizika. Institucije zato ažuriraju izračun neto gubitka na temelju utvrđenih ili procijenjenih razlika bruto gubitka i povrata za svaku od proteklih 10 financijskih godina. Ako se u nekoliko financijskih godina u istom desetogodišnjem

razdoblju utvrde gubici povezani s istim događajem operativnog rizika, institucija je dužna izračunavati i ažurirati:

- (a) neto gubitak, bruto gubitak i povrat za svaku financijsku godinu u desetogodišnjem razdoblju u kojoj su taj neto gubitak, bruto gubitak i povrat iskazani;
- (b) agregirani neto gubitak, agregirani bruto gubitak i agregirani povrat za sve relevantne financijske godine u desetogodišnjem razdoblju.

2. Za potrebe stavka 1., u izračun bruto gubitka uključuju se sljedeće stavke:

- (a) izravni troškovi, uključujući umanjena vrijednosti, namire, iznose plaćene za naknadu štete, kazne, dospjele nenaplaćene kamate i pravne troškove, u računu dobiti i gubitka institucije te otpise zbog događaja operativnog rizika, uključujući:
 - i. ako se događaj operativnog rizika odnosi na tržišni rizik, troškove zatvaranja pozicija na tržištu u **iskazanom** iznosu gubitka od stavki operativnog rizika;
 - ii. ako se plaćanja odnose na propuste ili neodgovarajuće postupke institucije, kazne, troškove kamata, zatezne kamate i pravne troškove te porez, osim izvornog iznosa poreza za plaćanje;
- (b) troškovi nastali kao posljedica događaja operativnog rizika, uključujući vanjske rashode izravno povezane s događajem operativnog rizika te troškove popravka ili zamjene, nastale radi ponovnog otvaranja stavke koja je prevladavala prije nastanka događaja operativnog rizika;
- (c) rezerviranja ili rezerve u računu dobiti i gubitka za potencijalni učinak operativnog gubitka, među ostalim za događaje povrede dužnosti;
- (d) gubici koji proizlaze iz događaja operativnog rizika s konačnim financijskim učinkom koji su privremeno knjiženi na prijelazne ili privremene račune i još nisu iskazani u računu dobiti i gubitka („očekivani gubici”);
- (e) negativni ekonomski učinci knjiženi u financijskoj godini nastali zbog događaja operativnog rizika koji su utjecali na novčane tokove ili financijske izvještaje prethodnih financijskih godina („gubici iskazani u određenom trenutku”).

Za potrebe točke (d), značajni očekivani gubici uključuju se u skup podataka o gubicima u vremenskom razdoblju primjerenom vrijednosti i starosti očekivanog gubitka.

Za potrebe točke (e), institucija u skup podataka o gubicima uključuje značajne gubitke iskazane u određenom trenutku ako su ti gubici nastali zbog događaja operativnog rizika koji se protežu na nekoliko financijskih godina i mogu prouzročiti pravni rizik. Institucije u iskazani iznos gubitka od stavke operativnog rizika iz gubitaka financijske godine uključuju gubitke nastale zbog ispravaka pogrešaka pri knjiženju iz prethodne financijske godine, čak i ako ti gubici izravno ne utječu na treće strane. Postoje li značajni gubici iskazani u određenom trenutku, a događaj operativnog rizika izravno utječe na treće strane, među ostalim na klijente, pružatelje usluga i zaposlenike institucije, institucija je dužna uključiti i službene ispravke prethodnih financijskih izvješća.

3. Za potrebe stavka 1., u izračun bruto gubitka ne uključuju se sljedeće stavke:

- (a) troškovi općeg održavanja nekretnina, postrojenja i opreme na temelju ugovora;
- (b) unutarnji ili vanjski izdaci za unapređenje poslovanja nakon gubitaka od operativnih rizika, uključujući nadogradnju, poboljšanja, inicijative za procjenu rizika i poboljšanja;
- (c) premije osiguranja.

4. Za potrebe stavka 1., povrati se koriste za smanjenje bruto gubitaka samo ako je institucija primila uplatu. Potraživanja se ne smatraju povratima.

Institucija je na zahtjev nadležnog tijela dužna dostaviti svu dokumentaciju potrebnu za provjeru primljenih uplata uključenih u izračun neto gubitka od događaja operativnog rizika.

Članak 319.

Pragovi podataka o gubicima

1. Pri izračunu gubitka od operativnog rizika propisanog člankom 316. stavkom 1., institucije iz skupa podataka o gubicima uzimaju u obzir događaje operativnog rizika s neto gubitkom, koji se izračunava u skladu s člankom 318., koji je jednak ili veći od 20 000 EUR.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1. i za potrebe članka 446., institucije izračunavaju i godišnji gubitak od operativnog rizika iz članka 316. stavka 1., i pritom iz skupa podataka o gubicima uzimaju u obzir događaje operativnog rizika s neto gubitkom, koji se izračunava u skladu s člankom 318., koji je jednak ili veći od 100 000 EUR.

3. U slučaju događaja operativnog rizika koji uzrokuje gubitke u nekoliko financijskih godina, kako je navedeno u članku 318. stavku 1. drugom podstavku, neto gubitak koji se uzima u obzir za potrebe pragova iz stavaka 1. i 2. agregirani je neto gubitak.

Članak 320.

Isključenje gubitaka

1. Nadležna tijela mogu dopustiti instituciji da iz izračuna svojih godišnjih gubitaka od operativnih rizika isključi izvanredne događaje operativnog rizika koji više nisu relevantni za profil rizičnosti institucije ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) institucija može nadležnom tijelu dokazati da se događaj operativnog rizika koji je **uzrok** tih gubitaka od operativnog rizika neće ponoviti;
- (b) gubitak od operativnog rizika jedno je od sljedećeg:
 - i. jednak ili veći od **10** % institucijina prosječnog godišnjeg gubitka od operativnog rizika, što se izračunava na temelju praga iz članka 319. stavka 1., ako se događaj gubitka od operativnog rizika odnosi na aktivnosti koje su još dijelom pokazatelja poslovanja;
 - ii. veći od 0 % institucijina prosječnog godišnjeg gubitka od operativnog rizika, što se izračunava na temelju praga iz članka 319. stavka 1., ako se događaj gubitka od operativnog rizika odnosi na aktivnosti koje su izdvojene iz pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2.;

- (c) gubitak od operativnog rizika bio je u bazi podataka o gubicima najmanje godinu dana, osim ako se gubitak od operativnog rizika odnosi na aktivnosti koje su izdvojene iz pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2.

Za potrebe točke (c), minimalno razdoblje od godinu dana počinje od datuma na koji je događaj operativnog rizika, uključen u skup podataka o gubicima, prvi put premašio prag značajnosti iz članka 319. stavka 1.

2. Institucija koja zatraži odobrenje iz stavka 1. dužna je nadležnom tijelu dostaviti dokumentirana obrazloženja za isključenje izvanrednog gubitka, uključujući:

- (a) opis događaja operativnog rizika čije se isključenje traži;
- (b) dokaz da je gubitak od događaja operativnog rizika iznad praga značajnosti za isključenje gubitka iz stavka 1. točke (b), uključujući datum na koji je događaj operativnog rizika premašio prag značajnosti;
- (c) datum na koji bi dotični događaj operativnog rizika bio isključen, vodeći računa o minimalnom razdoblju držanja iz stavka 1. točke (c);
- (d) razlog zbog kojeg se događaj operativnog rizika više ne smatra relevantnim za profil rizičnosti institucije;
- (e) dokaz o tome da ne postoje slične ili preostale pravne izloženosti te da događaj operativnog rizika koji se isključuje nije relevantan za druge aktivnosti ni proizvode;
- (f) izvješća o neovisnoj provjeri ili validaciji institucije u kojima se potvrđuje da događaj operativnog rizika više nije relevantan i da ne postoje slične ili preostale pravne izloženosti;
- (g) dokaz da su nadležna tijela institucije u postupku odobrenja odobrila njezin zahtjev za isključenje događaja operativnog rizika i datum tog odobrenja;
- (h) učinak isključenja događaja operativnog rizika na godišnji gubitak od operativnog rizika.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti koje nadležno tijelo treba ocijeniti u skladu sa stavkom 1., uključujući način izračuna prosječnog godišnjeg gubitka od operativnog rizika te specifikacije informacija koje se prikupljaju u skladu sa stavkom 2. te svih drugih informacija koje se smatraju potrebnima za ocjenjivanje.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 321.

Uključivanje gubitaka od spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti

1. Gubici koji proizlaze iz spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti uključuju se u skup podataka o gubicima čim se stavke pokazatelja uspješnosti koje se odnose na te subjekte ili aktivnosti uključe u izračun pokazatelja

uspješnosti institucije u skladu s člankom 315. stavkom 1. U tu svrhu, institucije su dužne gubitke utvrđene u desetogodišnjem razdoblju uključiti prije preuzimanja ili spajanja odnosno pripajanja.

2. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje na koji način institucije određuju prilagodbe svojih skupova podataka o gubicima nakon uključivanja gubitaka od spojenih odnosno pripojenih ili preuzetih subjekata ili aktivnosti iz stavka 1.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 322.

Sveobuhvatnost, točnost i kvaliteta podataka o gubicima

1. Institucije su dužne imati ustrojstvenu jedinicu i postupke za osiguravanje i neovisnu provjeru sveobuhvatnosti, točnosti i kvalitete podataka o gubicima.

2. Nadležna tijela ▯ provjeravaju kvalitetu podataka o gubicima institucije koja izračunava godišnje gubitke od operativnog rizika u skladu s člankom 316. stavkom 1. ▯

Članak 323.

Okvir za upravljanje operativnim rizikom

1. Institucije su dužne imati:

- (a) dobro dokumentiran sustav za procjenu i upravljanje za operativni rizik koji je blisko integriran u svakodnevne postupke upravljanja rizicima, sastavni je dio postupka praćenja i kontrole profila operativnog rizika institucije i za koji su dodijeljene jasne odgovornosti. Sustav za procjenu i upravljanje za operativni rizik identificira izloženosti institucije operativnom riziku i prati relevantne podatke o operativnom riziku, uključujući podatke o značajnim gubicima;
- (b) funkciju upravljanja operativnim rizikom koja je neovisna o poslovnim i operativnim jedinicama institucije;
- (c) sustav izvješćivanja višeg rukovodstva kojim se izvješća o izloženosti operativnom riziku podnose relevantnim funkcijama u instituciji;
- (d) sustav redovitog praćenja i izvješćivanja o izloženostima operativnom riziku i gubicima, te postupke za poduzimanje odgovarajućih korektivnih mjera;
- (e) postupke za osiguravanje usklađenosti te politike za rješavanje neusklađenosti;
- (f) redovite provjere postupaka i sustava za procjenu i upravljanja operativnim rizikom institucije, koje provode unutarnji ili vanjski revizori koji posjeduju znanje potrebno za takve provjere;
- (g) postupke interne validacije koji se odvijaju na primjeren i učinkovit način;
- (h) transparentne i dostupne tokove podataka i postupke povezane sa sustavom procjene operativnog rizika.

2. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju obveze u skladu sa stavkom 1. točkama od (a) do (h), vodeći računa o veličini i složenosti institucija.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

*5 Provedbena uredba Komisije (EU) br. 2021/451 od 17. prosinca 2020. o utvrđivanju provedbenih tehničkih standarda za primjenu Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu nadzornog izvješćivanja institucija i stavljanju izvan snage Provedbene uredbe (EU) br. 680/2014 (SL L 97, 19.3.2021., str. 1.).”;

(132) Članak 325. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci od 1. do 5. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik svih svojih pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku u skladu sa sljedećim pristupima:

- (a) alternativni standardizirani pristup iz poglavlja 1.a;
- (b) alternativni pristup internih modela iz poglavlja 1.b za pozicije dodijeljene organizacijskim jedinicama za trgovanje za koje su institucijama nadležna tijela izdala odobrenje za primjenu alternativnog pristupa internih modela u skladu s člankom 325.a stavkom 1.;
- (c) pojednostavnjeni standardizirani pristup iz ovog članka stavka 2., ako institucija ispunjava uvjete iz članka 325.a stavka 1.

Odstupajući od prvog podstavka, institucija ne izračunava zahtjeve za regulatorni kapital za valutni rizik pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje koje su podložne valutnom riziku ako se te pozicije odbijaju od regulatornog kapitala institucije. ***Institucije dokumentiraju primjenu odredbe iz ovog stavka, uključujući njezin učinak, te na zahtjev njihovog nadležnog tijela te informacije stavljaju na raspolaganje.***

2. Kapitalni zahtjevi za tržišni rizik koji se izračunavaju u skladu s pojednostavnjenim standardiziranim pristupom zbroj su sljedećih kapitalnih zahtjeva, ovisno o slučaju:

- (a) kapitalni zahtjevi za rizik pozicija iz poglavlja 2. koji se množe s:
 - i. 1,3 za opće i specifične rizike pozicija u dužničkim instrumentima, isključujući sekuritizacijske instrumente iz članka 337.;
 - ii. 3,5 za opće i specifične rizike pozicija u vlasničkim instrumentima;
- (b) kapitalni zahtjevi za valutni rizik iz poglavlja 3. koji se množe s 1,2;
- (c) kapitalni zahtjevi za robni rizik iz poglavlja 4. koji se množe s 1,9;
- (d) kapitalni zahtjevi za sekuritizacijske instrumente iz članka 337.

3. Institucija koja primjenjuje alternativni pristup internih modela iz stavka 1. točke (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicija iz knjige trgovanja i iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, dostavlja nadležnim tijelima mjesečni izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom alternativnog standardiziranog pristupa iz stavka 1. točke (a) za svaku organizacijsku jedinicu za trgovanje kojoj su te pozicije dodijeljene u skladu s člankom 104.b.

4. Institucija može kontinuirano u okviru grupe primjenjivati kombinaciju alternativnog standardiziranog pristupa iz stavka 1. točke (a) i alternativnog pristupa internih modela iz stavka 1. točke (b). Institucija ne smije ni jedan od tih pristupa primjenjivati u kombinaciji s pojednostavnjenim standardiziranim pristupom iz stavka 1. točke (c).

5. Institucija ne primjenjuje alternativni pristup internih modela iz stavka 1. točke (b) za instrumente iz svoje knjige trgovanja koji su sekuritizacijske pozicije ili pozicije uključene u alternativni korelacijski portfelj namijenjen za trgovanje (ACTP) kako je utvrđeno u stavcima 6., 7. i 8.”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje način na koji institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za tržišni rizik pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje, a koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, u skladu s pristupima iz ovog članka stavka 1. točaka (a) i (b), pri čemu vodi računa o zahtjevima iz članka 104.b stavaka 5. i 6., ovisno o slučaju.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = devet mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(133) članak 325.a mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Uvjeti za primjenu pojednostavnjenog standardiziranog pristupa”;

(b) u stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija može kapitalne zahtjeve za tržišni rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog standardiziranog pristupa iz članka 325 stavka 1. točke (c) pod uvjetom da je obujam bilančnih i izvanbilančnih poslova institucije podložnih tržišnom riziku jednak ili manji od svakog od sljedećih pragova na temelju procjene koja se provodi jedanput mjesečno na osnovi podataka od posljednjeg dana u mjesecu.”;

(c) u stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

uključuju se sve pozicije iz knjige trgovanja koje su podložne valutnom riziku ili robnom riziku, osim pozicija koje su isključene iz izračuna kapitalnih zahtjeva

za valutni rizik u skladu s člankom 104.c ili koje se odbijaju od regulatornog kapitala institucije”;

(d) u stavku 5. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„5. Institucije prestaju izračunavati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik u skladu s pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (c) u roku od tri mjeseca u bilo kojem od sljedećih slučajeva:”;

(e) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Instituciji koja je prestala izračunavati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik primjenom pristupa iz članka 325. stavka 1. točke (c) dopušta se da kapitalne zahtjeve za tržišni rizik počne izračunavati primjenom tog pristupa ako nadležnom tijelu dokaže da su svi uvjeti iz stavka 1. bili ispunjeni u neprekinutom razdoblju od jedne pune godine.”;

(ea) stavak 8. briše se;

(134) u članku 325.b dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Ako nadležno tijelo instituciji ne izda odobrenje iz stavka 2. za najmanje jednu instituciju ili društvo iz grupe, na izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik na konsolidiranoj osnovi u skladu s ovom glavom primjenjuju se sljedeći uvjeti:

(a) institucija izračunava neto pozicije i kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom za sve pozicije u institucijama ili društvima grupe za koje je institucija dobila odobrenje iz stavka 2., primjenom tretmana iz stavka 1.;

(b) institucija izračunava neto pozicije i kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom pojedinačno za sve pozicije u svakoj instituciji ili društvu grupe za koje institucija nije dobila odobrenje iz stavka 2.;

(c) institucija izračunava neto pozicije i kapitalne zahtjeve u skladu s ovom glavom na konsolidiranoj osnovi dodavanjem iznosa izračunanih u točkama (a) i (b) ovog stavka.

Za potrebe izračuna iz točaka (a) i (b) institucije i društva iz točaka (a) i (b) koriste istu izvještajnu valutu koju su koristili za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik u skladu s ovom glavom na konsolidiranoj osnovi za grupu.”;

(135) članak 325.c mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se zamjenjuje sljedećim:

„Opseg, struktura i kvalitativni zahtjevi alternativnog standardiziranog pristupa”

(b) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije su dužne imati i staviti na raspolaganje nadležnim tijelima dokumentiran skup internih politika, postupaka i kontrola za praćenje i ispunjavanje zahtjeva iz ovog poglavlja. Nadležnim tijelima pravodobno se dostavlja obavijest o svim promjenama tih politika, postupaka i kontrola.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„3. Institucije su dužne imati jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i izravno je podređena višoj upravi. Ta jedinica za kontrolu rizika odgovorna je za osmišljavanje i primjenu alternativnog standardiziranog pristupa. Dužna je sastavljati i analizirati mjesečna izvješća o rezultatima alternativnog standardiziranog pristupa te o primjerenosti limita trgovanja institucije.

4. Institucije neovisno provjeravaju alternativni standardizirani pristup koji primjenjuju za potrebe ovog poglavlja u skladu sa zahtjevima nadležnih tijela, u okviru svojeg redovnog unutarnjeg procesa revizije ili eksternalizacijom provjere subjektu trećoj strani. ***Odgovarajuća upravljačka tijela obavješćuju se o ishodu te provjere.***

Za potrebe prvog podstavka subjekt treća strana znači subjekt koji institucijama pruža usluge revizije ili savjetovanja i čiji su zaposlenici dovoljno osposobljeni u području tržišnog rizika.

5. Provjerom alternativnog standardiziranog pristupa iz stavka 4. obuhvaćene su aktivnosti poslovnih jedinica za trgovanje i neovisne jedinice za kontrolu rizika, a provjerava se ***barem*** sljedeće:

- (a) interne politike, postupci i kontrole za praćenje i ispunjavanje zahtjeva iz stavka 1.;
- (b) adekvatnost dokumentacije o sustavu i procesima upravljanja rizicima te ustroj jedinice za kontrolu rizika iz stavka 2.;
- (c) točnost osjetljivosti izračuna i proces izvođenja tih izračuna iz modela institucije za određivanja cijena koji služe kao osnova za izvješćivanje višeg rukovodstva o dobiti i gubitku, kako je navedeno u članku 325.t;
- (d) postupak verifikacije koji institucija primjenjuje za evaluaciju dosljednosti, pravodobnosti i pouzdanosti izvora podataka za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenom alternativnog standardiziranog pristupa, uključujući neovisnost tih izvora podataka.

Institucija provjeru iz prvog podstavka provodi **■** jedanput ***u dvije godine*** ili češće ***do jednom godišnje ako nadležno tijelo smatra da veličina i složenost institucije opravdavaju češću provjeru.***”;

5.a Nadležna tijela provjeravaju provodi li institucija izračun iz stavka 2., uključujući provedbu zahtjeva iz ovog poglavlja i članka 325.a, s integritetom.

Nadležna tijela određuju učestalost i intenzitet provjere iz prethodnog podstavka, uzimajući u obzir veličinu, sistemsku važnost, vrstu, opseg i složenost poslova predmetne institucije te načelo proporcionalnosti.

5.b EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi odredila metodologiju procjene u skladu s kojom nadležna tijela provode provjeru iz stavka 3.”;

(136) članak 325.j mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik pozicija u subjektu za zajednička ulaganja („CIU”) primjenom jednog od sljedećih pristupa:

- (a) institucija koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 7. točke (a) izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik te pozicije određivanjem odnosnih pozicija CIU-a na mjesečnoj osnovi, kao da te pozicije izravno drži ta institucija;
- (b) institucija koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 7. točke (a) izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik te pozicije primjenom jednog od sljedećih pristupa:
 - i. izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik CIU-a tako što poziciju u CIU-u smatra jednom pozicijom u vlasničkim instrumentima raspoređenu u razred „Drugi sektor” iz članka 325.ap stavka 1., tablica 8.;
 - ii. izračunava kapitalne zahtjeve za tržišni rizik CIU-a u skladu s limitima utvrđenima u politici ulaganja CIU-a i relevantnim propisima.

■
Za potrebe izračuna iz podtočke ii. institucija može kapitalne zahtjeve za rizik druge ugovorne strane i kapitalne zahtjeve za rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju pozicija u izvedenicama CIU-a izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa iz članka 132.a stavka 3.”;

- (b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Za potrebe pristupa iz stavka 1. točke (b) ■ podtočke ii. institucija:

- (a) na poziciju u CIU-u primjenjuje kapitalne zahtjeve za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz odjeljka 5. i uvećanje za rezidualni rizik iz odjeljka 4., ako joj je politikom ulaganja CIU-a dopušteno ulagati u izloženosti na koje se ti kapitalni zahtjevi primjenjuju; ***kad se primjenjuje pristup izračunu iz stavka 1. točke (b) podtočke i., institucija poziciju u CIU-u smatra jednom pozicijom u vlasničkim instrumentima bez rejtinga raspoređenu u razred „Bez rejtinga” iz članka 325.y stavka 1., tablica 2.;***
- (b) na sve pozicije u istom CIU-u primjenjuje samo jedan od pristupa iz stavka 1. točke (b) i kapitalne zahtjeve izračunava samostalno kao zaseban portfelj.”;

- (c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe stavka 1. točke (b) podtočke ii. institucija utvrđuje izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik tako što odredi hipotetski portfelj koji bi privukao najviše kapitalne zahtjeve u skladu s člankom 325.c stavkom 2. točkom (a), na temelju politike ulaganja CIU-a ili relevantnih propisa, uzimajući u obzir financijsku polugu u najvećoj dopuštenoj mjeri, ovisno o slučaju.

Institucija isti hipotetski portfelj iz prvog podstavka koristi za izračun, ovisno o slučaju, kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz odjeljka 5. i uvećanje za rezidualni rizik iz odjeljka 4. za poziciju u CIU-u.

Nadležno tijelo odobrava metodologiju koju je institucija razvila za određivanje hipotetskih portfelja svih pozicija u CIU-ima na koje se primjenjuje izračun iz prvog podstavka.”;

(d) dodaju se sljedeći stavci 6. i 7.:

„6. Za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom iz stavka 1. točke (a) **institucije** se mogu osloniti na izračune treće strane ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) treća strana nešto je od sljedećeg:

- i. depozitar CIU-a, koji je institucija ili financijska institucija, ako CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire kod tog depozitara koji je institucija ili financijska institucija;
- ii. za CIU-e koji nisu obuhvaćeni podtočkom i., društvo za upravljanje CIU-om, pod uvjetom da to društvo ispunjava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a);

ii.a vanjski prodavatelj pod uvjetom da podatke, informacije ili parametre rizika dostave ili izračunaju treće strane iz podtočaka i. ili ii. ili drugi takav vanjski prodavatelj;

(b) treća strana instituciji dostavlja █ podatke, informacije **ili parametre rizika** koje joj nedostaju za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom iz stavka 1. točke (a);

(c) vanjski revizor institucije potvrdio je da su podaci, informacije ili **parametri rizika** treće strane iz točke (b) odgovarajući, a nadležno tijelo institucije na zahtjev ima neograničen pristup tim podacima, informacijama **ili parametrima rizika**.

7. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju tehnički elementi metodologije za određivanje hipotetskih portfelja za potrebe pristupa iz stavka 4., uključujući način na koji institucije, ovisno o slučaju, uzimaju u obzir financijsku polugu u najvećoj dopuštenoj mjeri.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(137) u članku 325.q stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Faktori vega-rizika za valute koje institucije trebaju primijeniti na opcije s odnosnim instrumentima koji su osjetljivi na valute implicirane su volatilnosti deviznih tečajeva između parova valuta. Te implicirane volatilnosti raspoređuju se na sljedeće rokove dospjeća u skladu s rokom dospjeća odgovarajućih opcija na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi: pola godine, jednu godinu, tri godine, pet godina i 10 godina.”;

(138) u članku 325.s stavku 1. formula s_k za zamjenjuje se sljedećim:

$$S_k = \frac{V_i(0,01 + vol_k,x,y) - V_i(vol_k,x,y)}{0,01} \cdot vol_k$$

(139) članak 325.t mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Odstupajući od prvog podstavka, nadležna tijela mogu od institucije koja je dobila odobrenje za primjenu alternativnog pristupa internih modela iz poglavlja 1.b zatražiti da primijeni funkcije za određivanje cijena sustava za mjerenje rizika njihova pristupa internih modela pri izračunu osjetljivosti u skladu s ovim poglavljem za potrebe zahtjeva za izračun i izvješćivanje iz članka 325. stavka 3.”;

(b) u stavku 5. točka (a) se zamjenjuje sljedećim:

„(a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima ili za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;”;

(c) u stavku 6. točka (a) se zamjenjuje sljedećim:

„(a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima ili za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;”;

(139.a) članak 325.u mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 4. dodaje se sljedeća točka:

„(ca) instrument je namijenjen isključivo za zaštitu tržišnih rizika knjige trgovanja koji stvaraju kapitalni zahtjev za preostale rizike, pod uvjetom da je institucija nadležnom tijelu dokazala da bi se instrument trebao tretirati kao pozicija za zaštitu od rizika.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„5.a Za potrebe stavka 4. točke (ca) EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se točno određuju uvjeti koje nadležno tijelo mora procijeniti kako bi utvrdilo je li instrument pozicija zaštite od rizika.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do 31. prosinca 2024.

Komisiji se delegira ovlast da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(140) u članku 325.v dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Za kreditne i vlasničke izvedenice koje nisu predmet sekuritizacije, a kojima se trguje na burzi, JTD iznosi po pojedinačnim sastavnicama određuju se primjenom pristupa odnosnih izloženosti.”;

(141) u članku 325.y dodaju se sljedeći stavci:

„6. Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.

6.a Duge i kratke pozicije u vlastitom dugu institucije trebalo bi isključiti iz izračuna kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunavanja obveza.”;

(142) u članku 325.ab stavak 2. briše se;

(143) u članku 325.ae stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ponderi rizika za faktore rizika na temelju valuta koje su uključene u potkategoriju najlikvidnijih valuta iz članka 325.bd stavka 7. točke (b), i za domaću valutu institucije, jesu sljedeći:

(a) za faktore rizika nerizičnih stopa, ponderi rizika iz stavka 1. tablice 3 podijeljeni s $\sqrt{2}$;

(b) za faktor rizika inflacije i faktore rizika međuvalutne osnove, ponderi rizika iz stavka 2. podijeljeni s $\sqrt{2}$.”;

(144) članak 325.ah mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. u tablici 4, sektor u razredu 13 zamjenjuje se sljedećim:

„Subjekti financijskog sektora, uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, tijelo područne (regionalne) ili lokalne samouprave, zajmodavce koji odobravaju promotivne kredite i pokrivena obveznice”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe ovog članka, izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Odstupajući od stavka 2., institucije mogu izloženost riziku pokrivena obveznice bez rejtinga rasporediti u razred 4 ako institucija koja je izdala pokrivenu obveznicu ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3.”;

(145) u članku 325.ai stavku 1. definicija pojma ρ_{kl} (name) zamjenjuje se sljedećim:

„ ρ_{kl} (name) jednak je 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identični; jednak je 35 % ako su dva subjekta osjetljivosti k i l u razredima od 1 do 18 iz članka 325.ah stavka 1. tablice 4, a ako to nije slučaj jednak je 80 %”;

(146) u članku 325.aj definicija γ_{bc} (rating) zamjenjuje se sljedećim:

„ γ_{bc} (rating) jednak je:

(a) 1 ako su razredi b i c razredi od 1 do 17 i ako oba razreda imaju istu kategoriju kreditne kvalitete (ili „stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3” ili „stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6”), a ako to nije slučaj jednak je 50 %; za potrebe tog izračuna smatra se da razred 1 pripada istoj kategoriji kreditne kvalitete kao i razred koji ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3;

(b) 1 ako je ili razred b ili c razred 18;

- (c) 1 ako je razred b ili c razred 19, a drugi razred ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3; a ako to nije slučaj jednak je 50 %;
- (d) 1 ako je razred b ili c razred 20, a drugi razred ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 6; a ako to nije slučaj jednak je 50 %;

(147) članak 325.ak mijenja se kako slijedi:

■ (a) u tablici 6, sektor u razredu 13 zamjenjuje se sljedećim:

„Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava, zajmodavce koji odobravaju promotivne kredite i pokrivena obveznice”;

(b) dodaju se sljedeći stavci:

„Za potrebe ovog članka izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.

Odstupajući od drugog stavka, institucije mogu izloženost riziku pokrivena obveznice bez rejtinga rasporediti u razred 4 ako institucija koja izdaje pokrivenu obveznicu ima stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3.”;

(148) u članku 325.am stavku 1. dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Za potrebe ovog članka izloženost se raspoređuje u kategoriju kreditne kvalitete koja odgovara kategoriji kreditne kvalitete u koju bi bila raspoređena u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik iz glave II. poglavlja 2.”;

(149) u članku 325.as tablica 9 mijenja se kako slijedi:

(a) naziv razreda 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Energetika – električna energija”;

(b) umeće se sljedeća rubrika:

3.a	Energetika – trgovanje emisijama ugljika	40 %
-----	--	------

”;

(150) članak 325.ax mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Razredi za faktore vega-rizika slični su razredima za faktore delta-rizika utvrđene u skladu s ovim poglavljem odjeljkom 3. pododjeljkom 1.

2. Ponderi rizika za osjetljivosti na faktore vega-rizika dodjeljuju se u skladu s kategorijom rizika faktora rizika, kako slijedi:

Tablica 11

Kategorija rizika	Ponderi rizika
Opći kamatni rizik (GIRR)	100 %

Rizik kreditne marže koji nije predmet sekuritizacije	100 %
Rizik kreditne marže koji je predmet sekuritizacije (ACTP)	100 %
Rizik kreditne marže koji je predmet sekuritizacije (koji nije uključen u ACTP)	100 %
Vlasnički instrumenti (velika kapitalizacija i indeksi)	77,78 %
Vlasnički instrumenti (mala kapitalizacija i drugi sektor)	100 %
Roba	100 %
Tečaj	100 %

(b) stavak 3. briše se.”;

(ba) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ponder rizika zakrivljenosti za faktore rizika zakrivljenosti za opću kamatu, kreditnu maržu i robu jednak je paralelnoj promjeni svih točaka za svaku krivulju na osnovi najvećeg propisanog pondera delta-rizika iz poddjeljka 1. za relevantni razred rizika. ”;

(151) članak 325.az mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucija za izračun svojih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik može primjenjivati alternativni pristup internih modela ako ispunjava sve zahtjeve iz ovog poglavlja.”;

(c) stavak 2. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) organizacijske jedinice za trgovanje ispunjavaju zahtjeve za retroaktivno testiranje iz članka 325.bf stavka 3.;

(d) organizacijske jedinice za trgovanje ispunjavaju zahtjeve za raspodjelu dobiti i gubitka („raspodjela dobiti i gubitka”) iz članka 325.bg.”;

ii. dodaje se sljedeća točka (g):

„(g) organizacijskim jedinicama za trgovanje nije raspoređena nijedna pozicija u CIU-ima koja ispunjava uvjet iz članka 104. stavka 7. točke (b).”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije koje su dobile odobrenje za primjenu alternativnog pristupa internih modela dužne su ispunjavati i zahtjev za izvješćivanje iz članka 325. stavka 3.”;

(ca) u stavku 8. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) metodologija procjene koju nadležna tijela primjenjuju za provjeru usklađenosti institucije sa zahtjevima iz ovog poglavlja.”;

(d) stavak 9. prvi podstavak mijenja se kako slijedi:

i. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ograniči izračun uvećanja na ono koje proizlazi iz prekoračenja na temelju retroaktivnog testiranja hipotetskih promjena iz članka 325.bf stavka 6.”;

ii. dodaje se sljedeća točka (c):

„(c) isključi prekoračenje dokazano retroaktivnim testiranjem hipotetskih ili stvarnih promjena iz izračuna uvećanja iz članka 325.bf stavka 6.”;

(152) u članku 325.ba dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Institucija koja primjenjuje alternativni interni model izračunava ukupne kapitalne zahtjeve za tržišni rizik za sve pozicije iz knjige trgovanja i sve pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni ili robni rizik primjenom sljedeće formule:

$$AIMA_{total} = \min (AIMA + PLA_{addon} + ASA_{non-aima}; ASA_{all portfolio}) + \max (AIMA - AS_{Aaima}; 0)$$

pri čemu je:

AIMA = zbroj kapitalnih zahtjeva iz stavaka 1. i 2.;

PLA_{addon} = dodatni kapitalni zahtjev iz članka 325.bg stavka 2.;

ASA_{all portfolio} = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj svih pozicija iz knjige trgovanja i svih pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni ili robni rizik;

ASA_{non-aima} = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni ili robni rizik za koje institucija **primjenjuje alternativni standardizirani** pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik;

AS = kapitalni zahtjevi za tržišni rizik izračunani u skladu alternativnim standardiziranim pristupom iz članka 325. stavka 1. točke (a), za portfelj pozicija iz knjige trgovanja i pozicija iz knjige pozicija kojima se ne trguje iz kojih proizlaze valutni ili robni rizik za koje je institucija primijenila pristup iz članka 325. stavka 1. točke (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik;

(153) u članku 325.bc dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za korištenje ulaznih podataka iz modela za mjerenje rizika iz ovog članka, uključujući kriterije točnosti podataka i kriterije kalibracije ulaznih podataka ako su podaci o tržištu nedostatni.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [devet mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(154) članak 325.be mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe procjene iz stavka 1. nadležna tijela mogu institucijama dopustiti korištenje podataka od vanjskih prodavatelja.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Nadležna tijela mogu zatražiti da institucija za faktor rizika za koji je u skladu sa stavkom 1. bila ocijenila da se može modelirati smatra da se ne može modelirati ako nadležna tijela smatraju da ulazni podaci na temelju kojih su se određivali scenariji budućih šokova primijenjeni na faktor rizika ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 325.be stavka 6.”;

(c) umeće se sljedeći stavak 2.a:

„2.a U iznimnim okolnostima, u razdobljima znatnog smanjenja određenih aktivnosti trgovanja na financijskim tržištima, nadležna tijela mogu svim institucijama koje primjenjuju pristup iz ovog poglavlja dopustiti da za neke faktore rizika za koje su te institucije u skladu sa stavkom 1. bile ocijenile da se ne mogu modelirati smatraju da se mogu modelirati ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:

(a) faktori rizika na koje se primjenjuje taj tretman odgovaraju znatno smanjenim aktivnostima trgovanja na financijskim tržištima;

(b) tretman se primjenjuje privremeno, a najviše šest mjeseci u jednoj financijskoj godini;

(c) tretmanom iz prvog podstavka znatno se ne smanjuju kapitalni zahtjevi za tržišni rizik institucije koja ga primjenjuje;

(d) nadležna tijela odmah obavješćuju EBA-u o svakoj odluci kojom se institucijama koje primjenjuju pristup iz ovog poglavlja dopušta da za neke faktore rizika za koje su bile ocijenile da se ne mogu modelirati smatraju da se mogu modelirati, kao i o dotičnim aktivnostima trgovanja, i obrazlažu tu odluku.”;

(d) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju kriteriji za procjenu mogućnosti modeliranja faktora rizika u skladu sa stavkom 1., među ostalim i ako se koriste podaci o tržištu **koje osiguravaju dobavljači trećih strana**, te učestalost te procjene.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 9 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(155) članak 325.bf mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 6. mijenja se kako slijedi:
- i. u prvom podstavku uvodna rečenica zamjenjuje se sljedećim:
„Multiplikacijski faktor (mc) jednak je najmanje zbroju vrijednosti 1,5 i uvećanja koje se određuje u skladu s tablicom 3. Za portfelj iz stavka 5. to uvećanje izračunava se na osnovi broja prekoračenja u posljednjih 250 radnih dana kako je dokazano retroaktivnim testiranjem iznosa vrijednosti adherentne riziku institucije koji se izračunava u skladu s točkom (a) ovog podstavka. Na izračun uvećanja primjenjuju se sljedeći zahtjevi.”;
 - ii. zadnji podstavak zamjenjuje se sljedećim:
„U iznimnim okolnostima nadležna tijela mogu instituciji odobriti da:
 - (a) ograniči izračun uvećanja na ono koje proizlazi iz prekoračenja na temelju retroaktivnog testiranja hipotetskih promjena ako broj prekoračenja na temelju retroaktivnog testiranja stvarnih promjena nije rezultat nedostataka alternativnog internog modela institucije;
 - (b) isključi prekoračenje dokazano retroaktivnim testiranjem hipotetskih ili stvarnih promjena iz izračuna uvećanja ako ta prekoračenja nisu rezultat nedostataka alternativnog internog modela institucije.”;
 - iii. dodaje se sljedeći podstavak:
„Za potrebe prvog podstavka nadležna tijela mogu vrijednost multiplikacijskog faktora povećati iznad zbroja iz tog podstavka utvrdi li se da alternativni interni model institucije nije dostatan za primjeren izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik.”;
- (b) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:
„8. Odstupajući od stavaka 2. i 6. ovog članka, nadležna tijela mogu instituciji dopustiti da ne broji prekoračenje ako se jednodnevna promjena vrijednosti njezina portfelja koja prelazi povezani iznos vrijednosti adherentne riziku izračunan internim modelom te institucije može pripisati faktoru rizika koji se ne može modelirati.”;
- (c) dodaje se sljedeći stavak 10.:
„10. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i kriteriji prema kojima se instituciji može dopustiti da ne broji prekoračenje ako se jednodnevna promjena vrijednosti njezina portfelja koja prelazi povezani iznos vrijednosti adherentne riziku izračunan internim modelom te institucije može pripisati faktoru rizika koji se ne može modelirati.
EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].
Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

(156) članak 325.bg mijenja se kako slijedi:

- (a) stavci od 1. do 2. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Organizacijska jedinica za trgovanje institucije ispunjava zahtjeve za raspodjelu dobiti i gubitka ako su teoretske promjene vrijednosti njezina portfelja na temelju modela za mjerenje rizika institucije blizu ili dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja te organizacijske jedinice za trgovanje na temelju modela institucije za određivanje cijena.

2. Neovisno o stavku 1., ako su teoretske promjene vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje na temelju modela za mjerenje rizika institucije dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti njezina portfelja na temelju modela institucije za određivanje cijena, institucija za sve pozicije dodijeljene toj organizacijskoj jedinici za trgovanje izračunava dodatni kapitalni zahtjev iz članka 325.ba stavaka 1. i 2.

■ ;

(b) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. točke (a) i (b) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) kriterije na temelju kojih se utvrđuje jesu li teoretske promjene vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje blizu ili dovoljno blizu hipotetskim promjenama vrijednosti portfelja organizacijske jedinice za trgovanje za potrebe stavka 1., vodeći računa o međunarodnim regulatornim promjenama;

(b) dodatni kapitalni zahtjev iz stavka 2.;”;

ii. točka (e) briše se;

iii. zadnja dva podstavka zamjenjuju se sljedećim:

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [devet mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast da dopuni ovu Uredbu donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(157) članak 325.bh mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeća podtočka (i):

„(i) za pozicije u CIU-ima, institucije na temelju odnosnih pozicija u CIU-ima barem jedanput tjedno izračunavaju svoje kapitalne zahtjeve u skladu s ovim poglavljem; **ako institucija utvrđuje, mjeri i nadzire manje nego jednom dnevno svaki rizik koji nastaje zbog toga i izbjegava svako znatno podcjenjivanje rizika**; institucije koje nemaju odgovarajuće ulazne podatke ili informacije za izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom odnosnih izloženosti mogu te ulazne podatke ili informacije zatražiti od treće strane ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

i. treća strana nešto je od sljedećeg:

– depozitar CIU-a, koji je institucija ili financijska institucija, ako taj CIU ulaže isključivo u vrijednosne papire i deponira sve vrijednosne papire kod tog depozitara,

- za CIU-ove koji nisu obuhvaćeni prvom alinejom ove podtočke i., društvo za upravljanje CIU-om, ako to društvo ispunjava kriterije iz članka 132. stavka 3. točke (a);
 - **vanjski prodavatelj pod uvjetom da podatke, informacije ili parametre rizika dostave ili izračunaju treće strane iz podstavaka i. ili ii. ili drugi takav vanjski prodavatelj;**
- ii. treća strana instituciji dostavlja **■** podatke, informacije **ili parametre rizika** za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik pozicije u CIU-u u skladu s pristupom iz prvog podstavka;
- iii. vanjski revizor institucije potvrdio je da su podaci, informacije **ili parametri rizika** treće strane iz podtočke ii. odgovarajući, a nadležno tijelo institucije na zahtjev ima neograničen pristup tim podacima, informacijama **ili parametrima rizika.**”;
- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucija može primijeniti empirijske korelacije unutar širokih kategorija faktora rizika, a za potrebe izračuna mjere neograničenog očekivanog manjka UEst iz članka 325.bb stavka 1., među širokim kategorijama faktora rizika samo ako je pristup institucije za mjerenje tih korelacija pouzdan i u skladu s primjenjivim razdobljima likvidnosti ili ako se dosljedno provodi u skladu sa zahtjevima nadležnog tijela institucije, s osnovnim razdobljem od 10 dana utvrđenim u članku 325.bc stavku 1.”;

(c) stavak 3. briše se;

(158) u članku 325.bi stavku 1. točka (b) mijenja se kako slijedi:

„(b) institucija je dužna imati jedinicu za kontrolu rizika koja je neovisna o poslovnim jedinicama za trgovanje i izravno je podređena višem rukovodstvu. Ta jedinica:

- i. odgovorna je za razvoj i provedbu svih internih modela za mjerenje rizika koji se koriste pri primjeni alternativnog pristupa internih modela za potrebe ovog poglavlja;
- ii. odgovorna je za cjelokupni sustav upravljanja rizicima;
- iii. izrađuje i analizira dnevna izvješća o podacima dobivenima primjenom internih modela za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik te za primjerenost mjera koje treba poduzeti u vezi s limitima trgovanja.

Jedinica za provjeru, odvojena od jedinice za kontrolu rizika, provodi početnu i stalnu provjeru svih internih modela za mjerenje rizika koji se koriste pri primjeni alternativnog pristupa internih modela za potrebe ovog poglavlja.”;

(158.a) u članku 325.bl stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Duge i kratke pozicije u vlastitom dugu institucije trebalo bi isključiti iz izračuna kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza.”;

(159) članak 325.bp mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

-i. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„za vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza utvrđuje se donja granica od 0,01 % za izdavatelje pokrivenih obveznica i 0,03 % za sve ostale izdavatelje; za izloženost na koju bi se u skladu sa standardiziranim pristupom za kreditni rizik primjenjivao ponder rizika 0 % u skladu s glavom II. poglavljem 2. ne primjenjuje se donja granica;”;

i. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(d) institucija koja je dobila odobrenje za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. za kategoriju izloženosti i rejting-sustav koji odgovaraju određenom izdavatelju primjenjuje tamo navedenu metodologiju za izračun vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza tog izdavatelja ako su podaci za tu procjenu dostupni;

(e) institucija koja nije dobila odobrenje za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (d) razvija internu metodologiju ili koristi vanjske izvore za procjenu tih vjerojatnosti u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na procjene vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim člankom.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (d), podaci za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza određenog izdavatelja pozicije iz knjige trgovanja dostupni su ako institucija na dan izračuna u knjizi pozicija kojima se ne trguje ima poziciju istog dužnika za kojeg u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. procjenjuje vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza radi izračuna svojih kapitalnih zahtjeva utvrđenih u tom poglavlju.;

(b) stavak 6. mijenja se kako slijedi:

i. točke (c) i (d) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) institucija koja je dobila odobrenje za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. za kategoriju izloženosti i rejting-sustav koji odgovaraju određenoj izloženosti primjenjuje tamo navedenu metodologiju za izračun procjena gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza tog izdavatelja ako su podaci za tu procjenu dostupni;

(d) institucija koja nije dobila odobrenje za procjenu gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (c) razvija internu metodologiju ili koristi vanjske izvore za procjenu tog gubitka u skladu sa zahtjevima koji se primjenjuju na procjene gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza u skladu s ovim člankom.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe točke (c), podaci za procjenu gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza određenog izdavatelja pozicije iz knjige trgovanja dostupni su ako institucija na dan izračuna u knjizi pozicija kojima se ne trguje ima poziciju iste izloženosti za koju u skladu s glavom II. poglavljem 3. odjeljkom 1. procjenjuje gubitak zbog nastanka statusa

neispunjavanja obveza radi izračuna svojih kapitalnih zahtjeva utvrđenih u tom poglavlju.”;

(160) u članku 337. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucije pri određivanju pondera rizika za potrebe stavka 1. primjenjuju isključivo pristup utvrđen u glavi II. poglavlju 5. odjeljku 3.”;

(161) u članku 338. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Za potrebe ovog članka, institucija svoj korelacijski portfelj namijenjen trgovanju određuje u skladu s odredbama članka 325. stavaka 6., 7. i 8.

2. Institucija određuje viši od sljedećih iznosa kao kapitalni zahtjev za specifični rizik korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju:

(a) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto duge pozicije korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju;

(b) ukupni kapitalni zahtjev za specifični rizik koji bi se primjenjivao samo na neto kratke pozicije korelacijskog portfelja namijenjenog trgovanju.”;

(162) u članku 352. stavak 2. briše se.

(163) **■ članak 361. mijenja se kako slijedi:**

(a) točka (c) briše se;

(b) drugi stavak zamjenjuje se sljedećim:

„Institucije obavješćuju nadležna tijela o načinu na koji primjenjuju ovaj članak.”;

(164) u dijelu trećem glavi IV. poglavlje 5. briše se;

(165) u članku 381. dodaje se sljedeći stavak:

„Za potrebe ove glave, „CVA rizik” znači rizik gubitaka koji proizlazi iz promjene vrijednosti CVA, koja se za portfelj transakcija s drugom ugovornom stranom izračunava kako je utvrđeno u prvom stavku, zbog kretanja faktora rizika kreditne marže druge ugovorne strane i drugih faktora rizika uključenih u portfelj transakcija.”;

(166) članak 382. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucija u izračun regulatornog kapitala propisan u stavku 1. uključuje transakcije financiranja vrijednosnim papirima po fer vrijednosti u skladu s računovodstvenim okvirom koji se primjenjuje na instituciju ako su njezine izloženosti CVA riziku koje proizlaze iz tih transakcija značajne.”;

(b) umeću se sljedeći stavci 4.a i 4.b:

„4.a Odstupajući od stavka 4., institucija može odlučiti da će kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom bilo kojeg od primjenjivih pristupa iz članka 382.a za transakcije koje su isključene u skladu sa stavkom 4. ako institucija primjenjuje prihvatljive zaštite utvrđene u skladu s člankom 386. za smanjenje CVA rizika tih transakcija. Institucije su dužne utvrditi politike u kojima se navodi njihova odluka za ispunjenje kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za takve transakcije.

4.b Institucije su dužne izvijestiti svoja nadležna tijela o rezultatima izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za sve transakcije iz stavka 4. Za potrebe tog zahtjeva za izvješćivanje, institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom relevantnih pristupa utvrđenih u članku 382.a stavku 1. koje bi primijenile za ispunjenje kapitalnog zahtjeva za CVA rizik da te transakcije nisu isključene iz područja primjene u skladu sa stavkom 4.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak 6.:

„6. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuju uvjeti i kriteriji na temelju kojih *institucije* procjenjuju jesu li izloženosti CVA riziku koje proizlaze iz transakcija financiranja vrijednosnim papirima po fer vrijednosti značajne, kao i učestalost takve procjene.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = dvije godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u drugom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(167) umeće se sljedeći članak 382.a:

„*Članak 382.a*

Pristupi za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik

1. Institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik za sve transakcije iz članka 382. primjenom sljedećih pristupa:

- (a) standardiziranog pristupa iz članka 383. ako je institucija od nadležnih tijela dobila odobrenja za primjenu tog pristupa;
- (b) osnovnog pristupa iz članka 384.;
- (c) pojednostavnjenog pristupa iz članka 385. ako institucija ispunjava uvjete iz stavka 1. tog članka.

2. Institucija ne smije pristup iz stavka 1. točke (c) primjenjivati u kombinaciji s pristupima iz stavka 1. točaka (a) ili (b).

3. Institucija može kontinuirano kombinirati pristupe iz stavka 1. točaka (a) i (b) za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u sljedećim situacijama:

- (a) za različite druge ugovorne strane;
- (b) za različite priznate skupove za netiranje s istom drugom ugovornom stranom;
- (c) za različite transakcije u istom priznatom skupu za netiranje ako su ispunjeni sljedeći uvjeti:
 - i. institucija dijeli skup za netiranje na dva hipotetska skupa za netiranje i sve transakcije na koje se primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (a) raspoređuje u isti hipotetski skup za netiranje, a sve transakcije na koje se primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (b) u drugi hipotetski skup za netiranje radi izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik;

- ii. podjela iz točke (a) usklađena je s načinom na koji institucija određuje pravno provedivo netiranje CVA-a izračunanog u računovodstvene svrhe;
- iii. odobrenje nadležnog tijela za primjenu pristupa iz stavka 1. točke (a) ograničeno je na hipotetski skup za netiranje za koji institucija primjenjuje pristup iz stavka 1. točke (a) radi izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.

Institucije su dužne utvrditi politike u kojima se objašnjava kako kontinuirano primjenjuju kombinaciju pristupa iz stavka 1. točaka (a) i (b), kako je utvrđeno u ovom stavku, radi izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik.”;

(168) Članak 383. zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 383.*

Standardizirani pristup

1. Nadležna tijela daju institucijama odobrenje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik za portfelj transakcija s jednom ili više drugih ugovornih strana primjenom standardiziranog pristupa u skladu sa stavkom 3. nakon što procijene ispunjava li institucija sljedeće zahtjeve:

- (a) institucija je osnovala zasebnu jedinicu odgovornu za ukupno upravljanje rizicima institucije i zaštitu od CVA rizika;
- (b) institucija je za svaku dotičnu drugu ugovornu stranu razvila regulatorni CVA model za izračun CVA-a te druge ugovorne strane u skladu s člankom 383.a;
- (c) institucija za svaku dotičnu drugu ugovornu stranu može najmanje jedanput mjesečno izračunati osjetljivosti njezina CVA-a na dotične faktore rizika utvrđene u skladu s člankom 383.b;
- (d) institucija za sve pozicije u prihvatljivim zaštitama priznatima u skladu s člankom 386. za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva institucije za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa može najmanje jedanput mjesečno izračunati osjetljivosti tih pozicija na relevantne faktore rizika utvrđene u skladu s člankom 383.b.

Za potrebe točke (c), osjetljivost CVA-a druge ugovorne strane na faktore rizika znači relativna promjena vrijednosti tog CVA-a koja je rezultat promjene vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika tog CVA-a, koja se izračunava primjenom regulatornog CVA modela institucije u skladu s člancima 383.i i 383.j.

Za potrebe točke (d), osjetljivost pozicija u prihvatljivoj zaštiti na neki faktor rizika znači relativna promjena te pozicije koja je rezultat promjene vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika te pozicije, koja se izračunava primjenom modela institucije za određivanje cijena u skladu s člancima 383.i i 383.j.

2. Za potrebe izračuna kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „kategorija rizika” znači jedna od sljedećih kategorija:
 - i. kamatni rizik;
 - ii. rizik kreditne marže druge ugovorne strane;

- iii. referentni rizik kreditne marže;
 - iv. rizik vlasničkih instrumenata;
 - v. robni rizik;
 - vi. valutni rizik;
- (b) „CVA portfelj” znači portfelj agregiranog CVA-a i svih prihvatljivih zaštita iz stavka 1. točke (d);
- (c) „agregirani CVA” znači zbroj vrijednosti kolaterala korigiranih korektivnim faktorom izračunanih primjenom regulatornog modela CVA za sve druge ugovorne strane iz stavka 1. prvog podstavka.

3. Institucije određuju kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa kao zbroj sljedeća dva kapitalna zahtjeva koja se izračunavaju u skladu s člankom 383.b:

- (a) kapitalnih zahtjeva za delta-rizik, kojim se obuhvaća rizik promjena vrijednosti CVA portfelja institucije zbog kretanja relevantnih faktora rizika koji nisu povezani s volatilnosti;
- (b) kapitalnih zahtjeva za vega-rizik, kojim se obuhvaća rizik promjena vrijednosti CVA portfelja institucije zbog kretanja relevantnih faktora rizika povezanih s volatilnosti.”;

(169) umeću se sljedeći članci od 383.a do 383.w:

„Članak 383.a

Regulatorni CVA model

1. Regulatorni CVA model koji se primjenjuje za izračun regulatornih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383. konceptualno je primjeren, dosljedno se provodi i ispunjava sve sljedeće zahtjeve:

- (a) regulatorni CVA model omogućuje modeliranje CVA-a određene druge ugovorne strane, uz priznavanje sporazuma o netiranju i ugovora o iznosu nadoknade na razini skupa za netiranje, ovisno o slučaju, u skladu s ovim člankom;
- (b) institucija procjenjuje vjerojatnost nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane iz točke (a) na temelju kreditne marže druge ugovorne strane i tržišno **očekivanog** gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza za tu drugu ugovornu stranu;
- (c) očekivani gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (a) isti je kao tržišno **očekivani** gubitak zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza iz točke (b), osim ako institucija može obrazložiti razliku u nadređenosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom i nadređenih neosiguranih obveznica koje je ta druga ugovorna strana izdala;
- (d) u svakom trenutku u budućnosti, simulirana diskontirana buduća izloženost portfelja transakcija s drugom ugovornom stranom izračunava se primjenom modela izloženosti ponovnim određivanjem cijene za sve transakcije u tom portfelju, na temelju simuliranih zajedničkih promjena tržišnih faktora rizika

koji su značajni za te transakcije primjenom odgovarajućeg broja scenarija, te diskontiranjem cijena na datum izračuna primjenom nerizičnih kamatnih stopa;

- (e) regulatorni CVA model omogućuje modeliranje značajne ovisnosti između simulirane diskontirane buduće izloženosti portfelja transakcija i kreditne marže druge ugovorne strane;
- (f) ako su transakcije iz portfelja uključene u skup za netiranje koji je predmet ugovora o iznosu nadoknade i svakodnevnog tržišnog vrednovanja, kolateral koji je dan i primljen prema tom ugovoru priznaje se kao instrument smanjenja rizika u simuliranoj diskontiranoj budućoj izloženosti ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:
 - i. institucija određuje razdoblje iznosa nadoknade za rizik koji je relevantan za taj skup za netiranje u skladu sa zahtjevima iz članka 285. stavaka 2. i 5. i koji to razdoblje iznosa nadoknade odražava u izračunu simulirane diskontirane buduće izloženosti;
 - ii. sva primjenjiva obilježja ugovora o iznosu nadoknade, uključujući učestalost poziva za uplatu marže, vrstu ugovorno prihvatljivog kolaterala, iznose pragova, najniži iznos marže koji će se razmijeniti između ugovornih strana, neovisne iznose i inicijalni iznos nadoknade za instituciju i drugu ugovornu stranu, primjereno se odražavaju u izračunu simulirane diskontirane buduće izloženosti;
 - iii. institucija je osnovala jedinicu za upravljanje kolateralima usklađenu s člankom 287. za sve kolaterale prihvatljive za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa.

Za potrebe točke (a), CVA ima pozitivan predznak i izračunava se kao funkcija očekivanog gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, odgovarajućeg skupa vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane u budućnosti i odgovarajućeg skupa simuliranih diskontiranih budućih izloženosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom u budućnosti sve do dospijeca transakcija u tom portfelju s najdužim rokom do dospijeca.

Za potrebe točke (b), ako je kreditna marža na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane može dostupna na tržištu, institucija koristi tu maržu. Ako takva kreditna marža na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza nije dostupna, institucija primjenjuje jedan od sljedećih pristupa:

- i. kreditne marže iz drugih instrumenata koje je izdala druga ugovorna strana i koje odražavaju aktualne tržišne uvjete;
- ii. zamjenske marže koje su primjerene s obzirom na rejting, sektor i regiju druge ugovorne strane.

Za potrebe obrazloženja iz točke (d), kolateral primljen od druge ugovorne strane ne mijenja nadređenost izloženosti.

Za potrebe točke (f) podtočke iii., institucija koja je već osnovala takvu jedinicu za primjenu metode internog modela iz članka 283. nije dužna osnovati dodatnu jedinicu za upravljanje kolateralima ako može svojim nadležnim tijelima

dokazati da ta jedinica ispunjava zahtjeve iz članka 287. za sve kolaterale prihvatljive za izračun regulatornih zahtjeva za CVA rizik primjenom standardiziranog pristupa.

2. Institucija koja primjenjuje regulatorni CVA model ispunjava sve sljedeće kvalitativne zahtjeve:

- (a) model izloženosti iz stavka 1. točke (d) dio je institucijina internog sustava za upravljanje CVA rizikom koji uključuje identifikaciju, mjerenje, upravljanje, odobravanje i interno izvješćivanje o CVA-u i CVA riziku u računovodstvene svrhe;
- (b) institucija ima proces kojim se osigurava usklađenost s dokumentiranim skupom internih politika, kontrola, procjena rezultata modela i postupke koji se odnose na model izloženosti iz stavka 1. točke (d);
- (c) institucija ima neovisnu jedinicu za kontrolu odgovornu za učinkovitu početnu i stalnu provjeru modela izloženosti iz stavka 1. točke (d). Ta je jedinica neovisna o jedinicama za poslovno kreditiranje i trgovanje, uključujući jedinicu iz članka 383. stavka 1. točke (a) i odgovara izravno višem rukovodstvu; ima dovoljan broj zaposlenika primjereno osposobljenih za te poslove;
- (d) više rukovodstvo institucije aktivno sudjeluje u procesu kontrole rizika i smatra kontrolu CVA rizika bitnim aspektom poslovanja za koji trebaju biti izdvojeni odgovarajući resursi;
- (e) institucija dokumentira proces početne i stalne provjere svojeg modela izloženosti iz stavka 1. točke (d) tako detaljno da treća strana može razumjeti kako modeli funkcioniraju, njihova ograničenja i najvažnije pretpostavke, i ponovno provesti analizu. U toj se dokumentaciji utvrđuje minimalna učestalost stalne provjere, kao i druge okolnosti (npr. iznenadna promjena ponašanja tržišta) u kojima se provodi dodatna provjera; opisuje se način provjere tokova podataka i portfelja, analize koje se provode te kako se izrađuju reprezentativni portfelji druge ugovorne strane;
- (f) modeli za određivanje cijena koji se koriste u modelu izloženosti iz stavka 1. točke (a) za određeni scenarij simuliranih faktora tržišnog rizika testiraju se s odgovarajućim neovisnim referentnim vrijednostima za široki raspon stanja na tržištu u okviru procesa početne i stalne provjere modela. Modeli za određivanje cijena opcija uzimaju u obzir nelinearnost vrijednosti opcija s obzirom na faktore tržišnog rizika;
- (g) neovisna provjera internog sustava institucije za upravljanje CVA rizikom iz točke (a) ovog stavka provodi se redovito u okviru institucijina procesa unutarnje revizije. Ta bi provjera trebala uključivati aktivnosti jedinice iz članka 383. stavka 1. točke (a) i aktivnosti neovisne jedinice za kontrolu rizika iz točke (c) ovog stavka;
- (h) model koji institucija primjenjuje za izračun simulirane diskontirane buduće izloženosti iz stavka 1. točke (a) odražava uvjete transakcije te specifikacije i aranžmane o iznosu nadoknade pravovremeno, potpuno i na konzervativan način. Uvjeti i specifikacije pohranjeni su u sigurnoj bazi podataka koja je predmet formalne i redovite revizije. Prijenos uvjeta transakcija i podataka iz specifikacija i ugovora o iznosu nadoknade u model izloženosti također je

predmet unutarnje revizije, a između modela i sustava izvornih podataka moraju biti uspostavljeni procesi formalnog usklađivanja radi stalne provjere jesu li uvjeti transakcija, specifikacije i ugovori o iznosu nadoknade točno ili barem konzervativno prikazani u sustavu izloženosti;

- (i) aktualni i povijesni ulazni tržišni podaci u modelu koji institucija primjenjuje za izračun simulirane diskontirane buduće izloženosti iz stavka 1. točke (a) pribavljaju se neovisno o poslovnim linijama. Unose se u model koji institucija primjenjuje za izračun simulirane diskontirane buduće izloženosti iz stavka 1. točke (a) pravovremeno i potpuno i čuvaju u sigurnoj bazi podataka koja je predmet formalne i redovite revizije. Institucija je dužna imati dobro razvijen proces provjere cjelovitosti podataka i neprimjerenih opservacija. Ako se model oslanja na zamjenske tržišne podatke, institucija izrađuje unutarnje politike za identifikaciju odgovarajućih zamjenskih podataka i na trajnoj osnovi može empirijski dokazati da ti zamjenski podaci konzervativno prikazuju odnosni rizik;
- (j) model izloženosti obuhvaća informacije karakteristične za pojedinu transakciju i ugovor potrebne za agregiranje izloženosti na razini skupa za netiranje. Institucija provjerava jesu li transakcije raspoređene u odgovarajući skup za netiranje unutar modela.

Za potrebe izračuna kapitalnog zahtjeva za CVA rizik iz točke (a), model izloženosti može imati različite specifikacije i pretpostavke kako bi bili ispunjeni svi zahtjevi iz članka 383.a, osim što ulazni tržišni podaci i priznavanje netiranja moraju biti isti kao oni koji se koriste u računovodstvene svrhe.

3. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje način na koji institucija određuje zamjenske marže iz stavka 1. točke (b) podtočke ii. za potrebe izračuna vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) dodatni tehnički elementi koje institucija uzima u obzir pri izračunu očekivanog gubitka zbog nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane, vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane i simulirane diskontirane buduće izloženosti portfelja transakcija s tom drugom ugovornom stranom i CVA-a, iz stavka 1. točke (a);
- (b) koji su drugi instrumenti iz stavka 1. točke (b) podtočke i. primjereni za procjenu vjerojatnosti nastanka statusa neispunjavanja obveza druge ugovorne strane te kako institucije provode tu procjenu.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda iz stavaka 3. i 4. Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

4. EBA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se utvrđuje sljedeće:

- (a) uvjeti za procjenu značajnosti proširenja i promjena u primjeni standardiziranog pristupa iz članka 383. stavka 3.;

- (b) metodologija procjene koju nadležna tijela primjenjuju za provjeru usklađenosti institucije sa zahtjevima iz članka 383. i 383.a.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda Komisiji dostavlja 36 mjeseci [nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se delegira ovlast za dopunu ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

Članak 383.b

Kapitalni zahtjevi za delta-rizik i vega-rizik

1. Institucije za izračun kapitalnih zahtjeva za delta-rizik i vega-rizik primjenjuju faktore delta-rizika i vega-rizika opisane u člancima od 383.c do 383.h te proces iz stavaka od 2. do 8.

2. Za svaku kategoriju rizika iz članka 383. stavka 2. izračunava se osjetljivost agregiranih CVA i osjetljivost svih pozicija u priznatim zaštitama obuhvaćenih kapitalnim zahtjevima za delta-rizik ili vega-rizik na svaki od primjenjivih faktora delta-rizika ili vega-rizika uključenih u tu kategoriju rizika i to primjenom formula utvrđenih u člancima 383.i i 383.j. Ako vrijednost instrumenta ovisi o nekoliko faktora rizika, osjetljivost se određuje zasebno za svaki faktor rizika.

Za izračun osjetljivosti agregiranih CVA za vega-rizik, uključuju se osjetljivosti na volatilnosti korištene u modelu izloženosti za simulaciju faktora rizika i na volatilnosti korištene za ponovno određivanje cijene transakcija opcijama u portfelju s drugom ugovornom stranom.

Odstupajući od stavka 1., institucija uz odobrenje nadležnih tijela može koristiti alternativne definicije osjetljivosti na delta-rizik i vega-rizik pri izračunu kapitalnih zahtjeva za poziciju iz knjige trgovanja u skladu s ovim poglavljem ako institucija ispunjava sve sljedeće uvjete:

- (a) te alternativne definicije koriste se za potrebe internog upravljanja rizicima i za izvješća višem rukovodstvu o dobiti i gubicima koje sastavlja neovisna jedinica za kontrolu rizika unutar institucije;
- (b) institucija može dokazati da te alternativne definicije prikladnije obuhvaćaju osjetljivosti pozicije nego formule iz članka 383.i i 383.j te da se dobivene osjetljivosti bitno ne razlikuju od onih dobivenih primjenom formula.

3. Ako je priznata zaštita neki instrument na temelju indeksa, institucije izračunavaju osjetljivosti te priznate zaštite na sve relevantne faktore rizika primjenjujući pomak vrijednosti jednog od relevantnih faktora rizika na sve sastavnice indeksa.

4. Institucije mogu uvesti dodatne kategorije rizika, uz one iz članka 383. stavka 2., koje odgovaraju kvalificiranim instrumentima na temelju indeksa. Za potrebe delta-rizika, smatra se da je instrument na temelju indeksa kvalificiran ako ispunjava uvjete iz članka 325.i. Za vega-rizike, smatra se da su svi instrumenti na temelju indeksa kvalificirani.

Institucija izračunava delta-osjetljivost i vega-osjetljivost na faktor rizika na temelju kvalificiranog indeksa kao jednu osjetljivost na odnosni kvalificirani indeks. Ako je 75 % sastavnica kvalificiranog indeksa raspoređeno u isti sektor iz članka 383.o,

383.r i 383.t, institucija u taj isti sektor raspoređuje i kvalificirani indeks. Institucija u protivnom osjetljivost raspoređuje u primjenjivi razred kvalificiranog indeksa.

5. Ponderirane osjetljivosti agregiranog CVA i tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita na faktor rizika izračunava se tako što se odgovarajuće neto osjetljivosti pomnože s odgovarajućim ponderom rizika, primjenom sljedećih formula:

$$WS_k^{CVA} = RW_k \cdot S_k^{CVA}$$

$$WS_k^{hedges} = RW_k \cdot S_k^{hedges}$$

pri čemu je:

k = indeks koji označava faktor rizika k ;

RW_k = ponder rizika koji se primjenjuje na faktor rizika k ;

WS_k^{CVA} = ponderirana osjetljivost agregiranog CVA na faktor rizika k ;

S_k^{CVA} = neto osjetljivost agregiranog CVA na faktor rizika k ;

WS_k^{hedges} = ponderirana osjetljivost tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita u portfelju CVA na faktor rizika k ;

S_k^{hedges} = neto osjetljivost tržišne vrijednosti svih priznatih zaštita u portfelju CVA na faktor rizika k .

6. Institucije neto ponderiranu osjetljivost WS_k portfelja CVA na faktor rizika k izračunavaju primjenom sljedeće formule:

$$WS_k = WS_k^{CVA} - WS_k^{hedges}$$

7. Neto ponderirane osjetljivosti u istom razredu agregiraju se primjenom sljedeće formule i odgovarajućih korelacija ρ_{kl} za ponderirane osjetljivosti u istom razredu iz članaka 383.l, 383.s i 383.p čime se dobiva osjetljivost za određeni razred K_b :

$$K_b = \sqrt{\sum_k WS_k^2 + \sum_{k \in b} \sum_{l \in b, k \neq l} \rho_{kl} WS_k WS_l + R \cdot \sum_{k \in b} ((WS_k^{hedges})^2)}$$

pri čemu je:

K_b = osjetljivost za razred b ;

ρ_{kl} = odgovarajući korelacijski parametri unutar razreda;

R = parametar ukidanja zaštite jednak 0,01;

WS_k = neto ponderirane osjetljivosti.

8. Osjetljivost za određeni razred izračunava se u skladu sa stavicama 5., 6. i 7. za svaki razred unutar kategorije rizika. Nakon što se osjetljivost izračuna za svaki pojedinačni razred, ponderirane osjetljivosti na sve faktore rizika među razredima agregiraju se primjenom formule u nastavku i odgovarajućih korelacija γ_{bc} za ponderirane osjetljivosti u različitim razredima iz članaka 383.l, **383.n**, 383.q, **383.s**, **383.u** i **383.w**, čime se dobivaju kapitalni zahtjevi za delta-rizik ili vega-rizik za određenu kategoriju rizika:

Kapitalni zahtjevi za delta – rizik ili vega – rizik za određenu kategoriju rizika

$$= m_{CVA} \sqrt{\sum_b K_b^2 + \sum_b \sum_{b \neq c} \gamma_{bc} S_b S_c}$$

pri čemu je:

m_{CVA} = multiplikacijski faktor koji iznosi 1; nadležna tijela mogu povećati vrijednost m_{CVA} ako regulatorni CVA model institucije nije dostatan za primjeren izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik;

K_b = osjetljivost za razred b;

γ_{bc} = korelacijski parametar između razreda b i c;

$S_b = \max\{-K_b; \min(\sum_{k \in b} WS_k; K_b)\}$ za sve faktore rizika u razredu b;

$S_c = \max\{-K_c; \min(\sum_{k \in b} WS_k; K_c)\}$ za sve faktore rizika u razredu c.

Članak 383.c

Faktori kamatnog rizika

1. Za faktore delta-kamatnog rizika, uključujući rizik inflacije, postoji jedan razred za svaku valutu, a svaki razred sadržava različite vrste faktora rizika.

Faktori delta-kamatnog rizika koji se primjenjuju na instrumente u CVA portfelju osjetljive na promjene kamatnih stopa nerizične su stope za svaku valutu i svaki od sljedećih rokova dospijea: godinu dana, dvije godine, pet godina, 10 godina i 30 godina.

Faktori delta-kamatnog rizika koji se primjenjuju na instrumente u CVA portfelju osjetljive na rizik inflacije stope su inflacije za svaku valutu i svaki od sljedećih rokova dospijea: godinu dana, dvije godine, pet godina, 10 godina i 30 godina.

2. Valute na koje institucija primjenjuje faktore delta-kamatnog rizika u skladu sa stavkom 1. su USD, EUR, GBP, AUD, CAD, SEK, JPY i izvještajna valuta institucije.

3. Za valute koje nisu navedene u stavku 2., faktori delta-kamatnog rizika apsolutna su promjena stope inflacije i paralelnog pomaka cijele nerizične krivulje za određenu valutu

4. Institucije izračunavaju nerizične stope za svaku valutu na temelju instrumenata tržišta novca iz svoje knjige trgovanja koji imaju najniži kreditni rizik, uključujući ugovore o razmjeni koji se temelje na prekonoćnim kamatnim stopama.

5. Ako institucije ne mogu primijeniti pristup iz stavka 4., nerizične stope temelje se na jednoj ili više tržišno impliciranih krivulja razmjene kamata koje institucije koriste za vrednovanje svojih pozicija po tržišnoj vrijednosti, npr. krivulje ugovora o razmjeni međubankovnih ponuđenih kamata.

Ako su podaci o tržišno impliciranim krivuljama razmjene kamata opisanima u prvom podstavku ovog stavka nedostatni, nerizične stope mogu se izvesti iz najprimjerenijih krivulja državnih obveznica za određenu valutu.

Članak 383.d

Faktori valutnog rizika

1. Faktori delta-valutnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne devizne tečajeve jesu promptni devizni tečajevi između valute u kojoj je instrument nominiran i izvještajne valute institucije *ili osnovne valute institucije ako institucija upotrebljava osnovnu valutu u skladu s člankom 325.g stavkom 7*. Za svaki par valuta postoji jedan razred, koji sadržava jedinstveni faktor rizika i jedinstvenu neto osjetljivost.
2. Faktori vega-valutnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost deviznih tečajeva jesu implicirane volatilnosti deviznih tečajeva između parova valuta iz stavka 1. Za sve valute i rokove dospjeća postoji jedan razred, koji sadržava faktore vega-valutnog rizika i jedinstvenu neto osjetljivost.
3. Institucije nisu dužne razlikovati varijante valute „onshore” (unutar zemlje) i „offshore” (izvan zemlje) za valutne faktore delta-rizika i vega-rizika.

Članak 383.e

Faktori rizika kreditne marže druge ugovorne strane

1. Faktori delta-rizika kreditne marže druge ugovorne strane koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na kreditnu maržu druge ugovorne strane jesu kreditne marže pojedinačnih drugih ugovornih strana te referentna imena i kvalificirani indeksi za sljedeće rokove dospjeća: pola godine, jednu godinu, tri godine, pet godina i 10 godina.

2.a Kategorija rizika kreditne marže druge ugovorne strane ne podliježe zahtjevima za vega-rizik vlastitih sredstava.

Članak 383.f

Faktori rizika referentne kreditne marže

1. Faktori delta-rizika referentne kreditne marže koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na referentnu kreditnu maržu jesu kreditne marže svih rokova dospjeća za sva referentna imena unutar razreda. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.
2. Faktori vega-rizika referentne kreditne marže koji se primjenjuju na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost referentne kreditne marže jesu volatilnosti kreditnih marži svih rokova dospjeća za sva referentna imena unutar razreda. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.

Članak 383.g

Faktori rizika vlasničkih instrumenata

1. Razredi za sve faktore rizika vlasničkih instrumenata razredi su iz članka 383.s.
2. Faktori delta-rizika vlasničkih instrumenata koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne cijene vlasničkih instrumenata

jesu promptne cijene svih vlasničkih instrumenata raspoređenih u isti razred iz stavka 1. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.

3. Faktori vega-rizika vlasničkih instrumenata koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost vlasničkih instrumenata jesu implicirane volatilnosti svih vlasničkih instrumenata raspoređenih u isti razred iz stavka 1. Za svaki se razred izračunava jedna neto osjetljivost.

Članak 383.h

Faktori robnog rizika

1. Razredi za sve faktore robnog rizika sektorski su razredi iz članka 383.v.
2. Faktori delta-robnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na promptne cijene robe jesu promptne cijene svih roba raspoređenih u isti sektorski razred iz stavka 1. Za svaki sektorski razred izračunava se jedna neto osjetljivost.
3. Faktori vega-robnog rizika koje institucije trebaju primijeniti na instrumente iz CVA portfelja osjetljive na volatilnost cijene robe jesu implicitne volatilnosti svih roba raspoređenih u isti sektorski razred iz stavka 1. Za svaki sektorski razred izračunava se jedna neto osjetljivost.

Članak 383.i

Osjetljivosti na delta-rizik

1. Institucije delta-osjetljivosti koje se sastoje od faktora kamatnog rizika izračunavaju kako slijedi:

- (a) delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od nerizičnih stopa, kao i priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju se kako slijedi:

$$S_{r_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(r_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(r_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$
$$S_{r_{kt}}^{hedge_i} = \frac{V_i(r_{kt} + 0.0001, w, z \dots) - V_i(r_{kt}, w, z \dots)}{0.0001}$$

pri čemu je:

- $S_{r_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika nerizičnih stopa;
 r_{kt} = vrijednost faktora rizika nerizičnih stopa k s rokom dospijeća t;
 V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
 x, y = faktori rizika osim r_{kt} u V_{CVA} ;
 $S_{r_{kt}}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite na faktor rizika nerizičnih stopa;
 V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;
 w, z = faktori rizika osim r_{kt} u funkciji za određivanje cijene V_i .

- (b) delta-osjetljivosti na faktore rizika koji se sastoje od stopa inflacije, kao i priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju se kako slijedi:

$$S_{infl_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(infl_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(infl_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$

$$S_{infl_{kt}}^{hedg_{ei}} = \frac{V_i(infl_{kt} + 0.0001, w, z \dots) - V_i(infl_{kt}, w, z \dots)}{0.0001}$$

pri čemu je:

- $S_{infl_{kt}}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika stopa inflacije;
 $infl_{kt}$ = vrijednost faktora rizika stopa inflacije k s rokom dospijeca t;
 V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
 x, y = faktori rizika osim $infl_{kt}$ u V_{CVA} ;
 $S_{infl_{kt}}^{hedg_{ei}}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika stopa inflacije;
 V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;
 w, z = faktori rizika osim $infl_{kt}$ u funkciji za određivanje cijene V_i .

2. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od promptnih deviznih tečajeva, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{FX_k}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(FX_k \mathbf{x 1.01}, x, y \dots) - V_{CVA}(FX_k, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{FX_k}^{hedg_{ei}} = \frac{V_i(FX_k \mathbf{x 1.01}, w, z \dots) - V_i(FX_k, w, z \dots)}{0.01}$$

pri čemu je:

- $S_{FX_k}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika promptnih deviznih tečajeva;
 FX_k = vrijednost faktora rizika promptnih deviznih tečajeva k;
 V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
 x, y = faktori rizika osim FX_k u V_{CVA} ;
 $S_{FX_k}^{hedg_{ei}}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptnih deviznih tečajeva;
 V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;
 w, z = faktori rizika osim FX_k u funkciji za određivanje cijene V_i .

3. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od stopa kreditne marže druge ugovorne strane, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{ccs_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(ccs_{kt} + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(ccs_{kt}, x, y \dots)}{0.0001}$$

$$S_{ccs_{kt}}^{hedg_{ei}} = \frac{V_i(ccs_{kt} + 0.0001, w, z \dots) - V_i(ccs_{kt}, w, z \dots)}{0,0001}$$

pri čemu je:

S_{ccskt}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika stopa kreditne marže druge ugovorne strane;

$ccskt$ = vrijednost faktora rizika stopa kreditne marže druge ugovorne strane k na dan dospijeća t;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x,y = faktori rizika osim $ccskt$ u V_{CVA} ;

$S_{ccskt}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika kreditne marže druge ugovorne strane;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;

w,z = faktori rizika osim $ccskt$ u funkciji za određivanje cijene V_i .

4. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od stopa referentne kreditne marže, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{rcskt}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(ccskt + 0.0001, x, y \dots) - V_{CVA}(rcskt, x, y \dots)}{0.0001}$$
$$S_{rcskt}^{hedge_i} = \frac{V_i(rcskt + 0.0001, w, z \dots) - V_i(rcskt, w, z \dots)}{0.0001}$$

pri čemu je:

S_{rcskt}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika stopa referentne kreditne marže;

$rcskt$ = vrijednost faktora rizika referentne kreditne marže k na dan dospijeća t;

V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;

x,y = faktori rizika osim $ccskt$ u V_{CVA} ;

$S_{rcskt}^{hedge_i}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika referentne kreditne marže;

V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;

w,z = faktori rizika osim $ccskt$ u funkciji za određivanje cijene V_i .

5. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od promptnih cijena vlasničkih instrumenata, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{EQ}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(EQ \mathbf{x} \mathbf{1.01}, x, y \dots) - V_{CVA}(EQ, x, y \dots)}{0.01}$$
$$S_{EQ}^{hedge_i} = \frac{V_i(EQ \mathbf{x} \mathbf{1.01}, w, z \dots) - V_i(EQ, w, z \dots)}{0.01}$$

pri čemu je:

S_{EQ}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika promptnih cijena vlasničkih instrumenata;

EQ = vrijednost promptne cijene vlasničkih instrumenata;
 V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
 x,y = faktori rizika osim EQ u V_{CVA} ;
 $S_{EQ}^{hedg_{e_i}}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptnih cijena vlasničkih instrumenata;
 V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;
 w,z = faktori rizika osim EQ u funkciji za određivanje cijene V_i .

6. Institucije delta-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od promptnih cijena robe, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{CTY}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(1.01CTY, x, y \dots) - V_{CVA}(CTY, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{CTY}^{hedg_{e_i}} = \frac{V_i(1.01CTY, w, z \dots) - V_i(CTY, w, z \dots)}{0.01}$$

pri čemu je:

S_{CTY}^{CVA} = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika promptnih cijena robe;
 CTY = vrijednost promptne cijene robe;
 V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
 x,y = faktori rizika osim CTY u V_{CVA} ;
 $S_{CTY}^{hedg_{e_i}}$ = osjetljivosti priznate zaštite i na faktor rizika promptne cijene robe;
 V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i;
 w,z = faktori rizika osim CTY u funkciji za određivanje cijene V_i .

Članak 383.j

Osjetljivosti na vega-rizik

Institucije vega-osjetljivosti agregiranog CVA na faktore rizika koji se sastoje od implicirane volatilnosti, kao i instrumenta priznate zaštite na te faktore rizika, izračunavaju kako slijedi:

$$S_{vol_{kt}}^{CVA} = \frac{V_{CVA}(vol_k + 0.01, x, y \dots) - V_{CVA}(vol_k, x, y \dots)}{0.01}$$

$$S_{vol_k}^{hedg_{e_i}} = \frac{V_i(vol_k + 0.01, w, z \dots) - V_i(vol_k, w, z \dots)}{0.01}$$

pri čemu je:

$S_{vol_k}^{CVA}$ = osjetljivosti agregiranog CVA na faktor rizika implicirane volatilnosti;
 vol_k = vrijednost faktora rizika implicirane volatilnosti, izražena u postotku;

- V_{CVA} = agregirani CVA izračunan primjenom regulatornog CVA modela;
- x, y = faktori rizika osim vol_k u funkciji za određivanje cijene V_{CVA} ;
- $S_{vol_k}^{hedge_i}$ = osjetljivosti instrumenta priznate zaštite i na faktor rizika implicirane volatilnosti;
- V_i = funkcija za određivanja cijene priznate zaštite i ;
- w, z = faktori rizika osim vol_k u funkciji za određivanje cijene V_i .

Članak 383.k

Ponderi rizika za kamatni rizik

1. Za valute iz članka 383.c stavka 2., ponderi rizika za delta-osjetljivosti na nerizične stope za svaki razred u tablici 1 su sljedeći:

Tablica 1

Razred	Dospijeće	Ponder rizika
1	1 godina	1,11 %
2	2 godine	0,93 %
3	5 godina	0,74 %
4	10 godina	0,74 %
5	30 godina	0,74 %

2. Za valute koje nisu navedene u članku 383.c stavku 2., ponder rizika za delta-osjetljivosti na nerizične stope iznosi 1,58 %.

3. Za rizik stopa inflacije nominiranih u jednoj od valuta iz članka 383.c stavka 2., ponder rizika za osjetljivost na rizik stopa inflacije iznosi 1,11 %.

4. Za rizik stopa inflacije nominiranih u valuti koja nije navedena u članku 383.c stavku 2., ponder rizika za osjetljivost na rizik stopa inflacije iznosi 1,58 %.

5. Ponderi rizika koje treba primjenjivati na osjetljivosti na faktore vega-kamatnog rizika i na faktore **vega**-rizika stopa inflacije iznosi 100 %.

Članak 383.l

Korelacije unutar razreda za kamatni rizik

1. Za valute iz članka 383.c stavka 2., institucije na agregiranje delta-osjetljivosti na nerizične stope između različitih razreda iz tablice 2 primjenjuju sljedeće korelacijske parametre:

Tablica 2

Razred	1	2	3	4	5

1	100 %	91 %	72 %	55 %	31 %
2		100 %	87 %	72 %	45 %
3			100 %	91 %	68 %
4				100 %	83 %
5					100 %

2. Institucije na agregiranje delta-osjetljivosti na stopu inflacije i delta-osjetljivosti na nerizične stope nominirane u istoj valuti primjenjuju korelacijski parametar 40 %.

3. Institucije na agregiranje osjetljivosti na faktore vega-rizika stopa inflacije i osjetljivosti na faktore vega-kamatnog rizika nominirane u istoj valuti primjenjuju korelacijski parametar 40 %.

Članak 383.m

Ponderi rizika za valutni rizik

1. Ponder rizika za sve delta-osjetljivosti na faktore valutnog rizika između izvještajne valute institucije i druge valute iznosi 11 %.

2. Ponder rizika za sve vega-osjetljivosti na faktore valutnog rizika iznosi 100 %.

Članak 383.n

Korelacije za valutni rizik

1. Jedinstveni korelacijski parametar koji iznosi 60 %, primjenjuje se **za** agregiranje osjetljivosti na **faktor** delta-valutnog rizika **među razredima**.

2. **Jedinstveni korelacijski parametar koji iznosi 60 % primjenjuje se za agregiranje osjetljivosti na faktor vega-valutnog rizika među razredima.**

Članak 383.o

Ponderi rizika za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika kreditne marže isti su za sva dospijeća (pola godine, jednu godinu, tri godine, pet godina, 10 godina) unutar svakog razreda u tablici 3 kako slijedi:

Tablica 3

Razred Broj	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika (postotni bodovi)
1	Sve	Središnja vlada, uključujući središnje banke, države članice	0,5 %
2	Stupanj kreditne	Središnja država, uključujući središnje banke, treće zemlje, multilateralne	0,5 %

	kvalitete od 1 do 3	razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	
3		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %
4		Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	5,0 %
5		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %
6		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %
7		Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %
8		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5 %
9		Drugi sektor	5,0 %
10		Kvalificirani indeksi	1,5 %
11	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga	Središnja država, uključujući središnje banke, treće zemlje, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	2,0 %
12		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	4,0 %
13		Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	12,0 %

14		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	7,0 %
15		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8,5 %
16		Tehnologija, telekomunikacije	5,5 %
17		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	5,0 %
18		Drugi sektor	12,0 %
19		Kvalificirani indeksi	5,0 %

2. Kako bi određenom sektoru dodijelile izloženost riziku, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično primjenjuje na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije svakog izdavatelja raspoređuju u samo jedan od razreda sektora iz tablice 3. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 9. ili 18. u tablici 3, ovisno o kreditnoj kvaliteti izdavatelja.

3. Institucije u razrede 10 i 19 u tablici 3 raspoređuju samo izloženosti s referencom na kvalificirane indekse iz članka 383.b stavka 4.

4. Institucije utvrđuju osjetljivosti izloženosti s referencom na nekvalificirani indeks primjenom pristupa odnosnih izloženosti.

Članak 383.p

Korelacije unutar razreda za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

1. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora od 1 do 9 i od 11 do 18, kako je utvrđeno u članku 383.o stavku 1. tablici 3, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična, **90 % ako su dva subjekta različita, ali pravno povezana**, a u protivnom jednako 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredima od 1 do 9 ili ako su oba u razredima od 11 do 18, a u protivnom jednako 80 %.

2. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora 10 i 19, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična i ako su dva indeksa iz istih serija, **90 % ako su dva indeksa ista, ali iz različitih serija**, a u protivnom jednako 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredu 10 ili 19, a u protivnom jednako 80 %.

Članak 383.q

Korelacije među razredima za rizik kreditne marže druge ugovorne strane

Korelacije među razredima za delta-rizik kreditne marže su kako slijedi:

Tablica 4

Razred	1, 2, 3, 11 i 12	4 i 13	5 i 14	6 i 15	7 i 16	8 i 17	9 i 18	10 i 19
1, 2, 3, 11 i 12	100 %	10 %	20 %	25 %	20 %	15 %	0 %	45 %
4 i 13		100 %	5 %	15 %	20 %	5 %	0 %	45 %
5 i 14			100 %	20 %	25 %	5 %	0 %	45 %
6 i 15				100 %	25 %	5 %	0 %	45 %
7 i 16					100 %	5 %	0 %	45 %
8 i 17						100 %	0 %	45 %
9 i 18							100 %	0 %
10 i 19								100 %

Članak 383.r

Ponderi rizika za referentni rizik kreditne marže

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na referentne faktore rizika kreditne marže isti su za sva dospijuća (pola godine, jednu godinu, tri godine, pet godina, 10 godina) i sve referentne izloženosti kreditnoj marži unutar svakog razreda u tablici 5 kako slijedi:

Tablica 5

Broj razreda	Kreditna kvaliteta	Sektor	Ponder rizika (postotni bodovi)
1	Sve	Središnja vlada, uključujući središnje banke, države članice	0,5 %
2	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Središnja država, uključujući središnje banke, treće zemlje, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.	0,5 %
3		Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %
4		Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	5,0 %
5		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %
6		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %
7		Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %
8		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5 %
10		Kvalificirani indeksi	1,5 %
11		Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga	Središnja država, uključujući središnje banke, treće zemlje, multilateralne razvojne banke i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. i članka 118.
12	Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora		4,0 %
13	Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite		12,0 %

14		Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	7,0 %
15		Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	8,5 %
16		Tehnologija, telekomunikacije	5,5 %
17		Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	5,0 %
18		Kvalificirani indeksi	5,0 %
19		Drugi sektor	12,0 %

1.a Ponderi rizika za referentnu promjenjivost kreditne marže utvrđuju se na 100 %.

2. Kako bi određenom sektoru dodijelile izloženost riziku, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično primjenjuje na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije raspoređuju svakog izdavatelja u samo jedan od razreda sektora iz tablice 5. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 19 u tablici 5, ovisno o kreditnoj kvaliteti izdavatelja.

3. Institucije u razrede 10 i 18 raspoređuju samo izloženosti s referencom na kvalificirane indekse iz članka 383.b stavka 4.

4. Institucije utvrđuju osjetljivosti izloženosti s referencom na nekvalificirani indeks primjenom pristupa odnosnih izloženosti.

Članak 383.s

Korelacije unutar razreda za referentni rizik kreditne marže

1. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora od 1 do 9 i od 11 do 18 iz članka 383.r stavka 1. tablice 5, korelacijski parametar ρ_{kl} utvrđuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična, **90 % ako su dva subjekta različita, ali pravno povezana**, a u protivnom jednako 50 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredima od 1 do 9 ili ako su oba u razredima od 11 do 18, a u protivnom jednako 80 %.

2. Između dviju osjetljivosti WS_k i WS_l , koje su rezultat izloženosti rizicima raspoređenih u razrede sektora 10 i 19, korelacijski parametar ρ_{kl} određuje se kako slijedi:

$$\rho_{kl} = \rho_{kl}^{(tenor)} \cdot \rho_{kl}^{(name)} \cdot \rho_{kl}^{(quality)}$$

pri čemu je:

$\rho_{kl}^{(tenor)}$ jednako 1 ako su dvije točke osjetljivosti k i l identične, a u protivnom jednako 90 %;

$\rho_{kl}^{(name)}$ jednako 1 ako su dva subjekta osjetljivosti k i l identična i ako su dva indeksa iz istih serija, **90 % ako su dva subjekta različita, ali pravno povezana**, a u protivnom jednako 80 %;

$\rho_{kl}^{(quality)}$ jednako 1 ako su oba subjekta u razredu 10 ili 19, a u protivnom jednako 80 %.

Članak 383.sa

Korelacije među razredima za referentni rizik kreditne marže

1. Korelacije među razredima za referentni delta-rizik kreditne marže i referentni vega-rizik kreditne marže jednake su korelaciji među razredima za delta-rizik kreditne marže druge ugovorne strane, kako je utvrđeno u članku 383.q tablici 4.

2. Odstupajući od stavka 1., vrijednosti korelacije među razredima izračunate u stavku 1. dijele se s dva za razrede od 1 do 8 i od 11 do 17.

Članak 383.t

Razredi pondera rizika za rizik vlasničkih instrumenata

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika spot cijena vlasničkih instrumenata isti su za sve izloženosti riziku vlasničkih instrumenata unutar svakog razreda u tablici 6 kako slijedi:

Tablica 6

Broj razreda	Tržišna kapitalizacija	Gospodarstvo	Sektor	Ponder rizika za promptnu cijenu vlasničkih instrumenata (postotni bodovi)
1	Velika	Gospodarstvo tržišta u usponu	Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, zdravstvo, komunalne usluge	55 %

2			Telekomunikacije, industrija	60 %
3			Osnovni materijali, energetika, poljoprivreda, proizvodnja, rudarstvo i vađenje	45 %
4			Financijske usluge uključujući financijske usluge koje podupire država, poslovanje nekretninama, tehnologija	55 %
5		Napredno gospodarstvo	Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti, zdravstvo, komunalne usluge	30 %
6			Telekomunikacije, industrija	35 %
7			Osnovni materijali, energetika, poljoprivreda, proizvodnja, rudarstvo i vađenje	40 %
8			Financijske usluge uključujući financijske usluge koje podupire država, poslovanje nekretninama, tehnologija	50 %
9	Mala	Gospodarstvo tržišta u usponu	Svi sektori opisani pod brojevima razreda 1, 2, 3 i 4	70
10		Napredno gospodarstvo	Svi sektori opisani pod brojevima razreda 5, 6, 7 i 8	50 %
11	Drugi sektor			70 %
12	Velika	Napredno gospodarstvo	Kvalificirani indeksi	15 %
13	Drugo		Kvalificirani indeksi	25 %

2. Za potrebe stavka 1., što je mala, a što velika kapitalizacija određuje se regulatornim tehničkim standardima iz članka 325.bd stavka 7.

3. Za potrebe stavka 1., što je tržište u usponu, a što napredno gospodarstvo određuje se regulatornim tehničkim standardima iz članka 325.ap stavka 3.

4. Pri raspoređivanju izloženosti riziku u određeni sektor, institucije se oslanjaju na klasifikaciju koja se obično koristi na tržištu za grupiranje izdavatelja prema sektoru. Institucije svakog izdavatelja raspoređuju u jedan od razreda sektora u stavku 1. tablici 6 i sve izdavatelje iz iste djelatnosti raspoređuju u isti sektor. Izloženosti riziku od bilo kojeg izdavatelja kojeg institucija ne može rasporediti u neki sektor na taj način raspoređuju se u razred 11. Višenacionalni ili višesektorski izdavatelji vlasničkih instrumenata raspoređuju se u određeni razred na temelju najznačajnije regije i sektora u kojem taj izdavatelj vlasničkih instrumenata posluje.

5. Ponderi rizika za vega-rizik vlasničkih instrumenata utvrđuje se na 78 % za razrede od 1 do 8 i razred 12, te na 100 % za sve ostale razrede.

Članak 383.u

Korelacije među razredima za rizik vlasničkih instrumenata

Korelacijski parametar među razredima za delta-rizik i vega-rizik vlasničkih instrumenata utvrđuje se kako slijedi:

- (a) 15 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 10 iz članka 383.t stavka 1. tablice 6;
- (b) 75 % ako su oba razreda razredi 12 i 13 iz članka 383.t stavka 1. tablice 6;
- (c) 45 % ako je jedan od razreda razred 12 *ili* 13 iz članka 383.t stavka 1. tablice 6, a drugi potpada pod razrede od 1 *do* 10 iz članka 383.t stavka 1. tablice 6;
- (d) 0 % ako je jedan od dva razreda razred 11 iz članka 383.t stavka 1. tablice 6.

Članak 383.v

Razredi pondera rizika za robni rizik

1. Ponderi rizika za delta-osjetljivosti na faktore rizika spot cijene robe isti su za sve izloženosti robnom riziku unutar svakog razreda u tablici 7 kako slijedi:

Tablica 7

Broj razreda	Naziv razreda	Ponder rizika za promptnu cijenu robe (postotni bodovi)
1	Energetika – čvrsta goriva	30 %
2	Energetika – tekuća goriva	35 %
3	Energetika – električna energija	60 %

4	Energetika – trgovanje emisijama ugljika	40 %
5	Prijevoz tereta	80 %
6	Metali – neplemeniti	40 %
7	Plinovita goriva	45 %
8	Plemeniti metali (uključujući zlato)	20 %
9	Žitarice i uljarice	35 %
10	Stočarski i mliječni proizvodi	25 %
11	Potrošni i ostali poljoprivredni proizvodi	35 %
12	Druga roba	50 %

2. Ponderi rizika za vega-robnri rizik iznose 100 %.

Članak 383.w

Razredi pondera rizika za robni rizik

1. Korelacijski parametar među razredima za delta-rizik robe utvrđuje se kako slijedi:

- (a) 20 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 11 iz članka 383.v stavka 1. tablice 7;
- (b) 0 % ako je jedan od dva razreda razred 12 iz članka 383.v stavka 1. tablice 7.

2. Korelacijski parametar među razredima za vega-rizik robe utvrđuje se kako slijedi:

- (a) 20 % ako oba razreda potpadaju pod razrede od 1 do 11 iz članka 383.v stavka 1. tablice 7;
- (b) 0 % ako je jedan od dva razreda razred 12 iz članka 383.v stavka 1. tablice 7.”;

(170) članci 384., 385. i 386. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 384.

Osnovni pristup

1. Institucije izračunavaju kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu sa stavkom 2. ili 3., ovisno o slučaju, za portfelj transakcija s jednom ili više drugih ugovornih strana primjenom jedne od sljedećih formula, ovisno o slučaju:

- (a) formule iz stavka 2., pri čemu institucija u izračun uključuje jednu ili više prihvatljivih zaštita priznatih u skladu s člankom 386.;
- (b) formule iz stavka 3., pri čemu institucija u izračun ne uključuje ni jednu prihvatljivu zaštitu priznatu u skladu s člankom 386.

Pristupi iz točaka (a) i (b) ne mogu se kombinirati.

2. Institucija koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (a) kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunava kako slijedi:

$$BACVA^{total} = DS_{CVA} \cdot (\beta \cdot BACVA^{csr - unhedged} + (1 - \beta) \cdot BACVA^{csr - hedged})$$

pri čemu je:

$BACVA^{total}$ = kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom;

$BACVA^{csr - unhedged}$ = kapitalni zahtjevi za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom izračunani u skladu sa stavkom 3. za instituciju koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (b);

$$DS_{CVA} = 0,65;$$

$$\beta = 0,25;$$

$$BACVA^{csr - hedged} = \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c) - IH\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c (SCVA_c - SNH_c)^2 + \sum_c HMA_c}$$

pri čemu je:

$$SCVA_c = \frac{1}{a} \cdot RW_c \cdot \sum_{NS \in c} M_{NS}^c \cdot EAD_{NS}^c \cdot DF_{NS}^c$$

$$SNH_c = \sum_{h \in c} r_{hc} \cdot RW_h^{SN} \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN}$$

$$IH = \sum_i RW_i^{ind} \cdot M_i^{ind} \cdot B_i^{ind} \cdot DF_i^{ind}$$

$$HMA_c = \sum_h (1 - r_{hc}^2) \cdot (RW_h \cdot M_h^{SN} \cdot B_h^{SN} \cdot DF_h^{SN})^2$$

$$a = 1,4;$$

$$\rho = 0,5;$$

c = indeks koji označava sve druge ugovorne strane za koje institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

NS = indeks koji označava sve skupove za netiranje s određenom drugom ugovornom stranom za koju institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

h = indeks koji označava sve instrumente koji se odnose na jedan subjekt priznate kao prihvatljive zaštite u skladu s člankom 386. za određenu drugu ugovornu stranu za koju institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

i = indeks koji označava sve instrumente na temelju indeksa priznate kao prihvatljive zaštite u skladu s člankom 386. za sve druge ugovorne strane za koje institucija izračunava kapitalne zahtjeve za CVA rizik primjenom pristupa iz ovog članka;

RW_c = ponder rizika koji se primjenjuje na drugu ugovornu stranu „c”. Drugoj ugovornoj strani „c” dodjeljuje se jedan od pondera rizika na temelju kombinacije sektora i kreditne kvalitete, a određuje u skladu s tablicom 1.

M_{NS}^c = efektivno dospijeće za skup za netiranje NS s drugom ugovornom stranom „c”;

Za instituciju koja primjenjuje metodu iz glave II. poglavlja 6. odjeljka 6. M_{NS}^c se izračunava u skladu s člankom 162. stavkom 2. točkom (g). Međutim, M_{NS}^c se u tu svrhu ne ograničava na pet godina, već na najdulje ugovorno dospijeće u setu za netiranje.

Za instituciju koja ne primjenjuje metodu iz glave II. poglavlja 6. odjeljka 6. M_{NS}^c je prosječno zamišljeno ponderirano dospijeće iz članka 162. stavka 2. točke (b). Međutim, M_{NS}^c se u tu svrhu ne ograničava se na pet godina već na najdulje ugovorno dospijeće u setu za netiranje.

EAD_{NS}^c = vrijednost izloženosti kreditnom riziku druge ugovorne strane u skupu za netiranje NS s drugom ugovornom stranom „c”, uključujući učinak kolaterala u skladu s metodama iz glave II. poglavlja 6. odjeljaka od 3. do 6. koje se primjenjuju na izračun kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik druge ugovorne strane iz članka 92. stavka 4. točaka (a) i (f);

DF_{NS}^c = regulatorni diskontni faktor za skup za netiranje NS s drugom ugovornom stranom „c”.

Za instituciju koja primjenjuje metode iz glave II. poglavlja 6. odjeljka 6. regulatorni diskontni faktor je 1. U svim ostalim slučajevima regulatorni diskontni faktor izračunava se kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0.05 \cdot M_{NS}^c}}{0.05 \cdot M_{NS}^c}$$

r_{hc} = regulatorna korelacija između rizika kreditne marže druge ugovorne strane c i rizika kreditne marže instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt priznatog kao prihvatljiva zaštita h za drugu ugovornu stranu c, utvrđenog u skladu s tablicom 2;

M_h^{SN} = **preostali** rok do dospijeća instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt priznatog kao prihvatljiva zaštita;

B_h^{SN} = zamišljena vrijednost instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt priznatog kao prihvatljiva zaštita;

DF_h^{SN} = regulatorni diskontni faktor za instrument koji se odnosi na jedan subjekt priznat kao prihvatljiva zaštita, koji se izračunava kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0.05 M_h^{SN}}}{0.05 \cdot M_h^{SN}}$$

RW_h^{SN} = regulatorni ponder rizika instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt priznatog kao prihvatljiva zaštita. Ti ponderi rizika temelje se na kombinaciji sektora i kreditne kvalitete referentne kreditne marže instrumenta zaštite i utvrđuju se u skladu s tablicom 1.

M_i^{ind} = **preostali** rok do dospijeća jedne ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa priznatom kao prihvatljiva zaštita. U slučaju jedne ili više pozicija u

istom instrumentu na temelju indeksa, M_i^{ind} je zamišljeno ponderirano dospijeće svih tih pozicija.

B_i^{ind} = ukupna zamišljena vrijednost jedne ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa priznatog kao prihvatljiva zaštita. U slučaju jedne ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa, je zamišljeno ponderirano dospijeće svih tih pozicija.

DF_i^{ind} = regulatorni diskontni faktor za jednu ili više pozicija u istom instrumentu na temelju indeksa priznatog kao prihvatljiva zaštita, koji se izračunava kako slijedi:

$$\frac{1 - e^{-0.05M_i^{ind}}}{0.05 \cdot M_i^{ind}}$$

RW_i^{ind} = regulatorni ponder rizika instrumenta na temelju indeksa priznatog kao prihvatljiva zaštita. RW_i^{ind} se temelji na kombinaciji sektora i kreditne kvalitete svih sastavnica indeksa i izračunava se kako slijedi:

- (a) ako sve sastavnice indeksa pripadaju istom sektoru i imaju istu kreditnu kvalitetu, kako je utvrđeno u skladu s tablicom 1, RW_i^{ind} se izračunava kao relevantni ponder rizika iz tablice 1 za taj sektor i kreditnu kvalitetu i množi s 0,7;
- (b) ako sve sastavnice indeksa ne pripadaju istom sektoru ili nemaju istu kreditnu kvalitetu, RW_i^{ind} se izračunava kao ponderirani prosjek pondera rizika svih sastavnica indeksa, kako je utvrđeno u skladu s tablicom 1, i množi s 0,7;

Tablica 1

Sektor druge ugovorne strane	Kreditna kvaliteta	
	Stupanj kreditne kvalitete od 1 do 3	Stupanj kreditne kvalitete od 4 do 6 i bez rejtinga
Središnja država, uključujući središnje banke, multilateralne razvojne banke <i>treće zemlje</i> i međunarodne organizacije iz članka 117. stavka 2. ili članka 118.	0,5 %	2,0 %
Područna (regionalna) ili lokalna samouprava i subjekti javnog sektora	1,0 %	4,0 %

Subjekti financijskog sektora uključujući kreditne institucije koje je osnovala središnja država, područna (regionalna) ili lokalna samouprava te zajmodavci koji odobravaju promotivne kredite	5,0 %	12,0 %
Osnovni materijali, energetika, industrija, poljoprivreda, prerađivačka industrija, rudarstvo i vađenje	3,0 %	7,0 %
Roba i usluge široke potrošnje, prijevoz i skladištenje, administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	3,0 %	8,5 %
Tehnologija, telekomunikacije	2,0 %	5,5 %
Zdravstvena skrb, komunalne usluge, stručne i tehničke djelatnosti	1,5%	5,0 %
Drugi sektor	5,0 %	12,0 %

Tablica 2

Korelacije između kreditne marže druge ugovorne strane i instrumenta koji se odnosi na jedan subjekt	
Zaštitu koja se odnosi na jedan subjekt h druge ugovorne strane i	Vrijednost r_{hc}
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke i.	100 %
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke ii.	80 %
Druge ugovorne strane iz članka 386. stavka 3. točke (a) podtočke iii.	50 %

2. Institucija koja ispunjava uvjet iz stavka 1. točke (b) kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunava kako slijedi:

$$BACVA^{csr - unhedged} = \sqrt{\left(\rho \cdot \sum_c SCVA_c\right)^2 + (1 - \rho^2) \cdot \sum_c SCVA_c^2}$$

ako su svi uvjeti oni utvrđeni u stavku 2.

Članak 385.

Pojednostavnjeni pristup

1. Institucija koja ispunjava sve uvjete iz članka 273.a stavka 2. **ili su joj nadležna tijela dopustila da primjenjuje pristup iz članka 282.**, može kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati kao iznose izloženosti ponderiranih rizikom za rizik druge ugovorne strane za pozicije iz knjige pozicija kojima se ne trguje odnosno pozicije iz knjige trgovanja, iz članka 92. stavka 3. točaka (a) i (f), koji se dijele s 12,5.

2. Za potrebe izračuna iz stavka 1., primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- (a) predmet tog izračuna su samo transakcije na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi za CVA rizik utvrđeni u članku 382.;
- (b) kreditne izvedenice koje su priznate kao unutarnje zaštite od rizika izloženosti druge ugovorne strane ne uključuju se u taj izračun.

3. Institucija koja više ne ispunjava jedan ili više uvjeta iz članka 273.a stavka 2. dužna je ispunjavati zahtjeve iz članka 273.b.

Članak 386.

Priznate zaštite

1. Pozicije u instrumentima zaštite priznaju se kao „prihvatljive zaštite” za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člancima 383. i 384. ako te pozicije ispunjavaju sve sljedeće uvjete:

- (a) te se pozicije koriste za potrebe smanjenja CVA rizika te se s njima kao takvima i upravlja;
- (b) te se pozicije mogu zauzeti s trećim stranama ili s knjigom trgovanja institucije kao interna zaštita i u tom slučaju ispunjavaju zahtjev iz članka 106. stavka 7.;
- (c) samo pozicije u instrumentima zaštite iz stavaka 2. i 3. mogu se priznati kao prihvatljive zaštite za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383. odnosno člankom 384.;
- (d) određeni instrument zaštite čini jednu poziciju u prihvatljivoj zaštiti i ne može se dijeliti na više pozicija u više prihvatljivih zaštita.

2. Za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 383., samo se pozicije u sljedećim instrumentima zaštite priznaju kao prihvatljive zaštite:

- (a) instrumentima za zaštitu od varijabilnosti kreditne marže druge ugovorne strane, uz iznimku instrumenata iz članka 325. stavka 5.;
- (b) instrumentima za zaštitu od varijabilnosti komponente izloženosti CVA rizika, uz iznimku instrumenata iz članka 325. stavka 5.

3. Za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik u skladu s člankom 384., samo se pozicije u sljedećim instrumentima zaštite priznaju kao prihvatljive zaštite:

- (a) ugovorima o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta i ugovorima o razmjeni na osnovi potencijalnog nastanka statusa neispunjavanja obveza jednog subjekta, s upućivanjem:
 - i. izravno na drugu ugovornu stranu;
 - ii. na subjekt koji je pravno povezan s tom drugom ugovornom stranom, pri čemu se pravna povezanost odnosi na slučajeve u kojima su referentni subjekt i druga ugovorna strana matično društvo i njegovo društvo kćer ili dva društva kćeri jednog matičnog društva;
 - iii. subjekt koji pripada istom sektoru i regiji kao i druga ugovorna strana;
- (b) indeksima ugovora o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza.

4. Na pozicije u instrumentima zaštite zauzete s trećim stranama koji su priznati kao prihvatljive zaštite u skladu sa stavcima 1., 2. i 3. i uključene u izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik ne primjenjuju se kapitalni zahtjevi za tržišni rizik iz glave IV.

5. Na pozicije u instrumentima zaštite zauzete s trećim stranama koji nisu priznati kao prihvatljive zaštite u skladu s ovim člankom primjenjuju se kapitalni zahtjevi za tržišni rizik iz glave IV.”;

(170. a) umeće se sljedeći članak 395.a:

„Članak 395.a

Ukupno ograničenje izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni

Komisija do 30. lipnja 2023. u bliskoj suradnji s EBA-om procjenjuje primjerenost i učinak uvođenja ograničenja izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni. Komisija podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, prema potrebi zajedno s prijedlogom zakonodavnog akta o ograničenjima izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni.”;

(171) Članak 402. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Za izračun vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucije mogu, osim ako je to zabranjeno primjenjivim nacionalnim pravom, umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koja je u skladu s člankom 125. stavkom 1. osigurana stambenim nekretninama za založeni iznos vrijednosti nekretnine, ali najviše do 55 % vrijednosti nekretnine, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti.”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„ (a) nadležna tijela država članica nisu odredila ponder rizika veći od 20 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane stambenim nekretninama u skladu s člankom 124. stavkom 7;”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Pri izračunu vrijednosti izloženosti za potrebe članka 395. institucije mogu, osim ako je to zabranjeno primjenjivim nacionalnim pravom, umanjiti vrijednost izloženosti ili dijela izloženosti koja je u skladu s člankom 126. stavkom 1. osigurana **nepokretnom imovinom** za založeni iznos vrijednosti nekretnine, ali najviše do 55 % vrijednosti nekretnine, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:”;

ii. točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

nadležna tijela država članica nisu odredila ponder rizika veći od 60 % za izloženosti ili dijelove izloženosti osigurane **poslovom nepokretnom imovinom** u skladu s člankom 124. stavkom 7.;

(172) u članku 429. stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Za potrebe stavka 4. točke (e) ovog članka i članka 429.g „redovna kupnja ili prodaja” znači kupnja ili prodaja financijske imovine na temelju ugovora čijim je uvjetima isporuka financijske imovine utvrđena u roku koji je općenito određen propisom ili konvencijom na dotičnom tržištu.”;

(172.a) u članku 429.a stavku 1. dodaje se sljedeća točka:

„(ca) ako je institucija članica mreže iz članka 113. stavka 7., izloženosti kojima je dodijeljen ponder rizika od 0 % u skladu s člankom 114. i koje proizlaze iz imovine koja je jednaka depozitima u istoj valuti drugih članova te mreže koji proizlaze iz zakonskih ili statutarnih minimalnih depozita u skladu s člankom 422. stavkom 3. točkom (b). U tom slučaju točka (c) ne odnosi se na izloženosti drugih članova te mreže koje su zakonski ili statutori minimalni depozit.”;

(173) članak 429.c mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. točka (a) se zamjenjuje sljedećim:

„ (a) u transakcijama koje ne poravnava kvalificirana središnja druga ugovorna strana, novac koji primi druga ugovorna strana primatelj ne odvaja se od imovine institucije;”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Za potrebe stavka 1. ovog članka, institucije primljeni kolateral ne uključuju u izračun NICA-e kako je definirana u članku 272. točki (12a).”;

(c) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Odstupajući od stavaka 3. i 4., institucija može priznati svaki kolateral primljen u skladu s dijelom trećim, glavom II. poglavljem 6. odjeljkom 3. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) kolateral je primljen od klijenta za ugovor o izvedenici koji je institucija poravnala u ime tog klijenta;

(b) ugovor iz točke (a) poravnala je kvalificirana središnja druga ugovorna strana;

(c) ako je kolateral primljen u obliku inicijalnog iznosa nadoknade, taj se kolateral odvaja od imovine institucije.”;

(d) u stavku 6. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

Odstupajući od stavka 1. ovog članka, institucije mogu primjenjivati metodu iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. odjeljka 4. ili 5. za određivanje vrijednosti izloženosti ugovora o izvedenicama iz Priloga II. **i kreditnim izvedenicama**, ali samo ako tu istu metodu primjenjuju za određivanje vrijednosti izloženosti tih ugovora za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva iz članka 92. stavka 1. točaka (a), (b) i (c).”;

(174) članak 429.f mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije izračunavaju, u skladu s člankom 111. stavkom 2., vrijednost izloženosti izvanbilančnih stavki, isključujući ugovore o izvedenicama navedene u Prilogu II., kreditne izvedenice, transakcije financiranja vrijednosnim papirima i pozicije iz članka 429.d.

Ako se obveza odnosi na produljenje druge obveze, primjenjuje se članak 166. stavak 9.”;

(b) stavak 3. se briše;

(175) u članku 429.g stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Institucije novac koji se odnosi na redovne kupnje i financijsku imovinu koja se odnosi na redovne prodaje koji se iskazuju u bilanci do datuma namire tretiraju kao imovinu u skladu s člankom 429. stavkom 4. točkom (a).”;

(176) ■ članak 430. **mijenja se kako slijedi:**

(a) **u stavku 1. dodaje se sljedeća točka (h):**

„(h) svojim izloženostima ESG rizicima, **uključujući:**

i. njihove postojeće i nove izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva;

ii. njihove izloženosti djelatnostima za koje se smatra da nanose bitnu štetu jednom od okolišnih ciljeva utvrđenih u Uredbi (EU) 2020/852;

iii. njihovu izloženost fizičkim rizicima i tranzicijskim rizicima;

iv. relevantne izloženosti skupova kredita povezanih s pokrivenim obveznicama koje su izdale institucije, bilo izravno ili prijenosom kredita subjektu posebne namjene;”;

(b) **umeće se sljedeći stavak:**

„8.a EBA do 1. siječnja 2024. i svake godine nakon toga objavljuje izvješće o napretku u provedbi mandata iz stavka 8. ovog članka. EBA posebno detaljno opisuje napredak ostvaren u odnosu na cilj naveden u stavku 8. točki (e). ”;

(177) ■ članak 430.a **mijenja se kako slijedi:**

(a) **stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:**

„1. Institucije svojim nadležnim tijelima na godišnjoj osnovi dostavljaju sljedeće agregirane podatke za svako nacionalno tržište nekretnina kojem su izložene:

- (a) gubici koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, do založenog iznosa ili 55 % vrijednosti nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 7.;
- (b) ukupni gubici koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, do dijela iznosa izloženosti koji je osiguran stambenom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 2. točkom (a);
- (c) vrijednost izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala stambenu nekretninu kao kolateral, ograničena na dio koji je osiguran stambenom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 2. točkom (a);
- (d) gubici koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral, do založenog iznosa ili 55 % vrijednosti nekretnine, ovisno o tome koji je iznos niži, osim ako je drukčije odlučeno u skladu s člankom 124. stavkom 7.;
- (e) ukupni gubici koji proizlaze iz izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral, do dijela iznosa izloženosti koji je osiguran poslovnom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 2. točkom (c);
- (f) vrijednost izloženosti svih preostalih izloženosti za koje je institucija priznala poslovnu nekretninu kao kolateral, ograničena na dio koji je osiguran poslovnom nekretninom u skladu s člankom 124. stavkom 2. točkom (c).”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležna tijela godišnje na agregiranoj osnovi objavljuju podatke navedene u stavku 1. točkama od (a) do (f) zajedno s dostupnim povijesnim podacima, ako su dostupni, za svako nacionalno tržište nekretnina za koje su ti podaci prikupljeni. Nadležno tijelo dužno je na zahtjev drugog nadležnog tijela iz neke od država članica ili na zahtjev EBA-e tom nadležnom tijelu ili EBA-i dostaviti detaljnije informacije o stanju na tržištu stambenih ili poslovnih nekretnina u toj državi članici.”;

(178) Članak 433. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 433.

Učestalost i opseg objava informacija

Institucije objavljuju informacije propisane u glavama II. i III. na način utvrđen u člancima 433.a, 433.b, 433.c i 434.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje godišnje informacije na isti datum ili što prije nakon datuma na koji institucije objave svoje financijske izvještaje.

EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje polugodišnje i tromjesečne informacije na isti datum ili što prije nakon datuma na koji institucije objave svoja financijska izvješća za odgovarajuće razdoblje, ako je primjenjivo.

Svaka odgoda objave informacija propisanih u ovom dijelu u odnosu na datum objave relevantnih financijskih izvještaja mora biti razumna i u svakom slučaju njome se ne smiju prekršiti rokovi koje su utvrdila nadležna tijela u skladu s člankom 106. Direktive 2013/36/EU.”;

(179) u članku 433.a **stavak 1. mijenja se kako slijedi:**

(a) u točki (b) dodaje se sljedeća točka:

„(xv) Članak 449.a ”;

(b) u točki (c), podtočka i. zamjenjuje se sljedećim:

„(i) članak 438. točke (d), (da) i (h);”;

(180) ■ članak 433.b zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 433.b

Objave malih i jednostavnih institucija

1. Male i jednostavne institucije objavljuju dolje navedene informacije jednom godišnje:

i. članka 435. stavka 1. točaka (a), (e) i (f);

ii. članka 438. točaka (c), (d) i (da);

iii. članka 450. stavka 1. točaka od (a) do (d), (h), (i) i (j);

iv. ključne pokazatelje iz članka 447.;

v. članka 442. točaka (c) i (d);

vi. članka 449.a

2. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, male i jednostavne institucije koje nisu uvrštene na burzi objavljuju ključne pokazatelje iz članka 447. svake dvije godine.”;

(181) u članku 433.c stavak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„članka 438. točaka (c), (d) i (da);”;

(b) dodaju se sljedeće *točke*:

„članka 442. točaka (c) i (d);”;

„(h) informacije iz članka 449. na polugodišnjoj osnovi.”;

(182) Članak 434. zamjenjuje se sljedećim:

Članak 434.

Način objavljivanja informacija

1. Institucije, osim malih i jednostavnih, sve informacije propisane u glavama II. i III. dostavljaju EBA-i u elektroničkom obliku najkasnije na datum ili što prije nakon datuma objave svojih financijskih izvješća za odgovarajuće razdoblje, ako je primjenjivo. EBA objavljuje i datum dostave tih informacija.

EBA je dužna osigurati da informacije objavljene na njezinim internetskim stranicama sadržavaju identične informacije koje su joj institucije dostavile. Institucije imaju pravo EBA-i ponovno dostaviti informacije u skladu s tehničkim standardima iz članka 434.a. EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje datum ponovne dostave.

EBA izrađuje i ažurira alat kojim se utvrđuje mapiranje obrazaca i tablica za objavu informacija s onima za potrebe nadzornog izvješćivanja. Alat za mapiranje dostupan je javnosti na EBA-inim internetskim stranicama.

Institucije mogu nastaviti objavljivati zaseban dokument u kojem se korisnicima informacija navodi jednostavno dostupan izvor informacija o bonitetu ili poseban odjeljak uključen ili priložen financijskim izvještajima ili financijskim izvješćima institucija i koji sadržava potrebne objavljene informacije i koje ti korisnici mogu jednostavno utvrditi. Institucije na svojim internetskim stranicama mogu objaviti poveznicu na EBA-ine internetske stranice na kojima se bonitetne informacije objavljuju na jednom mjestu.

2. Velike i druge institucije koje nisu velike ili male i jednostavne institucije EBA-i dostavljaju informacije iz članka 433.a odnosno članka 433.c **u elektroničkom formatu** najkasnije na datum **ili što prije nakon datuma** objave svojih financijskih izvještaja ili financijskih izvješća za odgovarajuće razdoblje. **Ako se financijska izvješća objavljuju prije podnošenja nadzornog izvješća u skladu s člankom 430. za isto razdoblje, objave se mogu dostaviti na isti datum kao i nadzorno izvješće** ili što je prije moguće nakon datuma objave. Ako je propisano da se informacije objavljuju za razdoblje za koje institucija ne sastavlja financijska izvješća, institucija EBA-i informacije o objavama dostavlja što je prije moguće.

3. EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje informacije od malih i jednostavnih institucija na temelju informacija koje te institucije dostave nadležnim tijelima u skladu s člankom 430.

4. Podaci koje institucije izrade u njihovom su vlasništvu i one su odgovorne za njihovu točnost, no EBA na svojim internetskim stranicama objavljuje koje informacije treba objaviti u skladu s ovim dijelom. Ta je arhiva dostupna u razdoblju koje ne smije biti kraće od razdoblja pohrane informacija sadržanih u financijskim izvješćima institucija koje je utvrđeno nacionalnim propisima.

5. EBA prati na svojoj jedinstvenoj pristupnoj točki broj posjeta objavljenim informacijama institucija i u svoja godišnja izvješća uključuje s time povezane statističke podatke.”;

(183) članak 434.a mijenja se kako slijedi:

(a) prva rečenica u prvom stavku zamjenjuje se sljedećim:

„EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju jedinstveni formati za objavu, pripadajuće upute, informacije o politici ponovne dostave te IT rješenja za objave informacija propisane u glavama II. i III.”;

(b) četvrta rečenica u prvom stavku zamjenjuje se sljedećim:

„EBA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda Komisiji dostavlja do [Ured za publikacije umetnuti datum = godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe].”;

(184) Članak 438. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na temelju postupka nadzorne provjere iz članka 104. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36/EU za upravljanje rizicima osim rizika prekomjerne financijske poluge i njegov sastav;”;

(b) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

ukupne iznose izloženosti rizicima koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 3. i odgovarajuće kapitalne zahtjeve određene u skladu s člankom 92. stavkom 2., razvrstane prema različitim kategorijama rizika **ili kategorijama izloženosti riziku**, ovisno o slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je primjenjivo, objašnjenje učinka primjene gornjih granica i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;”;

(c) dodaje se sljedeća točka (da):

„(da) ako su dužne izračunavati sljedeće iznose, iznos ukupne izloženosti rizicima bez primjene donje granice izračunan u skladu s člankom 92. stavkom 4. i iznos ukupne izloženosti riziku dobiven primjenom standardiziranog izračuna u skladu s člankom 92. stavkom 5., razvrstane prema različitim kategorijama i potkategorijama rizika ili izloženosti, ovisno o slučaju, utvrđenima u dijelu trećem i, ako je primjenjivo, objašnjenje učinka primjene gornjih granica i neodbijanja stavki od regulatornog kapitala na izračun regulatornog kapitala i iznosa izloženosti ponderiranih rizikom;”;

(ca) točka (e) zamjenjuje se sljedećim:

„(e) bilančne i izvanbilančne izloženosti, iznosi izloženosti ponderirani rizikom i povezani očekivani gubici za svaku kategoriju specijaliziranog financiranja iz tablice 1. članka 153. stavka 5. i bilančne i izvanbilančne izloženosti te iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kategorije izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja utvrđene u članku 133. stavcima 3. do 6. i članku 495.a stavku 3.”;

(185) članak 445. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 445.

Objavljivanje izloženosti tržišnom riziku u skladu sa standardiziranim pristupom

1. Institucije kojima nadležna tijela nisu odobrila primjenu alternativnog pristupa internih modela za tržišni rizik utvrđenog u članku 325.az i koje primjenjuju pojednostavnjeni standardizirani pristup u skladu s člankom 325.a ili dijelom trećim glavom IV. poglavljem 1.a, objavljuju opći pregled svojih pozicija iz knjige trgovanja.

2. Institucije koje kapitalne zahtjeve izračunavaju u skladu s dijelom trećim glavom IV. poglavljem 1.a, objavljuju informacije o svojim ukupnim kapitalnim zahtjevima, kapitalnim zahtjevima za metode zasnovane na osjetljivostima, kapitalnom zahtjevu za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza i svojim kapitalnim zahtjevima za rezidualne rizike. Informacije o kapitalnim zahtjevima za mjere metoda zasnovanih na osjetljivostima i za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza raščlanjuju se na sljedeće instrumente:

(a) financijske instrumente osim sekuritizacijskih instrumenata u knjizi trgovanja, razvrstane po kategorijama rizika, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza;

- (b) sekuritizacijske instrumente koji nisu uključeni u ACTP, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik kreditne marže i kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza;
- (c) sekuritizacijske instrumente koji su uključeni u ACTP, uz zasebno određivanje kapitalnih zahtjeva za rizik kreditne marže i kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza.”;

(186) umeće se sljedeći članak 445.a:

„Članak 445.a

Objava informacija o CVA riziku

1. Institucije na koje se primjenjuju kapitalni zahtjevi za CVA rizik objavljuju sljedeće informacije:

- (a) opći pregled svojeg procesa identifikacije, mjerenja, zaštite i praćenja CVA rizika;
- (b) ispunjava li institucija uvjete iz članka 273.a stavka 2.; ako su ti uvjeti ispunjeni, je li institucija odlučila kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa iz članka 385.; ako je institucija odlučila kapitalne zahtjeve za CVA rizik izračunavati primjenom pojednostavnjenog pristupa, kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu s tim pristupom;
- (c) ukupni broj drugih ugovornih strana na koje se primjenjuje pojednostavnjeni pristup, raščlanjenih po vrstama drugih ugovornih strana.

2. Institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju standardizirani pristup definiran u članku 383. uz informacije iz stavka 1. objavljuju i sljedeće informacije:

- (a) strukturu i organizaciju svoje unutarnje funkcije za upravljanje CVA rizikom i rukovođenja;
- (b) svoje ukupne kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu sa standardiziranim pristupom, raščlanjene po kategorijama rizika;
- (c) pregled priznatih zaštita korištenih u tom izračunu, raščlanjenih po vrstama iz članka 386. stavka 2.

3. Institucije koje za izračun kapitalnih zahtjeva za CVA rizik primjenjuju osnovni pristup definiran u članku 384. uz informacije iz stavka 1. objavljuju i sljedeće informacije:

- (a) svoje ukupne kapitalne zahtjeve za CVA rizik u skladu s osnovnim pristupom i sastavnice $BACVA^{total}$ i $BACVA^{csr-hedged}$;
- (b) pregled priznatih zaštita korištenih u tom izračunu, raščlanjenih po vrstama iz članka 386. stavka 3.”;

(187) Članak 446. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 446.

Objava informacija o operativnom riziku

1. Institucije objavljuju sljedeće informacije:

- (a) glavna obilježja i elemente svojeg okvira za upravljanje operativnim rizikom;

- (b) svoj kapitalni zahtjev za operativni rizik;
- (c) komponentu pokazatelja poslovanja koja se izračunava u skladu s člankom 313.;
- (d) pokazatelj poslovanja, koji se izračunava u skladu s člankom 314. stavkom 1. i iznose komponenti i njihovih podkomponenti svakog pokazatelja poslovanja za svaku od tri godine relevantne za izračun pokazatelja poslovanja;
- (e) broj i iznose stavki pokazatelja poslovanja koje su bile isključene iz izračuna pokazatelja poslovanja u skladu s člankom 315. stavkom 2. te odgovarajuća obrazloženja za isključenje.

2. Institucije koje izračunavaju svoje godišnje gubitke od operativnog rizika u skladu s člankom 316. stavkom 1. uz informacije iz stavka 1. objavljuju i sljedeće informacije:

- (a) svoje godišnje gubitke od operativnog rizika za svaku od zadnjih deset godina, koji se izračunavaju u skladu s člankom 316. stavkom 1.;
- (b) broj i iznose gubitaka od operativnog rizika koji su bili isključeni izračuna godišnjeg gubitka od operativnog rizika u skladu s člankom 320. stavkom 1. **za svaku od posljednjih deset godina**, te odgovarajuća obrazloženja za to isključenje.”;

(188) Članak 447. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) sastav svojeg regulatornog kapitala i svoje omjere kapitala zasnovanog na riziku koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 2.”;

- (b) umeće se sljedeća točka (aa):

„(aa) ako je primjenjivo, omjere kapitala zasnovanog na riziku koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 2. primjenom ukupnih iznosa izloženosti rizicima bez primjene donje granice umjesto ukupnih iznosa izloženosti rizicima;”;

- (c) točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ukupne iznose izloženosti rizicima koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 3. i, ako je primjenjivo, ukupne iznose izloženosti rizicima bez primjene donje granice koji se izračunavaju u skladu s člankom 92. stavkom 4.”;

- (d) točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) zahtjev za kombinirani zaštitni sloj koji su institucije dužne držati u skladu s glavom VII. poglavljem 4. Direktive 2013/36/EU;”;

(189) članak 449.a zamjenjuje se sljedećim:

„*Članak 449.a*

Objava informacija o okolišnim, socijalnim i upravljačkim rizicima (ESG rizici)

Institucije objavljuju sljedeće:

- (a) informacije o ESG rizicima, uključujući fizičke rizike i rizike tranzicije **te ukupan iznos izloženosti prema subjektima iz sektora fosilnih goriva kako su definirani u članku 4. točki (152.a)**;

- (b) klimatske ciljeve i planove tranzicije, uključujući apsolutne ciljeve smanjenja emisija ugljika, podnesene u skladu s člankom 76. stavkom 2. Direktive 2013/36/EU, te napredak u njihovoj provedbi;*
- (c) način na koji se u poslovnom modelu i strategiji institucije uzimaju u obzir ESG rizici s kojima se društvo suočava.*

Informacije iz prvog stavka male i jednostavne institucije objavljuju jedanput godišnje, a sve druge institucije svakih šest mjeseci.

EBA sastavlja nacrt provedbenih tehničkih standarda kojima se određuju jedinstveni formati za objavu informacija o ESG rizicima, kako je utvrđeno u članku 434. a i pritom osigurava njihovu usklađenost s načelima proporcionalnosti.” Formatima za male i jednostavne institucije propisuje se objavljivanje samo informacija koje se dostavljaju nadležnim tijelima u skladu s člankom 430. stavkom 1. **točkama (h) i (i).**”;

(189.a) umeće se sljedeći članak:

„Članak 449.b

Objava izloženosti prema subjektima iz bankarstva u sjeni

1. Kreditne institucije objavljuju informacije o svojim pojedinačnim izloženostima prema subjektima bankarstva u sjeni, uključujući sve potencijalne rizike za instituciju koji proizlaze iz tih izloženosti, kao i mogući učinak tih rizika, te o nadzornom sustavu koji se primjenjuje na njihove druge ugovorne strane nebankarskih financijskih posrednika.

2. EBA sastavlja nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se definiraju informacije koje su institucije dužne objaviti, kako je navedeno u stavku 1., kako bi se izbjeglo udvostručavanje obveza objavljivanja.

EBA Komisiji dostavlja taj nacrt regulatornih tehničkih standarda u roku od [12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje regulatornih tehničkih standarda navedenih u prvom podstavku u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

(190) u članku 451. stavku 1. dodaje se sljedeća točka (f):

„(f) iznos dodatnih kapitalnih zahtjeva na temelju postupka nadzorne provjere iz članka 104. stavka 1. točke (a) Direktive 2013/36/EU za upravljanje rizikom prekomjerne financijske poluge i njegov sastav.”;

(190.a) umeće se sljedeći članak:

„Članak 451.b

Objavljivanje izloženosti prema kriptovalutama i povezanim aktivnostima

1. Institucije objavljuju sljedeće informacije o kriptovalutama i uslugama povezanim s kriptovalutama te svim aktivnostima povezanim s kriptovalutama:

- (a) iznose izravne i neizravne izloženosti u odnosu na kriptovalutu, uključujući bruto duge i kratke komponente neto izloženosti; (b) iznose izloženosti ponderirane rizikom za svaku kriptovalutu, koje treba dopuniti raščlambom po kategorijama i povezanom potražnjom kapitala;*

- (c) *ukupni iznos izloženosti riziku za operativni rizik raščlanjen po poslovnim linijama kako je navedeno u članku 317. tablici 2.;*
- (d) *računovodstvenu klasifikaciju za izloženosti povezane s kriptoinovinom;*
- (e) *opis poslovnih aktivnosti povezanih s kriptoinovinom i njihov utjecaj na profil rizičnosti institucije; institucije dostavljaju detaljnije informacije o značajnim poslovnim aktivnostima, uključujući izdavanje značajnih tokena vezanih uz imovinu u smislu članka 43. i 44. Uredbe o tržištima kriptoinovine, značajnih tokena e-novca u smislu članka 56. i 57. Uredbe o tržištima kriptoinovine i pružanja usluga [u skladu s člankom 9. točkom (c) podtočkom (d) Uredbe o tržištima kriptoinovine];*
- (f) *poseban opis njihovih politika upravljanja rizicima koje se odnose na izloženosti povezane s kriptoinovinom i usluge povezane s kriptoinovinom.*

2. Institucije ne primjenjuju iznimku iz članka 432. za potrebe zahtjeva za objavu iz stavka 1.”

(191) članak 455. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 455.

Primjena internih modela za tržišni rizik

1. Institucija koja za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik primjenjuje interne modele iz članka 325.az objavljuje:

- (a) ciljeve institucije u aktivnostima trgovanja i uvedene procese radi identifikacije, mjerenja, praćenja i kontrole tržišnog rizika institucije;
- (b) politike iz članka 104. stavka 1. za određivanje pozicije koju treba uključiti u knjigu trgovanja;
- (c) opći opis strukture organizacijskih jedinica za trgovanje obuhvaćenih internim modelima iz članka 325.az, uključujući detaljan opis poslovne strategije za svaku organizacijsku jedinicu za trgovanje, instrumente koji su njome dopušteni te glavne vrste rizika u odnosu na tu jedinicu za trgovanje
- (d) opći pregled pozicija iz knjige trgovanja koje nisu obuhvaćene internim modelima iz članka 325.az, uključujući opći opis strukture organizacijske jedinice za trgovanje i vrste instrumenata dodijeljenih organizacijskim jedinicama za trgovanje ili kategorijama tih jedinica u skladu s člankom 104.b;
- (e) strukturu i organizaciju funkcije za upravljanje rizicima i rukovođenja;
- (f) opseg, glavna obilježja i najvažnije odabire modeliranja raznih internih modela iz članka 325.az primijenjenih za izračun iznosa izloženosti rizicima za glavne modele primijenjene na konsolidiranoj razini te opis opsega u kojem ti interni modeli predstavljaju sve modele primijenjene na konsolidiranoj razini, uključujući ako je primjenjivo:
 - i. detaljan opis pristupa modeliranju pri izračunu očekivanog manjka iz članka 325.ba stavka 1. točke (a), uključujući učestalost ažuriranja podataka;

- ii. detaljan opis metodologije izračuna mjere rizika prema stresnom scenariju iz članka 325.ba stavka 1. točke (b), osim specifikacija iz članka 325.bk stavka 3.;
- iii. detaljan opis pristupa modeliranju pri izračunu kapitalnog zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza iz članka 325.ba stavka 2., uključujući učestalost ažuriranja podataka.

2. Institucije na agregiranoj osnovi za sve organizacijske jedinice za trgovanje obuhvaćene internim modelima iz članka 325.az objavljuju sljedeće komponente, ako je primjenjivo:

- (a) posljednju, najvišu, najnižu i srednju vrijednost u prethodnih 60 radnih dana za:
 - i. mjeru neograničenog očekivanog manjka kako je definirano u članku 325.bb stavku 1.;
 - ii. mjeru neograničenog očekivanog manjka kako je definirano u članku 325.bb stavku 1. za svaku regulatornu široku kategoriju faktora rizika;
- (b) posljednju, najvišu, najnižu i srednju vrijednost u prethodnih 60 radnih dana za:
 - i. mjeru očekivanog manjka kako je definirano u članku 325.bb stavku 1.;
 - ii. mjeru rizika prema stresnom scenariju kako je definirano u članku 325.ba stavku 1. točki (b);
 - iii. kapitalni zahtjev za rizik nastanka statusa neispunjavanja obveza kako je definirano u članku 325.ba stavku 2.;
 - iv. zbroj kapitalnih zahtjeva kako je definirano u članku 325.ba stavcima 1. i 2., uključujući primjenjivi multiplikacijski faktor;
- (c) broj testiranja prekoračenja u zadnjih 250 radnih dana na jednostranom intervalu pouzdanosti od 99 % iz članka 325.bf stavka 1. točaka (a) i (b), zasebno.

4. Institucije na agregiranoj osnovi za sve organizacijske jedinice za trgovanje objavljuju kapitalne zahtjeve za tržišni rizik koji bi se izračunavali u skladu s ovom glavom poglavljem 1.a da instituciji za te organizacijske jedinice za trgovanje nije odobrena primjena internih modela.”;

(192) Članak 458. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Kada države članice priznaju mjere utvrđene u skladu s ovim člankom, one o tome obavješćuju ESRB. ESRB te obavijesti bez odgode dostavlja Vijeću, Komisiji, EBA-i i državi članici kojoj je odobrena primjena tih mjera.”;

(b) stavak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„9. Prije isteka odobrenja za rad izdanog u skladu sa stavcima 2 i 4., dotična država članica, uz savjetovanje s ESRB-om, EBA-om i Komisijom, preispituje stanje i može, u skladu s postupkom iz stavaka 2. i 4., donijeti novu odluku o produljenju razdoblja primjene nacionalnih mjera svaki put za najviše dvije dodatne godine.”;

(193) članak 461.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 461.a

Kapitalni zahtjevi za tržišne rizike

„Komisija prati *razlike* između provedbe međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik u *Uniji* i provedbu međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik i tih međunarodnih standarda u trećim zemljama, među ostalim u dijelu koji se odnosi na učinak pravila o kapitalnim zahtjevima i datum početka njihove primjene.

Ako se uoče značajne razlike, Komisija je ovlaštena donijeti delegirani akt u skladu s člankom 462. o izmjeni ove Uredbe kojim se:

- (a) uvodi primjena, *do stupanja na snagu zakonodavnog prijedloga iz četvrtog stavka ili do tri godine u nedostatku takvog prijedloga*, bude li to potrebno radi jednakih uvjeta, *multiplikatora* koji su jednaki ili veći od 0, a manji od 1, za kapitalne zahtjeve institucija za tržišni rizik, koji se izračunavaju za specifične kategorije i faktore rizika primjenom jednog od pristupa iz članka 325. stavka 1. i:
 - i. članaka od 325.c do 325.ay, u kojima se određuje alternativni standardizirani pristup;
 - ii. članaka 325.az do 325.bp, u kojima se određuje alternativni pristup internih modela;
 - iii. članaka 326. do 361., u kojima se određuje pojednostavnjeni standardizirani pristup, kako bi se uklonile utvrđene razlike između pravila trećih zemalja i propisa Unije;
- (b) za *najviše* dvije godine odgađa datum od kojeg su institucije dužne primjenjivati kapitalne zahtjeve za tržišni rizik utvrđene u dijelu trećem glavi IV. ili bilo koji pristup za izračun kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik iz članka 325. stavka 1.”;

EBA do 31. prosinca 2025. podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji o provedbi međunarodnih standarda o kapitalnim zahtjevima za tržišni rizik u trećim zemljama.

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću, kako bi osigurala jednake uvjete na globalnoj razini.”;

(194) umeće se sljedeći članak 461.b:

„Članak 461.b

Bonitetni tretman kryptoimovine

1. Komisija, prema potrebi, do 30. lipnja 2023. podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću za provedbu posebnog bonitetnog tretmana za izloženosti kryptoimovini, uzimajući u obzir nedavno objavljene međunarodne standarde i zahtjeve utvrđene u [unijeti upućivanje na Uredbu o tržištima kryptoimovine]. Taj zakonodavni prijedlog uključuje, među ostalim, sljedeće:

- (a) *kriterije za raspoređivanje kryptoimovine u različite kategorije kryptoimovine na temelju njezinih značajki rizika i usklađenosti s posebnim uvjetima;*
- (b) *posebne kapitalne zahtjeve za sve rizike koji proizlaze iz svake kategorije kryptoimovine;*

- (c) *posebne nadzorne ovlasti u pogledu određivanja izloženosti kryptoimovine, praćenja i izračuna kapitalnih zahtjeva;*
- (d) *posebne likvidnosne zahtjeve za izloženosti prema kryptoimovini;*
- (e) *zahtjeve u pogledu objava.*

2. Institucije do 30. prosinca 2024. na svoje izloženosti prema kryptoimovini primjenjuju ponder rizika od 1250 % u izračunu svojih kapitalnih zahtjeva. Institucije ne primjenjuju odbitak iz članka 36. stavka 1. točke (b) za izračun svojih kapitalnih zahtjeva.”

(195) Članak 462. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka **47.a**, članka 244. stavka 6. i članka 245. stavka 6., članaka od 456. do 460. i članka 461.a i 461.b i **članka 500.** dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od 28. lipnja 2013.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka **47.a**, članka 244. stavka 6. i članka 245. stavka 6., članaka od 456. do 460. i članka 461.a i 461.b i **članka 500.** Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(b) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka **47.a**, članka 244. stavka 6., članka 245. stavka 6., članaka od 456. do 460., članaka 461.a i 461.b i **članka 500.** stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

(196) Članak 465. zamjenjuje se sljedećim:

„**Članak 465.**

Prijelazna uređenja za minimalnu donju granicu

1. Odstupajući od članka 92. stavka 3. matične institucije, matični financijski holdinzi, matični mješoviti financijski holdinzi, samostalne institucije u EU-u ili samostalne institucije kćeri u državama članicama mogu pri izračunu TREA primjenjivati sljedeće faktore „x”:

- (a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;
- (b) 55 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;
- (c) 60 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;
- (d) 65 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
- (e) 70 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.;

2. Odstupajući od članka 92. stavaka 3. i 6. matične institucije u EU-u, matični financijski holdinzi u EU-u ili matični mješoviti financijski holdinzi u EU-u, samostalne institucije u EU-u ili samostalne institucije kćeri u državama članicama mogu do 31. prosinca 2029. pri izračunu TREA primjenjivati sljedeću formulu:

$$\text{TREA} = \min\{\max\{U - \text{TREA}; x \cdot S - \text{TREA}\}; 125\% \cdot U - \text{TREA}\}$$

Za potrebe tog izračuna, matične institucije u EU-u, matični financijski holdinzi u EU-u ili matični mješoviti financijski holdinzi u EU-u uzimaju u obzir relevantne faktore „x” iz stavka 1.

3. Odstupajući od članka 92. stavka 5. točke (a) podtočke i., matične institucije, matični financijski holdinzi, matični mješoviti financijski holdinzi, samostalne institucije u EU-u ili samostalne institucije kćeri u državama članicama mogu:

– do 31. prosinca **2030.** dodjeljivati ponder rizika 65 % izloženostima prema trgovačkim društvima *i* za koje nije dostupna kreditna procjena odabranog VIPKR-a ako taj subjekt procijeni da PD tih izloženosti, koji se izračunava u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3., nije veći od 0,5 %.

– *u razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2032. dodjeljivati ponder rizika 70 % izloženostima prema trgovačkim društvima za koje nije dostupna kreditna procjena odabranog VIPKR-a ako taj subjekt procijeni da PD tih izloženosti, koji se izračunava u skladu s dijelom trećim glavom II. poglavljem 3., nije veći od 0,5 %.*

EBA, *EIOPA i ESMA* prate primjenu prijelaznog tretmana iz prvog podstavka i **posebno procjenjuju:**

- i. dostupnost kreditnih procjena odabranih VIPKR-ova za izloženosti prema trgovačkim društvima;*
- ii. razvoj agencija za kreditni rejting, prepreke ulasku na tržište novih europskih agencija za kreditni rejting, razinu primjene europskih poduzeća koja žele da ih ocijeni jedna ili više tih agencija;*
- iii. razvoj privatnih ili javno vođenih rješenja kao što su kreditni rejting i rejtinzi središnjih banaka za pružanje kreditnih procjena;*
- iv. primjerenost ponderiranja izloženosti riziku i posljedice u pogledu financijske stabilnosti;*
- v. pristupe drugih jurisdikcija u pogledu primjene minimalne donje granice na izloženosti prema trgovačkim društvima kojima nije dodijeljen rejting i dugoročnih pitanja jednakih uvjeta tržišnog natjecanja koja bi se mogla pojaviti kao posljedica toga;*
- vi. usklađenost s međunarodnim standardima i moguće posljedice na ljestvicu za procjenu usklađenosti Bazelskog odbora za nadzor banaka.*

EBA, *EIOPA i ESMA* o svojim nalazima izvješćuje Komisiju do 31. prosinca 2028.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031. **za produljenje primjene tretmana iz stavka 3. podstavka 3. za najviše četiri godine.**

4. Odstupajući od članka 92. stavka 5. točke (a) podtočke iv., matične institucije, matični financijski holdinzi ili matični mješoviti financijski holdinzi, samostalne institucije u EU-u ili samostalne institucije kćeri u državama članicama dužni su do 31. prosinca 2029. zamijeniti alfa s 1 u izračunu vrijednosti izloženosti za ugovore iz Priloga II. u skladu s pristupima iz dijela trećeg glave II. poglavlja 6. odjeljaka 3. i 4. ako se iste vrijednosti izloženosti izračunavaju u skladu s pristupom iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. odjeljaka 6. za potrebe iznosa ukupne izloženosti riziku bez primjene donje granice.

Komisija može, **uzimajući** u obzir EBA-ino izvješće iz članka 514., donijeti **zakonodavni prijedlog** u skladu s člankom 462. kojim se, prema potrebi, mijenja vrijednost alfa.

5. Odstupajući od članka 92. stavka 5. točke (a) podtočke i., države članice mogu matičnim institucijama, matičnim financijskim holdinzima ili matičnim mješovitim financijskim holdinzima, samostalnim institucijama u EU-u ili samostalnim institucijama kćerima u državama članicama dopustiti dodjelu sljedećih pondera rizika ako su ispunjeni svi uvjeti iz drugog podstavka:

- (a) do 31. prosinca 2032., ponder rizika 10 % za dio izloženosti osiguranih stambenim nekretninama do 55 % vrijednosti nekretnine koja preostane nakon umanjenja za založna prava višeg ili istog reda čiji nositelj nije institucija;
- (b) do 31. prosinca 2029., ponder rizika 45 % za svaki preostali dio izloženosti osiguranih stambenim nekretninama do 80 % vrijednosti nekretnine koja preostane nakon umanjenja za založna prava višeg ili istog reda čiji nositelj nije institucija, pod uvjetom da se ne primjenjuje prilagodba kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik iz članka 501.

Za potrebe dodjele pondera rizika u skladu s prvim podstavkom, moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kvalificirane izloženosti nalaze se u državi članici koja je izvršila diskrecijsko pravo;
- (b) u zadnjih *osam* godina gubici institucije na dijelu izloženosti do 55 % vrijednosti nekretnine u prosjeku nisu veći od 0,25 % ukupnog iznosa, na razini svih tih izloženosti, nepodmirenih kreditnih obveza u određenoj godini;
- (c) institucija za kvalificirane izloženosti ima pravo na oba sljedeća potraživanja u slučaju nastanka statusa neispunjavanja obveza dužnika ili njegova neplaćanja:
 - i. pravo na stambenu nekretninu kojom je izloženost osigurana;
 - ii. pravo na drugu imovinu i prihode dužnika;
- (d) nadležno tijelo provjerilo je jesu li ispunjeni uvjeti iz točaka (a), (b) i (c).

Ako je izvršeno diskrecijsko pravo iz prvog podstavka i ako su svi uvjeti iz drugog podstavka ispunjeni, institucije mogu do 31. prosinca 2032. dodjeljivati sljedeće pondere rizika za preostali dio izloženosti iz drugog podstavka točke (b):

- (a) 52,5 % u razdoblju od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2030.;
- (b) 60 % u razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2031.;
- (c) 67,5 % u razdoblju od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2032.

Ako nadležna tijela izvršavaju to diskrecijsko pravo, o tome obavješćuju EBA-u i pritom obrazlažu svoju odluku. Nadležna tijela obavješćuju EBA-u o detaljima svih provjera iz prvog podstavka točke (c).

EBA prati primjenu prijelaznog tretmana iz prvog podstavka i do 31. prosinca 2028. Komisiji dostavlja izvješće o primjerenosti tih pondera rizika.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2030. za **produljenje primjene tretmana iz stavka 5. za najviše četiri godine**;

5. a Odstupajući od članka 92. stavka 5., kada se standardizirani iznosi izloženosti ponderirani rizikom za kreditni rizik i razrjeđivački rizik iz stavka 4. točke (a) te za rizik druge ugovorne strane koji proizlazi iz poslova iz knjige kojima se trguje, kako je navedeno u točki (f) tog stavka, izračunavaju primjenom pristupa SEC-SA u skladu s člankom 261. ili člankom 262., matičnim institucijama, matičnim financijskim holdinzima ili matičnim mješovitim financijskim holdinzima, samostalnim institucijama u Uniji dopušta se da do dovršetka sveobuhvatne revizije sekuritizacijskog okvira Unije u okviru Akcijskog plana za uniju tržišta kapitala primjenjuju sljedeće izmjene:

(a) $p = 0,25$ za poziciju u STS sekuritizaciji;

(b) $p = 0,5$ za poziciju u sekuritizaciji koja nije STS.”;

(197) umeće se sljedeći članak 494.d:

„Članak 494.d

Povratak s IRB pristupa na primjenu standardiziranog pristupa

Odstupajući od članka 149. stavaka 1., 2. i 3., institucija može od **[Ured za publikacije: unijeti datum stupanja na snagu ove Uredbe]** do 31. prosinca 2027. vratiti na primjenu standardiziranog pristupa za jednu ili više kategorija izloženosti iz članka 147. stavka 2. ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) institucija je na dan [Ured za publikacije umetnuti datum = dan prije stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] već postojala i imala odobrenje nadležnog tijela da za te kategorije izloženosti primjenjuje IRB pristup;

(b) institucija samo jednom **tijekom razdoblja iz ovog članka** traži povratak na primjenu standardiziranog pristupa;

(c) zahtjev za povratak na primjenu standardiziranog pristupa nije podnesen radi regulatorne arbitraže;

(d) institucija je najmanje šest mjeseci prije datuma povratka na primjenu standardiziranog pristupa službeno obavijestila nadležno tijelo da za te kategorije izloženosti želi ponovno primjenjivati taj pristup;

(e) nadležno tijelo u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti iz točke (d) nije imalo prigovora na zahtjev institucije.”;

(198) Članak 495. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 495.

Tretman izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja u skladu s IRB pristupom

1. Odstupajući od članka 107. stavka 1. , institucije kojima je za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti po vlasničkim ulaganjima odobrena primjena IRB pristupa dužne su do 31. prosinca 2029. **i ne dovodeći u pitanje članak 495.a stavak 3.** izračunavati iznos izloženosti ponderiranih rizikom za svaku izloženost po vlasničkim ulaganjima za koje im je odobrena primjena IRB pristupa kao:

- (a) iznos izloženosti ponderiranih rizikom koji se izračunava u skladu s člankom 495.a stavcima 1. i 2.;
- (b) iznos izloženosti ponderiranih rizikom koji se izračunava u skladu s ovom Uredbom kakav je bio prije [Ured za publikacije umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni], ovisno o tome koji je iznos veći.

2. Institucije kojima je za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti po vlasničkim ulaganjima odobrena primjena IRB pristupa mogu **alternativno** do 31. prosinca 2029. odlučiti da će na sve svoje izloženosti po vlasničkim ulaganjima umjesto primjene tretmana iz stavka 1. primjenjivati tretman iz članka 133. i prijelazna uređenja iz članka 495.a.

Za potrebe ovog stavka, uvjeti za povratak na primjenu manje sofisticiranih pristupa iz članka 149. ne primjenjuju se.

3. Institucije koje primjenjuju tretman iz stavka 1. izračunavaju očekivani gubitak u skladu s člankom 158. stavkom 7., 8. ili 9., ovisno o slučaju, kako su ti stavci glasili na dan ... **[prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe].**

Očekivani gubitak u skladu s člankom 158. stavkom 7., 8. ili 9., ovisno o slučaju, kako su ti stavci glasili na dan ... [prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjenama] odbija se od stavki redovnoga osnovnoga kapitala iz stavka 36. stavku 1. točki (d).

4. Ako institucije zatraže odobrenje za primjenu IRB pristupa za izračun iznosa izloženosti ponderiranih rizikom za izloženosti po vlasničkim ulaganjima, nadležna tijela to ne odobravaju nakon [Ured za publikacije umetnuti datum = datum stupanja na snagu ove Uredbe].”;

(199) umeću se sljedeći članci:

„Članak 495.a

Prijelazna uređenja za izloženosti na osnovi vlasničkih ulaganja

1. Odstupajući od tretmana iz članka 133. stavka 3., izloženostima po vlasničkim ulaganjima **dodjeljuje se viši ponder rizika primjenjiv na... [jedan dan prije datuma stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni], s ograničenjem od 250 %, i sljedeći ponderi rizika:**

- (a) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;
- (b) 130 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;
- (c) 160 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;
- (d) 190 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;

(e) 220 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

2. Odstupajući od tretmana iz članka 133. stavka 4., izloženostima na osnovi vlasničkih ulaganja dodjeljuje se **viši od pondera rizika kako je primjenjivo na [jedan dan prije stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni]** i sljedeći ponderi rizika:

(a) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2025.;

(b) 160 % u razdoblju od 1. siječnja 2026. do 31. prosinca 2026.;

(c) 220 % u razdoblju od 1. siječnja 2027. do 31. prosinca 2027.;

(d) 280 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;

(e) 340 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

3. Odstupajući od članka 133., institucije mogu nastaviti dodjeljivati isti ponder rizika koji je bio primjenjiv od... [Ured za publikacije umetnuti datum = dan prije stupanja na snagu ove Uredbe o izmjeni] na izloženosti po vlasničkim ulaganjima, **uključujući dio izloženosti koji se ne odbija od regulatornog kapitala u skladu s člankom 471.**, prema subjektima u kojima su na dan [datum donošenja] bili dioničari šest uzastopnih godina i na koje, **ili zajedno s mrežom kojoj institucije pripadaju**, izvršavaju znatan utjecaj ili kontrolu u smislu Direktive 2013/34/EU ili računovodstvenih standarda koji se na instituciju primjenjuju u skladu s Uredbom (EZ) br. 1606/2002 ili sličnog odnosa između fizičke i pravne osobe **ili mreže institucija** i trgovačkog društva **ili ako institucija može imenovati barem jednog člana upravljačkog tijela subjekta.**

Članak 495.b

Prijelazna uređenja za izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja

1. Odstupajući od članka 161. stavka 4., na izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja na koje se primjenjuje IRB pristup ako se koriste vlastite procjene LGD-a primjenjuju se donji pragovi na LGD iz članka 161. stavka 4., pomnoženi sa sljedećim faktorima:

(a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2027.;

(b) 80 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;

(c) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

2. EBA sastavlja izvješće o odgovarajućoj kalibraciji parametara rizika, **uključujući parametar korektivnog faktora**, koji se primjenjuju na izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja na koje se primjenjuje IRB pristup, a osobito o vlastitim procjenama LGD-a i donjim pragovima na LGD **za svaku posebnu kategoriju specijaliziranog kreditiranja kako je definirano u članku 122.a stavku 3. točkama (a), (b) i (c).** EBA u svoja izvješća osobito uključuje podatke o prosječnom broju nastanka statusa neispunjavanja obveza i ostvarenih gubitaka u Uniji za različite primjere institucija različitih profila poslovanja i rizičnosti. **EBA preporučuje posebne kalibracije parametara rizika, uključujući parametar korektivnog faktora, koje bi odražavale specifičan i različit profil rizičnosti svake od prethodno navedenih kategorija izloženosti u obliku specijaliziranog financiranja.**

EBA o svojim nalazima podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 31. prosinca 2025.

Na temelju tog izvješća *i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a*, Komisija ▯ prema potrebi *dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2027. ▯ za produljenje primjene tretmana iz stavka 1. za najviše četiri godine.*

Članak 495.c

Prijelazna uređenja za izloženosti po najmu kao tehnike smanjenja kreditnog rizika

1. Odstupajući od članka 230., primjenjiva vrijednost H_c koja odgovara „drugim kolateralima u obliku materijalne imovine” za izloženosti iz članka 199. stavka 7. ako *imovina* dana u najam odgovara vrsti kreditne zaštite „drugi kolaterali u obliku materijalne imovine”, vrijednost je H_c za „druge kolaterale u obliku materijalne imovine” iz članka 230. stavka 2. tablice 1, pomnožena sa sljedećim faktorima:

- (a) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2027.;
- (b) 80 % u razdoblju od 1. siječnja 2028. do 31. prosinca 2028.;
- (c) 100 % u razdoblju od 1. siječnja 2029. do 31. prosinca 2029.

2. EBA sastavlja izvješće o odgovarajućoj kalibraciji parametara rizika koji se primjenjuju na izloženosti po najmu u skladu s IRB pristupom i *ponderima rizika u skladu sa standardiziranim pristupom*, a osobito o vrijednostima LGD_s i H_c iz članka 230. EBA u svoja izvješća osobito uključuje podatke o prosječnom broju nastanka statusa neispunjavanja obveza i ostvarenih gubitaka u Uniji za izloženosti povezane s različitim vrstama ▯ nekretnina danih u najam i različitim vrstama institucija koje se bave najmovima.

EBA o svojim nalazima podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 30. lipnja 2026.

Na temelju tog izvješća *i vodeći računa o međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a*, Komisija ▯ prema potrebi *dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2027. za produljenje primjene tretmana iz stavka 1. za najviše četiri godine.*

Članak 495.d

Prijelazna uređenja za preuzete obveze koje se mogu bezuvjetno opozvati

1. Odstupajući od članka 111. stavka 2., institucije izračunavaju vrijednost izloženosti izvanbilančne stavke u obliku bezuvjetno opozive obveze množenjem postotka iz tog članka sa sljedećim faktorima:

- (a) 0 % u razdoblju od 1. siječnja 2025. do 31. prosinca 2029.;
- (b) 25 % u razdoblju od 1. siječnja 2030. do 31. prosinca 2030.;
- (c) 50 % u razdoblju od 1. siječnja 2031. do 31. prosinca 2031.;
- (d) 75 % u razdoblju od 1. siječnja 2032. do 31. prosinca 2032.

2. EBA sastavlja izvješće u kojem se ocjenjuje bi li odstupanje iz stavka 1. točke (a) trebalo produljiti nakon 31. prosinca 2032. te *detaljno opisuje*, prema potrebi, uvjete za to odstupanje.

EBA o svojim nalazima podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 31. prosinca 2028.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća i vodeći računa o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a i **učinku tih mjera na financijsku stabilnost** dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do 31. prosinca 2031. **za produljenje primjene tretmana iz stavka 2. ovog članka za najviše četiri godine.**”;

(199.a) **Članak 500. mijenja se kako slijedi:**

(a) **stavak 1. mijenja se kako slijedi:**

i. **točka (b) zamjenjuje se sljedećim:**

„ (b) datumi prodaja izloženosti u statusu neispunjavanja obveza jesu nakon 23. studenoga 2016., ali ne kasnije od 31. prosinca 2024.”;

ii. **podstavak 2. zamjenjuje se sljedećim:**

„Prilagodba iz prvog podstavka može se provesti samo do 31. prosinca 2024. i njezini učinci mogu trajati onoliko dugo koliko su odgovarajuće izloženosti uključene u vlastite procjene LGD-a institucije.”;

(b) **dodaje se sljedeći stavak:**

„2.a Komisija do 31. prosinca 2026. i svake dvije godine nakon toga procjenjuje je li se razina izloženosti u statusu neispunjavanja obveza u bilancama institucija znatno povećala, ili očekuje znatno pogoršanje kvalitete imovine institucija, ili stupanj razvoja sekundarnih tržišta za izloženosti u statusu neispunjavanja obveza nije primjeren da bi se osigurala učinkovita prodaja izloženosti u statusu neispunjavanja obveza institucija, uzimajući u obzir i regulatorna kretanja u području sekuritizacije.

Komisija preispituje primjerenost odstupanja iz stavka 1. i, prema potrebi, donosi delegirane akte u skladu s člankom 462. kako bi proširila, ponovno uvela ili izmijenila, prema potrebi, prilagodbu predviđenu ovim člankom.”;

(200) u članku 501. stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) MSP ima značenje iz članka 5. točke 8.”;

(201) članak 501.a stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) izloženost je raspoređena u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima iz članka 112. točke (g) ili članka 147. stavka 2. točke (c), pri čemu su isključene izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza;”;

(b) točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) rizik *dužnikova* refinanciranja je ili primjerenom umanjeno uzimajući u obzir subvencije, bespovratna sredstva ili financijska sredstva od jednog ili više subjekata iz stavka 2. točke (b) podtočaka i. i ii.;

(ba) **iii. točka (o) zamjenjuje se sljedećim:**

„(o) za izloženosti inicirane nakon... [datum objave ove Uredbe], dužnik je izvršio pozitivnu procjenu da imovina koja je predmet financiranja doprinosi jednom ili više ciljeva u području okoliša određenih u članu 9. Uredbe (EU) 2020/852;”;

(202) članak 501.c zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 501.c

Bonitetni tretman izloženosti prema okolišnim i/ili socijalnim čimbenicima

EEBA, nakon savjetovanja s ESRB-om, na temelju dostupnih podataka **█** procjenjuje **treba li prilagoditi** namjenski bonitetni tretman izloženosti povezan s imovinom **ili obvezama**, podložno učincima okolišnih i/ili socijalnih čimbenika. EBA posebno procjenjuje:

- (a) *dostupnost i pristupačnost pouzdanih i dosljednih ESG podataka za svaku kategoriju izloženosti utvrđenu u skladu s dijelom III. glavom II.;*
- (b) *izvedivost uvođenja klasifikacijskog sustava za utvrđivanje i kvalificiranje izloženosti, za svaku kategoriju izloženosti utvrđenu u skladu s dijelom III. glavom II., na temelju zajedničkog skupa načela za klasifikaciju okolišnih, socijalnih i upravljačkih rizika, koristeći se informacijama o prijelaznim i fizičkim pokazateljima rizika koje su dostupne okvirima za izvješćivanje o objavljivanju informacija o održivosti donesenima u Uniji i, ako su dostupni na međunarodnoj razini, smjernicama i zaključcima koji proizlaze iz nadzornog testiranja otpornosti na stres ili analize scenarija financijskih rizika povezanih s klimom koje je provela EBA ili nadležna tijela te, ako na odgovarajući način odražavaju okolišne, socijalne i upravljačke rizike, relevantnu ocjenu ESG rejtinga VIPKR-a za kreditni rizik imenovane vanjske institucije za procjenu kreditnog rizika;*
- (c) *procjenu stvarne rizičnosti izloženosti koje se odnose na imovinu i aktivnosti na koje utječu okolišni i/ili socijalni čimbenici u odnosu na rizičnost drugih izloženosti;*
- (d) *moguće kratkoročne, srednjoročne i dugoročne učinke prilagođenog posebnog bonitetnog tretmana izloženosti koje se odnose na imovinu i aktivnosti na koje utječu okolišni i/ili socijalni čimbenici na financijsku stabilnost i bankovno kreditiranje u Uniji;*
- (e) *ciljana poboljšanja koja bi se mogla razmotriti u okviru postojećeg bonitetnog okvira te moguće dodatne i sveobuhvatnije revizije okvira koje bi trebalo razmotriti, uzimajući u obzir kretanja koja je Bazelski odbor dogovorio na međunarodnoj razini.*

EBA o svojim nalazima podnosi izvješće Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji do 31. prosinca 2024.

Na temelju tog izvješća Komisija prema potrebi podnosi Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog u roku od jedne godine od objave izvješća EBA-e.”;

(203) članci 505. i 506. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 505.

Preispitivanje financiranja poljoprivrede

EBA do 31. prosinca 2030. dostavlja Komisiji izvješće o učinku zahtjeva iz ove Uredbe na financiranje poljoprivrede *uključujući*:

- (a) *primjerenost namjenskog pondera rizika za kapitalne zahtjeve za kreditni rizik izračunanog u skladu s dijelom III. glavom II. za izloženosti prema poljoprivrednom poduzeću;*
- (b) *ako je primjenjivo, bonitetno opravdane kriterije za primjenu namjenskog pondera rizika, uključujući poljoprivredne prakse, kao i za uključivanje izloženosti u kategoriju izloženosti prema trgovačkim društvima, stanovništvu ili nekretninama;*
- (c) *usklađivanje sa strategijom „od polja do stola” i odgovarajućim učinkom na okoliš u smislu Uredbe (EU) 2020/852, posebno s pokazateljima prikupljenima u sustavu poljoprivrednih knjigovodstvenih podataka Unije, koji prikazuju ocjene doprinosa u pogledu:*
 - i. *neto emisija stakleničkih plinova po hektaru;*
 - ii. *upotrebe pesticida i gnojiva po hektaru;*
 - iii. *omjera učinkovitosti minerala tla, uključujući ugljik, amonijak, fosfat i dušik po hektaru;*
 - iv. *učinkovitosti uporabe vode;*
 - v. *potvrde pozitivnog učinka na ta četiri pokazatelja s oznakom EU-a za ekološku poljoprivredu kako je predviđeno Uredbom Vijeća (EZ) br. 834/2007*.*

Komisija o tome podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. Tom se izvješću prema potrebi prilaže zakonodavni prijedlog za izmjenu ove Uredbe kako bi se ublažili njezini negativni učinci na financiranje poljoprivrede.

Članak 506.

Kreditni rizik – osiguranje kredita

EBA *do 30. lipnja 2024. u bliskoj suradnji s EIOPA-om* izvješćuje Komisiju o prihvatljivosti i primjeni osiguranja kredita kao tehnika za smanjenje kreditnog rizika, *uključujući*:

- (a) *primjerenost povezanih parametara rizika iz dijela trećeg glave II. poglavlja 3. i 4.;*
- (b) *analizu učinkovitosti i uočene rizičnosti izloženosti kreditnom riziku ako je kreditno osiguranje priznato kao tehnika smanjenja kreditnog rizika;*
- (c) *usklađenosti kapitalnih zahtjeva iz ove Uredbe s rezultatima analize iz točaka (a) i (b) ovog stavka.*

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, Europskom parlamentu i Vijeću podnosi zakonodavni prijedlog o izmjeni tretmana osiguranja kredita iz dijela trećeg glave II.

Uredba Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda i stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 2092/91 (SL L 189, 20.7.2007., str. 1.).”;

(204) umeće se sljedeći članak 506.c

„Članak 506.c

Kreditni rizik – odnos između smanjenja redovnog osnovnog kapitala i parametara kreditnog rizika

EBA do 31. prosinca 2026. Komisiji podnosi izvješće o usklađenosti aktualnog mjerenja kreditnog rizika i pojedinačnih parametara kreditnog rizika, o tretmanu prilagodbi za potrebe izračuna IRB manjka ili viška iz članka 159. i njegovoj usklađenosti s određivanjem vrijednosti izloženosti u skladu s člankom 166. ove Uredbe i procjenom LGD-a. U izvješću razmatra maksimalni ekonomski gubitak koji proizlazi iz stupanja u status neispunjavanja obveza, zajedno s njegovim obuhvatom u smislu smanjenja redovnog osnovnog kapitala, vodeći računa o računovodstvenim smanjenjima redovnog osnovnog kapitala, među ostalim zbog očekivanih kreditnih gubitaka ili usklađenja fer vrijednosti, i svim diskontima na primljene izloženosti i njihovu utjecaju na regulatorne odbitke.”;

(204.a) umeću se sljedeći članci:

„Članak 506.ca

Bonitetni tretman sekuritizacije

EBA do 31. prosinca 2025. u bliskoj suradnji s ESMA-om izvješćuje Komisiju o bonitetnom tretmanu sekuritizacijskih transakcija, razlikujući različite vrste sekuritizacije, uključujući sintetsku sekuritizaciju. EBA posebno procjenjuje u kojoj bi mjeri primjena minimalne donje granice na sekuritizacijske izloženosti utjecala na smanjenje kapitala koje su ostvarile banke inicijatori u transakcijama za koje je priznat prijenos znatnog rizika, prekomjerno smanjila osjetljivost na rizik i utjecala na gospodarsku održivost novih transakcija. U takvim slučajevima smanjenja osjetljivosti na rizik EBA može razmotriti predlaganje ponovne kalibracije naniže faktora „nepostojanja neutralnosti” za transakcije za koje je prepoznata korist prijenosa značajnog rizika.

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2026.”;

Članak 506.cb

Bonitetni tretman transakcija financiranja vrijednosnih papira

EBA do 31. prosinca 2025. u bliskoj suradnji s ESMA-om izvješćuje Komisiju o učinku novog okvira za transakcije financiranja vrijednosnih papira u smislu kapitalnih zahtjeva. EBA procjenjuje je li primjereno ponovno kalibrirati povezane pondere rizika u standardiziranom pristupu s obzirom na povezane rizike u odnosu na kratkoročna dospijeca, posebno za preostala dospijeca kraća od jedne godine.

Komisija na temelju tog izvješća, prema potrebi, podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću do 31. prosinca 2027.”;

(204.b) umeće se sljedeći članak:

„Članak 518.c

Revizija primjene minimalne donje granice

1. EBA do 31. prosinca 2027. procjenjuje i izdaje mišljenje o razini usklađenosti s člankom 92.-a stavkom 2. s obzirom na potencijalne zabrinutosti za financijsku stabilnost i kretanja u bankovnoj uniji, u pogledu ujednačenijeg stupnja pokriva osiguranja depozita u državama članicama i udruživanja sredstava na razini Unije.

2. Nakon što EBA objavi mišljenje iz stavka 1., Komisija prema potrebi podnosi Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog za izmjenu razine primjene iz članka 92.-a stavka 1. ove Uredbe, uzimajući u obzir mišljenje iz stavka 1. ovog članka.”;

(205) umeću se sljedeći članci 519.c i 519.d:

„*Članak 519.c*

Okvir za minimalne donje granice korektivnih faktora za transakcije financiranja vrijednosnim papirima

EBA u bliskoj suradnji s ESMA-om do [Ured za publikacije umetnuti datum = 12 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] Komisiji podnosi izvješće o primjerenosti uvođenja u propise Unije okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora koji se primjenjuju na transakcije financiranja vrijednosnim papirima radi upravljanja potencijalnim povećanjem financijske poluge izvan bankarskog sektora.

U izvješću iz prvog podstavka razmatra se sve od sljedećeg:

- (a) stupanj financijske poluge izvan bankarskog sektora u Uniji te koliko bi se tim okvirom za minimalne donje granice korektivnih faktora mogla smanjiti ta financijska poluga postane li prekomjerna;
- (b) značajnost transakcija financiranja vrijednosnim papirima u institucijama EU-a na koje bi se primjenjivao taj okvir za minimalne donje granice korektivnih faktora, uključujući raščlambu tih transakcija financiranja vrijednosnim papirima koje nisu u skladu s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora;
- (c) procijenjeni učinak okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora na institucije EU-a u skladu s dva pristupa provedbi koje preporuča FSB, a to su regulacija tržišta ili stroži kapitalni zahtjevi u skladu s ovom Uredbom, u scenariju u kojem institucije EU-a ne bi prilagodile korektivne faktore svojih transakcija financiranja vrijednosnim papirima kako bi se uskladile s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora te u alternativnom scenariju u kojem bi ih prilagodile kako bi se uskladile s minimalnim donjim granicama korektivnih faktora;
- (d) glavne uzroke tih procijenjenih učinaka te moguće neželjene posljedice uvođenja okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora na funkcioniranje tržišta EU-a za transakcije financiranja vrijednosnim papirima;
- (e) pristup provedbi kojim bi se najučinkovitije ostvarili regulatorni ciljevi okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora uzimajući u obzir razmatranja iz točaka od (a) do (d) i jednake uvjete u financijskom sektoru u Uniji.

Na temelju tog izvješća i vodeći računa o preporukama FSB-a o uvođenju okvira za minimalne donje granice korektivnih faktora koji se primjenjuju na transakcije

financiranja vrijednosnim papirima, kao i o povezanim međunarodno dogovorenim standardima BCBS-a, Komisija, prema potrebi, dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

Članak 519.d

Operativni rizik

EBA do [Ured za publikacije umetnuti datum = 24 mjeseci nakon datum početka primjene dijela trećeg glave III.] podnosi Komisiji izvješće o svemu sljedećem:

- (a) primjeni osiguranja u kontekstu izračuna kapitalnih zahtjeva za operativni rizik;
- (b) bi li priznavanje povrata pokrivenih osiguranjem omogućilo regulatornu arbitražu smanjenjem godišnjeg gubitka od operativnog rizika bez razmjernog smanjenja stvarne izloženosti operativnom riziku;
- (c) bi li priznavanje povrata pokrivenih osiguranjem imalo različit učinak na odgovarajuću pokrivenost ponavljajućih gubitaka odnosno mogućih malo vjerojatnih gubitaka.

(ca) dostupnost i kvaliteta podataka koje institucije upotrebljavaju pri izračunu kapitalnih zahtjeva za operativni rizik.

Komisija prema potrebi na temelju tog izvješća do [Ured za publikacije umetnuti datum = 36 mjeseca nakon datum početka primjene dijela trećeg glave III.] dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću zakonodavni prijedlog.”;

(205.a) umeće se sljedeći članak:

„Članak 519.da

Proporcionalnost

EBA priprema izvješće o procjeni mogućnosti za uvođenje u bonitetni okvir posebnih bonitetnih zahtjeva, zahtjeva u pogledu upravljanja i transparentnosti za male i jednostavne institucije s ciljem povećanja proporcionalnosti bonitetnog okvira, uključujući:

- (a) važnost malih i jednostavnih institucija na razini institucija i po regijama za održavanje financijske stabilnosti;**
- (b) prema potrebi, preporuke o tome kako bonitetni okvir može bolje odražavati različite stupnjeve važnosti financijske stabilnosti kategorija malih i jednostavnih institucija.**

EBA o svojim nalazima izvješćuje Komisiju do 31. prosinca 2027.”; (206)
Prilog I. zamjenjuje se prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Stupanje na snagu i datum primjene

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Ova se Uredba primjenjuje od 1. siječnja 2025., osim:

- (a) odredaba iz točke 1. podtočaka (a), (b) i (c), od (e) do (h), (j), (u), (v) i (x) o određenim definicijama, odredaba iz točke 6. o opsegu bonitetne konsolidacije te odredaba iz točke 8., točaka od 10. do 12. i od 14. do 23. o regulatornom kapitalu i prihvatljivim obvezama, koje se primjenjuju od [Ured za publikacije umetnuti datum = 6 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe];
- (b) odredaba iz točke 1. podtočke (d) i točke 4. o izmjenama u skladu s Uredbom (EU) 2019/2033 te odredaba iz točke 47. o tretmanu izloženosti sa statusom neispunjavanja obveza;, koje se primjenjuju od datuma stupanja na snagu ove Uredbe;
- (c) odredaba iz točke 9., točke 26. podtočke (a), točke 27., točke 28. podtočke (a), točaka 29., 34., 41., 42., 44., 47., 54., točke 59. podtočke (c), točke 60. podtočke (c), točke 61. podtočaka (g) i (h), točke 64. podtočke (c), točke 66. podtočke (d), točaka 69. i 81., točke 85. podtočke (b), točke 90. podtočke (c), točke 91. podtočke (c), točke 92. podtočke (c), točke 131., točke 132. podtočke (b), točke 136. podtočke (d), točke 153., točke 154. podtočke (d), točke 155. podtočke (c), točke 156. podtočke (b), točke 166. podtočke (c), točaka 169., 178., 182., 183., 189., 192., 194., 196., 199., točaka od 201. do 205. kojima se propisuje da europska nadzorna tijela ili ESRB Komisiji dostavljaju nacrt regulatornih ili provedbenih tehničkih standarda i izvješća, odredaba kojima se Komisija ovlašćuje za donošenje delegiranih ili provedbenih akata, odredaba o preispitivanju i odredaba kojima se propisuje da europska nadzorna tijela izdaju smjernice, koje se primjenjuju od datuma stupanja na snagu ove Uredbe.

3. U članku 3. Uredbe (EU) 2019/876 stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

6. Točka 53., u dijelu koji se odnosi na članak 104.a Uredbe (EU) br. 575/2013, te točke 55. i 69. u članku 1. ove Uredbe, koje sadržavaju odredbe o uvođenju novih kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, primjenjuju se od 1. siječnja 2025.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*

PRILOG

Klasifikacija izvanbilančnih stavki

Razred	Stavke
1	<ul style="list-style-type: none">• Opća jamstva za zaduženost, uključujući standby akreditive koji služe kao financijska jamstva za kredite i vrijednosne papire, i akcepti, uključujući indosamente sa svojstvom akcepta i [bilo koje] druge izravne kreditne supstitute.• Ugovori o prodaji i ponovnoj kupnji i prodaja imovine s regresom kad kreditni rizik snosi institucija.• Vrijednosni papiri koje je institucija dala u zajam ili ponudila kao kolateral, uključujući slučajeve u kojima proizlaze iz transakcija sličnih repo transakcijama.• Termenske kupnje imovine, ugovori o terminskom depozitu i djelomično uplaćene dionice i vrijednosni papiri, koji predstavljaju preuzete obveze s određenim povlačenjem.• Izvanbilančne stavke koje su kreditni supstitut kad nisu izričito uključene u bilo koju drugu kategoriju.• Ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.
2	<ul style="list-style-type: none">• Preuzete izvanbilančne obveze s osnove izdanja kratkoročnih obveznica (engl. note issuance facility, NIF) i obnovljive obveze s osnove pružanja usluge provedbe ponude, odnosno prodaje srednjoročnih obveznica uz obvezu otkupa (engl. revolving underwriting facility, RUF), bez obzira na dospijeće odnosnog proizvoda.• Jamstva za dobro izvršenje posla, ponudbena jamstva, varanti i standby akreditivi koji se odnose na određene transakcije i slične nepredviđene stavke povezane s transakcijom, isključujući izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine iz razreda 4.• Izvanbilančne stavke koje nisu kreditni supstitut kad nisu izričito uključene u bilo koju drugu kategoriju.• Ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.
3	<ul style="list-style-type: none">• Preuzete obveze bez obzira na dospijeće odnosnog proizvoda, osim ako ne pripadaju u neku drugu kategoriju;• Ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.
4	<ul style="list-style-type: none">• <i>Izvanbilančne stavke s osnove financiranja trgovine:</i><ul style="list-style-type: none">– dokumentarni akreditivi u kojima odnosno pošiljka služi kao kolateral i ostale transakcije koje se automatski likvidiraju;– jamstva (uključujući jamstva za ozbiljnost ponude i za dobro izvršenje posla i s time povezana jamstva za unaprijed izvršena plaćanja i zadržane iznose i jamstva koja nemaju značajke kreditnih supstituta;– neopozivi standby akreditivi koji nemaju svojstvo kreditnih supstituta;• Kratkoročni akreditivi za financiranje trgovine kod kojih postoji mogućnost samoporavnjanja povezani s kretanjem robe, a posebno dokumentarni akreditivi kod kojih roba koja je predmet akreditiva služi kao kolateral, u slučaju institucije koja je izdala akreditiv ili institucije koja ga je potvrdila;• Ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.
5	<ul style="list-style-type: none">• Bezuvjetno opozive preuzete obveze;

- Neiskorišteni iznos kreditne linije prema stanovništvu čiji uvjeti dopuštaju instituciji da ih otkáže u punom odobrenom iznosu u skladu s propisima o zaštiti potrošača i s time povezanim propisima;
- Neiskorištene kreditne linije za jamstva za ozbiljnost ponude i dobro izvršenje posla koje se mogu bezuvjetno opozvati u bilo kojem trenutku bez prethodne najave ili koje efektivno omogućuju automatski prekid zbog pogoršanja kreditne sposobnosti dužnika;
- Ostale izvanbilančne stavke sličnog rizika o kojima je obaviještena EBA.

POSTUPAK U NADLEŽNOM ODBORU

Naslov	Izmjena Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu zahtjeva za kreditni rizik, rizik prilagodbe kreditnom vrednovanju, operativni rizik, tržišni rizik i minimalnu donju granicu			
Referentni dokumenti	COM(2021)0664 – C9-0397/2021 – 2021/0342(COD)			
Datum podnošenja EP-u	28.10.2021			
Nadležni odbor Datum objave na plenarnoj sjednici	ECON 17.1.2022			
Izjavitelji Datum imenovanja	Jonás Fernández 25.10.2021			
Razmatranje u odboru	31.3.2022	20.4.2022	13.6.2022	31.8.2022
Datum usvajanja	24.1.2023			
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:	41 14 1		
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Engin Eroglu, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Valentino Grant, José Gusmão, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Othmar Karas, Billy Kelleher, Georgios Kyrtos, Philippe Lamberts, Aušra Maldeikienė, Pedro Marques, Csaba Molnár, Denis Nesci, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Dimitrios Papadimoulis, Piernicola Pedicini, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Dorien Rookmaker, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Paul Tang, Irene Tinagli, Ernest Urtsun, Inese Vaidere, Johan Van Oortveldt, Stéphanie Yon-Courtin, Marco Zanni			
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Karima Delli, Herbert Dorfmann, Eider Gardiazabal Rubial, Valérie Hayer, Eugen Jurzyca, Chris MacManus, Ville Niinistö, Erik Poulsen, René Repasi			
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 209. st. 7.	Susanna Ceccardi, José Manuel Fernandes, Pierre Larrourou, Alessandro Panza			
Datum podnošenja	10.2.2023			

POIMENIČNO KONAČNO GLASOVANJE U NADLEŽNOM ODBORU

41	+
ECR	Denis Nesci
ID	Susanna Ceccardi, Valentino Grant, France Jamet, Alessandro Panza, Marco Zanni
PPE	Anna-Michelle Asimakopoulou, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Herbert Dorfmann, Markus Ferber, José Manuel Fernandes, Frances Fitzgerald, José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Othmar Karas, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere
Renew	Gilles Boyer, Engin Eroglu, Giuseppe Ferrandino, Valérie Hayer, Billy Kelleher, Georgios Kyrtzos, Eva Maria Poptcheva, Erik Poulsen, Stéphanie Yon-Courtin
S&D	Marek Belka, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Eero Heinäluoma, Pierre Larrousurou, Pedro Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, René Repasi, Joachim Schuster, Paul Tang, Irene Tinagli

14	-
ECR	Michiel Hoogeveen, Eugen Jurzyca, Dorien Rookmaker, Johan Van Overtveldt
NI	Andor Deli, Lefteris Nikolaou-Alavanos
The Left	José Gusmão, Chris MacManus
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Stasys Jakeliūnas, Philippe Lamberts, Ville Niinistö, Piernicola Pedicini, Ernest Urtasun

1	0
The Left	Dimitrios Papadimoulis

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani